

ภาพสะท้อนโรคเอดส์ในบันเทิงคดีไทยช่วง พ.ศ.๒๕๓๒ ถึง พ.ศ.๒๕๔๗

ปริญญาณิพนธ์
ของ
จิตรพรรณ พึ่งพงษ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
พฤษภาคม ๒๕๕๐

ภาพสะท้อนโรคเอดส์ในบันเทิงคดีไทยช่วง พ.ศ. ๒๕๓๒ ถึง พ.ศ. ๒๕๔๗

บทคัดย่อ

ของ

จิตรพรรณ พิงพงษ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

พฤษภาคม ๒๕๕๐

จิตรพรรณ พึ่งพงษ์. (๒๕๔๙). ภาพสะท้อนโรคเอดส์ในบันเทิงคดีไทยช่วง พ.ศ.๒๕๓๒ ถึง พ.ศ.๒๕๔๗. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเกียรติ คู้ทวีกุล. อาจารย์ภาณุพงศ์ อุดมศิลป์

ปรินญานิพนธ์เรื่อง ภาพสะท้อนโรคเอดส์ในบันเทิงคดีไทยช่วง พ.ศ.๒๕๓๒ ถึง พ.ศ.๒๕๔๗. มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์ภาพสะท้อนโรคเอดส์ วิธีการนำเสนอข้อเท็จจริงเรื่องโรคเอดส์ และบทบาทของวรรณกรรม

ผลการศึกษาพบว่า ผู้เขียนมุ่งสะท้อนภาพตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ และตัวละครที่เกี่ยวข้อง ภาพสะท้อนดังกล่าวมีรายละเอียดถูกต้องตามหลักวิชาการเรื่องโรคเอดส์ ในฐานะที่เป็นบันเทิงคดีผู้เขียนนำเสนอภาพสะท้อนข้างต้น และข้อมูลรายละเอียดเรื่องโรคเอดส์ผ่านตัวละครในสภาพต่างๆ กันอย่างแยบยล บันเทิงคดีที่สะท้อนภาพโรคเอดส์มีบทบาทที่สำคัญ ๒ ประการคือ บทบาทด้านวรรณศิลป์ และบทบาทด้านสังคม โดยทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ร่วมกับตัวละคร และเหตุการณ์ในเรื่อง รวมทั้งทำให้ผู้อ่านมีความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคเอดส์อย่างถูกต้อง ชี้ให้เห็นอันตราย และแนวทางการป้องกันโรค ซึ่งอาจส่งผลให้การเป็นโรคเอดส์ลดลงได้ บันเทิงคดีที่สะท้อนภาพโรคเอดส์ที่นักเขียนไทยร่วมสมัยสร้างสรรค์ขึ้นในช่วง พ.ศ.๒๕๓๒ ถึง พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นวรรณกรรมที่มีคุณค่าทั้งด้านวรรณศิลป์ และด้านสังคม

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความสามารถจากผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเกียรติ คู่ทวีกุล ประธานกรรมการ ที่ให้คำแนะนำและข้อคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา รวมถึงอาจารย์ภาณุพงศ์ อุดมศิลป์ กรรมการที่ปรึกษา อาจารย์สุภัค มหาวรากร กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม อาจารย์พิมพ์ภาภรณ์ บุญประเสริฐ กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม ที่ช่วยแก้ไขข้อบกพร่องในปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้ประสิทธิภาพการต่าง ๆ ให้ผู้วิจัยสามารถนำมาเป็นประโยชน์ในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้ อย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้ให้ทุนการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มอบทุน เพื่อใช้จ่ายในการทำปริญญานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ บาทหลวงประเสริฐ สมงาม อธิการโรงเรียนห้วยหินวิทยาลัย บาทหลวง สมิต แดงอำพันธ์ บาทหลวงแอนโทนี เรสเทลลี และบราเดอร์สุวรรณ จูฑะสมภากร ตลอดจนคณะ นักบวชในเครือชาเลเซียนทุกท่าน ที่ได้ช่วยให้แรงใจและกำลังใจด้วยดีเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อคุณแม่ที่เป็นกำลังใจและมอบพลังสมองให้แก่ข้าพเจ้าจนทำให้ ประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้ และขอขอบคุณพี่น้อง เพื่อน ๆ ทุกคน

จิตรพรรณ พึ่งพงษ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
๑. บทนำ.....	๑
ภูมิหลัง.....	๑
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	๓
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	๓
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	๓
วิธีการศึกษาค้นคว้า.....	๔
๒. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๕
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับโรคเอดส์.....	๕
เอกสารที่เกี่ยวกับโรคเอดส์.....	๕
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาด้านโรคเอดส์.....	๑๐
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของวรรณกรรมกับสังคม	๑๓
เอกสารที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของวรรณกรรมกับสังคม.....	๑๓
งานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาวรรณกรรมกับสังคม.....	๑๖
๓. วิเคราะห์ภาพสะท้อนโรคเอดส์ในบันเทิงคดีไทยช่วง พ.ศ. ๒๕๓๒ ถึง พ.ศ. ๒๕๔๗... ๑๙	
ตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์.....	๑๙
สาเหตุการติดเชื้อเอดส์ของตัวละคร.....	๑๙
ติดเชื้อเอดส์จากคนรักหรือสามี.....	๒๐
ติดเชื้อเอดส์จากการเที่ยวสถานขายบริการ.....	๒๒
ติดเชื้อเอดส์จากการขายบริการทางเพศ.....	๒๕
ติดเชื้อเอดส์จากการใช้สารเสพติดหรือใช้เข็มฉีดยาเสพติดร่วมกัน.....	๒๗
ติดเชื้อเอดส์จากมารดา.....	๒๙
ติดเชื้อเอดส์จากการมีพฤติกรรมรักร่วมเพศ.....	๓๐
ติดเชื้อเอดส์จากคนไข้.....	๓๑
ติดเชื้อเอดส์จากการมีสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ติดเชื้อเอดส์.....	๓๒

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
๓ (ต่อ) ลักษณะอาการของตัวละครที่ติดเชื่อเอดส์.....	๓๔
ระยะไม่มีอาการ.....	๓๔
ระยะมีอาการ.....	๓๖
วิธีการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์.....	๔๒
การใช้ถุงยางอนามัย.....	๔๓
การไม่ใช้เข็มฉีดยาหรือของใช้ส่วนตัวร่วมกับผู้ป่วย.....	๔๕
การรณรงค์โดยการใช้สื่อต่าง ๆ.....	๔๗
การมีสติและความหวาดกลัวโรคเอดส์.....	๔๘
การตรวจเลือดก่อนแต่งงาน.....	๔๙
การแจ้งแพทย์และพยาบาลเมื่อเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์.....	๕๐
การใช้ความร้อน.....	๕๑
การเผาศพ.....	๕๒
ลักษณะทางพฤติกรรมของตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์.....	๕๓
การมีความหวาดกลัว และสับสน.....	๕๓
การมีสติ ยอมรับความจริง และช่วยเหลือผู้อื่น.....	๕๗
การเก็บกด และไม่บอกใคร.....	๖๓
การฆ่าตัวตาย.....	๖๗
การทำแท้ง.....	๖๘
การไม่ยอมรับความจริง.....	๗๐
การแก้แค้น.....	๗๒
พฤติกรรมของตัวละครที่เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอดส์.....	๗๕
พฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัว.....	๗๕
สมาชิกในครอบครัวให้การดูแลเอาใจใส่ต่อผู้ติดเชื้อเอดส์.....	๗๕
สมาชิกในครอบครัวไม่ดูแลและแสดงความรังเกียจต่อผู้ติดเชื้อเอดส์.....	๘๕
พฤติกรรมของคนในสังคม.....	๘๙
คนในสังคมแสดงความเห็นใจและช่วยเหลือ.....	๘๙
คนในสังคมแสดงความรังเกียจ.....	๙๒

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
๓ (ต่อ) กลวิธีการนำเสนอภาพสะท้อน.....	๙๘
ชายนักเที่ยว.....	๙๙
ผู้ติดเชื้อเอดส์.....	๑๐๒
ผู้เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอดส์.....	๑๐๖
ผู้ขายบริการทางเพศ.....	๑๑๐
หมอมและพยาบาล.....	๑๑๒
ผู้ติดเชื้อเอดส์จากคนรักหรือสามี.....	๑๑๕
เป็นชายรักร่วมเพศ.....	๑๑๖
๔ วิเคราะห์บทบาทของบันเทิงคดีไทยช่วง พ.ศ. ๒๕๓๒ ถึง พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่สะท้อนภาพ	
โรคเอดส์.....	๑๑๙
บทบาทด้านวรรณศิลป์.....	๑๑๙
อารมณ์สงสาร.....	๑๒๐
อารมณ์กลัวหาญ.....	๑๒๓
อารมณ์เกลียดชัง.....	๑๒๗
อารมณ์โกรธ.....	๑๓๓
อารมณ์หวาดกลัวและทุกข์เวทนา.....	๑๓๕
บทบาทด้านสังคม.....	๑๓๖
การให้ความรู้.....	๑๓๖
ยารักษาโรคเอดส์.....	๑๓๗
สถานที่ดูแลผู้ป่วยเอดส์.....	๑๓๙
ความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง.....	๑๔๐
การชี้ให้เห็นอันตราย.....	๑๔๓
การแนะแนวทางการป้องกัน.....	๑๔๘

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
๕ สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	๑๕๕
บรรณานุกรม.....	๑๕๙
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	๑๖๕

บทที่ ๑

บทนำ

ภูมิหลัง

วรรณกรรมเป็นศิลปกรรมชนิดหนึ่งที่มุ่งสะท้อนสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคม ตลอดจนวิถีชีวิตของมนุษย์ในแง่มุมต่างๆ สภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมคือแรงบันดาลใจให้นักเขียนถ่ายทอดความรู้สึกต่อสิ่งที่ได้พบเห็นออกมาเป็นงานเขียนในรูปแบบต่างๆ ยิ่งโลกปัจจุบันมีการติดต่อกันอย่างไร้พรมแดน สังคมก็ยังมีเนื้อหาหลากหลายที่นักเขียนสามารถนำเรื่องราวต่างๆ มาเขียนได้ไม่รู้จบ วรรณกรรมจึงเปรียบเสมือนกระจกเงาสะท้อนภาพสังคม ดังที่ตรีศิลป์ บุญขจร (๒๕๒๓ : ๖-๑๒) กล่าวว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคมสรุปได้ ๓ ลักษณะดังนี้ ลักษณะที่หนึ่ง วรรณกรรมเป็นภาพสะท้อนสังคม กล่าวคือการสะท้อนสังคมของวรรณกรรมมิใช่เป็นการสะท้อนอย่างบันทึกเหตุการณ์ แต่เป็นภาพสะท้อนประสบการณ์ของผู้เขียน และเหตุการณ์ส่วนหนึ่งของสังคม วรรณกรรมจึงเป็นความจริงของสังคมสอดแทรกอยู่ วรรณกรรมอาจจะสะท้อนสังคมทั้งในด้านรูปธรรม และนามธรรม ด้านรูปธรรมหมายถึงเหตุการณ์โดยทั่วไปที่เกิดขึ้นในสังคม ส่วนด้านนามธรรมหมายถึงค่านิยมในจิตใจของคนในสังคม ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดของนักเขียน ลักษณะที่สอง สังคมย่อมมีอิทธิพลต่อวรรณกรรม หรือต่อนักเขียนเนื่องจากนักเขียนอยู่ในสังคมย่อมมีอิทธิพลจากสังคม ทั้งในด้านวัฒนธรรม ขนบประเพณี ศาสนา ปรัชญา และการเมือง สภาพการณ์ของปัจจัยเหล่านี้ย่อมเป็นสิ่งกำหนดโลกทัศน์ และชีวิตทัศน์ของนักเขียน และลักษณะที่สาม วรรณกรรมหรือนักเขียนมีอิทธิพลต่อสังคม ซึ่งอาจเป็นไปได้ทั้งในด้านอิทธิพลภายนอก เช่นการกระทำตามอย่างในวรรณกรรม และอิทธิพลภายใน คืออิทธิพลทางความคิด การสร้างค่านิยม รวมทั้งความรู้สึกนึกคิด

วรรณกรรมเป็นผลของศิลปะที่มนุษย์สร้างสรรค์จากจินตนาการ ความคิด ความรู้สึก ผสมผสานกับประสบการณ์ที่แวดล้อมของผู้เขียน แล้วถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดนั้นออกมายังผู้อ่าน โดยใช้ภาษาอักษรเป็นสื่อในรูปแบบต่างๆ ตามความถนัดหรือความคิดสร้างสรรค์ของผู้เขียนแต่ละคน ดังนั้นรูปแบบในการเขียนงานวรรณกรรมของผู้ผลิตงานวรรณกรรมจึงมีหลากหลาย

บันเทิงคดีไทยเป็นงานเขียนอีกประเภทหนึ่งที่ผู้เขียนเจตนาจะให้ผู้อ่านได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินเป็นสำคัญ ขณะเดียวกันผู้อ่านก็อาจได้ความรู้ ประสบการณ์ คติธรรม ตลอดจนแนวทางในการดำเนินชีวิตไปพร้อมกันด้วย ดังที่กระแสร มาลยาภรณ์ (๒๕๓๐ : ๓๓) กล่าวว่า “บันเทิงคดีคือเรื่องสมมุติที่สร้างขึ้นมามีจินตนาการ และอารมณ์ มุ่งให้ความเพลิดเพลินเป็นใหญ่” ซึ่ง

สอดคล้องกับประทีป เหมือนนิล (๒๕๒๓ : ๑๔) กล่าวไว้ว่า “บันเทิงคดี คือเรื่องที่ใช้จินตนาการสร้างขึ้นโดยมีเจตนาให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านเป็นสำคัญ แต่ขณะเดียวกันผู้แต่งอาจสอดแทรกความรู้ ความคิด และประสบการณ์ต่างๆ เข้าไว้ด้วย” การที่ผู้แต่งหยิบยกเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย มาเป็นวัตถุดิบในการสร้างวรรณกรรม ไม่ว่าจะเป็นวิถีชีวิตของคนในสังคม ความเจริญความเสื่อมของสังคม ตลอดจนปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น เช่น ปัญหาครอบครัว ปัญหาที่อยู่อาศัย ปัญหาทางการเมืองการศึกษา และปัญหาเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บ โดยเฉพาะปัญหาโรคเอดส์ที่กำลังแพร่ระบาดอยู่ในสังคมปัจจุบัน สิ่งนี้คือความสัมพันธ์อันแนบแน่นระหว่างสังคมกับวรรณกรรม

บันเทิงคดีไทยที่สะท้อนภาพโรคเอดส์เป็นวรรณกรรมที่ผู้สร้างขึ้นในขณะที่ปัญหาโรคเอดส์เข้ามาเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของมนุษย์ ตั้งแต่ครอบครัว สังคม จนกลายเป็นปัญหาระดับประเทศ ที่ถูกกล่าวถึงอย่างแพร่หลายในสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นบทเพลง บทละครโทรทัศน์ การ์ตูน เรื่องข่าวชั้น บทความ สารคดี เรื่องสั้น นวนิยาย ตลอดจนงานเขียนอื่นๆ ที่เป็นงานศิลปะ ปัญหาโรคเอดส์จึงเป็นปัญหาที่สร้างความสลดหดหู่ความเวทนาสงสารกับผู้ที่ได้รับชะตากรรมจากโรคเอดส์ ซึ่งต้องเผชิญกับความเจ็บปวด ความทุกข์ และได้รับความรังเกียจจากคนในสังคม ดังที่กระทรวงสาธารณสุข (๒๕๓๙ : ๒๙-๓๐) กล่าวว่า

โรคเอดส์ส่งผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจส่วนรวมกล่าวคือ การไม่ยอมรับของสังคมเนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง อีกทั้งยังแพร่ระบาดอย่างรวดเร็ว อัตราตายสูง ผู้ป่วยเอดส์จะอายุสั้น และยังไม่มียารักษา ก่อให้เกิดความหวาดกลัวการถูกทอดทิ้งจากคู่สามีภรรยา หรือบุตร เสียสุขภาพจิต ปรับตัวไม่ได้ เกิดปัญหาครอบครัวแตกแยกมีเด็กกำพร้า การถูกขับไล่ออกจากที่ทำงาน หรือชุมชนที่อยู่อาศัย การประณามหรือเรียกว่าจะปฏิบัติต่อผู้ติดเชื้อเป็นผลให้ผู้ติดเชื้อเหล่านั้นมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ก้าวร้าว ต่อต้านสังคม บางรายท้อแท้หมดหวัง สิ่งเหล่านี้ล้วนสะท้อนให้เห็นถึงความเสื่อมทางด้านคุณธรรม ขาดมโนธรรม ในอนาคตที่สังคมจะเต็มไปด้วยผู้ป่วยเอดส์ และความสับสนวุ่นวายจะตามมา อันเกิดจากพฤติกรรมของผู้ป่วยเอดส์ และคนที่อยู่รอบข้าง

บันเทิงคดีไทยเกี่ยวกับโรคเอดส์ที่นักเขียนวรรณกรรมเป็นผู้สร้างขึ้น จึงเป็นภาพสะท้อนสังคม อีกภาพหนึ่งที่ผู้สร้างวรรณกรรมใช้เป็นสื่อที่มุ่งถ่ายทอดเรื่องราวในแง่มุมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสภาวะการณ์แพร่ระบาดของโรคเอดส์ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับชีวิตของคน ซึ่งส่งผลกระทบกับระบบครอบครัว สังคม และเป็นปัญหาระดับประเทศที่ยากต่อการแก้ไข จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาวิเคราะห์ภาพสะท้อนโรค

เอดส์ในสังคมไทยจากบันทึกคดีไทย เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ในมุมมองของ
วรรณกรรมได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ตลอดจนได้ทราบทัศนคติของผู้เขียนที่มีต่อโรคเอดส์อีกด้วย

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

๑. เพื่อวิเคราะห์ภาพสะท้อนโรคเอดส์ ในบันทึกคดีไทยช่วง พ.ศ. ๒๕๓๒ ถึง พ.ศ. ๒๕๔๗
๒. เพื่อวิเคราะห์บทบาทของบันทึกคดีไทยที่สะท้อนภาพโรคเอดส์ช่วง พ.ศ. ๒๕๓๒ ถึง พ.ศ.
๒๕๔๗

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ทำให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างโรคเอดส์กับบันทึกคดีไทยใน
ช่วงเวลาดังกล่าว รวมทั้งเข้าใจบทบาทของบันทึกคดีไทยที่สะท้อนภาพโรคเอดส์

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษางานเขียนประเภทบันทึกคดีไทยช่วง พ.ศ. ๒๕๓๒ ถึง
พ.ศ. ๒๕๔๗ เนื่องจากในช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงที่เกิดการแพร่ระบาดของโรคเอดส์แพร่หลาย และมี
ผู้ติดเชื้อเอดส์จำนวนมากขึ้น โดยศึกษาจากงานเขียนประเภทเรื่องสั้นจำนวน ๑๖ เรื่อง และงานเขียน
ประเภทนวนิยายจำนวน ๘ เรื่อง ดังนี้

เรื่องสั้นจำนวน ๑๖ เรื่อง ได้แก่

๑. นิทานประจำเมือง	ของถวัลย์ ภาสกร	พ.ศ. ๒๕๓๒
๒. ตะวันลา	ของมานพ ถนอมศรี	พ.ศ. ๒๕๓๓
๓. ความรักของชายหนุ่ม	ของณัฐ ศาสตร์ส่องวิทย์	พ.ศ. ๒๕๓๔
๔. บัวลอย	ของณัฐ ศาสตร์ส่องวิทย์	พ.ศ. ๒๕๓๕
๕. แค้นนางพญางามเมือง	ของวิวัฒน์ โรจนพิทยากร	พ.ศ. ๒๕๓๘
๖. แบบนี้มีดีด้วย	ของวิวัฒน์ โรจนพิทยากร	พ.ศ. ๒๕๓๘
๗. ละครข้างถนน	ของวิวัฒน์ โรจนพิทยา	พ.ศ. ๒๕๓๘
๘. บ้านทุ่งไฮเทค	ของวีระ สดสังข์	พ.ศ. ๒๕๔๐
๙. รอยยิ้ม	ของสังคม เกตุขมาลา	พ.ศ. ๒๕๔๑
๑๐. ถ้อยรำพึงบนถนนสายเปลี่ยว	ของจุฬา ละคร	พ.ศ. ๒๕๔๑
๑๑. เวลาที่เหลืออยู่	ของเบญจมาศ จุมณี	พ.ศ. ๒๕๔๑
๑๒. รวมเรื่องสั้นชุดลายช้างโลง	ของไพบุลย์ พันธุ์เมือง	พ.ศ. ๒๕๔๒

๑๓. ในวงล้อม	ของไพบูลย์ พันธุ์เมือง	พ.ศ.๒๕๔๓
๑๔. โลกร้าย	ของพิสิฐ ภูศรี	พ.ศ.๒๕๔๓
๑๕. รวมเรื่องสั้นน้ำใจยังหาได้	ของจำลอง ฝั่งชลจิตร	พ.ศ.๒๕๔๕
๑๖. เขียนกระดาดาวดลคร	ของโชคชัย บัณฑิต	พ.ศ.๒๕๔๕

นวนิยายจำนวน ๙ เรื่อง ได้แก่

๑. ก่อนจะถึงจุดดับ	ของวีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์	พ.ศ.๒๕๓๓
๒. เกิดแต่ตม	ของโบทัน	พ.ศ.๒๕๓๕
๓. นายหน้า แมงดา อาโก โสเภณีเด็ก ของคำพูน บุญทวี		พ.ศ.๒๕๓๖
๔. ซากดอกไม้	ของวีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์	พ.ศ.๒๕๔๒
๕. ห้อยสีน้ำเงิน	ของเสาวรี	พ.ศ.๒๕๔๒
๖. สงครามดอกรัก	ของโสภาค สุวรรณ	พ.ศ.๒๕๔๓
๗. นักสู้หมู่บ้านตกลีลาว	ของคำพูน บุญทวี	พ.ศ.๒๕๔๔
๘. พุทธานุภาพ	ของกัลปพฤกษ์	พ.ศ.๒๕๔๖
๙. ดาวเที่ยงวัน ตะวันเที่ยงคืน	ของตรีนิษฐา	พ.ศ.๒๕๔๗

วิธีการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยจะดำเนินการศึกษาค้นคว้า ตามขั้นตอนต่อไปนี้

๑. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโรคเอดส์ และความสัมพันธ์ของ
วรรณกรรมกับสังคม
๒. ศึกษาบันทึงคดีที่เกี่ยวข้องกับโรคเอดส์ตามขอบเขตของการศึกษา
๓. วิเคราะห์ภาพสะท้อนโรคเอดส์ในบันเทิงคดีไทยช่วง พ.ศ.๒๕๓๒ ถึง
พ.ศ. ๒๕๔๗
๔. วิเคราะห์บทบาทของบันเทิงคดีไทยช่วง พ.ศ.๒๕๓๒ ถึง พ.ศ.๒๕๔๗
ที่สะท้อนภาพโรคเอดส์
๕. เสนอผลการศึกษาค้นคว้าแบบพรรณนาวิเคราะห์

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

๑. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับโรคเอดส์
๒. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของวรรณกรรมกับสังคม

๑. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับโรคเอดส์

๑.๑ เอกสารเกี่ยวกับโรคเอดส์

ประวัติและความเป็นมาของโรค

กรมควบคุมโรคติดต่อ (๒๕๓๙ : ๒-๓) สรุปประวัติความเป็นมาของโรคเอดส์ไว้ว่า โรคเอดส์ (Acquired Immune Deficiency Syndrome : AIDS) เกิดจากการติดเชื้อไวรัสชนิดหนึ่งซึ่งเรียกว่า Human Immunodeficiency Virus ไวรัสนี้จะเข้าไปทำลายระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายทำให้ไม่สามารถป้องกันภัยอันตรายจากโรคติดเชื้ออื่น ๆ หรือโรคมะเร็งบางชนิดได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรคติดเชื้อประเภทฉวยโอกาสหรือโรคมะเร็ง (Opportunistic Disease) ผู้ป่วยโรคเอดส์มักมีอาการรุนแรงและเสียชีวิตอย่างรวดเร็ว โรคเอดส์เป็นโรคใหม่ที่พบรายงานครั้งแรกในประเทศสหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ.๒๕๒๔ โดยพบว่าผู้ป่วยรักร่วมเพศ ๓ ราย ในรัฐลอสแอนเจลิส เกิดเป็นโรคปอดบวมจากเชื้อ Pneumocystis Carinii ทั้ง ๆ ที่เคยมีสุขภาพดีมาก่อน ต่อมาพบผู้ป่วยโรคคล้ายคลึงกันนี้เพิ่มขึ้นจากเมืองอื่น ผู้ป่วยทุกรายไม่มีประวัติการรับยากดระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย แต่ปรากฏว่าเม็ดเลือดขาวที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับภูมิคุ้มกันมีจำนวนลดลงไปมาก และทำงานไม่ได้ตามปกติ จึงมีการตั้งชื่อโรคนี้ว่า Acquired Immune Deficiency Syndrome หรือกลุ่มอาการภูมิคุ้มกันเสื่อม

ในประเทศไทย พบผู้ป่วยรายแรกในเดือนกันยายน พ.ศ.๒๕๒๗ เป็นชายไทยซึ่งเดินทางไปศึกษาต่อที่สหรัฐอเมริกาและมีพฤติกรรมรักร่วมเพศ เริ่มมีอาการในปี ๒๕๒๖ ได้รับการตรวจและรักษาที่โรงพยาบาลแห่งหนึ่งในสหรัฐอเมริกา พบว่าปอดอักเสบจากเชื้อ Pneumocystis Carinii แพทย์ลงความเห็นว่าเป็น โรคเอดส์ ผู้ป่วยรายนี้กลับมารักษาตัวที่ประเทศไทยในปี ๒๕๒๗

ความหมายของโรคเอดส์

กรมควบคุมโรคติดต่อ (๒๕๓๕ : ๑) ให้ความหมายว่า เอดส์คือโรคที่เกิดจากเชื้อไวรัสชนิดหนึ่ง เข้าไปทำลายระบบภูมิคุ้มกันหรือกลไกต่อต้านเชื้อโรคชนิดต่าง ๆ ได้ง่ายแม้กระทั่งเชื้อที่พบใน

ธรรมชาติ และไม่ทำอันตรายต่อคนปกติ จะเป็นอันตรายต่อผู้ติดเชื้อเอดส์ที่มีระบบภูมิคุ้มกัน
ลดน้อยลง นอกจากนี้ยังอาจพบอาการของโรคมะเร็งบางชนิด เช่น มะเร็งผิวหนังที่ไม่พบบ่อย
ความเจ็บป่วยเหล่านี้อาจมีความรุนแรงและทำให้เสียชีวิตได้

สถาพร มานัสสถิตย์ (๒๕๓๘ : ๒) กล่าวว่า โรคเอดส์เป็นโรคติดต่อที่เกิดจากเชื้อไวรัสชนิด
หนึ่ง เมื่อไวรัสเข้าสู่ร่างกายจะมีการฟักตัวซึ่งอาจกินเวลาหลายปี โดยไม่มีอาการผิดปกติใด ๆ ต่อมา
ไวรัสจะเพิ่มจำนวนมากขึ้นจนสามารถทำลายภูมิคุ้มกันของร่างกายให้เสียไปเรื่อย ๆ ในที่สุดร่างกายจะ
ไม่สามารถป้องกันตนเองจากการติดเชื้อโรคใด ๆ ทำให้เกิดโรคติดเชื้ออื่นแทรกซ้อนได้ง่ายและปรากฏ
เป็นโรคเอดส์ขึ้น ในบางรายยังอาจเกิดเป็นมะเร็งบางชนิดได้ ผลสุดท้ายคนไข้จะเสียชีวิตในเวลาไม่
นานนัก ในขณะนี้ยังไม่มียารักษาให้หายขาดและไม่มีวัคซีนป้องกันโรคนี้

กระทรวงสาธารณสุข (๒๕๔๒ : ๑) ให้ความหมายว่า เอดส์เป็นกลุ่มอาการของโรคที่เกิดจาก
การติดเชื้อไวรัสเอดส์ ซึ่งจะเข้าไปทำลายเม็ดเลือดขาว แหล่งสร้างภูมิคุ้มกันโรค ทำให้ติดโรคชนิด
ต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น เช่น วัณโรค ปอดบวม เยื่อหุ้มสมองอักเสบ หรือทำให้เป็นมะเร็งบางชนิดได้ง่าย
กว่าคนปกติ อาการจะรุนแรงและเสียชีวิตอย่างรวดเร็ว

การติดต่อของโรคเอดส์

กระทรวงสาธารณสุข (๒๕๓๒ : ๔-๕) กล่าวว่าแม้เชื้อไวรัสเอดส์จะมีในของเหลวที่ออกจาก
ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เช่น เลือด น้ำกาม น้ำในช่องคลอด น้ำตา และน้ำลาย เป็นต้น แต่พบว่า
โอกาสที่จะแพร่โรคมีเฉพาะทางเลือด น้ำกาม และน้ำในช่องคลอดเท่านั้น ดังนั้นโรคนี้จึงแพร่ได้ ๓
ทางคือโดยการมีเพศสัมพันธ์ โดยทางเลือดที่ปนเชื้อและโดยทางมารดาที่ติดเชื้อสู่ทารก มี
รายละเอียด ดังนี้

๑. การติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคเอดส์สามารถแพร่ได้ทั้งจากชายสู่ชาย ชายสู่หญิง และ
หญิงสู่หญิง ผู้ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโดยทางเพศสัมพันธ์ ได้แก่ ผู้ที่มีเพศสัมพันธ์สำส่อน หรือเปลี่ยนคู
นอนบ่อย ๆ เช่นชายขายบริการ หญิงโสเภณีหรือหญิงบริการ คู่่นอนผู้ติดเชื้อเอดส์ ชายรักร่วมเพศที่
สำส่อน โอกาสติดเชื้อขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น การมีแผลบริเวณอวัยวะเพศ การเปลี่ยน
คู่นอนบ่อย ๆ และรูปแบบของเพศสัมพันธ์ เช่น ร่วมเพศทางทวารหนัก เป็นต้น

๒. การติดต่อทางเลือดและผลิตภัณฑ์จากเลือด การรับเชื้อทางเส้นเลือดเป็นวิธีการแพร่ที่
ได้ผลที่สุด โอกาสติดเชื้อขึ้นอยู่กับปริมาณของไวรัสที่มีอยู่ในเลือด พบใน ๓ กรณีคือ การรับ
เลือดขณะทำการผ่าตัดหรือเพื่อการรักษาโรคเลือดบางชนิด การใช้เข็มหรือกระบอกฉีดยาร่วมกับผู้ติด
เชื้อ และการรับอวัยวะของผู้ติดเชื้อ หรือการผสมเทียมโดยรับอสุจิของผู้ติดเชื้อ

๓. การติดต่อทางมารดาสู่เด็ก โรคเอดส์สามารถแพร่จากมารดาสู่ทารกได้ ตั้งแต่ก่อนคลอด
ขณะคลอดหรือหลังคลอด โอกาสที่ทารกจะได้รับเชื้อประมาณ ๒๐-๕๐ เปอร์เซ็นต์

การป้องกันโรคเอดส์

กระทรวงสาธารณสุข (๒๕๓๒ : ๒๐-๒๕) กล่าวถึงวิธีการป้องกันโรคเอดส์ดังนี้

๑. การพัฒนาวัคซีนป้องกันโรคเอดส์ เป็นวิธีการหนึ่งที่จะหยุดการระบาดของโรค แต่การผลิตวัคซีนที่ปลอดภัยและมีประสิทธิภาพดีนั้นทำได้ยากและต้องใช้เวลาอีกนาน การรณรงค์ให้สุศึกษาและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโรคเอดส์ยังคงเป็นมาตรการที่สำคัญที่สุดในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในขณะนี้

๒. แนวทางการป้องกันโรคเอดส์ในปัจจุบัน โดยเหตุที่โรคนี้ไม่มีแมลงเป็นพาหะ ไม่แพร่กระจายทางไอ จามรดกัน หรือทางการกินอาหารที่ปนเปื้อนเชื้อ ดังนั้นวิธีการป้องกันการติดเชื้อจึงอยู่ที่การหลีกเลี่ยงที่จะสัมผัสทางเพศ ทางเลือด และทางการคลอจากบุคคลที่ติดเชื้อ

๒.๑ การป้องกันการแพร่โรคทางเพศสัมพันธ์โดยการให้สุศึกษาให้ประชาชน หลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ ได้แก่ การงดเว้นการมีเพศสัมพันธ์ ไม่เปลี่ยนคู่นอน ไม่สำส่อนทางเพศ งดเว้นการมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลที่เป็นกลุ่มเสี่ยงทั้งชายบริการและหญิงอาชีพพิเศษ การใช้ถุงยางอนามัยจะป้องกันโรคเอดส์ได้หากใช้อย่างถูกต้อง ถุงยางบางชนิดยังเคลือบสารบางอย่างซึ่งสามารถฆ่าเชื้อไวรัสได้ การศึกษาในห้องทดลองพบว่าเชื้อโรคเอดส์ไม่สามารถซึมผ่านถุงยางอนามัยได้

๒.๒ การป้องกันการแพร่ทางเลือด การแพร่ทางเลือดจะเกิดได้ในกรณีต่อไปนี้
ทางการรับเลือด และผลิตภัณฑ์จากเลือด การใช้เข็มและกระบอกฉีดที่ปนเปื้อนเชื้อ การรับอวัยวะหรือผสมเทียม การป้องกันในทั้ง ๓ กรณี จะกระทำโดย

๒.๒.๑ แนะนำให้ประชาชนทราบถึงความเสี่ยงจากพฤติกรรมต่าง ๆ และให้ทราบถึงวิธีการป้องกัน

๒.๒.๒ ฝึกอบรมหรือแนะนำการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ให้หลีกเลี่ยงการใช้เข็มฉีดยาอันเดียวซ้ำ ๆ กับบุคคลหลาย ๆ คน โดยไม่ได้ฆ่าเชื้อเสียก่อน และระมัดระวังอุบัติเหตุจากเข็มฉีดยาที่อาจปนเปื้อนเชื้อ

๒.๒.๓ งดรับเลือดจากบุคคลที่เสี่ยงต่อโรคเอดส์ และตรวจเลือดและผลิตภัณฑ์เลือดก่อนให้ผู้ป่วย

๒.๓ การป้องกันการแพร่จากมารดาสู่ทารก ทารกที่เกิดจากสตรีที่ติดเชื้อโรคประมาณครึ่งหนึ่งจะติดเชื้อโรคเอดส์ไปด้วย การป้องกันทำได้โดยวิธีการคุมกำเนิด

๒.๔ การป้องกันการแพร่โรคจากผู้ติดเชื้อ ดำเนินการโดยการตรวจโลหิตหมู่ในคนที่เสี่ยงต่าง ๆ เมื่อทราบก็ให้คำแนะนำไม่ให้มีพฤติกรรมที่อาจแพร่โรคไปยังผู้อื่นได้

๒.๕ การป้องกันการแพร่โรคโดยการใช้ยาหรือวัคซีน ปัจจุบันยังไม่มียาหรือวัคซีน

ที่ได้ผลในการป้องกันโรคเอดส์ อย่างไรก็ตามยาที่ใช้รักษาโรคเอดส์ในปัจจุบันแม้จะไม่สามารถช่วยให้หายขาดได้ แต่ก็ช่วยลดเชื้อไวรัสในกระแสเลือดทำให้โอกาสในการแพร่เชื้อลดลงหรือหมดไป

๒.๖ การป้องกันปัญหาทางสังคมที่เกิดจากโรคเอดส์ โดยการจัดบริการสงเคราะห์ผู้ป่วย หรือผู้ติดเชื้อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความรับผิดชอบ ช่วยให้งดเว้นจากอาชีพหรือพฤติกรรมที่อาจแพร่โรคออกไปสู่ผู้อื่น

สภาพจิตของผู้ป่วยเอดส์

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (๒๕๔๒) ได้แบ่งปฏิกิริยาตอบสนอง และความรู้สึกต่อสภาวะการติดเชื้อเอดส์เป็น ๓ ระยะ ดังต่อไปนี้

๑. ระยะเริ่มต้นรับรู้การติดเชื้อ ช่วงนี้ผู้ป่วยที่ติดเชื้อเอดส์จะมีปฏิกิริยาต่อการรับรู้การติดเชื้อว่าเป็นข่าวร้ายที่สำคัญที่สุดในชีวิต ก่อให้เกิดความรู้สึกสูญเสียได้แก่

๑.๑ ซ็อก เป็นภาวะที่ผู้ติดเชื้อรู้ความจริงที่สะท้อนใจอย่างรุนแรงและกะทันหันเกินไปจนปรับตัวปรับใจไม่ทัน ผู้ติดเชื้อที่อยู่ในระยะนี้มักแสดงออกหลายอย่าง เช่น นิ่งอึ้ง เป็นลม แสดงอารมณ์โกรธ หรือเศร้าอย่างรุนแรง

๑.๒ การปฏิเสธความจริง เป็นภาวะที่ผู้ติดเชื้อเอดส์ไม่ยอมรับว่าตนเกี่ยวข้องหรือไม่ยอมรับว่าเป็นเรื่องของตนเอง ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากความกลัวที่จะเผชิญผลที่เกิดขึ้น และยังไม่พร้อมจะแก้ไข หรือเกิดความอายที่ผู้อื่นอาจรู้แล้วแสดงความรังเกียจหรือไม่ยอมรับ หรือเกิดความรู้สึกผิดต่อสิ่งที่ได้กระทำไปแล้วโดยไม่สามารถเปลี่ยนแปลงผลที่เกิดขึ้น หรือรู้สึกท้อแท้ต่อการไม่มีโอกาสหรือมีเวลาให้เตรียมตัวเตรียมใจ ผู้ติดเชื้อเอดส์ที่อยู่ในระยะนี้มักแสดงออกเหมือนไม่มีเหตุการณ์ผิดปกติใด ๆ เกิดขึ้น ไม่ยอมพูดคุยแม้จะมีใครเปิดประเด็นนั้นขึ้น แสดงออกว่าตนไม่พร้อมที่จะรับรู้อะไรที่เป็นข่าวร้าย

๑.๓ การยอมรับความจริง เมื่อเวลาผ่านไปถ้าผู้ติดเชื้อเอดส์สามารถปรับตัวได้และยอมรับความจริงมากขึ้น จะค่อยๆ หาแนวทางการดำเนินชีวิตต่อไปตามปกติมากที่สุดได้ โดยจะเริ่มตั้งเป้าหมายของชีวิตในแนวที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันของตน ยอมรับว่าตนติดเชื้อเอดส์ และมีโอกาสเป็นโรคร้ายแรง แต่ยังสามารถตั้งความหวังไว้ว่าตนอาจมีสุขภาพเป็นปกติไปได้อีกนานพอสมควร รวมทั้งหวังว่าในอนาคตอาจหายจากโรคนี้ ผู้ติดเชื้อที่ปรับตัวได้ดีจะพยายามตัดความกังวลและใช้ชีวิตในปัจจุบันให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ จะละสานงานต่างๆ ที่ค้างค้างให้เสร็จ ทำงานที่ตนอยากทำให้สำเร็จ ใช้ชีวิตแบบที่ต้องการ รวมทั้งเตรียมพร้อมทั้งสถานการณ์ข้างหน้าหากต้องป่วยมากขึ้น

อรอนงค์ อินทรวิจิตร และนรินทร์ กรินชัย (๒๕๓๗ : ๗๒) กล่าวว่าการศึกษาที่บุคคลพบว่าตนเองติดเชื่อเอดส์เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในระยะสั้น ๆ แต่ผลกระทบที่เกิดขึ้นนั้นมีความต่อเนื่อง และแตกต่างกันออกไปในแต่ละบุคคล โดยสรุปสภาพจิตใจของบุคคลที่ได้รับเชื่อเอดส์ดังนี้

๑. ถูกปฏิเสธ ถูกทอดทิ้ง ถูกแบ่งแยกออกจากบุคคลอื่น มีความเหงา ไม่มั่นคง สับสน ท้อแท้ คับข้องใจ เศร้าซึม กัดดัน เครียดและไม่มีความสุข
๒. สูญเสียแผนการและความคาดหวังในอนาคต ไม่สามารถจะสร้างฝันนั้นให้เป็นจริง
๓. สูญเสียความเชื่อมั่น เกิดความไม่มั่นใจ ไม่แน่นอน หวาดกลัว ตื่นตกใจในสิ่งที่จะมาถึง อาจเนื่องมาจากถูโรคแทรกซ้อนต่าง ๆ ไม่สามารถประกอบกิจกรรมได้ตามปกติ การถูกปฏิเสธจากสังคมและกลัวตาย

๔. รู้สึกไม่มีประโยชน์และไร้ค่า ไม่มีใครเหลียวแล

ในทางการแพทย์แยกลักษณะความรู้สึกออกเป็น ๓ ส่วนใหญ่ ๆ คือ

๑. ความวิตกกังวลและความเครียด (Anxiety and Stress) ผู้ได้รับเชื่อเอดส์จะมีความวิตกกังวลและความเครียดเนื่องจากรู้สึกว่าชีวิตถูกคุกคามด้วยสถานการณ์แทรกซ้อนหลายอย่าง ครอบครัวยุติ ผู้ให้การดูแล ผู้ใกล้ชิดก็มักมีความวิตกกังวลอย่างมากไปด้วย ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่มีผลกระทบทั้งร่างกายและอารมณ์ของผู้ติดเชื้อ ทำให้ผู้ป่วยฟุ้งซ่าน การได้ยินว่าใครป่วยด้วยโรคเอดส์หรือเสียชีวิตเพราะโรคนี้ การได้ยินข่าวทางโทรทัศน์วิทยุเกี่ยวกับโรคเอดส์ รูปภาพผู้ป่วยอาการหนักที่ใช้ในการเตือนสาธารณชน การพบเห็นผู้ป่วยอาการหนักด้วยตนเองเป็นสาเหตุของการเกิดอาการวิตกกังวล และความเครียดได้ทั้งสิ้น ความวิตกกังวลเป็นกลไกอย่างหนึ่งของความเครียด ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับระบบประสาทอัตโนมัติ (Autonomic Nervous System – ANS) ได้แก่ กล้ามเนื้อ หัวใจ ปอด ระบบในช่องท้อง ต่อมเหงื่อ เป็นต้น ในกรณีที่แต่ละคนต้องเผชิญสถานการณ์ฉุกเฉิน สารอะดรีนาลีนจะถูกปล่อยออกมาเพื่อให้อวัยวะต่าง ๆ ทำงานได้รวดเร็วขึ้น เพื่อรับสถานการณ์นั้น ๆ และเตรียมการว่าจะสู้หรือจะหนี เมื่อเกิดอันตรายขึ้นอีกหรือคิดอีกเป็นครั้งที่สองร่างกายจะเกิดปฏิกิริยาโดยการเร่งระบบประสาทอัตโนมัติอีก โดยปกติแล้วสถานะของการเตรียมตัวเพื่อเผชิญกับความเครียดหรือเรียกว่า ระดับฐานของการปลุกเร้าอารมณ์ (Baseline Arousal) สำหรับผู้ที่มีความเครียดหรือวิตกกังวลเป็นเวลานาน ๆ จะทำให้ระดับฐานการปลุกเร้าอารมณ์สูงกว่าปกติเป็นสาเหตุให้เกิดอาการต่าง ๆ กัน รวมทั้งโรคบางอย่าง

๒. ความซึมเศร้า (Depression) เป็นเรื่องปกติที่เกิดขึ้นกับผู้ติดเชื้อเอดส์ และผู้ป่วยเอดส์ทุกคน หรือสมาชิกในครอบครัวผู้ติดเชื้อ ความซึมเศร้าอาจเกิดขึ้นได้ตั้งแต่เมื่อบุคคลได้รับรู้ผลการตรวจเลือดเอชไอวีเป็นบวก ซึ่งเป็นปฏิกิริยาต่อต้านหรือปฏิเสธ ทำใจยอมรับหรือปรับตัวกับสิ่งที่เกิดขึ้นภายในร่างกายไม่ได้ ซึ่งยังไม่มียารักษาให้หาย ทำให้สูญเสียการควบคุมตนเอง ช่วยเหลือ

ตนเองไม่ได้ เกิดการชะงักงันทางสังคม ซึ่งมีสาเหตุมาจากความเชื่อ (Belief) ที่ว่าโรคเอดส์เกิดจากความ

ลำสอนทางเพศเป็นที่รังเกียจของผู้คนส่วนใหญ่ ทำให้ผู้ติดเชื้อมีอาการซึมเศร้า ถอนตัวออกจากสังคมและกิจกรรมที่ทำประจำ การขาดการติดต่อจากสังคมและบุคคลภายนอกทำให้กำลังใจถดถอยจิตใจห่อเหี่ยวไม่สดใสขึ้น รู้สึกรว่าการดำเนินชีวิตขาดรางวัล อาการซึมเศร้าของผู้ติดเชื้อเอดส์อาจมีผลมาจากความเชื่อ และทัศนคติในทางลบของผู้ติดเชื้อเอง ซึ่งสะสมมาตั้งแต่อดีตจะผูกติดย่ำคิดย่ำทำถึงแต่สิ่งที่เลวร้ายที่จะเกิดขึ้น โดยเชื่อว่าไม่มีคนอื่นหรือวิธีการใดที่จะให้ความหวังในอนาคตได้ดีกว่านี้แล้ว ดังนั้นการจะมองว่าความซึมเศร้าของผู้ติดเชื้อเอดส์ เกิดจากสาเหตุใดนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะและภูมิหลังของแต่ละราย บุคลิกภาพ พื้นฐานทางครอบครัว หรือความเป็นมาในอดีตจะเป็นส่วนประกอบสำคัญที่สุดที่ทำให้บุคคลสามารถเผชิญกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้มากน้อยเพียงใดและในลักษณะใด

๓. ความคิดในการฆ่าตัวตาย ความคิดในการฆ่าตัวตายเป็นคำตอบของบุคคลซึ่งถูกคุกคามจากสถานการณ์ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ โอกาสที่บุคคลผู้ติดเชื้อเอดส์มีความคิดในการฆ่าตัวตายจะสูงกว่าบุคคลทั่วไป

การอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อเอดส์

ประคอง วิทยาศัย (๒๕๓๖ : ๑-๓) ให้ข้อเสนอแนะการอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ไว้ว่า การช่วยเหลือทางด้านจิตใจทำได้โดยการพูดคุยให้กำลังใจและรับฟังปัญหา ช่วยหางานให้เขา ช่วยสอนวิธีการออกกำลังกาย สอนให้ทำบุญแผ่เมตตา ไม่ประชดชีวิตโดยการแพร่เชื้อโรคไปสู่ผู้อื่นอีก ช่วยเหลือและปรนนิบัติ ช่วยสอนให้ฝึกสมาธิและชักจูงให้สนใจศึกษาทางศาสนา เพื่อหาสิ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจ การช่วยเหลือทางกาย เช่นช่วยให้ทานอาหารให้ครบทุกหมู่ ช่วยแนะนำให้พักผ่อนเพียงพอในที่อากาศถ่ายเทได้ดี ช่วยแนะนำไม่ให้ไปรับเชื้อเอดส์เพิ่มขึ้น ไม่ให้ไปลำสอนทางเพศอีก คอยดูแลไม่ให้ฉีดยาเสพติด แนะนำไปหาแพทย์เพื่อเลิกยาเสพติด และช่วยพาไปหาแพทย์เมื่อมีอาการผิดปกติ

๑.๒ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาด้านโรคเอดส์

สุภาจรี วจิวัฒน์ (๒๕๓๓ : ๑๐๘) ศึกษาความรู้ ทัศนคติ ประสพการณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศและโรคเอดส์ : การศึกษานักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาปัจจัยทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคมที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ ทัศนคติ และประสพการณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศและโรคเอดส์ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ปัจจัยดังกล่าวได้แก่ การศึกษา จำนวนพี่น้อง เพศชาย อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา การศึกษาของบิดามารดา สถานภาพสมรสของบิดา-มารดา ที่พักอาศัยและเงินค่าใช้จ่ายที่ได้รับ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

สายสามัญในสถานศึกษาของรัฐแห่งหนึ่ง สังกัดกรมสามัญศึกษาและสายอาชีพในสถานศึกษาของรัฐแห่งหนึ่ง ประจำปีการศึกษา ๒๕๓๒ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน ๓๕๗ คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้และประสบการณ์เรื่องเพศในระดับปานกลาง มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับสูง และมีทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศ ได้แก่ สายการศึกษา อาชีพของบิดา การศึกษาของบิดา การศึกษาของมารดา และสถานภาพสมรสของบิดามารดา ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ทางเพศ ได้แก่ สายการศึกษา จำนวนพี่น้อง เพศชาย ที่พักอาศัย เงินค่าใช้จ่ายที่ได้รับ และสถานภาพสมรสของบิดา-มารดา สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ ได้แก่ อาชีพของบิดา การศึกษาของบิดามารดา นอกจากนี้ยังพบว่าความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศมีความสัมพันธ์กับความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ และ ๐.๐๐๑ ตามลำดับ ส่วนประสบการณ์ทางเพศพบว่ามีความสัมพันธ์กับความรู้ ทัศนคติ เกี่ยวกับโรคเอดส์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เกศินี จุฑาวิจิตร (๒๕๓๔ : ๒๔๔) ศึกษาพฤติกรรมการสื่อสาร และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอยู่ร่วมกันระหว่างผู้ติดเชื้อเอดส์ในระยะไม่มีอาการกับครอบครัว พบว่า ผู้ติดเชื้อเอดส์ส่วนใหญ่ยังอยู่กับครอบครัว ในกรณีที่สถานภาพโรคส่วนใหญ่จะไม่บอกผลการตรวจเลือดให้ผู้ใดในครอบครัวหรือเพื่อนฝูงทราบเพราะกลัวถูกรังเกียจ กลัวว่าจะทำให้คนในครอบครัววิตกกังวลเกินเหตุ แต่ผู้ที่แต่งงานแล้วส่วนใหญ่จะบอกคู่สมรส ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุขในครอบครัวที่มีผู้ติดเชื้อเอดส์ คือการมีความเข้าใจ ๒ อย่างคือ “ไม่มีอาการแปลว่าไม่มีโรค” และ “เป็นเอดส์ดีกว่าติดเชื้อเอดส์”

พัชรินทร์ บางท่าไม้ (๒๕๓๕ : ๔๑-๔๗) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อเอดส์ของพนักงานและคนงานชายในโรงงานอุตสาหกรรมจังหวัดสระบุรี โดยมีกลุ่มตัวอย่าง ๓๐๐ ราย ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อเอดส์ของพนักงาน และคนงานชายอยู่ในระดับปานกลาง อายุ สถานภาพสมรส มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อเอดส์ แต่พบว่าระดับการศึกษา รายได้ ความรู้เรื่องโรคเอดส์ การรับรู้ต่อโอกาสเสี่ยงของการเป็นโรคเอดส์ การรับรู้ความรุนแรงของโรคเอดส์ มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ตัวแปรที่สามารถอธิบายความผันแปรของพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อเอดส์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นน้อยกว่า .๐๐๑ มี ๔ ตัวแปร ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและคำแนะนำจากแหล่งต่าง ๆ การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเป็นโรคเอดส์ รายได้ของครอบครัว และการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตามคำแนะนำ โดยสามารถอธิบายความผันแปรได้ร้อยละ ๑๔.๐๐

พิบูล นันทชัยพันธ์ (๒๕๓๙) ศึกษารูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการดูแลตนเองของผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ ผลการวิเคราะห์พบว่า บทบาทของพยาบาลในการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพในการดูแลตนเองของผู้ติดเชื้อเอ็ดส์มี ๖ หมวดคือ จัดการกับความเจ็บป่วยทั้งทางร่างกายและจิตใจ ตรวจสอบการปฏิบัติการดูแลสุขภาพให้มีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง จัดการกับปัญหาหรือสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง จัดวางระบบการดูแลสุขภาพตนเอง ส่งเสริมการเรียนรู้และฝึกทักษะในการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อเอ็ดส์ และประสานความร่วมมือกับบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยใช้วิธีการช่วยเหลือ คือ สร้างสัมพันธภาพเชิงบำบัด ให้การปรึกษา ช่วยประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์ สอนและแนะนำให้การรักษาเยี่ยงยาอาการเจ็บป่วย ประยุกต์และผสมผสานการดูแลแบบพื้นบ้าน เสนอทางเลือก และให้อำนาจในการตัดสินใจ ส่งเสริมให้ทักษะการคิดและการตัดสินใจ ให้ข้อมูลสะท้อนกลับช่วยแก้ไขปัญหา และให้การดูแลโดยตรง และประสานความร่วมมือกับบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

สินีนาฏ รัตนสมบัติ (๒๕๔๐) ศึกษาผลของการพยาบาลแบบสนับสนุนการดูแลตนเองต่อความพึงพอใจในชีวิตและความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ติดเชื้อเอชไอวี พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการพยาบาลแบบสนับสนุนการดูแลตนเองมีความพึงพอใจในชีวิต และความสามารถในการดูแลตนเองมากกว่ากลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ จากผลการวิจัยครั้งนี้สนับสนุนทฤษฎีการดูแลตนเองของโอเร็มที่ว่า ระบบการพยาบาลมีความสำคัญในการพัฒนาความสามารถของบุคคล การมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างพยาบาลกับผู้ป่วย ตลอดจนการสนับสนุนให้ความรู้ที่ถูกต้องเหมาะสมและตรงกับความต้องการของผู้ป่วย เป็นการส่งเสริมให้ผู้ป่วยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น พร้อมกันนี้ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้มีการนำการพยาบาลแบบสนับสนุนการดูแลตนเองมาใช้ในการดูแลผู้ติดเชื้อเอชไอวี ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ติดเชื้อเอชไอวีมีความพึงพอใจในชีวิต และส่งเสริมให้มีความสามารถในการดูแลตนเอง สามารถเผชิญปัญหาต่าง ๆ และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม

กรรณทิพย์ หวังผู้ศึก (๒๕๔๑ : ง) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ของคณงานก่อสร้าง กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือคณงานก่อสร้างในสถานประกอบการที่ดำเนินการรับเหมาก่อสร้างในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง จำนวน ๓๕๖ คน พบว่า คณงานก่อสร้าง ร้อยละ ๗๖.๒ มีพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ที่ถูกต้องในระดับสูง และร้อยละ ๒๓.๘ มีพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ที่ถูกต้องในระดับพอใช้ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การรับรู้โอกาสเสี่ยง การรับรู้ความรุนแรงของโรคเอดส์ การรับรู้ประโยชน์และการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติตามคำแนะนำ ทักษะการดำเนินชีวิตในการป้องกันโรคเอดส์ ความสามารถในการจัดหาถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์ การได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคเอดส์ ความสามารถในการสนับสนุนทางสังคม นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยที่สามารถทำนายพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ได้

ตามลำดับ คือ ทักษะการดำเนินชีวิตในการป้องกันโรคเอดส์ (ทักษะการปฏิเสธและการตัดสินใจ) การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อโรคเอดส์ การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคของการปฏิบัติตามคำแนะนำ การสนับสนุนทางสังคม โดยมีค่าความแปรปรวนเท่ากับ ๐.๓๖๐๕ หรือ ร้อยละ ๓๖.๐

ไสว เมืองไทย และคณะ (๒๕๔๒ : ๓๑๒) ศึกษาความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับโรคเอดส์ ในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า นักเรียนชายมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ร้อยละ ๔๔.๔๔ ส่วนนักเรียนหญิงมีความรู้ร้อยละ ๕๗.๗๓ ทดสอบความรู้ของนักเรียนระหว่างเพศ พบว่า นักเรียนหญิงมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์มากกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < ๐.๐๐๑$) และพบว่า นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ค่อนข้างต่ำ แต่ความคิดเห็นเชิงบวกอยู่ในระดับดี และพบว่า ความรู้และความคิดเห็นเชิงบวกในนักเรียนที่อยู่ในเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล จะมากกว่านักเรียนที่อยู่ในเขตชนบท และในนักเรียนเพศหญิงมากกว่านักเรียนชาย

วรวรรณ ประสิทธิธัญการ (๒๕๔๖ : ๕๙) ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบ ภาวนิยมที่มีต่อเจตคติในการป้องกันโรคเอดส์ของวัยรุ่นหญิงกลุ่มเสี่ยง ในสถานคุ้มครองและพัฒนา อาชีวะบ้านเกร็ดตระการ พบว่าวัยรุ่นหญิงกลุ่มเสี่ยงที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบภาวนิยมมี เจตคติในการป้องกันโรคเอดส์ ด้านความรู้ในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนเจตคติในการป้องกันโรคเอดส์ด้านความรู้ ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม ในการป้องกันโรคเอดส์เพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบภาวนิยม สามารถสร้าง เสริมเจตคติในการป้องกันโรคเอดส์ได้ ทั้งนี้เนื่องจากการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบภาวนิยมมีทักษะ การให้คำปรึกษาที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งการให้คำปรึกษาที่สำคัญได้แก่ การนำเข้าสู่การ สนทนา การฟัง การเขียน การให้ข้อมูล การสะท้อนความรู้สึก การตีความ การสรุป การสนับสนุน และการให้กำลังใจ

๒. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของวรรณกรรมกับสังคม

๒.๑ เอกสารที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของวรรณกรรมกับสังคม

เจตนา นาควัชร (๒๕๑๔ : ๑๕) กล่าวว่าวรรณคดีชี้ให้เห็นถึงสังคมทั้งในส่วนกว้างและส่วน เล็ก แสดงให้เห็นชีวิตในแง่มุมต่างๆ ขณะเดียวกันก็สามารถที่จะสกัดเอาแก่นแท้ของสังคมนั้นออกมา ให้เห็นได้ นักประพันธ์ที่ดีก็คือนักประพันธ์ที่พยายามเสาะหาลักษณะและความหมายที่แท้จริงของ สังคมของตน แล้วนำมาแสดงออกในวิธีการที่ชี้ให้เห็นว่ามีความสนใจและรับผิดชอบต่อสังคมอย่าง แท้จริง งานประพันธ์แบบนี้จึงมิใช่แต่เพียงเป็นเรื่องบันเทิงเริงรมย์ แต่เป็นสิ่งที่กระตุ้นความนึกคิด ให้แก่ผู้อ่าน มีคุณค่าในทางการศึกษา

ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (๒๕๑๘ : ๔๓) กล่าวว่าคุณค่าของนวนิยายทั่วไป คือการให้ประสบการณ์เทียม โดยทั่วไปน้อยคนนักจะมีประสบการณ์โดยตรงอย่างกว้างขวางและมากประเภท ประสบการณ์ของเรามักซ้ำและแคบ ยิ่งมีชีวิตราบรื่นเท่าใดประสบการณ์ยิ่งน้อย ประสบการณ์ต่างๆ มีความสำคัญในชีวิตของสังคม คนที่รู้จักอ่านนวนิยายย่อมมีประสบการณ์เทียม ผ่านอารมณ์ต่างๆ จึงมีความรู้เรื่องชีวิตดีกว่าคนที่ไม่ได้อ่าน นอกจากนี้นวนิยายยังให้ความรู้ทางด้านภาษาและคติสอนใจ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจวัฒนธรรม เข้าใจธรรมะในศาสนา ทราบถึงชนบทรูปแบบบางอย่างและเข้าใจจิตใจของมนุษย์ดีขึ้นด้วย

ชลธิรา กลัดอยู่ (๒๕๑๘) รวบรวมงานเขียนซึ่งเป็นร้อยกรอง ๑๒ บท กลอนเปล่า ๖ บท เรื่องสั้น ๑๐ บท ไว้ในหนังสือ “สองไทย” งานเขียนที่รวบรวมสามในสี่เป็นงานเขียนหลังการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ โดยมีจุดประสงค์ให้ผู้อ่านมองเห็นความจริงของสังคมจากวรรณกรรม และได้แสดงทัศนะเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคม อันเนื่องจากผู้แต่งแต่ละคนต่างเป็นสมาชิกหน่วยหนึ่งของสังคม ดังนั้นภาษาคิด ประสบการณ์ สภาวะและความสัมพันธ์ทางสังคม หรือ “ข่ายล้อมทางสังคม” จึงติดตามเขาไปทุกหนทุกแห่ง และอาจเป็นส่วนสำคัญที่กระทบบุคลิกและทัศนภาพของเขาโดยตรงและโดยอ้อม พันธกิจขั้นพื้นฐานของวรรณกรรมในฐานะที่เป็นผลิตผลทางสังคมคือสนองอารมณ์ส่วนตัวและสะท้อนภาพโดยไม่เจตนา ส่วนในชั้นหลักการวรรณกรรมน่าจะมีหน้าที่แสดงภาพสังคมโดยเจตนา

พลศักดิ์ จิรไกรศิริ (๒๕๒๒ : ๗๘-๘๗) อธิบายความสัมพันธ์ของงานเขียนที่สัมพันธ์กับสังคมว่า ในขั้นแรกของการเป็นนักเขียน นักเขียนจะเลือกเป็นกระจกเงาให้แก่สังคมของชนชั้นใด ก็เขียนงานของตนออกมาตามสภาพที่เห็น นักเขียนจะต้องเข้าใจความจริงของชีวิตและความเปลี่ยนแปลงของสังคม การสะท้อนภาพที่มาจากความรู้สึกนึกคิดและความสำนึกของนักเขียนที่ได้รับจากสิ่งภายนอก จึงมีลักษณะที่ผสมผสานและสะท้อนอย่างมีศิลปะ ซึ่งมีความเคลื่อนไหวไปตามความจริง ฉะนั้นนักเขียนจะผลิตงานวรรณกรรมให้มีคุณค่าแก่สังคมและมวลชนได้จะต้องมองทะลุเข้าไปถึงวิถีแห่งพัฒนาการของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

สมพร มั่นตะสูตร (๒๕๒๕ : ๒๓๖) กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคมว่า วรรณกรรมมีความสัมพันธ์กับสังคมในฐานะที่สังคมเป็นผู้ผลิตวรรณกรรม ซึ่งสะท้อนให้เห็นโครงสร้างของสังคมบางส่วน เช่น ระบบการเมือง ระบบการปกครอง กฎหมาย วัฒนธรรม ประเพณี ตลอดจนสภาพทางเศรษฐกิจ การศึกษา และสังคม เพราะวรรณกรรมไม่อาจก้าวพ้นจากสภาพที่เป็นจริงไปได้ วรรณกรรมจึงเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอทั้งรูปแบบและเนื้อหา เพราะจิตใจของผู้เขียนถูกกำหนดโดยสังคมในช่วงเวลานั้น แต่ละชีวิตมีส่วนแตกต่างกันตามฐานะและสภาพแวดล้อมในสังคม และต่างก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้วรรณกรรมแตกต่างกันออกไป

รื่นฤทัย สัจจพันธ์ (๒๕๒๗ : ๕๑) กล่าวว่าแม้ว่านวนิยายจะเกิดขึ้นมาจากจินตนาการของผู้เขียน โครงเรื่องและพฤติกรรมของตัวละครเป็นเรื่องราวที่ผู้เขียนสมมุติขึ้น แต่ผู้เขียนถ่ายทอดแบบมาจากบุคคลและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริงในสังคมช่วงเวลาที่เขียน ยิ่งผู้เขียนมีฝีมือก็ยากที่ผู้อ่านจะไม่ติดตาม นวนิยายจึงมีความผูกพันกับสังคมด้วยโลกทัศน์ของผู้เขียนที่มีต่อสังคม

บรรจง บรรเจิดศิลป์ (๒๕๒๗ : ๘๑-๘๕) แสดงความเห็นว่าการเขียนหนังสือเป็นบทบาททางสังคมอย่างหนึ่ง นักเขียนที่ยิ่งใหญ่จะต้องเป็นกระจกที่แท้จริงให้แก่สังคมโดยสะท้อนให้เห็นถึงความขัดแย้งและปัญหาที่มีอยู่ในสังคม ทั้งนี้จะต้องเป็นทั้งผู้เขียนบรรยายเรื่องและเป็นผู้เสนอความคิดของตนเองอย่างมีจิตสำนึก ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับความรู้สึกนึกคิดแสดงให้เห็นว่าวรรณกรรมคือการสะท้อนความรู้สึกนึกคิดที่ครอบงำ และคือสิ่งที่แสดงออกซึ่งการทำลายต่อความรู้สึกนึกคิดที่ร่วมสมัย วรรณกรรมจึงไม่ได้เกิดจากความพอใจที่ไม่มีสาเหตุ หรือเป็นผลที่มาจากการใช้จิตวิทยาของนักเขียน แต่วรรณกรรมเป็นรูปของความสำนึก ความรับรู้ โดยเฉพาะเป็นสิ่งที่เกี่ยวกับวิธีมองดูโลกของนักเขียน

กระแสร มาลยาภรณ์ (๒๕๒๘ : ๑๐๑-๑๐๒) กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคมว่าวรรณกรรมย่อมสะท้อนให้เห็นภาพสังคมเพราะสังคมมีส่วนสร้างจินตนาการและความรู้สึกของนักประพันธ์ วรรณกรรมและสังคมย่อมมีอิทธิพลต่อกัน ความคิดเห็นของกวีอาจเป็นตัวแทนความคิดของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือของสังคมทั้งหมด อาจเป็นความคิดที่คล้อยตามหรือรักษาความคิดของสังคม หรือคัดค้านความคิดของสังคมก็ได้ เนื่องจากวรรณกรรมเป็นเครื่องสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์อย่างหนึ่ง กวีย่อมแสดงทัศนะของเขาผ่านทางวรรณกรรม การศึกษาวรรณกรรมตั้งแต่สมัยโบราณถึงปัจจุบันย่อมเป็นหนทางที่จะศึกษาประวัติ ความคิดและพัฒนาการทางสังคม และวิวัฒนาการของวัฒนธรรม

สุชาติ สวัสดิ์ศรี (๒๕๓๐ : บทนำ) กล่าวว่าวรรณกรรมเป็นกระจกเงาสะท้อนภาพทางสังคมเป็นดัชนีชี้กระบวนการทางวัฒนธรรม ตลอดจนเสนอให้เห็นการยึดถือคุณค่าของสังคมในแต่ละยุคสมัย ความเป็นไปทางการเมือง ความเป็นอยู่ทางเศรษฐกิจ และระดับการศึกษา

มณีปิ่น พรหมสุทธิรักษ์ (๒๕๓๓ : ๓๐) กล่าวว่าไว้ว่า ลักษณะของวรรณคดีเป็นไปตามลักษณะของสังคม หรือลักษณะของวรรณคดีกับลักษณะของสังคมนั้นจะต้องไปด้วยกัน สังคมซึ่งประกอบด้วยมนุษย์แต่ละคนมารวมกันย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามเหตุการณ์ต่างๆ เช่น เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ทางเศรษฐกิจ และการเมือง เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงหรือวิวัฒนาการไป กวีจะมองดูว่ามีเหตุการณ์ตอนใดหรือแง่มุมใดของชีวิตที่สมควรจะยกมาประพันธ์ เพื่อความสนใจของคนในสังคม หรือเพื่อประโยชน์ของคนในสังคม

วิทย์ ศิวะศรียานนท์ (๒๕๔๑ : ๑๙๖-๑๙๗) ได้กล่าวถึงวรรณกรรมกับสังคมไว้ว่า กวีคนเดียวก็เปรียบเหมือนสามคน คือ นอกจากเป็นนักประพันธ์ข้างแต่งหนังสือ แล้วยังเป็นหน่วยหนึ่งของคนรุ่นนั้นสมัยนั้น และเป็นพลเมืองอีกด้วย นอกจากอาชีพนักประพันธ์แล้วในฐานะหน่วยหนึ่งของคนสมัยนั้น ย่อมจะทำเอาหูไปนาเอาตาไปไร่เสียกับเหตุการณ์ที่ตนเห็นตำตาประจักษ์แก่ใจได้ไม่ และในฐานะที่เป็นพลเมืองจำต้องใส่ใจในเหตุการณ์บ้านเมืองความเคลื่อนไหวของประเทศชาติ และในฐานะศิลปิน กวีอาจหลีกเลี่ยงอิทธิพลของสมัยนั้น โดยมุ่งสร้างสรรค์ศิลปะของตนให้เลิศลอยโดยมุ่งแต่พูดอย่างไรจึงไพเราะ

ตรีศิลป์ บุญขจร (๒๕๔๒ : ๕-๖) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ของวรรณกรรมในหนังสือ นวนิยายกับสังคมไทย (๒๕๔๗-๒๕๐๐) ไว้ว่า ความสัมพันธ์ของวรรณกรรมกับสังคม แบ่งเป็น ๓ ลักษณะคือ ลักษณะที่หนึ่ง วรรณกรรมเป็นภาพสะท้อนของสังคมการสะท้อนสังคมของวรรณกรรมมิใช่บันทึกเหตุการณ์ทำนองเอกสารประวัติศาสตร์ แต่เป็นภาพสะท้อนประสบการณ์ของผู้เขียนและเหตุการณ์ส่วนหนึ่งของสังคม วรรณกรรมจึงมีความเป็นจริงทางสังคมสอดแทรกอยู่ ลักษณะที่สอง สังคมมีอิทธิพลต่อวรรณกรรมหรือต่อนักเขียน นักเขียนอยู่ในสังคมย่อมได้รับอิทธิพลจากสังคมทั้งด้านวัฒนธรรม ขนบประเพณี ศาสนา ปรัชญา และการเมือง ลักษณะที่สาม วรรณกรรมหรือนักเขียนมีอิทธิพลต่อสังคม โน้มน้าวจิตใจผู้อ่าน แล้วยังเป็นผู้มีทัศนคติกว้างไกลกว่าคนธรรมดา

๒.๒ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณกรรมกับสังคม

อริน พินิจวรวัตร (๒๕๒๗) ศึกษาการใช้เรื่องรักร่วมเพศในนวนิยายไทย พ.ศ. ๒๕๑๖ ถึง พ.ศ. ๒๕๒๕ พบว่าการแพร่หลายของกลุ่มคนรักร่วมเพศมีผลกระทบต่อวงการนวนิยายไทยอย่างมาก อันแสดงให้เห็นถึงการเจริญเติบโตของนวนิยายไทยที่มีความสอดคล้องกับความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงทางสังคม เรื่องรักร่วมเพศที่นำมาใช้ในนวนิยายนี้ นอกจากจะเพิ่มคุณค่าแก่นวนิยายในแง่พัฒนาการด้านเนื้อหาแล้ว ในเรื่องที่มีผู้ประพันธ์ตั้งใจศึกษาถึงข้อมูลทางวิชาการและสอดแทรกความรู้ที่ไว้นวนิยาย ยังเป็นการเสริมสร้างเนื้อหาให้มีสาระและความลุ่มลึกมากยิ่งขึ้น การนำเรื่องรักร่วมเพศมาใช้ในนวนิยายไทย แม้จะอยู่ในระดับเริ่มต้น แต่สร้างความแปลกใหม่ให้แก่วงการในแง่ตัวละครเอก ซึ่งเคยเป็นชายจริงหญิงแท้เปลี่ยนเป็นคนรักร่วมเพศ ในกาลเวลาเบื้องหน้าแม้ความนิยมในการใช้เรื่องรักร่วมเพศในการสร้างเป็นแก่นของเรื่องจะลดน้อยลง แต่สันนิษฐานได้ว่าเรื่องรักร่วมเพศที่จะคงเหลืออยู่ในนวนิยาย คือตัวละครรักร่วมเพศที่อาจปรากฏในบทบาทต่างกันตามความเหมาะสมของเนื้อเรื่อง

นิตยา เข้มเพชร (๒๕๓๕) วิเคราะห์สาเหตุของการเกิดพฤติกรรมรักร่วมเพศชายของตัวละครเอกในนวนิยายไทยตามหลักการทางจิตวิทยา พบว่าในนวนิยายกลุ่มที่นำมาวิเคราะห์ครั้งนี้ปรากฏผลคือ เสนอรายละเอียดความเป็นมาของตัวละครอันแสดงถึงสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมรักร่วมเพศได้

อย่างสมเหตุสมผล สอดคล้องกับทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ และทฤษฎีจิตสังคมของอิริคสัน ซึ่งเน้นสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมร่วมกันเพศของตัวละครเช่นเดียวกันว่ามีผลสืบเนื่องมาจากปัจจัยสำคัญคือ พื้นฐานทางครอบครัว และปัจจัยส่งเสริมรองลงไปตามลำดับคือ ด้านการอบรมเลี้ยงดู และอิทธิพลของสังคมแวดล้อมภายนอก

รัชนี กล่อมเกลี้ยง (๒๕๔๑) ศึกษาพฤติกรรมทางเพศของตัวละครเอกหญิงในนวนิยายของ กฤษณา อโศกสิน พบว่าพฤติกรรมทางเพศของตัวละครเอกหญิงมีดังนี้คือ มีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ชายหลายคน เป็นเมียเก็บ ทดลองอยู่ด้วยกันก่อนแต่งงาน ประพฤตินอกใจสามี แย่งสามีของเพื่อน ขायบริการทางเพศ และติดตามผู้ชายที่ตนพึงพอใจ สาเหตุของพฤติกรรมทางเพศเกิดจากการอบรมเลี้ยงดู ทำให้ตัวละครมีความเชื่อมั่นตนเองสูง การรับวัฒนธรรมทางเพศจากตะวันตก ความต้องการด้านจิตใจ ความต้องการทางเพศ ขาดวุฒิภาวะและประสบการณ์ชีวิต ครอบครัวแตกแยก ผลกระทบที่ตัวละครทุกตัวได้รับคือชีวิตไม่ประสบความสำเร็จตามความคาดหวัง และไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม ผู้ประพันธ์มีทัศนะที่ไม่เห็นด้วยกับพฤติกรรมทางเพศของตัวละคร เพราะพฤติกรรมทางเพศเหล่านี้ขัดต่อระเบียบวัฒนธรรมไทย ทำให้คุณค่าของความเป็นผู้หญิงด้อยลง

ณัชชา สุวรรณโชติ (๒๕๔๑) ศึกษาปัญหาสิทธิเด็กในนวนิยายไทย พบว่าปัญหาสิทธิเด็กมี ๕ ปัญหา คือ ปัญหาการใช้แรงงานเด็ก ปัญหาโสเภณีเด็ก ปัญหาการทำร้ายร่างกายและจิตใจเด็ก ปัญหาการทอดทิ้งเด็ก และปัญหาการข่มขืนเด็ก ส่วนใหญ่จะเป็นเด็กผู้หญิง เพราะเป็นเพศที่อ่อนแอ ง่ายต่อการถูกละเมิดสิทธิ ผู้เขียนสามารถนำสภาพความเป็นจริงของสังคมและปัญหาสังคมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเป็นวัตถุดิบในการประพันธ์ ซึ่งให้เห็นสภาพปัญหาต่างๆ ของสังคมปัจจุบันที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน

จิรวรรณ สุนทรวาทิน (๒๕๔๒) ได้ศึกษาพฤติกรรมและสภาวะทางจิตของตัวละครหญิงที่ถูกละเมิดสิทธิทางเพศ ในนวนิยายของโศภิตา พบว่าสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการละเมิดสิทธิทางเพศมาจากค่านิยมทางเพศ โดยมีบุคลิกภาพ พฤติกรรม ฐานะทางครอบครัว ความเห็นแก่ตัวของมนุษย์ เวลาและสถานที่ ความล้าสมัยทางเพศ สภาพสังคม สิ่งแวดล้อม และสื่อทางเทคโนโลยีเป็นสาเหตุเสริมที่ทำให้เกิดการละเมิดสิทธิทางเพศได้ง่ายขึ้น สำหรับพฤติกรรมและสภาวะทางจิตของตัวละครพบว่าตัวละครเกิดความรู้สึกตำหนิตนเอง อับอาย หวาดกลัว รู้สึกว่าตนเองหมดคุณค่า กังวลกับภาวะความบริสุทธิ์ของตนเอง และมีทัศนคติเชิงลบต่อเพศตรงข้าม ตัวละครจึงจำเป็นต้องใช้กลไกการป้องกันตนเองเพื่อปรับตัวให้อยู่ในสภาพการณ์นั้นได้ โดยแบ่งได้ ๓ ลักษณะ คือ การยอมขอม การถอยหนี และการสู้ ซึ่งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านบุคลิกภาพและพฤติกรรม นอกจากนี้

พบว่าผลกระทบทางสังคมมีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและสภาวะทางจิตของตัวละคร ผลกระทบทางด้านบวกส่งผลให้ตัวละครมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางบวกไปด้วย ในขณะที่เดียวกัน หากได้รับผลกระทบด้านลบ ตัวละครมีแนวโน้มที่จะประสบความล้มเหลวในชีวิตเช่นเดียวกัน

สมเกียรติ คูทวีกุล (๒๕๔๕) ได้ศึกษาภาพสะท้อนชายรักร่วมเพศในนวนิยายไทยในสามรอบ ทศวรรษ (พ.ศ. ๒๕๑๓-พ.ศ. ๒๕๔๓) : การศึกษาศักยภาพ ข้อจำกัด และทางออกของนักเขียนหญิง พบว่ารักร่วมเพศชายเป็นพฤติกรรมทางเพศอันเร้นลับซับซ้อน และละเอียดอ่อน ซึ่งนักเขียนหญิงไม่สามารถสะท้อนภาพได้ตรงกับความจริง เพราะไม่มีประสบการณ์ชีวิตด้านนี้ หากเปรียบกับนักเขียนชายซึ่งแทบทั้งสิ้นจะมีพฤติกรรมรักร่วมเพศ นับว่านักเขียนหญิงเสียเปรียบอยู่มากทีเดียว เนื่องจากมีแหล่งวัตถุดิบในการประพันธ์นวนิยายอย่างจำกัดโดยได้จากการศึกษาค้นคว้าเพียงแหล่งเดียว ซึ่งไม่เพียงพอในการสะท้อนภาพคนกลุ่มนี้ อุปสรรคที่สำคัญอีกประการหนึ่งนอกจากข้อจำกัดทางเพศตามธรรมชาติคือ การขาดการศึกษาค้นคว้าข้อมูลด้านชีวิตชายรักร่วมเพศอย่างจริงจัง นักเขียนที่สามารถสะท้อนภาพชายรักร่วมเพศได้เหมือนจริง ซึ่งถือว่าประสบความสำเร็จในการประพันธ์นวนิยายแนวนี้ ควรมีคุณสมบัติสำคัญ ๓ ประการคือ หนึ่งมีความสามารถในการประพันธ์ สองมีความรู้เรื่องรักร่วมเพศชายอย่างกว้างขวาง ลึกซึ้ง และถูกต้องแม่นยำ และสามารถมีประสบการณ์ชีวิตรักร่วมเพศ คุณสมบัติสองประการแรกนักเขียนทั้งสองเพศย่อมสร้างและบ่มเพาะขึ้นได้เท่าเทียมกัน คุณสมบัติประการสุดท้ายมีได้เฉพาะนักเขียนชายเท่านั้น

อรรณู ภูมิ มุขมา (๒๕๔๖) ได้ศึกษานวนิยายรักร่วมเพศชายเรื่อง “ซากดอกไม้” ของ วีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์ : การศึกษาเชิงวิเคราะห์ พบว่าเรื่อง “ซากดอกไม้” เป็นนวนิยายรักร่วมเพศแนวสังฆธรรม สะท้อนภาพชีวิตของกลุ่มเกย์ตามค่านิยมของสังคม เนื้อหาเป็นการเสนอเรื่องราวของเกย์ฐานะดีคนหนึ่งที่ต้องดำเนินชีวิตแบบอัตลักษณ์เพศชายตามบรรทัดฐานของสังคม คือต้องแต่งงาน มีครอบครัว เพื่อรักษาหน้าตา ชื่อเสียง และเกียรติยศของวงศ์ตระกูล แต่การทำตามบรรทัดฐานนั้นไม่ประสบความสำเร็จ เกย์ไม่สามารถรักษาสถาบันครอบครัวของตนไว้ได้เมื่อภรรยาล่วงรู้ความจริง เมื่อเกย์หลุดพ้นจากพันธะทางสังคมจึงเป็นอิสระภาพก้าวเข้าสู่โลกของเกย์อย่างเต็มตัว และหลงใหลอยู่ในวังวนของโลกีย์วัตรแห่งเกย์อย่างถอนตัวไม่ขึ้นตราบจนวาระสุดท้ายแห่งชีวิต

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวมาแล้วนั้น ผู้วิจัยจะนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์ต่อไป

บทที่ ๓

วิเคราะห์ภาพสะท้อนโรคเอดส์ในบันเทิงคดีไทยช่วง พ.ศ.๒๕๓๒ ถึง พ.ศ.๒๕๔๗

บันเทิงคดีไทยที่เกี่ยวกับโรคเอดส์เป็นวรรณกรรมที่ผู้สร้างมุ่งถ่ายทอดเรื่องราวของโรคเอดส์ในแง่มุมของการให้ความรู้ ควบคู่ไปกับความบันเทิง ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับโรคนี้ของผู้คนในสังคมได้ก่อให้เกิดปัญหามากมายหลายด้าน ทั้งต่อผู้ป่วยหรือผู้ติดเชื้อเอดส์ ครอบครัว ชุมชน ประชาชนทั่วไปในสังคม และประเทศชาติ โดยเฉพาะผลกระทบต่อผู้ป่วยหรือผู้ติดเชื้อเอดส์นอกจากจะได้รับความทุกข์ทรมานจากโรคร้ายที่บั่นทอนสุขภาพแล้ว ยังถูกปฏิเสธจากสังคมอีกด้วย

บันเทิงคดีไทยที่สร้างขึ้นโดยนำเสนอเรื่องราวของโรคเอดส์จึงเป็นอีกภาพสะท้อนหนึ่งที่ผู้สร้างวรรณกรรมมุ่งถ่ายทอดเรื่องราวของโรคเอดส์ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวโรคเอดส์ที่กำลังแพร่ระบาดอยู่ในสังคมและทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ อันส่งผลกระทบต่อสภาพสังคม เศรษฐกิจ ความมั่นคงของประเทศ บันเทิงคดีไทยที่ถ่ายทอดเรื่องราวของโรคเอดส์ จึงเป็นอีกแง่หนึ่งที่นักเขียนเป็นผู้สร้างสรรค์เรื่องราวสู่สังคม เพื่อมุ่งถ่ายทอดเรื่องราวของโรคเอดส์ในแง่มุมต่างๆ ที่ให้ทั้งความรู้และความบันเทิง

ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ภาพสะท้อนโรคเอดส์ในบันเทิงคดีไทยช่วง พ.ศ.๒๕๓๒ ถึง พ.ศ.๒๕๔๗ โดยเปรียบกับข้อมูลเชิงวิชาการเรื่องโรคเอดส์ ภาพสะท้อนดังกล่าวจำแนกเป็น ๒ ด้าน ดังนี้

๑. ตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์
๒. พฤติกรรมของตัวละครผู้เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอดส์

๓.๑ ตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์

ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ในบันเทิงคดีไทย ๔ ด้าน ได้แก่สาเหตุที่ตัวละครติดเชื้อเอดส์ ลักษณะอาการของตัวละครที่ติดเชื้อเอดส์ วิธีป้องกันการแพร่ระบาดโรคเอดส์ และลักษณะทางพฤติกรรมของตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์

๓.๑.๑ สาเหตุการติดเชื้อเอดส์ของตัวละคร

บันเทิงคดีไทยที่เกี่ยวกับโรคเอดส์ได้นำเสนอสาเหตุการติดเชื้อเอดส์ ซึ่งเกิดจากพฤติกรรมต่างๆ ของตัวละครมีส่วนต่อการติดและแพร่เชื้อเอดส์มี ๘ ประการ ได้แก่ ติดเชื้อเอดส์จากคนรักหรือสามี ติดเชื้อเอดส์จากการเที่ยวสถานขายบริการ ติดเชื้อเอดส์จากการขายบริการทางเพศ ติดเชื้อเอดส์จากการใช้เข็มฉีดยาเสพติดร่วมกัน ติดเชื้อเอดส์จากมารดา ติดเชื้อเอดส์จากการมีสัมพันธ์รักร่วมเพศ ติดเชื้อเอดส์จากคนไข้ และติดเชื้อเอดส์จากการมีสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ติดเชื้อเอดส์

ผู้เขียนได้สะท้อนให้เห็นสาเหตุการติดเชื้อเอดส์ของตัวละครผ่านบันทึงคดีไทย ในแง่มุมต่างๆ ดังต่อไปนี้

๓.๑.๑.๑ ติดเชื้อเอดส์จากคนรักหรือสามี

คนรักหรือสามีมักเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดและไว้วางใจ หากคนรักหรือสามีมีพฤติกรรมชอบเปลี่ยนคู่นอน หรือเที่ยวสถานขายบริการซึ่งอีกฝ่ายไม่อาจรับรู้ จึงเป็นสาเหตุสำคัญต่อการติดและแพร่เชื้อเอดส์ ปรากฏในเรื่อง **บัวลอย เวลาที่เหลืออยู่ สงครามดอกรัก รอยยิ้ม ห่องสีน้ำเงิน และหนึ่งตำบล หลายผลิตภัณฑ์** ดังตัวอย่าง

ในเรื่อง **บัวลอย** บัวลอยติดเชื้อเอดส์จากคนรัก เนื่องจากความไว้วางใจและขาดความระมัดระวังในการป้องกัน เธอจึงตกเป็นเหยื่อของโรคเอดส์ ดังบทสนทนาที่ว่า

“ขอให้ทำใจให้เป็นปกตินะครับ...ผลการตรวจปัสสาวะของคุณปรากฏว่าคุณตั้งครรภ์ครับ
ขอแสดงความยินดีด้วย”

หญิงสาวใจหายวูบ น้ำตาเอ่อขึ้นมาตรงเป้า

“แต่ผลการตรวจเลือดของคุณปรากฏว่ามีปัญหาครับ” หมอชะงักหน้าเข้ามาใกล้

“คุณมีเชื้อเอดส์อยู่ในตัวครับ คุณบัวลอย”

(บัวลอย. ๒๕๓๘ : ๑๐๔)

บัวลอย ติดเชื้อเอดส์จากคนรักเนื่องจากความไว้วางใจจนมิได้ดูแลป้องกันตนเองอย่างถูกวิธี เมื่อมีสัมพันธทางเพศกับคนรักทำให้เธอติดเชื้อเอดส์

ในเรื่อง **เวลาที่เหลืออยู่** ไก่ติดเชื้อเอดส์จากคนรัก เนื่องจากขาดการป้องกันอย่างถูกวิธีเมื่ออยู่ร่วมกับคนรัก ทำให้ไก่ติดเชื้อเอดส์อย่างคาดไม่ถึง ดังบทสนทนาที่ว่า

“แฟนของหนูเป็นอะไรหรือคะ!!” เธอถาม

“เขาเป็นโรคเอดส์ครับ...” หมอตอบ

(เวลาที่เหลืออยู่. ๒๕๔๑ : ๕๑)

ไก่ ได้รับเชื้อเอดส์จากคนรัก และเธอก็กลายเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์อย่างไม่มีทางหลีกเลี่ยง

ในเรื่อง **สงครามดอกรัก** แพ้ทซึ่งเป็นคนรักของโจ และโจเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ แพ้ทซึ่งติดเชื้อเอดส์จากโจเนื่องจากไม่ได้ป้องกันตนเองเมื่อมีสัมพันธทางเพศกับคนรัก ดังบทบรรยายที่ว่า

หล่อนยังไม่ยอมเจาะเลือดตนเองเมื่อแพทย์บอกว่าโจป่วยด้วยเชื้อไวรัสเอชไอวี...

(สงครามดอกรัก. ๒๕๔๓ : ๗๔๖)

“รอยโกรธพี่แพ่พี่ที่แล้วละ” ทักษิยังจำความกล้าหาญของหล่อนได้ดี ‘โกรธเพราะไม่ดูแลใจ ดูแลตัวเอง ให้ดี...’

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๗๔๖)

แพ่พี่ ได้รับเชื้อเอดส์จากคนรัก เนื่องจากเธอมีได้ระมัดระวังและป้องกันตนเอง ทำให้เธอกลายเป็นเหยื่อของโรคเอดส์

ในเรื่อง **รอยยิ้ม** ลำดวนเป็นภรรยาของชาญ และติดเชื้อเอดส์จากชาญ เนื่องจากมิได้ป้องกันตนเองเพราะความเชื่อใจไม่คิดว่าสามีจะนำโรคร้ายมาสู่เธอและลูก ดังบทบรรยายที่ว่า

เป็นที่แน่ชัดว่าเธอและลูกติดโรคร้ายจากชาญ วันเวลาที่เหลืออยู่คือหนทางที่ทอดสู่ความตาย

(รอยยิ้ม. ๒๕๔๒ : ๑๒๒)

ลำดวน และลูก เป็นผู้รับเชื้อเอดส์จากสามีหลังจากแต่งงานแล้ว เพราะความไว้วางใจจึงมิได้ป้องกันตนเอง

ในเรื่อง **ห้องสีน้ำเงิน** นิรา มีอาชีพเป็นนางพยาบาลและได้รับเชื้อเอดส์จากผู้เป็นสามีหลังการแต่งงาน ดังบทบรรยายที่ว่า

เธอมีเชื้อเอชไอวีอยู่ในกระแสเลือดขณะที่เธอกำลังมีครรภ์ได้สามเดือน สามีของนิราเป็นปลัดอำเภอ

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๑๒๓)

นิรา ได้รับเชื้อเอดส์จากสามีหลังการแต่งงาน เพราะมิได้ระมัดระวังในการป้องกันตนเอง เนื่องจากความรักและความไว้วางใจในตัวสามีของเธอ

และรสสุคนธ์ เป็นหญิงสาวผู้หนึ่งที่ต้องรับเคราะห์กรรมจากการติดโรคเอดส์ เพราะสามีเป็นผู้นำมาสู่เธออย่างยากที่จะป้องกัน ดังบทสนทนาที่ว่า

“ดิฉันจะต้องตายใช่ไหมคะ ลูกก็ต้องตายด้วย” น้ำตาลอ่อนไหหลั่ง

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๕๒)

รสสุคนธ์ ติดเชื้อเอดส์จากสามีเพราะความรักและความไว้วางใจที่มีให้สามีจนมิได้ดูแลและป้องกันตนเองอย่างถูกวิธี

ในเรื่อง**สงครามดอกกุ๊ก** น้ำหวานเป็นเหยื่อของโรคเอดส์ เพราะสามีเป็นผู้นำมาให้
ดังบทบรรยายที่ว่า

อีกคนไหน...ที่ป่าไปเอาจนติดโรค...เอาโรค...มาให้หวานกับลูก

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๖๖๑)

น้ำหวาน เป็นภรรยาคนหนึ่งที่ติดเชื้อเอดส์จากสามี ขณะตั้งครรภ์ได้สามเดือน และบุตรของ
เธออยู่ในกลุ่มเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์จากมารดาเช่นกัน

ในเรื่อง**หนึ่งตำบล หลายผลิตภัณฑ์** บุญรับต้องกลายเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ เพราะสามีเป็น
ผู้นำเชื้อมาติดเธอ ดังบทบรรยายที่ว่า

กูเอาโรคมาใส่เมีย แล้วดูสิ รับยังต้องมาดูแลกูอีก

(หนึ่งตำบล หลายผลิตภัณฑ์. ๒๕๔๕ : ๙๖)

สนุกคนเดียวไม่พอ เอาโรคมาติดคนอยู่บ้านไม่รู้ไม่เห็น

(หนึ่งตำบล หลายผลิตภัณฑ์. ๒๕๔๕ : ๙๖)

บุญรับ ติดเชื้อโรคเอดส์จากสามี และยังต้องรับภาระดูแลสามีที่เป็นโรคเอดส์อีกด้วย

นักเขียนกล่าวถึงสาเหตุสำคัญของการนำเชื้อเอดส์มาสู่ตน คือการได้รับเชื้อเอดส์จากคนรัก
หรือสามี ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลในเชิงวิชาการ ดังที่อรอนงค์ อินทรวิจิตร และนรินทร์ กรินชัย
(๒๕๔๓ : ๙) กล่าวว่า “แม่บ้านซึ่งมีสามีเป็นชายนักเที่ยวนิยมใช้บริการทางเพศ ดังนั้นแม่บ้านซึ่งเป็น
กลุ่มผู้หญิงที่อาจติดเชื้อไวรัสเอดส์จากสามีได้เช่นกัน” สาเหตุการติดเชื้อเอดส์จากคนรักหรือสามีจึง
เป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งในการแพร่ระบาดของโรคเอดส์

๓.๑.๑.๒ ติดเชื้อเอดส์จากการเที่ยวสถานขายบริการ

การเที่ยวสถานขายบริการทางเพศที่นักเขียนสะท้อนผ่านบันทึกคดีไทย ชี้ให้เห็นว่าการเที่ยว
สถานขายบริการทางเพศเป็นความนิยมในหมู่ชายไทยกลุ่มหนึ่งที่ใช้สถานขายบริการทางเพศ เที่ยว
เตรเริงในยามค่ำคืน หาความสุขทางเพศรสโดยอาศัยหญิงขายบริการอย่างไม่หวาดกลัวต่อโรคร้าย
สถานขายบริการทางเพศจึงเป็นสถานที่แห่งหนึ่งที่สามารถแพร่ระบาดของโรคเอดส์ได้เป็นอย่างดีหากขาด
การควบคุมดูแลอย่างถูกต้อง ซึ่งปรากฏในเรื่อง**ถ้อยรำพึงบนถนนสายเปลี่ยว โรคร้าย สงคราม
ดอกกุ๊ก หนึ่งตำบล หลายผลิตภัณฑ์ และดาวเที่ยงวัน ตะวันเที่ยงคืน**

ในเรื่อง**ถ้อยรำพึงบนถนนสายเปลี่ยว** ตัวละครชายติดเชื่อเอดส์จากหญิงขายบริการ เนื่องจากใช้สถานขายบริการในการเที่ยวเตร่หาความสุขทางเพศในยามค่ำคืน โดยมีได้หวาดกลัวโรคร้ายและขาดการดูแลป้องกันตนเองอย่างถูกต้อง ดังบทบรรยายที่ว่า

ช่วงวัยของการเที่ยวเตร่ ครั้งที่เข้านั้นออกนี้ หื่นกระหายในรสอรรยการมรมย์

(ถ้อยรำพึงบนถนนสายเปลี่ยว. ๒๕๔๑ : ๕๑)

การเที่ยวเตร่ในยามค่ำคืน โดยมีได้ดูแลป้องกันตนเองอย่างถูกต้อง ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ติดเชื่อเอดส์อย่างไม่คาดคิด

ในเรื่อง**โรคร้าย** ตัวละครชายได้รับเชื่อเอดส์จากการไปเที่ยวหญิงขายบริการเช่นกัน เนื่องจากขาดความระมัดระวังในการป้องกันตนเองอย่างถูกต้อง ดังบทบรรยายที่ว่า

ค่ำคืนภายหลังเสร็จภารกิจ เขากับหัวหน้าแผนกชวนกันไปเที่ยวช้อปปิ้งในห้างสรรพสินค้า

(โรคร้าย. ๒๕๔๓ : ๕๗)

เป็นไปได้หรือ...การที่แขกกล้าหาญชาญชัยถึงขั้นถอดถุงยางอนามัยทิ้ง หลังจากดื่มเหล้าแล้ว
ข้าแล้ว จนคู่ขาออกปากว่า สงสัยจะเสียเงินเปล่า เมาขนาดนี้จะไปทำอะไรได้

(โรคร้าย. ๒๕๔๓ : ๕๘)

ความเมินเมาในสารเสพติด ทำให้เกิดความคึกคะนองเมื่อมีสัมพันธ์ทางเพศกับหญิงขายบริการจนมิได้ป้องกันตนเอง จึงเป็นผู้ติดเชื่อเอดส์

ในเรื่อง**สงครามดอกกุหลาบ** บัลลพเป็นชายที่ชอบเที่ยวหญิงขายบริการโดยขาดความระมัดระวัง และได้ป้องกันตนเองขณะมีสัมพันธ์ทางเพศกับหญิงขายบริการ ทำให้ติดเชื่อเอดส์จากหญิงขายบริการ ดังบทบรรยายที่ว่า

ผัวหล่อนคนนี่ที่คงจะเป็นผู้นำเชื้อโรค...ไวรัสเอชไอวีหรือเอดส์มาจากอีหนู หรือผู้หญิงคนใดคนหนึ่งจากความสำส่อนมักมากในกามรส

(สงครามดอกกุหลาบ. ๒๕๔๓ : ๖๓๔)

บัลลพ เป็นชายนักเที่ยวคนหนึ่งที่ชอบหาความสุขทางเพศจากผู้หญิงขายบริการในสถานอาบอบ นวด และการไปเที่ยวแต่ละครั้งมิได้ป้องกันตนเองจนติดเอดส์ในที่สุด

ใจ ในเรื่อง**สงครามดอกกุ๊ก** ติดเชื้อเอดส์จากหญิงขายบริการ เพราะความเหงารำเหว ที่ถูกคนรักทอดทิ้ง จึงให้หญิงขายบริการเป็นเพื่อนแก้เหงา ดังบทบรรยายที่ว่า

...เพราะใจไม่มีใคร เขาจึงได้ไปปะปะกับพวกหนุ่มสาวที่ไม่ดูแลตัวเอง...

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๗๔๖)

หญิงหรือชาย...ก็คน...คนใดบ้าง...รู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ที่ฝากผิวนั้นมากับใจ...

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๗๕๐)

ใจ ติดเชื้อเอดส์จากหญิงขายบริการ เนื่องจากทุกซ์ทรมานที่ถูกคนรักทอดทิ้งจึงให้หญิงบริการเป็นเพื่อนในยามเหงา และขาดการดูแลป้องกันตนเองจึงทำให้ติดเอดส์

ในเรื่อง**หนึ่งตำบล หลายผลิตภัณฑ์** สมบูรณ์ติดเชื้อเอดส์จากหญิงขายบริการ ดังบทบรรยายที่ว่า

เธอเก็บข้าวของจากบ้านไปทำงานนั่งชั่วโมงที่ร้านคาราโอเกะซานเมือง สมบูรณ์ได้พบเธอที่นั่น
เพียงครั้งเดียวเท่านั้น

(หนึ่งตำบล หลายผลิตภัณฑ์. ๒๕๔๕ : ๙๗)

สมบูรณ์ ติดเชื้อเอดส์จากการเที่ยวหญิงขายบริการเพียงครั้งเดียว เพราะขาดการป้องกันตนเอง

ในเรื่อง**ดาวเที่ยงวัน ตะวันเที่ยงคืน** ปราณชอบเที่ยวหญิงขายบริการ เพราะคิดว่าเป็นการแสดงออกถึงความเป็นชายชาตรี ในการเที่ยวแต่ละครั้งมีความคึกคะนองจนไม่ใส่ใจที่จะป้องกันตนเอง ปราณจึงติดเชื้อเอดส์จากหญิงขายบริการ ดังบทสนทนาที่ว่า

“บอกพ่อมา...แกไปทำอะไรมาอีกไซ้ไหม แล้วแกไม่ได้ป้องกันตัวหรือไง”

มาถึงตรงนี้...เด็กหนุ่มก็ปล่อยให้น้ำตาไหลทะเล็ก เขารำร้องออกมาจนแทบฟังไม่ได้ใจความ

“พ่อ...ผมจะทำยังไงดี ก็ตอนนั้นผมไม่ทันคิด...ผมแค่อยากสนุก ผมไม่คิดว่าจะเป็นอะไร ผมไม่รู้จริงๆ

พ่อ...ช่วยผมด้วย...ผมจะทำยังไงดี”

(ดาวเที่ยงวัน ตะวันเที่ยงคืน. ๒๕๔๗ : ๒๓๓)

ปราณ ติดโรคเอดส์เนื่องจากการเที่ยวหญิงขายบริการ ด้วยความคึกคะนองสนุกสนาน ทำให้ประมาทไม่ป้องกันตนเอง

นักเขียนชี้ให้เห็นว่าการติดเชื้อเอดส์จากหญิงขายบริการ เป็นสาเหตุหนึ่งที่เกิดขึ้นในสังคม หากชายไทยบางกลุ่มยังมีความนิยมการเที่ยวหญิงขายบริการ โดยไม่ห่วงเกรงต่อโรคเอดส์ และไม่ใส่ใจในการดูแลป้องกันตนเอง จะทำให้โรคเอดส์แพร่ระบาดเข้าสู่ครอบครัวจนควบคุมไม่ได้ สอดคล้องกับข้อมูลทางเชิงวิชาการดังที่โกศล วงศ์สวรรค์ สุธีรา ตูลยะเสถียร และสถิต วงศ์สวรรค์ (๒๕๔๓ : ๒๕) กล่าวว่า

เพราะค่านิยมและทัศนคติที่นำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดและแพร่เชื้อเอดส์ เช่น การขึ้นครุ การเลี้ยงดูปู่เสื้อ การไปจังหวัดไหนต้องถึงจังหวัดนั้น ชายแท้ต้องเที่ยวโสเภณี นานๆ เที่ยวครั้งคงไม่ติด เลิกเบอร์ที่ดูสะอาดคงไม่เป็นไร ทำให้คนที่มีค่านิยมเหล่านี้ติดเอดส์ไปแล้วจำนวนมาก เราไม่มีทางทราบว่าใครเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ได้โดยดูจากภายนอก เพียงครั้งเดียวก็ติดเอดส์ได้ ครั้งเดียวที่ร่วมเพศกับคนที่ไม่รู้ว่าติดเอดส์ เราก็มีสิทธิ์ติดเอดส์ได้

จะเห็นได้ว่าทราบใดที่ยังมีชายหญิงยึดการขายบริการทางเพศในการดำเนินชีวิต การติดและแพร่เชื้อเอดส์จากการขายบริการจะเป็นสาเหตุที่ทำให้โรคเอดส์แพร่ระบาดอย่างรวดเร็ว

๓.๑.๑.๓ ติดเชื้อเอดส์จากการขายบริการทางเพศ

การขายบริการทางเพศเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การติดและแพร่เชื้อเอดส์ระบาดอย่างรวดเร็ว เนื่องจากหญิงชายที่ขายบริการทางเพศมักมีสัมพันธ์ทางเพศกับคนมากหน้าหลายตา และเปลี่ยนคู่นอนบ่อย หากขาดการป้องกันอย่างถูกวิธีจะเป็นการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ที่สำคัญ ซึ่งปรากฏในเรื่อง **เกิดแต่ตม แค้นนางพญางามเมือง นักสู้หมู่บ้านดกเขียว และพุทธานุภาพ**

ในเรื่องเกิดแต่ตม ไสววรรณเป็นหญิงขายบริการ ได้รับเชื้อเอดส์จากชายที่มาซื้อบริการเธอ ดังบทบรรยายที่ว่า

ไอ้ผู้ชายคนไหนหนอมันเอาโรคมาฝากหล่อน สงสัยไอ้บริตคนสุดท้ายนี้แหละ แต่ก็ไม่แน่ใจเสียทีเดียว เพราะหล่อนเองผ่านผู้ชายมามาก

(เกิดแต่ตม. ๒๕๓๕ : ๓๓๒)

ไสววรรณ เป็นผู้หญิงขายบริการทางเพศ ต้องขายบริการให้กับแขกมากหน้าหลายตา แขกที่มาใช้บริการไม่ป้องกันตนเอง ส่วนไสววรรณก็ปล่อยปละละเลยไม่ได้ป้องกันตนเองและยังมิได้ชี้แนะให้แขกป้องกันด้วย จนเธอต้องติดเชื้อเอดส์จากแขกที่มาใช้บริการ โดยไม่ทราบว่าใครเป็นผู้นำเชื้อเอดส์มาสู่ตน

ในเรื่อง**แค้นนางพญางามเมือง** มัวซิงเสียได้รับเชื้อเอดส์จากชายที่มาซื้อบริการ เนื่องจากมิได้ระมัดระวังป้องกันตนเอง ดังบทบรรยายที่ว่า

แค้นบุรุษทุกคนที่แพร่เชื้อพิษร้าย (เชื้อเอดส์) มาสู่นาง

(แค้นนางพญางามเมือง. ๒๕๓๘ : ๓๕)

มัวซิงเสีย มีสัมพันธ์ทางเพศกับชายมากหน้าหลายตาที่มาซื้อบริการ ทำให้เธอติดเชื้อเอดส์จากชายที่มาซื้อบริการทางเพศ โดยไม่รู้ตัวได้รับเชื้อจากชายคนใด

ในเรื่อง**นักสู้หมู่บ้านดกเขียว** น้ำผึ้งและบัวบานขายบริการทางเพศ และติดเชื้อจากชายที่มาซื้อบริการ ดังบทบรรยายที่ว่า

ไม่รู้เลยว่าติดเชื้อจากชายคนไหน รับแขกมาหลายปีไม่เคยรู้ว่าแขกมีเชื้อเอดส์

(นักสู้หมู่บ้านดกเขียว. ๒๕๔๔ : ๑๑๑)

น้ำผึ้งและบัวบาน ติดเชื้อเอดส์จากชายที่มาซื้อบริการทางเพศ เนื่องจากมิได้ป้องกันและดูแลตนเองอย่างถูกวิธี ประกอบกับขายบริการทางเพศมานานหลายปีจึงมีโอกาสติดเชื้อเอดส์ได้ง่าย

ในเรื่อง**พุทธานุภาพ** นวลและศรีเป็นหญิงขายบริการทางเพศ และติดเชื้อเอดส์จากแขกที่มาซื้อบริการ ดังบทบรรยายที่ว่า

ภายในห้องป่า นักเที่ยวพุงพลุ้ยลุกขึ้นสวมเสื้อผ้าหลังจากเสร็จกิจ ก่อนจะโยนเงินสามสี่พันบาทลงบนเตียง นวลมองเงินจำนวนนั้นอย่างเศร้าๆ พลังสวมเสื้อผ้า

(พุทธานุภาพ. ๒๕๔๗ : ๓๖๑)

นวล เป็นหญิงขายบริการทางเพศ เธอติดเชื้อเอดส์จากชายที่มาซื้อบริการ เพราะมิได้ระมัดระวังและป้องกันตนเองขณะมีสัมพันธ์ทางเพศ

ศรี ติดเชื้อเอดส์ จากการขายบริการทางเพศ ดังบทบรรยายที่ว่า

ศรีถูกพวกนางจันทร์เอาไปขายกับช่องแถบชายแดน

(พุทธานุภาพ. ๒๕๔๗ : ๓๕๐)

ศรี เป็นหญิงขายบริการทางเพศ และเธอติดเชื้อเอดส์จากการขายบริการทางเพศที่ต้องเปลี่ยนคู่นอนอยู่บ่อยๆ ทำให้เธอติดเชื้อเอดส์จากคู่นอนที่มาซื้อบริการ

นักเขียนสะท้อนผ่านบันทึกไทยโดยชี้ให้เห็นว่าการติดเชื้อเอดส์จากการขายบริการทางเพศ เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่สร้างปัญหาในสังคมไทย หากยังมีผู้ขายบริการ และผู้ซื้อบริการที่ไม่เกรงกลัวต่อ โรคเอดส์ โรคเอดส์ก็จะแพร่ระบาดได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งมีความเกี่ยวข้องและสอดคล้องกับข้อมูลในเชิงวิชาการ ดังที่โกศล วงศ์สวรรค์ สุธีรา ตูลยะเสถียร และสถิต วงศ์สวรรค์ (๒๕๔๓ : ๒๗) กล่าวว่า

การพบการติดเชื้อเอดส์ในหญิงบริการมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ หญิงบริการที่เป็นเด็ก หญิงบริการที่เป็นชาวเขา ชาวต่างประเทศ ซึ่งมักมีการศึกษาต่ำและเคลื่อนย้ายบ่อยมีจำนวนมากขึ้น ยากต่อการติดตามให้สุศึกษาและบริการรักษาโรคที่เกิดจากเพศสัมพันธ์ เจ้าของสถานบริการและแขกส่วนใหญ่ยังไม่สนใจและร่วมมือในมาตรการป้องกัน และระบบการควบคุมโรคเอดส์

ดังนั้นการขายบริการทางเพศ จึงเป็นสาเหตุสำคัญหนึ่งของการติดเชื้อเอดส์ที่ยากต่อการควบคุม

๓.๑.๑.๔ ติดเชื้อเอดส์จากการใช้สารเสพติดหรือใช้เข็มฉีดยาเสพติดร่วมกัน

การใช้สารเสพติดจนมึนเมาไม่ได้สติหรือการใช้เข็มฉีดยาเสพติดร่วมกันเป็นสาเหตุหนึ่งของการติดเชื้อเอดส์ เนื่องจากเมื่อใช้สารเสพติดจนมึนเมาไม่สามารถควบคุมตนเองได้ และเกิดมีสัมพันธ์ทางเพศกับคนแปลกหน้าหรือหญิงขายบริการทำให้เกิดความฉีกคะนองโดยไม่คิดป้องกันตนเอง หรือการใช้เข็มฉีดยาร่วมกับผู้อื่นอาจมีเชื้อเอดส์ปนเปื้อนอยู่และเมื่อนำไปใช้ต่อกันโดยมิได้ทำความสะอาดเชื้อเอดส์สามารถแพร่สู่ผู้อื่นได้ ซึ่งปรากฏในเรื่อง **ตะวันลา แบนนี้ก็มิด้วย และโรคร้าย**

ในเรื่อง **ตะวันลา** ต้นและเปิ้ลใช้เข็มฉีดยาเสพติดร่วมกันโดยมิได้ทำความสะอาดทำให้ทั้งสองมีโอกาสติดเชื้อเอดส์ ดังบทสนทนาที่ว่า

“หมอเขาโทรศัพท์มาบอกว่า ตาเปิ้ลเพื่อนของลูกต้นอยู่ที่โรงพยาบาล”

ต้นใจหาย ร้องถามพ่อทันที

“เปิ้ลเป็นอะไรครับ”

พ่อถอนใจยาวก่อนพูดต่อไป

“หมอเขาขอเรื่องให้พาเพื่อนทุกคนของตาเปิ้ลไปตรวจ โดยเฉพาะเพื่อนที่เคยฉีดยาร่วมกัน เพราะเขากลัวว่าจะเป็นโรคเดียวกับตาเปิ้ล”

“โรคอะไร” คุณแม่ร้องถาม

พ่อเงียบกันไปเป็นเวลานาน จึงพูดออกมาด้วยเสียงอันสั้นเครือ

“เอดส์”

ต้นสิ้นสะท้อนไปทั้งตัว ความหวาดกลัวอย่างรุนแรงโหมกระหน่ำ เขาโผล่เข้ากอดแม่

“ไม่ต้นไม่เป็นเอดส์ ต้นไม่เป็น”

เด็กหนุ่มร่ำร้องออกมาอย่างน่าสงสาร

(ตะวันลา. ๒๕๓๓ : ๒๓)

ต้น ใช้เข็มฉีดยาเสพติดร่วมกับเปิ้ลผู้มีเชื้อเอดส์อยู่ในร่างกาย การใช้เข็มฉีดยาเสพติดร่วมกับผู้ติดเชื้อเอดส์จึงทำให้ติดโรคเอดส์ได้

ในเรื่อง**แบบนี้ก็มีด้วย** พลฯโข่ง คี๋มสุวามันเมาทำให้เกิดความคึกคะนอง เมื่อมีสัมพันธ์ทางเพศกับหญิงขายบริการจึงมิได้ป้องกันตนเอง อาจเป็นสาเหตุของการติดโรคเอดส์ได้ ดังบทบรรยายที่ว่า

ความจริงพลฯโข่งเที่ยวผู้หญิงมาหลายครั้งแล้ว แต่ก็ใช้ถุงยางมาตลอดเพราะกลัวโรคเอดส์ เพิ่งจะครั้งนี้แหละที่เกิดอุบัติเหตุลื้มใช้ และอุบัติเหตุครั้งนี้มีสาเหตุมาจากความเมาเพียงอย่างเดียว...เมามาจนไม่รู้เรื่อง

(แบบนี้ก็มีด้วย. ๒๕๓๔ : ๕๗)

พลฯโข่ง ใช้สารเสพติดจนมันเมา ทำให้ขาดสติเมื่อมีสัมพันธ์ทางเพศกับหญิงขายบริการจึงมิได้ป้องกันตนเองอย่างถูกวิธี ทำให้พลฯโข่งอยู่ในฐานะผู้เสี่ยงต่อการติดและแพร่เชื้อเอดส์

ในเรื่อง**โรคร้าย** ผมในฐานะตัวละครที่ใช้สารเสพติดจนมันเมา ทำให้ขาดสติในการป้องกันตนเองเมื่อไปเที่ยวหญิงขายบริการ ดังบทบรรยายที่ว่า

เป็นไปได้หรือ...การที่เขากล้าหาญชาญชัยถึงขั้นถอดถุงยางอนามัยทิ้ง หลังจากทีลื้มเหลวซ้ำแล้วซ้ำเล่า จนคู่ขาออกปากว่า สงสัยจะเสียเงินเปล่า เมาขนาดนี้จะไปทำอะไรได้

เพราะคำพูดนั้น ทำให้เขาไม่โผล่ลงออกไปว่า ลองให้เขาไม่ใส่ถุงดูไหมละ รับรองถึงไหนถึงกัน

(โลกร้าย. ๒๕๓๓ : ๕๘)

ความมันเมา และขาดสติในการควบคุมตนเอง เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความคึกคะนองในการมีสัมพันธ์ทางเพศ โดยไม่คำนึงถึงภัยที่เกิดตามมาในภายหลัง ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวจะทำให้เป็นผู้ติดเชื้อเอดส์

นักเขียนสะท้อนภาพว่าผู้ที่ติดยาเสพติดเป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ โดยเฉพาะผู้ที่ใช้เข็มฉีดยาร่วมกับผู้อื่น เพราะในเข็มฉีดยาอาจมีเลือดตกค้างอยู่ จึงง่ายต่อการติดและแพร่เชื้อเอดส์ หากขาดความระมัดระวังและป้องกันอย่างถูกต้อง ซึ่งนักเขียนสะท้อนภาพ

ผู้ติดยาเสพติดมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีได้สอดคล้องกับหลักข้อมูลในเชิงวิชาการดังที่
โกศล วงศ์สวรรค์ สุธีรา ตุลยะเสถียร และสฤติ วงศ์สวรรค์ (๒๕๔๓ : ๓๓๖) กล่าวว่า

ยาเสพติดมีส่วนทำให้ผู้ใช้ยาเสพติด ติดเชื้อโรคเอดส์ได้ คือติดเชื้อโรคเอดส์โดยตรงจากการใช้
เข็มและกระบอกฉีดยาเสพติดร่วมกับผู้ที่มีเชื้อโรคเอดส์ และติดเชื้อโรคเอดส์เนื่องจากการมีเพศสัมพันธ์
ล่าช้ากับผู้ที่มีเชื้อโรคเอดส์ภายหลังจากการใช้ยาเสพติดจนมึนเมาไม่ได้สติ

แม้ว่านักเขียนจะเป็นผู้สร้างบันเทิงคดีแต่ยังใช้ข้อมูลเชิงวิชาการอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์
กัน โดยชี้ให้เห็นว่าผู้ใช้เข็มฉีดยาเสพติดร่วมกันจะนำไปสู่การติดและแพร่เชื้อเอชไอวีได้

๓.๑.๑.๕ ติดเชื้อเอชไอวีจากมารดา

มารดาที่ตั้งครรภ์ที่มีเชื้อเอชไอวีในร่างกายมีโอกาสที่บุตรจะติดเชื้อเอชไอวีไปด้วย การติดเชื้อ
เอชไอวีของบุตรจึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มารดาเกิดความทุกข์ทรมาน ซึ่งปรากฏในเรื่องรอยยิ้ม และ
ห้องสีน้ำเงิน

ในเรื่องรอยยิ้ม บุตรของลำดวนติดเชื้อเอชไอวี เนื่องจากลำดวนมีเชื้อเอชไอวีในร่างกาย
ดังบทบรรยายที่ว่า

เป็นที่แน่ชัดว่าเธอและลูกติดโรคภัยจากชาญ

(รอยยิ้ม. ๒๕๔๑ : ๑๒๒)

บุตรของลำดวน เป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวี เพราะลำดวนผู้เป็นแม่ตั้งครรภ์และคลอดบุตรขณะมีเชื้อ
เอชไอวีในร่างกาย บุตรจึงได้รับเชื้อเอชไอวีจากผู้เป็นมารดา

ในเรื่องห้องสีน้ำเงิน บุตรของแพทย์หญิงตะวันนา ติดเชื้อเอชไอวีเพราะแพทย์หญิงตะวันนา
ตั้งครรภ์และคลอดบุตรขณะมีเชื้อเอชไอวีในร่างกาย ดังบทบรรยายที่ว่า

ในที่สุดผลการตรวจเลือดพบเชื้อเอชไอวี สามเดือนต่อมาส่งเลือดตรวจอีก ผลเป็นบวกเช่นเดิม
ตอนนั้นเธอตีครรภ์ได้ห้าเดือนแล้ว

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๑๓๙)

บุตรของแพทย์หญิงตะวันนา ติดเชื้อเอชไอวีจากมารดาเนื่องจากมารดาเป็นโรคเอดส์ ทำให้
บุตรได้รับเชื้อโรคเอดส์ด้วย

นักเขียนสะท้อนภาพว่าบุตรที่คลอดจากมารดามีเชื้อเอชไอวีในร่างกาย ถือได้ว่าเป็นบุคคลที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่สร้างความทุกข์ทรมานแก่มารดา และเป็นปัญหาครอบครัวที่ยากต่อการแก้ไข นักเขียนชี้ให้เห็นสาเหตุการติดเชื้อเอชไอวีซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลในเชิงวิชาการ ดังที่สธพร มานัสสฤติย์ (๒๕๓๓ : ๔๘-๔๙) กล่าวถึงบุตรที่คลอดจากมารดามีเชื้อเอชไอวีว่า

จากการศึกษาในระยะแรกเชื่อว่าทารกที่เกิดออกมาจะมีโอกาสติดเชื้อสูงมากถึง ๘๐% แต่ต่อมาเมื่อมีการศึกษาละเอียดมากขึ้นก็พบว่าอัตราเสี่ยงที่ทารกจะติดเชื้อจากมารดามีเพียง ๒๐-๓๐% เท่านั้น (หรืออาจจะต่ำกว่านั้น) การติดอาจจะติดตั้งแต่ตอนอยู่ในครรภ์ หรือจากการสัมผัสกับเลือดมารดาในระหว่างคลอดก็ได้ หรือจากการเลี้ยงดูในช่วงหลังคลอดก็ได้ การติดต่อทางน้ำนมก็อาจเป็นไปได้ แต่โอกาสที่จะติดทางน้ำนมมีน้อยมาก

จะเห็นได้ว่าการติดเชื้อเอชไอวีจากมารดา เป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งในการติดและแพร่ระบาดของโรคเอดส์ที่กำลังเกิดขึ้นในสังคมอย่างยากที่จะป้องกันและแก้ไข

๓.๑.๑.๖ ติดเชื้อเอชไอวีจากการมีพฤติกรรมรักร่วมเพศ

ชายรักร่วมเพศมักมีความอยากรู้อยากลองในสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ อยู่เสมอ คนกลุ่มนี้จึงเปลี่ยนคู่นอนไปได้เรื่อยๆ ตามใจปรารถนา ประกอบกับขาดความระมัดระวังใส่ใจในการดูแลป้องกันตนเอง ทำให้ชายรักร่วมเพศมีโอกาสติดและแพร่เชื้อเอชไอวีได้ง่าย ซึ่งปรากฏในเรื่อง**ซากดอกไม้ และสงครามดอกกุหลาบ**

ในเรื่อง**ซากดอกไม้** ชาติตาครีตติดเชื้อเอชไอวีจากชายรักร่วมเพศ เพราะความสนุกสนานในการใช้ชีวิตที่อิสระในเรื่องเพศรส และขาดการป้องกันอย่างจริงจัง ดังบทบรรยายที่ว่า

ผมเสพ 'หนุ่ม' อย่างเหินกระหาย ผมใคร่ลิ้มลอง 'กลิ่นกาย' ชายหนุ่มไม่ซ้ำหน้า

(ซากดอกไม้. ๒๕๔๒ : ๓๒๑)

ผมเหินกระหายต่อการแสวงหา 'รสชาติ' ชายหน้าใหม่ร่ำไป

(ซากดอกไม้. ๒๕๔๒ : ๓๒๑)

ชาติตาครีต เป็นชายรักร่วมเพศที่แสวงหาความสุขจากชายรักร่วมเพศไม่ซ้ำหน้า โดยมีได้ป้องกันตนเองอย่างถูกต้อง ทำให้กลายเป็นชายรักร่วมเพศที่ติดเชื้อเอชไอวีจากชายรักร่วมเพศเพราะความประมาท

ในเรื่อง**สงครามดอกกุ๊ก** ทีมมีมีสัมพันธ์ทางเพศกับชายรักร่วมเพศจนติดเชื้อเอดส์เช่นกัน
ดังบทบรรยายที่ว่า

หญิงหรือชาย...ก็คน...คนใดบ้าง รู้ตัวหรือไม่รู้ ที่ฝากผีตนนั้นมากับใจ...แบ่งแยกฝากฝังมาถึงเขา

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๗๕๐)

ทีมมี มีสัมพันธ์ทางเพศกับใจซึ่งเป็นชายรักร่วมเพศ และได้รับเชื้อเอดส์จากใจ เนื่องจาก
ความไว้วางใจ และไม่ได้ป้องกัน

นักเขียนชี้ให้เห็นว่าการมีพฤติกรรมรักร่วมเพศ เป็นสาเหตุในการติดและแพร่เชื้อเอดส์
เนื่องจากชายรักร่วมเพศมักมีอิสระในการมีสัมพันธ์ทางเพศ และไม่ใส่ใจในการดูแลป้องกันตนเอง
อย่างถูกต้อง ชายรักร่วมเพศจึงมีโอกาสติดและแพร่เชื้อเอดส์ได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลในเชิง
วิชาการ ดังที่สธพร มานัสสฤติย์ (๒๕๓๓ : ๑๘) กล่าวว่า “ผู้ป่วยที่ติดเชื้อเอดส์ส่วนใหญ่เป็นชายรัก
ร่วมเพศ (Homosexual) หรือชายรักร่วมสองเพศ (Bisexual) ประมาณ ๗๐%”

แสดงให้เห็นว่าการมีพฤติกรรมรักร่วมเพศ เป็นสาเหตุสำคัญสาเหตุหนึ่งต่อการติดและแพร่
เชื้อเอดส์ หากชายรักร่วมเพศยังรักอิสระในการมีสัมพันธ์ทางเพศกับคนมากหน้าหลายตา และขาด
ความระมัดระวังในการดูแลตนเองอย่างถูกต้อง

๓.๑.๑.๗ ติดเชื้อเอดส์จากคนไข้

คนไข้ที่ติดเชื้อเมื่อไปพบแพทย์ หรือเข้ารับการรักษาที่สถานพยาบาลควรแจ้งผู้ทำการรักษาว่า
ตนมีเชื้อเอดส์อยู่ในร่างกาย เพราะหากแพทย์พยาบาลไม่รู้ว่าคนไข้ป่วยเป็นโรคเอดส์ อาจเกิดการ
ผิดพลาดขณะรักษาทำให้แพทย์หรือพยาบาลติดเชื้อเอดส์จากคนไข้ได้ ปรากฏในเรื่อง**ห้องสีน้ำเงิน**

ในเรื่อง**ห้องสีน้ำเงิน** แพทย์หญิงตะวันนารักษาคอนไ้ขณะทำการผ่าตัดแล้วเข็มเย็บพลาดไป
ปักนิ้วเธอ ทำให้เธอติดเชื้อเอดส์จากคนไข้ ดังบทสนทนาที่ว่า

“เข็มเย็บพลาดไปปักนิ้วของเธอเข้า และรู้ภายหลังว่าคนไข้มีผลเลือดเป็นบวกจากการตรวจ
ด้วยวิธีอีไลซ่า”

“ตายจริง” หล่อนอุทาน

“แม้โอกาสจะได้รับเชื้อจากการถูกเข็มตำจะมีรายงานมาว่าน้อยมาก แต่เธอก็เป็นหนึ่งในคน
ส่วนน้อยที่โชคร้ายนั้น...”

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๑๓๘)

แพทย์หญิงตะวันนา ติดเชื้อเอดส์จากคนไข้โดยไม่คาดคิด ขณะทำการผ่าตัดคนไข้ที่มีเชื้อเอดส์อยู่ในร่างกายแล้วเย็บแผลให้คนไข้จนเข็มพลาดมาปักนิ้วเธอ

นักเขียนสะท้อนภาพสาเหตุการติดเชื้อเอดส์จากคนไข้ โดยนำเสนอผ่านบันทึกคดีเพื่อชี้ให้เห็นว่าการทำงานของแพทย์และพยาบาลที่ต้องคลุกคลีอยู่กับผู้ป่วยมีโอกาสติดเชื้อเอดส์จากคนไข้ได้ หากรู้เท่าไม่ถึงการณ์และมีได้ระมัดระวังตนเอง ซึ่งสัมพันธ์กับข้อมูลในเชิงวิชาการ ดังที่ อรอนงค์ อินทรจิตร และนรินทร์ กรินชัย (๒๕๔๓:๑๘) กล่าวว่า

ปัญหาที่น่าวิตกคือ ถ้าผู้ป่วยโรคเอดส์ไม่ได้บอกแพทย์ว่าตนมีเชื้อเอชไอวี โอกาสที่แพทย์จะติดเชื้อเอดส์จากคนไข้ระหว่างบริการเป็นไปได้สูง การบอกความจริงต่อแพทย์ล่วงหน้าจะช่วยให้แพทย์มีความระมัดระวังในขั้นตอนการรักษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อ และป้องกันการแพร่เชื้อไปยังคนไข้คนอื่นๆ อีกด้วย

จะเห็นได้ว่าการติดเชื้อเอดส์จากคนไข้ นับเป็นสาเหตุหนึ่งของการติดและแพร่เชื้อเอดส์ แพทย์และพยาบาลที่ต้องคลุกคลีอยู่กับคนไข้จึงมีโอกาสติดเชื้อเอดส์โดยไม่รู้ตัว

๓.๑.๑.๘ ติดเชื้อเอดส์จากการมีสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ติดเชื้อเอดส์

ผู้ติดเชื้อเอดส์คือผู้ที่มีเชื้อเอดส์อยู่ในร่างกาย การมีสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ที่มีเชื้อเอดส์ทำให้เกิดการติดและแพร่ระบาดของโรคเอดส์ได้ ซึ่งปรากฏในเรื่อง**บัวลอย**

ในเรื่อง**บัวลอย** นายยอด นายสิงห์ และนายหลอ ร่วมกันข่มขืนบัวลอยซึ่งมีเชื้อเอดส์อยู่ในร่างกาย จึงทำให้ทั้งสามคนเสี่ยงต่อการติดโรคเอดส์จากบัวลอย ดังบทบรรยายที่ว่า

พี่ยอดไปก่อนเถอะ พี่รู้ว่าพวกเราอดอยากปากแห้งแค่ไหน ทำงานแบกข้าวสารจนหลังแอ่นนี้ ได้เงินมาพอค่าข้าวกับค่าเหล้าถูกๆ เท่านั้น มีปัญญาไปเที่ยวผู้หญิงอย่างคนอื่นได้เสียที่ไหนละ เนี่ย... หล่นมาจากสวรรค์เขี้ยวนา

(รอยยิ้ม. ๒๕๓๕ : ๑๐๗)

ทุกสิ่งทุกอย่างดูมืดมิด ในที่สุดเปลือกตาคู่นั้นก็เปิดออกได้อย่างยากเย็น พอมองเห็นได้ชัดว่ามีร่างของชายสามคนนอนระเกะระกะอยู่แถวนั้น

(รอยยิ้ม. ๒๕๓๕ : ๑๐๘)

ทั้งนายยอด นายสิงห์ และนายหลอ มีสัมพันธ์ทางเพศกับหญิงที่เป็นโรคเอดส์ทำให้ชายทั้งสามคนมีโอกาสติดเชื้อเอดส์ด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และความประมาทที่มีสัมพันธ์ทางเพศกับคนแปลกหน้าโดยมิได้ป้องกัน

นักเขียนได้สะท้อนพฤติกรรมของผู้ที่มีสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ติดเชื้อเอชไอวีโดยมิได้ป้องกันตนเอง อาจทำให้ติดเชื้อและแพร่เชื้อเอชไอวีได้ ซึ่งการนำเสนอของนักเขียนผ่านบันเทิงคดีมีความสอดคล้องกับ ข้อมูลในเชิงวิชาการ ดังที่กระทรวงสาธารณสุข (๒๕๓๒ : ๔) กล่าวว่า

แม้ว่าเชื้อไวรัสเอชไอวี จะมีในของเหลวที่ออกจากส่วนต่างๆ ของร่างกาย เช่น เลือด น้ำกาม น้ำในช่องคลอด น้ำตา และน้ำลาย เป็นต้น แต่พบว่าโอกาสที่จะแพร่มีเฉพาะทางเลือด น้ำกาม และ น้ำในช่องคลอดเท่านั้น ดังนั้นโรคนี้จึงแพร่ได้โดยการมีเพศสัมพันธ์

พฤติกรรมการมีสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ที่มีเชื้อเอชไอวีอยู่ในร่างกายโดยขาดความระมัดระวัง และ ขาดการป้องกันที่ถูกวิธี จึงนำมาซึ่งการติดเชื้อเอชไอวีอย่างไม่มีทางหลีกเลี่ยง

นักเขียนถ่ายทอดสาเหตุการติดเชื้อเอชไอวีที่เกิดขึ้นในบันเทิงคดีไทยผ่านตัวละคร ไม่ว่าจะเป็น การติดเชื้อเอชไอวีจากคนรักหรือสามี ติดเชื้อเอชไอวีจากการเที่ยวสถานขายบริการ ติดเชื้อเอชไอวีจากการ ขายบริการทางเพศ ติดเชื้อเอชไอวีจากการใช้สารเสพติดจนมีเมามาหรือใช้เข็มฉีดยาเสพติดร่วมกัน ติดเชื้อเอชไอวีจากการมีสัมพันธ์รักร่วมเพศ ติดเชื้อเอชไอวีจากมารดา ติดเชื้อเอชไอวีจากคนไข้ และติดเชื้อ เอชไอวีจากการมีสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี แสดงให้เห็นว่าในสังคมไทยชายไทยบางกลุ่มยังมี สัมพันธ์ทางเพศกับหญิงอื่นที่ไม่ใช่ภรรยาจนเป็นผู้นำเชื้อเอชไอวีมาสู่ภรรยาทำให้โรคเอชไอวีกลายเป็น ปัญหาครอบครัว การเที่ยวหญิงขายบริการในสถานขายบริการทางเพศที่ยังมีอยู่ในสังคมไทยทำให้ เชื้อเอชไอวีแพร่ระบาดอย่างรวดเร็ว การใช้สารเสพติดโดยเฉพาะการฉีดเป็นการแพร่ระบาดของโรคเอชไอวี ได้ การมีพฤติกรรมรักร่วมเพศและมีสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ที่มีเชื้อเอชไอวีโดยมิได้ระมัดระวังในการป้องกัน ตนเองทำให้เชื้อเอชไอวีแพร่ระบาดอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้แพทย์และพยาบาลยังเป็นบุคคลกลุ่มหนึ่งที่ ต้องคลุกคลีอยู่กับคนไข้จึงมีโอกาสติดเชื้อเอชไอวีได้เช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับ มูลนิธิเชิงวิชาการ ดังที่ โกศล วงศ์สวรรค์ สุธิลา ตฤยะเสถียร และสฤติ วงศ์สวรรค์ (๒๕๔๓ : ๓๓๐-๓๓๑) กล่าวว่า

สาเหตุที่ทำให้สิ่งที่เรียกว่าโรคเอชไอวีเกิดขึ้น คือการขาดความรู้ ความเข้าใจในโรคเอชไอวี และไม่ ศึกษาถึงการป้องกันเป็นอย่างดี การมีเพศสัมพันธ์สำส่อน บุคคลที่ไม่เที่ยวผู้หญิงบริการนั้น ถ้ามี เพศสัมพันธ์ไม่ใช่ถุงยางอนามัยป้องกัน ก็เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคเอชไอวีได้ การใช้สิ่งของร่วมกันที่ก่อให้เกิด บาดแผลที่ผิวหนังแล้วทำให้เลือดออก เชื้อโรคก็ติดกับสิ่งของที่เราใช้ และถ้าผู้อื่นนำไปใช้ต่อจะติดเชื้อ ได้ง่าย การใช้เข็มฉีดยาหรือกระบอกฉีดยาร่วมกัน การใช้บริการฝังเข็ม สักผิวหนัง หรือเจาะหู โดยที่ ใช้เข็มที่ไม่สะอาด หรือไม่ผ่านการฆ่าเชื้อที่ถูกวิธีเสียก่อน หรือใช้ร่วมกันอาจทำให้ติดเชื้อได้

สาเหตุต่างๆ เหล่านี้นับว่าเป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งต่อการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ที่ยากต่อการควบคุม หากคนเรายังขาดความรับผิดชอบตนเองในการมีสัมพันธ์ทางเพศ และปล่อยปละละเลยการป้องกันอย่างจริงจัง โรคเอดส์ก็จะกลายเป็นโรคที่แพร่ระบาดอย่างรวดเร็ว และเป็นภัยร้ายที่ยากจะแก้ไข

๓.๑.๒ ลักษณะอาการของตัวละครที่ติดเชื้อเอดส์

ผู้ที่ติดเชื้อเอดส์แต่ละคนมีอาการแตกต่างกันไป อาจขึ้นอยู่กับระบบภูมิคุ้มกันในร่างกาย และสุขภาพของร่างกาย นักเขียนสะท้อนอาการของผู้ติดเชื้อเอดส์ ๒ ระยะ ได้แก่ ระยะไม่มีอาการ และระยะมีอาการ

๓.๑.๒.๑ ระยะไม่มีอาการ

ผู้ติดเชื้อเอดส์ในระยะนี้มีไวรัสโรคเอดส์อยู่ในร่างกายแต่ยังไม่แสดงอาการ สุขภาพดีเหมือนคนปกติ สามารถบอกได้ว่าการรับเชื้อแล้วโดยการตรวจเลือดเท่านั้น แต่สามารถแพร่เชื้อโรคเอดส์ไปสู่ผู้อื่นได้ ซึ่งปรากฏในเรื่อง **เกิดแต่ตม** และ **ดาวเที่ยงวัน ตะวันเที่ยงคืน**

ในเรื่อง **เกิดแต่ตม** ทักษะเป็นตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ อาการที่แสดงออกทางร่างกายค่อนข้างน้อย เนื่องจากทักษะแข็งแรง อาการที่ปรากฏจึงยังไม่รุนแรง สามารถมีชีวิตอย่างคนปกติได้ หากดูแลตนเองอย่างถูกต้องก็จะมีชีวิตได้อีกหลายปี ดังบทบรรยายที่ว่า

ดวงหน้าของพี่ชายซูบซีด นัยน์ตาลึกโรยแล้งกว่าปกติ ดูแล้วเหมือนคนป่วยด้วยโรคเรื้อรังบางอย่างที่กำลังค่อยๆ กัดกร่อนทำลายเนื้อเยื่อทุกอณูให้เสื่อมสลาย

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๓๘:๗๕๗)

ทักษะ อยู่ในระยะที่ไม่มีอาการ หรือเรียกว่า ผู้ติดเชื้อเอดส์ ไวรัสที่อยู่ในร่างกายยังไม่แสดงอาการที่ชัดเจน ถึงแม้จะดูซูบผอมไปบ้าง แต่ก็ยังสามารถใช้ชีวิตอยู่ได้อย่างคนปกติทั่วไป

เช่นเดียวกับโสวรรณ เป็นผู้ติดเชื้อเอดส์แต่ยังมีสุขภาพร่างกายดีเหมือนคนปกติ อาการจึงแสดงออกไม่ชัดเจนนัก ดังบทสนทนาที่ว่า

“เป็นอะไรไปละ หน้าซีดๆ” น้องชายทัก “ไปหาหมอบ้างหรือเปล่านะ”

โสวรรณพยักหน้าเนือๆ

“ไปมาแล้วละ ยังไม่รู้เลยว่า เป็นอะไรแน่ มันไม่ค่อยสบาย รู้สึกจะคอบวมๆ เจ็บๆ สงสัยต่อมน้ำลายอักเสบเลยมีไข้ หรือมันเป็นอะไรข้างในก็ไม่รู้ อาจจะกรรมมันทำพิษเอาก็ได้”

(เกิดแต่ตม. ๒๕๓๕ : ๓๒๓)

“น้องคนไหนละ ปริก” ไสววรรณถามเนือๆ อาการป่วยของหล่อนดูจะไม่ค่อยดีขึ้นเท่าไรนัก หล่อนไม่ยิ้มแย้ม ผิวพรรณซีดเซียวเพราะหมกตัวอยู่แต่ในห้องปรับอากาศ หลายๆ วันจึงจะออกไปไหนสักครั้ง

(เกิดแต่ตม. ๒๕๓๕ : ๓๕๖)

ไสววรรณ เป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ แต่ยังไม่แสดงอาการมากนัก มีไข้บางเวลา สุขภาพเหมือนคนปกติทั่วไป นอกจากตรวจเลือดจึงสามารถทราบได้ว่าการรับเชื้อเอดส์ ทำให้สามารถแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นได้

ในเรื่องดาวเที่ยงวัน ตะวันเที่ยงคืน ปราณเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ ที่ยังไม่มีอาการแทรกซ้อนมากนัก จึงสามารถมีชีวิตอยู่ได้อย่างคนปกติทั่วไป ดังบทบรรยายที่ว่า

บนร่างของปราณมีผื่นแดงเม็ดเล็กๆ คลุมกระจายเต็มไปหมด...บางบริเวณก็มีรอยจ้ำๆ คล้ายกับมีสิ่งผิดปกติเกิดขึ้นในเม็ดเลือด...ปฤวิติจำได้...ปราณเคยเป็นฮีโร่ใสแล้วเมื่อครั้งยังเป็นเด็ก เพราะฉะนั้นจึงไม่น่าจะเป็นอาการของโรคนี้อีก และเมื่อพิจารณาประกอบกับท่าทางของปราณในพักหลังบวกกับปฏิกิริยาที่กลัวการไปพบหมอเสียจนตัวสั่นเพิ่มขึ้นนี้ ปฤวิติก็เริ่มเดาไปในทางที่เลวร้าย

(ดาวเที่ยงวัน ตะวันเที่ยงคืน. ๒๕๔๗ : ๒๓๒)

ปราณ มีอาการผู้ติดเชื้อเอดส์ ในระยะไม่มีอาการการแสดงอาการยังไม่เด่นชัด เพียงแต่มีผื่นแดงขึ้นตามตัว เป็นรอยจ้ำๆ ผู้ติดเชื้อเอดส์จะทราบอาการได้แน่ชัดก็ต้องผ่านการตรวจเลือดเท่านั้น การดำเนินชีวิตยังคงเป็นอย่างคนปกติทั่วไป แต่บุคคลเหล่านี้สามารถแพร่เชื้อโรคเอดส์ไปสู่ผู้อื่นได้

นักเขียนสะท้อนภาพลักษณะอาการของตัวละครที่ติดเชื้อเอดส์ระยะไม่มีอาการ สุขภาพดีเหมือนคนปกติ สามารถใช้ชีวิตอยู่ได้เหมือนคนทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลในเชิงวิชาการ ดังที่ชวนชม สกนธวัฒน์ และวีรสิทธิ์ สิทธิไตร (๒๕๓๘ : ๒๐) กล่าวว่า

ระยะไม่มีอาการหรือเรียกว่า “ผู้ติดเชื้อเอดส์” บุคคลเหล่านี้มีไวรัสโรคเอดส์อยู่ในร่างกาย แต่ยังไม่แสดงอาการ สุขภาพดีเหมือนคนปกติ สามารถบอกได้ว่ามีร่องรอยการรับเชื้อแล้วโดยการตรวจเลือดเท่านั้น โดยทั่วไป ภายหลังจากการติดเชื้อประมาณ ๖-๑๒ สัปดาห์ จึงจะตรวจพบเลือดบวกเอดส์ แต่บุคคลเหล่านี้สามารถแพร่เชื้อโรคเอดส์ไปสู่ผู้อื่นได้

จะเห็นได้ว่าระยะไม่มีอาการตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ยังใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้ตามปกติ และยังสามารถทำงานได้เหมือนคนปกติทั่วไป ผู้ติดเชื้อเอดส์ในระยะไม่มีอาการจึงยังสามารถดำเนินชีวิตได้เหมือนคนปกติ

๓.๑.๒.๒ ระยะมีอาการ

ระยะมีอาการจะเริ่มแสดงอาการโดยทั่วไปคือ ต่อม น้ำเหลืองโต อ่อนเพลีย น้ำหนักตัวลด มีไข้ในเวลากลางคืน ท้องเสีย ไอเรื้อรัง เป็นๆ หายๆ จนกลายเป็นโรคเอดส์เต็มขั้น ปรากฏในเรื่อง **สงครามดอกกุ๊ก** ก่อนจะถึงจุดดับ **ห้องสีน้ำเงิน** **นักสู้หมู่บ้านดกเขียว** **นายหน้าแมงดา** **อาโกโสเกณิเด็ก**

ในเรื่อง**สงครามดอกกุ๊ก** บัลลพ ติดเชื้อเอดส์ และอยู่ในระยะมีอาการ ทำให้มีไข้ ไอ เจ็บคอ ท้องเสีย ชูบผอม ตัวละครจึงได้รับความทุกข์ทรมาน และเจ็บปวด ดังบทบรรยายที่ว่า

สองสามเดือนมานี้เขามักจะมานอน กิน พักผ่อนที่นี้...มีไข้ เจ็บคอ ไอ และบ่อยครั้งที่หล่นได้ ยืนเข่าบ่น “สงสัยไวรัสลงกระเพาะ...ไอ้ไข้หวัดนี้นะพอลงท้องละก็...กินอะไรเข้าไปไหลหมด....เดี๋ยวนี้เลยต้องงด ไม่กินเลี้ยง”

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๓๘:๖๒๗)

สำหรับบิดาหล่อน ถ้านับไปแล้ว...เขาเริ่มเข้าสู่ระดับที่สาม...ชูบผอม น้ำหนักลด ท้องเดิน เป็นระยะอาร์คซัดเจน

หากที่หญิงสาวจะแหวะระไวกลับไม่ใช่ระยะสุดท้ายหรือ ‘เอดส์’ เต็มขั้น ที่จะต้องจับตาดูว่าเขาจะมีอาการติดเชื้อจำพวกฉวยโอกาสที่อวัยวะต่างๆ เช่น วัณโรค ปอดบวม สมออักเสบ ไส้หลังอักเสบ ...แม้จะเรื้อรังตลอดชีวิตซึ่งเกิดขึ้นกับคนไข้เอดส์มากกว่าคนทั่วไป

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๓๘:๗๗๐)

มันถึงขั้นที่หมอเขาวานันไ...โรคมันกินสมอง...ไม่เห็น...ไม่ได้ยิน พูดกะใครไม่ได้แล้ว...เหมือนกับว่าในกะโหลกไม่มีอะไรเหลือยั้งนั่นแหละ

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๓๘:๙๐๒)

บัลลพ มีอาการผู้ป่วยเอดส์ ทำให้เกิดอาการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นน้ำหนักตัวลด มีไข้ในเวลากลางคืน ท้องเสีย ติดเชื้อรา ในช่องปากมีฝ้าขาว ผม่วง เชื้อราขึ้นสมอง เป็นอาการของโรคเอดส์เต็มขั้นที่อาจเกิดโรคแทรกซ้อนอย่างอื่นอีก ซึ่งจะทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิตเร็วขึ้น

ทิมมี เป็นตัวละครที่มีอาการของ ผู้ป่วยเอดส์ระยะมีอาการ จึงเกิดอาการต่างๆ ที่สร้างความเจ็บปวด ดังบทบรรยายที่ว่า

ทิมมีท่าเสียอออในคอ ใช้ขึ้นสูงกว่าเมื่อหัวค่ำ แพทย์บอกแล้วว่าเขาเป็นวัณโรคปอดชนิดที่รักษาไม่ได้เป็นส่วนใหญ่...ชนิดของโรคที่เกิดขึ้นกับผู้ป่วยที่ติดเชื้อเอชไอวี

(สงครามดอกกุหลาบ. ๒๕๓๘:๗๔๙)

ทิมมีกำลังเป็นอย่างโจ...ไอ้ไวรัสเอชไอวี...ไอ้ผีปีศาจนี่นะ...พอมันเข้าไปในร่างกายคนได้ละก็ หมอเขาวางแผนกระจายไปทั่วตัวเลยละทักษ์ แต่ที่มันยึดเป็นฐานปฏิบัติการได้ดีเป็นพิเศษก็ในเซลล์เม็ดเลือดขาว ...ไอ้ผีนี้มันไปสร้างเซลล์ใหญ่ต่อกันไป เม็ดเลือดขาวก็หมดท่า...ภูมิคุ้มกันก็เสียไป ถึงผมแห้งรุนแรงเร็วเหลือเกินจน...ทำให้รับไม่ทันนั้นแหละทักษ์

(สงครามดอกกุหลาบ. ๒๕๓๘:๘๓๖)

ทิมมี เป็นผู้ป่วยเอชไอวี ระยะสุดท้าย ที่มีอาการแสดงออกทางร่างกายอย่างเห็นได้ชัด และมีวัณโรคแทรกซ้อนที่รักษาไม่หาย น้ำหนักลดอย่างรวดเร็ว มีไข้ และเซลล์เม็ดเลือดขาวถูกทำลาย ร่างกายจะอ่อนเพลียลงเรื่อยๆ ในที่สุดก็เสียชีวิต

โจ มีอาการของผู้ป่วยเอชไอวี อยู่ในขั้นที่อาการต่างๆ แสดงออกมาทางร่างกายจนไม่สามารถทนต่อสภาพความเจ็บปวดได้ ดังบทสนทนาที่ว่า

“เขาเจ็บปวด ปวดมาก” แพทย์ที่ตอบเสียงสั่นสะท้าน “เหมือนกับว่าภูมิคุ้มกันในตัวไม่มีนะทักษ์... ไอ้ปีศาจมันทำลายหมดจดทุกซอกทุกมุมแบบนั้นเลย...น้ำหนักเขาเหลือหกสิบปอนด์...อาเจียนทั้งวัน แล้วก็...ดับเขานะจ๊ะ...ไม่เหลือแล้ว...ยาอะไรไม่รู้ ในปาก ในคอ บนเหงือก เหมือนมีขนสัตว์หิมขาว ขึ้นเต็มไปหมด...เชื่อกว่าไหม”

(สงครามดอกกุหลาบ. ๒๕๓๘:๘๐๔)

โจ เป็นผู้ป่วยเอชไอวีในระยะมีอาการ ทำให้ภูมิคุ้มกันในร่างกายบกพร่อง เกิดอาการแทรกซ้อน เช่น มะเร็งตับ เชื้อราขึ้นในปาก คอ และเหงือก อาเจียนตลอดเวลา น้ำหนักตัวลด ทำให้เกิดความเจ็บปวดทุกข์ทรมาน และตัดสินใจหนีความเจ็บปวดด้วยการฆ่าตัวตาย

ในเรื่องก่อนจะถึงจุดดับ สงฟางติดเชื้อเอชไอวี อยู่ในระยะมีอาการ โดยปรากฏอาการต่างๆ ออกมาทางร่างกาย ดังบทสนทนาที่ว่า

“น้ำมูกไหล เป็นหวัด หายใจไม่ค่อยออก ปวดหัว อาเจียน เหมือนจะเป็นลมครับ” สงฟางตอบเสียงสั่น

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓:๗๕)

แล้วสงฟางก็เริ่มมีอาการไข้อีกครั้งหนึ่ง ตัวร้อนจัด ร่างกายผ่ายผอมจนเห็นกระดูกซี่โครง และที่สำคัญคือ สงฟางมีอาการท้องเสียเรื้อรังตามมาอย่างกระชั้นชิด เขาเริ่มอ่อนเพลียลงทุกทีๆ ตัวเบาหวิว คล้ายร่างกายจะขาดกระจายออกเป็นเสี่ยง

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓:๘๔)

หมอนพริ้วสีก็แปลกใจเมื่อคลำต่อมน้ำเหลืองบริเวณลำคอแล้วพบว่า มันใหญ่โตผิดปกติ เพื่อความแน่ใจ หมอจึงลองคลำต่อมน้ำเหลืองตรงใต้รักแร้และขาหนีบดู ผลปรากฏว่า มันบวมโตเหมือนกับต่อมน้ำเหลืองบริเวณลำคอ

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓:๘๕)

อาการของสงฟางตอนนี้อยู่ในระยะที่สามเท่านั้น หมอตรวจดูแล้ว ลิ้นของเขาเป็นฝ้าขาวเต็มไปหมด...สงฟางอาจจะเป็นมะเร็ง ปอดบวม ไช้สันหลังอักเสบ เส้นเลือดขาด หรือโรคอื่นอีกร้ายแแปด

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓:๘๖)

“พออย่าหลอกผมเลยครับ ผมรู้ตัวดี ผมเป็นมะเร็งทั่วตัวแล้ว จะหายได้ยังไง ไหนจะปอดบวมอีก นี่ก็ยังไม่แน่ใจว่าเป็นไช้ไช้สันหลังอักเสบหรือเปล่าด้วย”

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓:๘๗)

สงฟาง อยู่ในระยะมีอาการ โดยมีไข้ ตัวร้อน อาเจียน ชูบผอม ท้องเสีย ต่อมน้ำเหลืองโต ลิ้นเป็นฝ้าขาว มะเร็งผิวหนัง และอาจจะเป็นไช้สันหลังอักเสบอีกด้วย ซึ่งจัดอาการอยู่ในระยะที่สาม และอาจเสียชีวิตในที่สุด

หน้อย เป็นตัวละครในเรื่อง**ก่อนจะถึงจุดดับ** ที่มีอาการของผู้ป่วยเอดส์ ดังบทบรรยายที่ว่า

“ต้องรู้อยู่แล้วละ มาตรวจพบเอดส์ระยะสุดท้ายพอดี ก่อนหน้านั้นก็ไม่ได้เห็นแสดงอาการอะไรออกมาเลย ฉันสังเกตตามแขนขา หน้าคอดูแล้ว มีรอยจ้ำๆ ม่วงๆ เขียวๆ เต็มไปหมด นึกแล้วยังขนลุกแทนเลย”

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓:๕๘)

หน้อย ติดเชื้อเอดส์อยู่ในระยะสุดท้าย แสดงอาการออกทางผิวหนังทำให้เกิดรอยซ้ำ เป็นผื่นสีม่วงแดงตามตัว ตามหน้า

ในเรื่อง**ห้องสีน้ำเงิน** นิรา อยู่ในระยะผู้ป่วยเอดส์ อาการแสดงออกทางร่างกายค่อนข้างชัดเจน ดังบทบรรยายที่ว่า

นิรานอนอยู่บนเตียง ดวงตาแห่งผากใบหน้าตอลึก ริมฝีปากซีดจนเกือบเขียว นิราเบิกตาขึ้นอย่างตกใจเมื่อเห็นบุคคลทั้งสองที่เดินเข้ามา คนป่วยนอนหายใจหอบแรง ปีกจมูกบาน แสดงให้เห็นถึงภาวะขาดออกซิเจนอย่างหนัก แขนผอมๆ นั้นวางอยู่ข้างตัว...นิราฝ่ายผอมลงไปอีก ใบหน้าดำคล้ำ ตาลึกโหล

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒:๑๐๘)

ที่โรงพยาบาลบาราคนราดัวร์ นายแพทย์วิทิตได้พบนิราที่นั่น เธอนอนอยู่บนเตียงคนไข้ สภาพร่างกายดูฝ่ายผอม ใบหน้าดำคล้ำ ไม่เหลือร่องรอยนิราคนเดิมแม้แต่น้อย ร่างนั้นเหมือนโครงกระดูกเสี่ยงหายใจดังผ่านหน้ากากออกซิเจนที่ครอบอยู่เป็นจังหวะถี่กระชั้น เมื่อเขาเดินเข้าไปและจับมือฝ่ายผอมบิบบเบาๆ น้ำตาสองสายก็พลันไหลริน

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒:๑๓๐)

นิรา มีอาการของผู้ป่วยเอดส์ ทำให้ร่างกายซูบผอม หายใจติดขัด เป็นอาการระยะสุดท้ายที่นำไปสู่การเสียชีวิตในที่สุด

นอกจากนี้ยังกล่าวถึงอาการของตัวละครทารกที่ติดเชื้อเอดส์จากมารดา ซึ่งอยู่ในระยะมีอาการ ดังบทบรรยายที่ว่า

ภาพทารกผอมหัวโต ใบหน้าเป็นสามเหลี่ยมเหมือนเด็กขาดสารอาหารในเอธิโอเปีย หอบจนอกนูน

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๑๔๐)

ทารกที่เป็นผู้ป่วยเอดส์ โดยติดเชื้อเอดส์จากมารดา มีอาการน้ำหนักตัวลด ซูบผอม และหายใจติดขัด เป็นภาวะที่สร้างความทุกข์ทรมานต่อเด็กก่อนเสียชีวิต

ในเรื่อง **นักสู้หมู่บ้านตึกเขียว** น้ำผึ้งและบัวบาน เป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ระยะมีอาการ ซึ่งแสดงออกทางร่างกายทำให้เกิดความเจ็บปวดทุกข์ทรมาน ดังบทบรรยายที่ว่า

เรื่องมีว่านางสาวน้ำผึ้งกับนางสาวบัวบานที่กลับจากกรุงเทพฯ มาทอดผ้าป่ากับเพื่อนๆ ตอนกลางเดือนเมษา “เป็นโรคเอดส์” กลับมาอยู่บ้านได้ ๗ วันแล้วไม่เคยไปไหนมาไหน บางคืนดึกสงัดมีเสียงร้องครวญครางไปถึงหลายคร้วเรือน

(นักสู้หมู่บ้านตึกเขียว. ๒๕๔๔ : ๑๐๖)

นางสาวน้ำผึ้งเล่าซ้ำๆ ว่า ไม่รู้กรรมเวรอะไรที่เป็นโรคนี้ ไม่รู้เลยว่าติดเชื้อจากชายคนไหน รับแขก มาหลายปีก็ไม่เคยรู้ว่าเรามีเชื้อเอดส์ อาการตอนแรกเป็นไข้ตัวร้อนกินยา หมดฤทธิ์ยาแล้วก็ไข้ขึ้นอีก และในขณะเดียวกันก็มีอาการท้องเดินท้องเสียอีก กินยาแก้ท้องเสียทุกวันก็ยังมีไข้ขึ้นที่ลิ้น นอก จากนั้นน้ำหนักตัวลดลงฮวบฮาบ ในที่สุดเกิดมีตุ่มใสๆ ขึ้นตามตัวรู้สึกแปลบเหมือนไฟลวก

(นักสู้หมู่บ้านตึกเขียว. ๒๕๔๔ : ๑๑๑)

น้ำผึ้งมีอาการผู้ป่วยเอดส์ที่เริ่มแสดงอาการมีไข้ ท้องเสีย น้ำหนักตัวลด มีฝ้าขาวขึ้นที่ลิ้น ซึ่ง อาจเกิดจากการติดเชื้อรา และเกิดผื่นใสขึ้นตามตัว ทำให้ปวดแสบปวดร้อน ทุกข์ทรมานซึ่งเป็นระยะ สุดท้ายของการติดเชื้อเอดส์ และจะเสียชีวิตอย่างรวดเร็ว

ในเรื่องนายหน้า แมงดา อาโก โสภณิเด็ก กระแต เป็นผู้ป่วยเอดส์ หรือเรียกว่าระยะมี อาการ ดังบทบรรยายที่ว่า

ฉันเริ่มป่วยเป็นไข้หวัดใหญ่ ช่วงเดือนพฤศจิกายนเป็นต้นมา ถึงปลายเดือนก็ยังไม่หาย ทางช่อง จีสงฆ์กับบัวเขียวกลับไปช่องเก่าที่กรุงเทพฯ ค่ะ ป้าบังอรให้นอนกินยา และพาไปฉีดยาที่หมอคณินิก อยู่เกือบเดือนหนึ่งจึงรับแขกได้ค่ะ ,รับแขกได้สัก ๒๐ คนในเวลา ๑ เดือน ฉันกลับมีอาการอ่อนเพลีย และ ตัวร้อนทั้งวันอีกครั้งหนึ่ง ช่วงนี้เป็นต้นเดือนกันยายน พ.ศ.๒๕๓๕ ค่ะ หนนี้ป้าบังอรพาฉันไปตรวจที่คลินิก แห่งใหม่ หมอบอกว่าในตัวฉันมีเชื้อโรค ‘เอดส์’ อยู่ในตัว

(นายหน้า แมงดา อาโก โสภณิเด็ก. ๒๕๓๖ : ๑๖๙)

กว่าฉันจะเชื่อหมอก็ต่อเมื่อ ป้าบังอรเห็นฉันฉี่ขาวเป็นฝ้า ป้ากับแมงดานำฉันไปคลินิกเก่าอย่าง แรงด่วน ป้าบอกหมอมามีอาการอ่อนเพลียทุกวัน และท้องทำจะเสียอีก ต่อจากนั้น คุณหมอก็จัดแจง ดูเอาเลือดฉันออกมาเอาไปตรวจ ไม่นานนักหมอจึงบอกว่า “อาการของเอดส์มันเริ่มออกฤทธิ์มากขึ้นแล้ว หนูกินยาที่ให้ไปหรือเปล่า” ป้าบังอรตอบแทนว่ากินๆ หยุดๆ ค่ะ อีนี่มันเป็นคนกลัวยาค่ะ

ฉันจึงถามหมอตรงๆ ว่าอย่าอ้อมแอ้มอยู่เลยฉันเป็นเอดส์แน่หรือ ท่านตอบโดยไม่ลังเลว่า “เป็นแน่ และเป็นแล้ว ถ้าหนูไม่ทำตามหมอสั่งไม่นานวันจะมีตุ่ม หรือเม็ดขึ้นตามตัวหรือตามต้นคอ”

(นายหน้า แมงดา อาโก โสภณิเด็ก. ๒๕๓๖ : ๑๗๐)

กระแตเป็นผู้ป่วยเอดส์ระยะมีอาการ เริ่มจากเป็นไข้หวัดใหญ่เรื้อรังเป็นๆ หายๆ มีอาการ อ่อนเพลีย เกิดฝ้าขาวที่ลิ้น และมีอาการท้องเสีย การไม่ดูแลและกินยาอย่างต่อเนื่องจึงเป็นที่มาของ โรคแทรกซ้อนในผู้ป่วยเอดส์ อาจทำให้เสียชีวิตเร็วขึ้น

นักเขียนสะท้อนภาพลักษณะอาการของตัวละครที่ติดเชื้อเอดส์ในระยะมีอาการ คือต่อมน้ำเหลืองโต อ่อนเพลีย น้ำหนักตัวลด มีไข้ ท้องเสีย ไอเรื้อรัง เป็นๆ หายๆ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลในเชิงวิชาการ ดังที่ชวนชม สกนธวัฒน์ และวีรสิทธิ์ สิทธิไตร (๒๕๓๘ : ๒๐) กล่าวว่า

ระยะมีอาการ หรือเรียกว่า “ผู้ป่วยเอดส์” ระยะแรกจะเริ่มแสดงอาการ คือต่อมน้ำเหลืองโต อ่อนเพลีย น้ำหนักลด มีไข้ในเวลากลางคืน ท้องเสีย ไอเรื้อรัง เป็นๆ หายๆ ไปถึง ๒ ปี ก็จะเป็นโรคริดสีดวง ซึ่งเป็นระยะที่ภูมิคุ้มกันบกพร่องมากถึงจุดวิกฤติ จนกลายเป็นโรคริดสีดวงเพิ่มขึ้น

ตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ซึ่งอยู่ในระยะมีอาการ จะไม่สามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติ เนื่องจากอาการเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นทางกาย ไม่ว่าจะเป็นโรคแทรกซ้อนต่างๆ ทำให้ผู้ติดเชื้อเอดส์ในระยะนี้ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ต้องนอนป่วยอยู่ที่โรงพยาบาลหรือสถานที่บำบัดรักษาและต้องได้รับการดูแลจากแพทย์ พยาบาล หรือญาติเป็นพิเศษ ผู้ป่วยในระยะนี้จึงได้รับความทุกข์ทรมานมาก

นักเขียนสะท้อนลักษณะอาการของตัวละครที่ติดเชื้อเอดส์ในแง่มุมที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสภาพร่างกาย และภาวะจิตใจของตัวละคร อาการต่างๆ ของตัวละครที่มีเชื้อเอดส์แฝงอยู่ในร่างกาย จึงมีอาการที่ต่างกัน ซึ่งมีทั้งระยะที่ไม่มีอาการ แต่มีไวรัสเอดส์อยู่ในร่างกาย ยังไม่แสดงอาการ สุขภาพดีเหมือนคนปกติทั่วไป สามารถบอกได้ว่าการรับเชื้อเอดส์โดยวิธีการตรวจเลือดเท่านั้น และสามารถแพร่เชื้อโรคเอดส์ไปสู่ผู้อื่นได้ตลอดชีวิต ตัวละครผู้ป่วยเอดส์ในระยะนี้จึงสามารถไปไหนมาไหนได้ตามปกติ ดูแลตนเองได้ ไม่เป็นภาระของใคร และอยู่ในสังคมได้เหมือนคนปกติทั่วไป ไม่เป็นภาระของสังคม แต่การใช้จ่ายในการรักษาค่อนข้างสูงหากผู้ป่วยไม่ได้ทำงานจะสร้างความทุกข์ทรมานในเรื่องค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถหามาใช้จ่ายขณะเจ็บป่วยได้ ส่วนตัวละครที่อยู่ในระยะมีอาการ หรือเรียกว่า “ผู้ป่วยเอดส์” โดยแสดงอาการต่างๆ ทางร่างกายอย่างเด่นชัด ไม่ว่าจะเป็นอาการมีไข้สูงที่เป็นๆ หายๆ น้ำหนักตัวลด ผอมว่อง ท้องเสีย ไอเรื้อรัง อาเจียน ผิวน้ำมีรอยข้ำเป็นผื่นสีม่วงแดงตามตัว ตามหน้า ต่อมน้ำเหลืองโต ตลอดจนอาการของโรคแทรกซ้อนต่างๆ ที่พบในผู้ป่วยเอดส์มากกว่าคนปกติ ไม่ว่าจะเป็นวัณโรค เชื้อราขึ้นสมอง มีฝ้าขาวในปาก คอ และเหงือก ไขสันหลังอักเสบ ในระยะมีอาการผู้ป่วยจะได้รับความทุกข์ทรมาน ไม่สามารถดูแลและช่วยเหลือตนเองได้ เนื่องจากเกิดโรคแทรกซ้อนต่างๆ มากมายทำให้ร่างกายทรุดโทรม ผู้ป่วยในระยะนี้จึงต้องได้รับการดูแลจากหมอ พยาบาล หรือญาติอย่างใกล้ชิดจนกว่าจะหมดลมหายใจ ซึ่งสร้างภาระให้ครอบครัวและสังคม ตลอดจนเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาค่อนข้างสูง ผู้ป่วยระยะมีอาการจึงถูกคนในครอบครัวทอดทิ้ง และคนในสังคมแสดงความรังเกียจ นักเขียนได้นำเสนอลักษณะอาการของตัวละครผ่าน

บันทึกคดีไทย ได้สอดคล้องกับข้อมูลทางวิชาการ ดังที่ชวนชม สกนธวัฒน์ และวีรสิทธิ์ สิทธิไตร (๒๕๓๘:๒๐) กล่าวว่า

การที่เอดส์ถูกเรียกว่าเป็นกลุ่มอาการโรคเอดส์ ก็เพราะอาการที่เกิดขึ้นนั้นเกิดอาการหลายๆ อย่างพร้อมกัน รวมทั้งการติดเชื้อจำพวกฉวยโอกาสนานาชนิด ลักษณะอาการของคนติดเชื้อเอดส์จึงมีได้ต่างๆ กัน แบ่งออกเป็น ๒ ระยะคือ

๑. ระยะที่ไม่มีอาการ (Asymptomatic AIDS) หรือเรียกว่า “ผู้ติดเชื้อเอดส์” บุคคลเหล่านี้มีไวรัสโรคเอดส์อยู่ในร่างกาย แต่ยังไม่แสดงอาการ สุขภาพดีเหมือนคนปกติ สามารถบอกได้ว่ามีร่องรอยการรับเชื้อแล้ว โดยการตรวจเลือดเท่านั้น โดยทั่วไปภายหลังจากการติดเชื้อประมาณ ๖-๑๒ สัปดาห์ จึงจะตรวจพบเลือดบวกเอดส์ (HIV-Antibody) แต่บุคคลเหล่านี้สามารถแพร่เชื้อโรคเอดส์ไปสู่ผู้อื่นได้

๒. ระยะมีอาการ (Symptomatic AIDS) หรือเรียกว่า “ผู้ป่วยเอดส์” ระยะแรก จะเริ่มแสดงอาการคือต่อมน้ำเหลืองโต อ่อนเพลีย น้ำหนักตัวลด มีไข้ในเวลากลางคืน ท้องเสีย ไอเรื้อรัง เป็นๆ หายๆ ไปถึง ๒ ปี ก็จะเป็นโรครุนแรง ซึ่งในระยะที่ภูมิคุ้มกันบกพร่องมากถึงจุดวิกฤต จนกลายเป็นโรคเอดส์เต็มขั้น (Full blow AIDS)

คนที่ป่วยด้วยโรคเอดส์นั้น แต่ละคนมีอาการแสดงไม่เหมือนกัน คนที่มีการติดเชื้อตามผิวหนัง ก็จะมีผิวหนังเป็นแผลพุพอง ปวดแสบปวดร้อน มีหนอง ฝี โดยเฉพาะบริเวณที่มีขน หนวด เครา ที่ปากมีแผลเปื่อย ทั้งริมฝีปากหรือในปาก ที่อวัยวะเพศ ก้น มีแผลเปื่อยพุพอง ทรมาณมาก คนที่ติดเชื้อรา ซึ่งอาจเป็นในช่องปาก ก็จะเห็นเป็นฝ้าขาว ตามซอกเล็บ ซอกนิ้ว ขาหนีบหรือก้น จะเต็มไปด้วยเชื้อรา ทำให้ผิวหนังอักเสบบวมแดง ขรุขระคันแฉีกเย็บปวดและคันมาก จะเคลื่อนไหวด้วยความลำบาก

คนที่ติดเชื้อในปอด จะมีไข้สูง ไอ ชูบผอมอย่างรวดเร็ว หายใจติดขัด และเสียชีวิตในเวลาอันสั้น

คนที่เปื้อนมะเร็งผิวหนังจะเห็นเป็นตุ่ม เป็นผื่นตามตัว ตามหน้า เป็นสีม่วงแดง ถ้ามะเร็งกระจายมากจะมีอาการหน้าบวม อวัยวะเพศบวม เพราะทางเดินน้ำเหลืองอุดตัน และเสียชีวิตอย่างรวดเร็ว

คนที่ไม่มีไวรัสโรคเอดส์เข้าทำลายเซลล์สมอง จะมีอาการความจำเสื่อม เดินเซหรือเป็นอัมพาต อาจจะมีสมองอักเสบ มีไข้สูง หมดสติแล้วตายไป อย่างนี้เป็นต้น ถ้าเจาะเลือดคนเหล่านี้มาตรวจ จะพบว่าภูมิคุ้มกัน (Antibody) ต่อไวรัสตัวต้นเหตุของโรค และมีเม็ดเลือดขาวต่ำกว่าปกติ นอกจากนี้ยังพบมีการเปลี่ยนแปลงทางภูมิคุ้มกันของร่างกาย (Immunology) บกพร่องหรือเสื่อมลงด้วย

อาการของตัวละครที่ติดเชื้อเอดส์ ที่นักเขียนนำเสนอผ่านบันทึกคดีไทยเป็นส่วนหนึ่งที่นักเขียนนำข้อเท็จจริงในทางวิชาการมาเป็นข้อมูลในการสร้างสรรค์ โดยสะท้อนให้เห็นความแตกต่างของอาการผู้ที่มีเชื้อเอดส์อยู่ในร่างกาย ซึ่งจะแสดงอาการออกมาในรูปแบบแตกต่างกัน ผู้ป่วยเอดส์จะต้องทนอยู่กับความเจ็บปวดและทุกข์ทรมานแล้วเสียชีวิตลงในเวลาอันรวดเร็ว

๓.๑.๓ วิธีการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์

โรคเอดส์นับว่าเป็นโรคระบาดที่แพร่หลายอยู่ในสังคมไทย ซึ่งยังไม่มียารักษาให้หายขาด แต่ถ้ารู้จักวิธีการป้องกันที่ถูกต้องจะทำให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์ได้ นักเขียนได้นำเสนอวิธีการป้องกันโรค

เอดส์ผ่านพฤติกรรมต่างๆ ของตัวละครที่ปรากฏในบันเทิงคดีไทย ได้แก่ การใช้ถุงยางอนามัย การไม่ใช้เข็มฉีดยาหรือของใช้ส่วนตัวร่วมกับผู้ป่วย การรณรงค์โดยการใช้สื่อต่างๆ การมีสติและความหวาดกลัวโรคเอดส์ การตรวจเลือดก่อนแต่งงาน การแจ้งแพทย์และพยาบาลเมื่อเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ การใช้ความร้อน และการเผาศพ

๓.๑.๓.๑ การใช้ถุงยางอนามัย

การป้องกันโรคเอดส์โดยใช้ถุงยางอนามัยที่สะท้อนผ่านบันเทิงคดีไทยเป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย และสามารถป้องกันอันตรายที่เกิดจากโรคเอดส์ได้ ปรากฏในเรื่องก่อนจะถึงจุดดับ แค้นนางพญางามเมือง ละครข้างถนน แม่บ้านปลอดเอดส์ และซากดอกไม้ ดังตัวอย่าง

ในเรื่องก่อนจะถึงจุดดับ ต้อยและจ๊อด ใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคเอดส์ เมื่อไปเที่ยวหญิงขายบริการทางเพศ ดังบทสนทนาที่ว่า

“กลัวทำไม เราก็หาทางป้องกันไว้สิ” ต้อยตอบด้วยท่าทางคล้ายผู้ชำนาญการ

“ใช่ มีถุงยางเอาไว้ทำไม เรียนเก่งเสียเปล่า เรื่องแค่นี้ทำเป็นโง่ไปได้” จ๊อดมองหน้าอันอย่าง

เหยียดหยาม

“ถุงยางช่วยได้แน่เธอ” อันถาม

“ได้สิ ทำไมจะไม่ได้ล่ะ ใครๆ เขาก็ใช้กันทั้งบ้านทั้งเมือง” จ๊อดจึงตอบ

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓ : ๓๐)

เมื่อไปเที่ยวหญิงขายบริการทางเพศ ที่มักเปลี่ยนคู่นอนหลายคนทำให้เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ การใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งย่อมทำให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์ได้

ในเรื่องแค้นนางพญางามเมือง หญิงขายบริการทางเพศและชายนักเที่ยวเห็นความสำคัญของการใช้ถุงยางอนามัย เมื่อต้องมีสัมพันธ์ทางเพศกับคนมากหน้าหลายตา ดังบทบรรยายที่ว่า

หนทางหนึ่งที่จะป้องกันเชื้อพิษ ก็โดยการสวมปลอกยางนิรภัยป้องกันเชื้อพิษในระหว่าง

การเสกสุข

ตัวท่านต้องพบปะร่วมเตียงกับบุรุษมากหน้า มิแน่ว่าอาจมีบุรุษคนใดคนหนึ่งมีพิษร้ายอยู่

ในตัว หากปราศจากการใช้ปลอกยางนิรภัยแล้ว ต่อไปภายหน้า ท่านคงยากจะรอดพ้นอันตรายได้

อันตัวเรามากจะพกพาลอกยางนิรภัยติดตัวอยู่เสมอมีคาววันนี้กลับลืมไว้ที่โรงเตี๊ยมนอกเมือง

เราจึงเสียดายที่มีได้ร่วมเตียงกับท่าน

(แค้นนางพญางามเมือง. ๒๕๓๘ : ๓๙)

ท่านจงนอนหลับสบายด้วย และควรหาปลอกยางนิรภัยมาใช้ทุกครั้ง มิฉะนั้นท่านเองก็จะมี
ทางรอดจากเชื้อร้ายนี้ได้

(แค้นางพญางามเมือง. ๒๕๓๔ : ๔๐)

การใช้ถุงยางอนามัยจึงเป็นส่วนหนึ่งที่หญิงชายบริการทางเพศ และชายนักเที่ยวควรให้ความสำคัญ เพราะสามารถป้องกันโรครัยมิให้แพร่ระบาดไปสู่ผู้อื่นได้

ในเรื่อง**ละครข้างถนน** ตัวละครผู้เป็นพระยาบมราชเห็นความเดือดร้อนของมนุษย์ที่ต้องเสียชีวิตจำนวนมาก จึงส่งยมทูตมาดูว่าเกิดอะไรขึ้นบนโลกมนุษย์ เมื่อยมทูตลงมาจึงพบว่าเกิดโรครัยแรงกับมนุษย์ ที่ไม่มียารักษา แต่ชายผู้หนึ่งได้อธิบายวิธีป้องกันโรครัยให้ยมทูตฟัง ดังนี้

ขณะนี้โรคเอดส์กำลังระบาดเป็นอย่างมาก พร้อมทั้งอธิบายถึงลักษณะอาการ วิธีการแพร่ติดต่อ ฯลฯ และสุดท้ายก็สรุปว่า โรคนี้ยังไม่มีวิธีการรักษา ไม่มีวัคซีนป้องกัน และหนทางที่จะหลีกเลี่ยงโรครัยนี้ คือ การสำรวมในกามและการใช้ถุงยางอนามัย พร้อมกันนั้น ก็ล้วงกระเป๋ายหีบถุงยางอนามัยออกมาให้ดู ซึ่งยมทูตได้ขอไว้ ๒ อัน อันหนึ่งเก็บไว้เอง อีกอันหนึ่งจะเอาไปถวายพระยาบม

(ละครข้างถนน. ๒๕๓๔ : ๑๘๔)

การใช้ถุงยางอนามัย เป็นวิธีการป้องกันการติดและการแพร่ระบาดของเชื้อเอดส์ ถ้าทุกคนมีความรับผิดชอบต่อตนเองโดยใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเมื่อมีสัมพันธ์ทางเพศกับคนอื่นที่ไม่ใช่ภรรยา ก็เป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้การแพร่ระบาดของโรคเอดส์ลดน้อยลง

ในเรื่อง**แม่บ้านปลอดเอดส์** เมื่อตัวละครกลุ่มแม่บ้าน ไปสัมมนาสังสรรค์ต่างสถานที่กับกลุ่มข้าราชการที่ไม่ใช่สามีของตน ได้นำถุงยางติดตัวไปด้วย เพื่อป้องกันโรคเอดส์ ดังบทบรรยายที่ว่า

ที่สำคัญหน่วยราชการที่พาแม่บ้านของผมไปเที่ยวก็ได้ให้ความปลอดภัย ให้ความคุ้มครองป้องกันการแพร่เชื้อ ที่อาจจะเกิดระหว่างการเดินทางและพักผ่อนได้เป็นอย่างดี ตามคำโฆษณาทางทีวีของกระทรวงควบคุมโรค ผมพบสิ่งนี้ไม่ต่ำกว่าหนึ่งโหลซุกอยู่ในซอกกระเป๋ายของแม่บ้าน

นางสงสารอยู่ก็แต่พวกพ่อบ้านมีกรรมอย่างพวกกระผม ที่ต้องทนอยู่กับการยอมให้เมียออกไปเที่ยวนอกบ้านดึกๆ ดื่นๆ และเดินทางท่องเที่ยวไปกับ “กลุ่มแม่บ้าน” ที่มีการ “แจกถุงยางอนามัย” ควบคุมไปกับการ “แจกข้าวหอม”

(แม่บ้านปลอดเอดส์. ๒๕๔๒ : ๑๒๗)

การใช้ถุงยางอนามัยสำหรับผู้ที่มีสัมพันธ์ทางเพศกับคนมากหน้าหลายตานับเป็นวิธีหนึ่งในการป้องกันโรคเอดส์ที่อาจเข้ามาอย่างคาดไม่ถึง ถุงยางอนามัยจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่กลายเป็นสิ่งสำคัญต่อการป้องกันการติดและการแพร่ระบาดของเชื้อเอดส์

ในเรื่อง**ซากดอกไม้** ชูประเด็นเห็นความสำคัญของการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคเอดส์เช่นกัน ดังบทสนทนาที่ว่า

“เฮอะ!!! ไม่มีวันได้เห็นสภาพของฉันทายนั้นแน่ ถึงจะสาส์อน แต่คุชต้องสวมถุงยางสองชั้นไว้ยี้ แบบทวินแอ็คชั่น ถ้าเชื้อมันทะลุออกมาได้อีก ให้มันรู้ไป”

(ซากดอกไม้. ๒๕๔๒ : ๗๕)

การป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากเชื้อโรคเอดส์ โดยการใช้ถุงยางอนามัยจึงเป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับผู้ชอบเปลี่ยนคู่นอนบ่อยๆ

นักเขียนสะท้อนภาพวิธีป้องกันโรคเอดส์โดยใช้ถุงยางอนามัยจะทำให้ปลอดภัยจากการติดและแพร่เชื้อเอดส์ ขณะเดียวกันยังสะท้อนให้เห็นว่าสังคมไทยเริ่มมีอิสระทางเพศมากขึ้น แม้แต่ผู้หญิงที่เป็นแม่บ้านก็สามารถใช้ถุงยางอนามัยได้เมื่อมีสัมพันธ์ทางเพศกับชายอื่น เช่นในเรื่อง**แม่บ้านปลอดภัย** ซึ่งแสดงว่าตราบดีที่คนในสังคมยังไม่สำรวจในเรื่องเพศรสและไม่รู้จักป้องกันตนเองโรคเอดส์ก็จะแพร่ระบาดมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลในเชิงวิชาการของกระทรวงสาธารณสุข สุข (๒๕๓๒ : ๒๑) ที่ว่า “การใช้ถุงยางอนามัยจะป้องกันโรคเอดส์ ถ้าใช้อย่างถูกต้อง ถุงยางบางชนิด ยังเคลือบสารบางอย่างซึ่งสามารถฆ่าเชื้อไวรัสได้ การศึกษาในห้องทดลองพบว่า เชื้อโรคเอดส์ไม่สามารถซึมผ่านถุงยางอนามัยได้” แสดงให้เห็นว่าการใช้ถุงยางอนามัยสามารถป้องกันการติดและแพร่เชื้อเอดส์ได้ หากผู้ใช้รู้จักใช้ด้วยความระมัดระวังและใช้อย่างถูกต้อง

๓.๑.๓.๒ การไม่ใช้เข็มฉีดยาหรือของใช้ส่วนตัวร่วมกับผู้ป่วย

เข็มฉีดยาหรือของใช้ส่วนตัวของผู้ติดเชื้อเอดส์นับว่าเป็นส่วนหนึ่งที่อาจเกิดการติดและแพร่เชื้อเอดส์ การไม่ใช้เข็มฉีดยาหรือของใช้ส่วนตัวร่วมกับผู้ป่วยเป็นการป้องกันการติดและแพร่เชื้อเอดส์ได้ ซึ่งปรากฏในเรื่อง**ก่อนจะถึงจุดดับ เกิดแต่ตม และสงครามดอกกุ๊ก**

ในเรื่อง**ก่อนจะถึงจุดดับ** ผู้เขียนแสดงให้เห็นวิธีการป้องกันการติดและแพร่เชื้อเอดส์โดยชี้ให้เห็นกระบวนการทำงานของแพทย์และพยาบาล ซึ่งมีส่วนในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ เข็มฉีดยาที่ใช้กับคนไข้รายหนึ่งแล้วจะถูกนำไปทิ้ง ไม่นำมาใช้กับคนไข้รายต่อไป เพื่อเป็นการป้องกันโรคเอดส์ ดังบทบรรยายที่ว่า

เรื่องเข็มฉีดยาจะมีเชื้อไวรัสโรคเอดส์อย่างที่พวกเธอเข้าใจกันนั้นเป็นไปได้เด็ดขาด เพราะเข็มฉีดยาที่ใช้เป็นเข็มใหม่ที่เพิ่งจะแกะออกจากซองพลาสติก ผ่านการทำให้ปราศจากเชื้อมาแล้ว ที่สำคัญเข็มพวกนี้จะใช้แล้วทิ้งเลย ไม่มีการนำกลับมาใช้ใหม่

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓ : ๓๙)

การไม่ใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน เป็นอีกหนทางหนึ่งที่สามารถป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อเอดส์ได้

ในเรื่องเกิดแต่ตม แพทย์และพยาบาลมีได้นำของใช้ของผู้ติดเชื้อเอดส์มาใช้กับคนไข้รายต่อไปแต่นำไปทิ้ง ดังบทสนทนาที่ว่า

“เราต้องมีจรรยา เทียวพูดไม่ได้” แพทย์เวรเมื่อคืนสั่งเขาอย่างเคร่งครัด “ห้ามพูดเด็ดขาด แล้วคุณเก็บเข็มฉีดยาอะไรพวกนี้ ของใช้ของผู้หญิงคนนี้ไปทิ้งเสีย อย่าเผลอเอามาใช้อีกเด็ดขาด พรอหวัดไข้ก็ทิ้งเลย อย่าเสียดายนะ”

(เกิดแต่ตม. ๒๕๓๕ : ๔๒๓)

การที่แพทย์และพยาบาลไม่นำของใช้ของผู้ติดเชื้อเอดส์มาใช้ร่วมกับผู้ป่วยรายอื่น เป็นวิธีการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ที่อาจนำไปสู่คนที่ปลอดเชื้อเอดส์ แพทย์และพยาบาลจึงหลีกเลี่ยงโดยไม่นำของใช้ของผู้ป่วยเอดส์มาใช้ใหม่

ในเรื่องสงครามดอกกุ๊ก ผู้เขียนกล่าวถึงวิธีการป้องกันที่สามารถทำให้ตนเองหลีกเลี่ยงการติดเชื้อเอดส์ได้ โดยไม่ใช้ของใช้ร่วมกับผู้ติดเชื้อเอดส์ ดังบทบรรยายที่ว่า

คงไม่ยากนะคะ ถ้าเราจะสอนเขาว่า...อย่าใช้แปรงสีฟัน ใบบิดโกนร่วมกับคนอื่น หรือต้องฆ่าเชื้อเอดส์จากเครื่องใช้ เสื้อผ้า เอามาต้ม มาแช่น้ำยา เช็ดของใช้ด้วยน้ำยาอัตราส่วนอะไรบ้าง

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๖๒๒)

การไม่นำของใช้ของผู้ป่วยเอดส์มาใช้เป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถหลีกเลี่ยงการติดและแพร่โรคเอดส์ได้ ในขณะเดียวกันถ้าต้องการนำมาใช้ เช่น เสื้อผ้า ก็ควรทำความสะอาดให้เรียบร้อยก่อนนำมาใช้เพื่อเป็นการป้องกัน

การไม่ใช้เข็มฉีดยาร่วมกับผู้อื่น ไม่มีสัมพันธทางเพศกับคนแปลกหน้า และการไม่รับเลือดจากบุคคลอื่นถ้าไม่จำเป็น เป็นอีกวิธีหนึ่งที่เป็นการป้องกันการแพร่ระบาดและการติดเชื้อเอดส์ ซึ่งปรากฏในเรื่องก่อนจะถึงจุดดับ และเกิดแต่ตม ดังบทสนทนาที่ว่า

“ไม่เป็นไรหรอก ถ้าเราไม่มั่วเพิ่ม มั่วเพศ มั่วเลือด สบายใจได้” สงฟางพูดยิ้มๆ

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓ : ๖๗)

เราก็ไม่ไปแพร่ให้คนอื่นนี่ คุณเองก็บอกว่ามันไม่ได้ติดกันง่ายนักหรอก นอกจากมีการร่วมเพศ
ร่วมเลือดหรือใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน

(เกิดแต่ตม. ๒๕๓๕ : ๔๗๖)

การไม่ใช้เข็มฉีดยาร่วมกับผู้อื่น การไม่มีสัมพันธทางเพศกับคนมากหน้าหลายตา และ
ระมัดระวังเมื่อต้องรับเลือดจากผู้อื่น เป็นแนวทางที่สามารถหลีกเลี่ยงการติดเชื้อเอชไอวีได้

นักเขียนชี้ให้เห็นว่าการไม่ใช้เข็มฉีดยาหรือของใช้ร่วมกับผู้ป่วยโรคเอดส์จะทำให้ปลอดภัยจาก
การติดเชื้อโรคเอดส์ได้ อย่างไรก็ตามการที่นักเขียนนำเสนอว่าไม่น่าของใช้ส่วนตัวของผู้ติดเชื้อ
เอชไอวีมาใช้ เช่น เสื้อผ้า เป็นการป้องกันการแพร่เชื้ออาจเป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน
เพราะของใช้ส่วนตัวบางอย่างของผู้ติดเชื้อเอชไอวีไม่สามารถแพร่เชื้อได้ ถ้าทำความสะอาดอย่าง
ถูกต้องก็สามารถนำมาใช้ได้ ยกเว้นเข็มฉีดยาที่ปนเปื้อนเลือด ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลในเชิงวิชาการที่
กระทรวงสาธารณสุข (๒๕๓๒ : ๒๒) กล่าวว่า “ฝีกอบรมหรือแนะนำการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
สาธารณสุขให้หลีกเลี่ยงการใช้เข็มฉีดยาอันเดียวซ้ำๆ กับบุคคลหลายๆ คน โดยไม่ได้ฆ่าเชื้อเสียก่อน
และระมัดระวังอุบัติเหตุจากเข็มฉีดยาที่อาจปนเปื้อนเชื้อ” แสดงให้เห็นว่าการรู้จักระมัดระวังในการใช้
ของร่วมกับผู้ติดเชื้อเอชไอวีเป็นหนทางหนึ่งในการหลีกเลี่ยงการติดเชื้อเอชไอวี

๓.๑.๓.๓ การรณรงค์โดยการใช้สื่อต่างๆ

การใช้สื่อแนะนำเรื่องราวของโรคเอดส์ทำให้ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจ และมองเห็น
ภาพได้ชัดเจน เช่น การนำเสนอเรื่องราวผ่านหนังสือพิมพ์ หนังสืออ่านเล่น นิยาย ละครทีวี การ
ประกวดคำขวัญต่างๆ เกี่ยวกับโรคเอดส์ ตลอดจนการให้ผู้ป่วยเอดส์ให้ความรู้โดยตรง การใช้สื่อ
ต่างๆ จะทำให้คนในสังคมได้รับความรู้ และเข้าใจเรื่องราวของโรคเอดส์อย่างถูกต้องและชัดเจนยิ่งขึ้น
ซึ่งปรากฏในเรื่อง **ห้องสีน้ำเงิน** และ **สงครามดอกกุ๊ก**

ในเรื่อง **ห้องสีน้ำเงิน** กล่าวถึงวิธีการป้องกันโรคเอดส์ โดยรัฐบาลพยายามรณรงค์ให้มีการ
ประกวดคำขวัญต่อต้านโรคเอดส์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างกระแสให้คนหันมาสนใจโรคนี้มากขึ้น
และเกิดความรู้ความเข้าใจที่จะป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์ ดังบทบรรยายที่ว่า

อย่างที่รัฐบาลพยายามทำอยู่นี้นะหรือ ประกวดคำขวัญต่อต้านโรคเอดส์

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๔๔)

การรณรงค์เพื่อป้องกันโรคเอดส์ โดยมีการประกวดคำขวัญต่อต้านโรคเอดส์ เป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้ประชาชนหันมาสนใจโรคเอดส์มากขึ้น และเป็นการเพิ่มความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงอาจช่วยให้ประชาชนหันมาป้องกันตนเองมิให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ นับเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการป้องกันการติดและแพร่ระบาดของโรคเอดส์ได้

ในเรื่อง**สงครามดอกกุ๊ก** กล่าวถึงวิธีการป้องกันโดยรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ผ่านสื่อต่างๆ เพื่อให้คนในสังคมเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์มากยิ่งขึ้น
ดังบทสนทนาที่ว่า

“ผมจะไปกับตวง...กับพี่แก้ว...คุณรอย แล้วก็ใครๆ นู่น...ไปทำงานนะฮะยาย ไปพุดให้เด็ก
ผู้ใหญ่ ผู้ชาย ผู้หญิง”

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๙๐๒)

...เราจะกระจายข่าวสารทั้งหนังสือพิมพ์...หนังสืออ่านเล่น...นิตยสาร...ละครทีวี อะไรก็แล้วแต่
ให้ซึมซับเข้าไปในเนื้อหนังลูกเล็กเด็กแดง ผู้ใหญ่ คนแก่ หนุ่มสาว...ถ้าหนังละคร โฆษณาขายของ
เข้าถึงใจถึงตาได้...เรื่องเอดส์ที่เราทำกันนี้นั่นก็ต้องเข้าถึงใจใครต่อใครเหมือนกันให้จงได้ทีเดียว

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๙๐๒)

การใช้สื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์ หนังสือสิ่งพิมพ์ต่างๆ ตลอดจนวิทยากรผู้ติดเชื้อเอดส์โดยตรง เผยแพร่ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ต่อสาธารณชน เป็นส่วนหนึ่งของการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ เนื่องจากเมื่อคนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์อย่างแท้จริงก็จะไม่ไปเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์

นักเขียนชี้ให้เห็นว่าการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อต่างๆ เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ประชาชนหันมาสนใจปัญหาโรคเอดส์มากยิ่งขึ้นซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลในเชิงวิชาการที่กระทรวงสาธารณสุข (๒๕๓๒ : ๒๐) กล่าวว่า “การรณรงค์ให้สุศึกษาและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโรคเอดส์ ยังคงเป็นมาตรการที่สำคัญที่สุดในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในขณะนี้” จึงถือได้ว่าการใช้สื่อและประชาสัมพันธ์เป็นวิธีหนึ่งที่สามารถป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ได้

๓.๑.๓.๔ การมีสติ และความหวาดกลัวโรคเอดส์

การมีสติคือการสำรวมในเรื่องการมีสัมพันธ์ทางเพศ โดยอาจเกิดจากความรังเกียจหรือ

หวาดกลัวต่อโรคเอดส์อาจเป็นสิ่งที่สามารถป้องกันโรคเอดส์ ซึ่งปรากฏในเรื่อง**ห้องสีน้ำเงิน** และ **บนสวรรค์มีเอดส์ทั้งนั้น**

ในเรื่อง**ห้องสีน้ำเงิน** ให้ใช้การมีสติประพฤติดูอยู่ในหลักศีลข้อสาม และไม่เกี่ยวข้องกับ ยาเสพติด เพื่อป้องกันการติดเชื้อเอดส์ได้ ดังบทบรรยายที่ว่า

แต่เราเพียงมีสติ ประพฤติตนให้อยู่ในหลักศีลข้อสาม และไม่ติดยาเสพติดเท่านั้น เห็นไหม
ง่ายนิดเดียว

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๑๐๒)

การประพฤติปฏิบัติตนให้สำรวมในเรื่องเพศรส มีสติในการใช้ชีวิตเรื่องเพศและไม่ติดยา
เสพติด เป็นวิธีหนึ่งที่ป้องกันการติดและแพร่ระบาดของเชื้อเอดส์

ในเรื่อง**บนสวรรค์มีเอดส์ทั้งนั้น** ดุงเข้มไม่กล้าไปเที่ยวหญิงบริการเมื่อไปงานรับปริญญาลูก
ชายที่กรุงเทพฯ เพราะคิดว่ากรุงเทพฯ เป็นเมืองสวรรค์ที่พร้อมทุกอย่าง ในขณะที่เดียวกันก็กลัวโรค
เอดส์ที่ระบาดอยู่ในเมืองสวรรค์ ทำให้ไม่กล้าไปเที่ยวกลางคืน ซึ่งถือเป็นการป้องกันตนเองให้ปลอดภัย
จากโรคเอดส์ ดังบทบรรยายที่ว่า

กลัวเอดส์ บนสวรรค์เชื้อเอดส์ทั้งนั้น ไม่รู้เทวดาองค์ไหนไปปล่อยไว้

(บนสวรรค์มีเอดส์ทั้งนั้น. ๒๕๓๐ : ๗๑)

ความหวาดกลัวที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของชายนักเที่ยว อาจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้
ชายนักเที่ยวปลอดภัยจากโรคเอดส์ เนื่องจากไม่กล้าไปเที่ยวหญิงบริการ ถือว่าความกลัวเป็นสิ่งที่
ป้องกันตนเองมิให้ตั้งอยู่บนความประมาทในเรื่องการมีสัมพันธ์ทางเพศ

นักเขียนชี้ให้เห็นว่าการมีสติรู้จักสำรวมในเพศรส มีส่วนป้องกันการติดและแพร่ระบาดของโรค
เอดส์ เพราะทราบใดที่คนมีสติ มีความหวาดกลัวต่อโรคร้ายก็จะไม่กล้ากระทำพฤติกรรมต่างๆ ที่
นำไปสู่โรคร้าย จึงเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากโรคร้ายได้ ดังที่กระทรวง
สาธารณสุข (๒๕๓๒ : ๒๕) กล่าวว่า “การงดเว้นการมีเพศสัมพันธ์ ไม่เปลี่ยนคู่นอน ไม่สำส่อนทาง
เพศ จะป้องกันโรคเอดส์ได้” ดังนั้นถ้ารู้จักมีสัมพันธ์ทางเพศอย่างใช้สติจะช่วยป้องกันการติดและแพร่
เชื้อเอดส์

๓.๑.๓.๕ การตรวจเลือดก่อนแต่งงาน

หนุ่มสาวที่กำลังจะแต่งงานควรให้ความสำคัญในการตรวจเลือดก่อนแต่งงาน เพราะเป็นวิธีที่
ป้องกันการแพร่และติดเชื้อเอดส์ได้ ซึ่งปรากฏในเรื่อง**ความรักต้องปลอดภัย**

ในเรื่อง **ความรักต้องปลอดภัย** โก๋ ปอน และกุหลาบ เห็นความสำคัญของการตรวจเลือดก่อนแต่งงาน เพื่อเป็นการป้องกันโรคเอดส์

เขาอยากให้นุ่มสาวแต่ละคู่เจาะเลือดตรวจก่อนแต่งงาน
ความรักแท้ต้องปลอดภัยจากโรคเอดส์

(ความรักต้องปลอดภัย. ๒๕๔๐ : ๑๖๕)

ก่อนที่จะแต่งงานหลับนอนกับเมียแสนสวยของผมเพื่อมีลูก ผมต้องไปตรวจเลือดให้
เรียบร้อยก่อนว่า ผมเป็นโรคเอดส์หรือไม่ ผมกลัวเมียแสนสวยของผมจะติดโรค และกลัวลูกน้อย
ของผมจะมีโรคนี้ด้วย วันนี้ผมจึงไม่ว่าง ผมจะไปจังหวัดเพื่อตรวจโรค...

(ความรักต้องปลอดภัย. ๒๕๔๐ : ๑๖๖)

การตรวจเลือดก่อนแต่งงาน ถือเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อเอดส์ ก่อนที่คู่รักจะ
แต่งงานกันควรมีการตรวจเลือดเสียก่อน

นักเขียนชี้ให้เห็นว่าการตรวจเลือดก่อนแต่งงานเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโรค
เอดส์ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลในเชิงวิชาการที่กระทรวงสาธารณสุข (๒๕๓๒ : ๒๓) กล่าวว่า
“ดำเนินการโดยตรวจโลหิตหมู่ในกลุ่มที่เสี่ยงต่างๆ เมื่อทราบก็ให้คำแนะนำไม่ให้มีพฤติกรรมที่อาจ
แพร่โรคไปยังผู้อื่นได้” การตรวจเลือดก่อนแต่งงานจึงเป็นวิธีการหลักเลี่ยงการติดและแพร่เชื้อเอดส์ได้

๓.๑.๓.๖ การแจ้งแพทย์และพยาบาลเมื่อเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์

แพทย์และพยาบาลต้องคลุกคลีใกล้ชิดผู้ป่วยตลอดเวลา การแจ้งแพทย์และพยาบาลเมื่อ
คนไข้เป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ เป็นวิธีป้องกันที่จะทำให้แพทย์และพยาบาลระมัดระวังตนเองยิ่งขึ้น และ
ป้องกันตนเองไม่ให้ติดโรคเอดส์ขณะปฏิบัติหน้าที่ ปรากฏในเรื่อง **ห้องสีน้ำเงิน**

ในเรื่อง **ห้องสีน้ำเงิน** การแจ้งแพทย์และพยาบาลให้รู้เมื่อต้องรักษาผู้ติดเชื้อเอดส์ ถือเป็นการ
ป้องกันให้แพทย์และพยาบาลระมัดระวัง และป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากเชื้อเอดส์ขณะปฏิบัติ
หน้าที่ ดังบทสนทนาที่ว่า

“ระวังด้วยนะคะ แม่เด็กตรวจเลือดพบเชื้อ” หล่อนพูดเบาๆ เพื่อให้ผู้ทำการรักษาได้ป้องกัน
ไว้ก่อน

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๘๒)

การที่แพทย์และพยาบาลรู้ล่วงหน้าว่าผู้ป่วยที่ตนรักษาเป็นผู้ป่วยโรคเอดส์ ทำให้แพทย์และ
พยาบาลรอบคอบและระมัดระวังขณะให้การรักษายาบาลผู้ป่วย การแจ้งว่าตนเองเป็นผู้ป่วยโรค

เอดส์จึงเป็นการป้องกันมิให้แพทย์และพยาบาลต้องมารับเชื้อ เพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และความประมาทในขณะปฏิบัติหน้าที่

นักเขียนสะท้อนภาพว่าแพทย์และพยาบาลเกี่ยวข้องใกล้ชิดกับผู้ป่วยโดยตรง ดังนั้นจึงควรได้รับรู้ประวัติของคนไข้ก่อนการรักษา เพื่อเป็นหนทางป้องกันโรคภัยที่อาจติดจากผู้ป่วยโดยไม่รู้ตัว ดังที่อรอนงค์ อินทรวิจิตร และนรินทร์ กรินชัย (๒๕๔๓ : ๑๘) กล่าวว่า “ปัญหาที่น่าวิตกคือ ถ้าผู้ป่วยโรคเอดส์ไม่ได้บอกแพทย์ว่าตนมีเชื้อเอชไอวี โอกาสที่แพทย์จะติดเชื้อโรคเอดส์จากคนไข้ระหว่างบริการเป็นไปได้สูง การบอกความจริงต่อแพทย์ล่วงหน้าจะช่วยให้แพทย์มีความระมัดระวังในขั้นตอนการรักษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อ และป้องกันการแพร่เชื้อไปยังคนไข้อื่นๆ อีกด้วย” แสดงให้เห็นว่าการแจ้งแพทย์และพยาบาลว่าตนเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ เป็นการป้องกันมิให้แพทย์และพยาบาลได้รับเชื้อเอดส์จากคนไข้และยังเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์อีกด้วย

๓.๑.๓.๗ การใช้ความร้อน

การใช้ความร้อนในการป้องกันโรคเอดส์เป็นวิธีหนึ่งที่นักเขียนสะท้อนผ่านบันทึกคดีให้เข้าใจ ได้ว่าความร้อนมีส่วนในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ได้ ซึ่งปรากฏในเรื่อง **นักสู้หมู่บ้านดกเขียว**

ในเรื่อง **นักสู้หมู่บ้านดกเขียว** ทองสุกคลุกคลีกับผู้ติดเชื้อเอดส์ เมื่อกลับมาบ้านภรรยาและลูกๆ ช่วยกันต้มน้ำให้นายทองสุกอาบ เพื่อเป็นการฆ่าเชื้อเอดส์ ดังบทสนทนาที่ว่า

“ลูกรีบไปต้มน้ำร้อนให้พ่ออาบไวๆ” บุญมากพูดว่าถ้าพ่อไอแค่ๆ คื่นนี้แสดงว่าพ่อติดโรคเอดส์แน่เลย พ่อหัวเราะแล้วบอกว่าถึงโรคนี้จะร้ายแรงจนไม่มียารักษา ก็ไม่ติดกันง่ายนัก หมอสั่งให้ระวังเสมหะ น้ำลาย และน้ำหนองของคนไข้ ไม่กินน้ำขันเดียวกับผู้ป่วยเหล่านี้แหละ

(นักสู้หมู่บ้านดกเขียว. ๒๕๔๔ : ๑๑๕)

การใช้ความร้อน เช่น การอาบน้ำร้อน ก็เป็นส่วนหนึ่งที่สามารถชำระร่างกายให้สะอาด และความร้อนอาจทำลายเชื้อโรคได้ดีกว่าการใช้น้ำธรรมดา แต่การใช้ความร้อนในการทำลายเชื้อโรคเอดส์เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เพราะผู้ที่คลุกคลีกับผู้ป่วยโรคเอดส์จะไม่ติดโรคเอดส์ซึ่งสิ่งที่นักเขียนนำเสนอเป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน

นักเขียนชี้ให้เห็นว่าการใช้ความร้อนเป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลในเชิงวิชาการที่กระทรวงสาธารณสุข (๒๕๓๒ : ๒๕) กล่าวว่า “การทำมาความสะอาดเข็มและกระบอกฉีดยา และฆ่าเชื้อ (เช่น โดยการต้ม หรือแช่ในน้ำยา)” แสดงให้เห็นว่าความร้อนมีผลต่อการทำลายเชื้อโรคได้ แต่ที่นักเขียนสะท้อนผ่านตัวละครชาวบ้านให้มีความเข้าใจว่าโรค

เอดส์สามารถติดต่อได้จากการพูดคุยใกล้ชิด เสมหะ น้ำลาย น้ำหนอง ตลอดจนการดื่มน้ำชั้นเดียวกับผู้ป่วย เป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนจากความจริง เนื่องจากการพูดคุยใกล้ชิดผู้ป่วยเอดส์ไม่ทำให้ติดเชื้อเอดส์ และน้ำลาย เสมหะ แพทย์พบว่ามีการแพร่เชื้อในเปอร์เซ็นต์ที่น้อยมากและแทบไม่มีเลย ฉะนั้นการใช้ความร้อนกับบุคคลที่ใกล้ชิดผู้ป่วยโดยการอาบน้ำร้อนจึงเป็นการป้องกันที่เกินความเป็นจริงในทางการแพทย์

๓.๑.๓.๘ การเผาศพ

การเผาศพผู้ป่วยโรคเอดส์เมื่อเสียชีวิตเป็นวิธีหนึ่งในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ได้ดีกว่าการนำศพไปฝังไว้ใต้ดิน ซึ่งปรากฏในเรื่อง **นักสู้หมู่บ้านตึกเขียว**

ในเรื่อง **นักสู้หมู่บ้านตึกเขียว** การเผาศพผู้เสียชีวิตด้วยโรคเอดส์ เป็นวิธีการที่อาจป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อเอดส์ได้ดีกว่าการนำศพไปฝังไว้ใต้ดิน ดังบทบรรยายที่ว่า

ผู้ใหญ่ขุนเล่าให้มือบชาวบ้านฟังว่าเหตุที่ต้องเผาศพในหลุมที่ขุดไว้พร้อมเสื้อผ้าของคนตาย เพราะเป็นคำสั่งของเจ้าตัวเขาเองซึ่งถูกต้องตามวิธีการป้องกันโรคจะแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่น หากฝังไว้ใต้ดินเชื้อเอดส์จะซึมเข้าไปในน้ำใต้ดินไหลลงสู่ลำธารก็ได้ นอกจากนั้นยังได้คำปรึกษากำนันและเจ้าหน้าที่อนามัยในอำเภอแล้ว มีความเห็นว่าควรเผาศพโดยเร็วอย่าให้เชื้อแพร่ไปสู่คนอื่น

(นักสู้หมู่บ้านตึกเขียว. ๒๕๔๔ : ๑๓๖)

การเผาศพผู้ที่เสียชีวิตที่เป็นโรคเอดส์ ถือว่าเป็นวิธีหนึ่งที่จะป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อเอดส์ได้มากกว่าการนำศพไปฝังไว้ใต้ดิน เนื่องจากการนำศพไปฝังจะทำให้เชื้อเอดส์จากตัวผู้ป่วยแพร่ลงสู่แม่น้ำได้ การเผาศพจะทำลายเชื้อโรคได้ดีกว่า

นักเขียนสะท้อนภาพวิธีการป้องกันการแพร่ระบาดและการติดเชื้อเอดส์ในแง่มุมต่างๆ ได้แก่ การใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับคนแปลกหน้า ซึ่งจะช่วยให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์ การไม่ใช้เข็มฉีดยาร่วมกับผู้อื่น การไม่ใช้ของใช้ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เช่น พรอทวดใช้ แต่ในขณะเดียวกันของใช้บางอย่างของผู้ป่วย เช่น เสื้อผ้า ถ้านำมาทำความสะอาดอย่างถูกต้องก็สามารถนำไปใช้ได้ เนื่องจากโรคเอดส์ติดต่อโดยทางเลือด และทางเพศสัมพันธ์ เสื้อผ้าของผู้ป่วยจึงไม่สามารถแพร่ระบาดของเชื้อเอดส์ได้ ถ้านำเสื้อผ้าของผู้ป่วยเอดส์มาทำความสะอาดอย่างถูกวิธีก็สามารถนำมาใช้ได้ แสดงให้เห็นว่าความเข้าใจโรคเอดส์ในบางเรื่องที่นักเขียนสะท้อนผ่านตัวละครอาจเกิดจากจินตนาการหรือความเข้าใจของผู้เขียนเองโดยไม่ได้ใช้ข้อมูลในทางวิชาการ การตรวจเลือดก่อนแต่งงานก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ทำให้คู่รักมีโอกาสปลอดภัยจากโรคเอดส์ การมีสติ สำรวมในกาม ประพฤติอยู่ในหลักศีลข้อสามช่วยให้ปลอดภัยมากขึ้น การฝ่ากรรมของหญิงมีครรภ์และยอมให้มีการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอดส์ก็มีส่วนทำให้บุตรได้รับความปลอดภัยจากเชื้อเอดส์การเผาศพผู้ตาย

ด้วยโรคเอดส์ รวมทั้งการให้ความรู้ โดยผ่านสื่อต่างๆ เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะทำให้คนในสังคมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์มากยิ่งขึ้น จึงช่วยให้สามารถหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดและแพร่เชื้อเอดส์ได้อย่างรู้เท่าทัน ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลเชิงวิชาการของกระทรวงสาธารณสุข (๒๕๓๒ : ๒๐-๒๕) ที่ว่า

แนวทางการป้องกันโรคเอดส์ในปัจจุบัน มีดังนี้คือการป้องกันการแพร่โรคเอดส์ทางเพศสัมพันธ์ ได้แก่ ไม่เปลี่ยนคู่นอน งดเว้นการมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลที่เป็นกลุ่มเสี่ยงทั้งชายบริการและหญิงอาชีพพิเศษ การใช้ถุงยาง การป้องกันการแพร่ทางเลือด การแนะนำให้ประชาชนได้รับความรู้ การป้องกันการแพร่จากมารดาสู่ทารก การป้องกันการแพร่โรคจากผู้ติดเชื้อเอดส์ การป้องกันการแพร่โรคโดยการฉีดยาหรือวัณโรค และการจัดบริการสงเคราะห์ผู้ป่วยให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมอย่างมีความรับผิดชอบ

วิธีการป้องกันต่างๆ เหล่านี้จะทำให้โรคเอดส์ที่กำลังเป็นปัญหาสังคมลดน้อยลง

๓.๑.๔ ลักษณะทางพฤติกรรมของตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์

พฤติกรรมที่แสดงออกของตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์แต่ละคนเมื่อรับรู้ว่าคุณเองติดเชื้อเอดส์ อาจเหมือนกันหรือแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับภาวะจิตใจ เพศ วัย และสถานภาพทางครอบครัว ซึ่งมีส่วนในการผลักดันให้ผู้ติดเชื้อเอดส์แสดงพฤติกรรมต่างๆ ออกมาในสถานะที่ขาดการควบคุมเมื่อต้องเผชิญกับข่าวร้ายโดยมีต้นตอตัว

ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ลักษณะทางพฤติกรรมของตัวละครที่ติดเชื้อเอดส์ซึ่งสะท้อนผ่านบันเทิงคดีไทย ได้แก่ ความหวาดกลัวและสับสน การมีสติ ยอมรับความจริง และช่วยเหลือผู้อื่น การเก็บกดและไม่บอกใคร การฆ่าตัวตาย การทำแท้ง การไม่ยอมรับความจริง และการแก้แค้น

๓.๑.๔.๑ ความหวาดกลัวและสับสน

ความหวาดกลัวและสับสนเป็นพฤติกรรมที่ตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์แสดงออกเมื่อรับรู้ว่าคุณเองติดเชื้อเอดส์ ซึ่งปรากฏในเรื่องตะวันลา เกิดแต่ตม แบบนี้ก็มีด้วย ถ้อยรำพึงบนถนนสายเปลี่ยว ห้องสีน้ำเงิน สงครามดอกรัก และดาวเที่ยงวัน ตะวันเที่ยงคืน

ในเรื่องตะวันลา พฤติกรรมของต้นเมื่อรู้ว่ามีเชื้อเอดส์อยู่ในร่างกาย ทำให้ควบคุมตนเองไม่ได้ รู้สึกหวาดกลัว และร้องไห้เสียใจ ดังบทสนทนาที่ว่า

“หมอเขาร้องให้พาเพื่อนทุกคนของตาไปตรวจ โดยเฉพาะเพื่อนที่เคยฉีดยาด้วยกัน เพราะเขากลัวว่าจะเป็นโรคเดียวกับตาเปล่า”

“โรคอะไรคะ” คุณแม่ร้องถาม

พอเจียบังไปเป็นเวลานาน จึงพูดออกมาด้วยเสียงอันสั้นเครือ

“เอดส์”

ต้นสั่นสะท้านไปทั้งตัว ความหวาดกลัวอย่างรุนแรงโหมกระหน่ำ เขาโผล่เข้ากอดแม่

“ไม่ต้นไม่เป็นเอดส์ ต้นไม่เป็น”

เด็กหนุ่มร่ำร้องออกมาอย่างน่าสงสาร

(ตะวันลา. ๒๕๓๓ : ๒๔)

ต้น แสดงออกโดยการปฏิเสธเนื่องจากหวาดกลัวสิ่งที่เกิดขึ้น สิ่งที่มาคือความเศร้าโศก เสียใจ การโผล่เข้ากอดแม่เป็นการหาสิ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจ เมื่อตนเองอยู่ในภาวะที่ตกใจ ผู้ติดเชื้อโรคนี้มักจะกลัวการถูกทอดทิ้ง จึงต้องการกำลังใจจากคนรอบข้างเป็นอย่างมาก

ในเรื่อง**เกิดแต่ตม** เมื่อโสวรรณรู้ว่าตนเองติดเชื้อเอดส์ เธอรู้สึกเสียใจกับสิ่งที่เกิดขึ้น ไม่สามารถคิดหาทางออกให้ตนเองได้ ทำให้มีจิตใจสับสนและทุกข์ทรมาน ดังบทบรรยายที่ว่า

หล่อนเองบอกเลิกกับสามีคนปัจจุบันแล้ว ก่อนเลิกยังบอกเขาให้รู้ว่าหล่อนติดโรคมานานเพราะเขา แต่เขาปฏิเสธ กล่าวหาว่าหล่อนติดโรคมาจากคนอื่นและคงติดมานานแล้ว ดูเขาตกใจอยู่เหมือนกัน และคงจะวิ่งไปตรวจเลือดเป็นแน่ เป็นก็เป็นซะด้วยกันซิ

แล้วหล่อนจะทำอย่างไรต่อไป เงินทองที่เหลืออยู่ก็ไม่มากนัก ถ้าขายเครื่องประดับที่เหลืออยู่ก็คงได้สักสองแสนบาท มีที่ดินอีกไม่กี่ไร่ที่ซื้อให้แม่กับน้องชายได้อาศัย เงินสดอีกไม่กี่หมื่นกลับไปปลูก กระตือรือร้นวันตายในที่ดินผืนนั้นน่าจะดีกว่ากระมัง

แต่ไกลหมอ ไกลร้านขายยา จะอยู่ได้อย่างไร แม้จะติดโรคมา อาจจะรักษาไม่หายแต่อยู่ใกล้หมอ ก็ยังพอประทะประทั้งไม่ให้ทรมานจนเกินไป

หรือจะอยู่แบบนี้ แพร่เชื้อพวกผู้ชายหน้าโง่ต่อไป โสวรรณปล่อยให้หน้าตาไหลพรากอยู่อย่างนั้น จนดึกดื่นค่อนคืนก่อนจะเผลอหลับไป

(เกิดแต่ตม. ๒๕๓๕ : ๓๕๘)

โสวรรณ เริ่มสับสนกับสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเอง ไม่รู้จะทำอย่างไร บางครั้งอยากหนีไปใช้ชีวิตรอความตายเพียงลำพัง บางครั้งยังหวังตนเองในเรื่องการดูแลรักษามีให้อาการของโรคทรมานจนเกินไป แต่บางครั้งก็อยากแก้แค้นผู้ชายโดยการแพร่เชื้อเอดส์ให้ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ภาวะจิตใจยังไม่สามารถยอมรับความจริงที่เกิดขึ้นได้จึงเกิดความวิตกกังวล สับสน โกรธแค้น และเสียใจ

ในเรื่อง**แบบนี้ก็มีด้วย** พฤติกรรมของพลขิงเมื่อเข้าใจว่าตนเองติดเชื้อเอดส์ทำให้รู้สึกวิตกกังวล เสียใจ ทุกข์ทรมาน เกือบจะฆ่าตัวตาย และสุดท้ายก็ต้องถอนหมั้นกับคู่รัก ดังบทบรรยายที่ว่า

ความจริงก่อนหน้านี้ พลงโข่งเคยคิดจะฆ่าตัวตายมาแล้ว แต่อยู่ๆ ไปก็ได้คิดว่าชีวิตยังมีคุณค่า
ยิ่งได้กลับไปเห็นหน้าแม่ พลงโข่งก็เลิกคิดฆ่าตัวตายอย่างเด็ดขาด

(แบบนี้ก็มีด้วย. ๒๕๓๘ : ๕๘)

พลงโข่งรู้ว่า ความวุ่นวายสับสน ความเคร่งเครียด ความเจ็บปวดร้าวรานทุกข์ทรมาน และ
ความโศกเศร้ารันทดใจทั้งหลายที่เกิดขึ้นมานั้น เป็นเพราะตนป่วยเป็นโรคเอดส์นั่นเอง

(แบบนี้ก็มีด้วย. ๒๕๓๘ : ๕๙)

พลงโข่งรู้สึกกระอักกระอ่วนมากเมื่อทราบว่า ในช่วงที่ตนไม่อยู่นั้นแม่ได้หมั้นหมายหญิงไว้คนหนึ่ง
ก็แม่บัวคลี่ คนข้างบ้าน เคยเป็นเพื่อนเล่นกับโข่งมาตั้งแต่สมัยเด็กๆ เมื่อเป็นเช่นนี้ โข่งก็พูดไม่ออก
ตัดสินใจไปหาบัวคลี่ที่บ้าน แล้วบอกไปตรงๆ เลย์ว่าตนติดโรคเอดส์ และขอถอนหมั้น จากนั้นทั้งคู่
ก็ร้องไห้

(แบบนี้ก็มีด้วย. ๒๕๓๘ : ๘๕)

พลงโข่ง เกิดความรู้สึกหวาดกลัวและสับสนเมื่อรู้ว่าตนเองติดเชื้อเอดส์จนแทบไม่สามารถ
แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ทำให้ทุกข์ทรมานใจ

ในเรื่องถ้อยรำพึงบนถนนสายเปลี่ยว “ผม” มีพฤติกรรมวิตกกังวล หวาดกลัวเกินกว่าเหตุ
เศร้าโศกเสียใจทำให้ขาดสติในการแก้ปัญหา และพยายามวิ่งหนีปัญหาอยู่ร่ำไป ดังบทบรรยายที่ว่า

ผมร้องไห้อย่างคนอ่อนแอเกือบทุกคืน ทำร้ายตนเองด้วยการต่อสู้กับสภาวะภายใน และจิตใจ
พุ่มพวยถึงแต่ความเปลี่ยวดาย ดังกับว่าโลกนี้มันโหดร้าย หยิบยื่นเพียงความทุกข์ทรมานมาให้ผู้คน
ถึงผมจะร้องไห้สักพันครั้งก็ไม่มีใครรู้เห็น

(ถ้อยรำพึงบนถนนสายเปลี่ยว. ๒๕๔๑ : ๕๑)

ผมหนีมันมา หนีมันมาจากหมู่บ้านจัดสรรแถบนอกเมือง เพราะมันไม่ยอมเข้าใจผม ก่อนที่จะ
หนีจากมันมาผมพูดและอธิบายให้มันฟังหมดแล้ว แต่มันไม่ยอมเชื่อผมแม้แต่เอะเดียว แม้กระทั่งมันซึ่ง
เป็นเพื่อนก็ไม่ยอมเข้าใจ ผมจึงหนีมันมา ด้วยความรู้สึกเปลี่ยวดายและโหดร้ายที่สุด

(ถ้อยรำพึงบนถนนสายเปลี่ยว. ๒๕๔๑ : ๕๑)

ความหวาดกลัวและสับสนเป็นภาวะหนึ่งที่เกิดขึ้นกับตัวละครเมื่อรู้ว่าติดเชื้อเอดส์ ทำให้เกิด
พฤติกรรมหลีกเลี่ยงความจริง หลีกหนีผู้คนใกล้ชิด และตกอยู่ในความโดดเดี่ยวเมื่อหาทางออกและหา
คนที่เข้าใจตนเองไม่ได้ จึงทำให้ไม่มีความสุขในการดำเนินชีวิตจากช่วงเวลาที่เหลืออยู่

ในเรื่อง**ห้องสีน้ำเงิน** เมื่อสามีของรสสุคนธ์รู้ว่าตนเองเป็นผู้นำเชื้อเอดส์มาสู่ภรรยา และภรรยาไม่ยอมเข้าใจไม่ยอมรับฟัง ถึงแม้เขาต้องการอธิบายและคิดช่วยกันหาทางออกที่ดีที่สุด แต่ก็ไม่ได้เกิดผลเมื่อภรรยาไม่พยายามเข้าใจในสิ่งที่ผิดพลาด แต่เธอกลับวิ่งหนีความจริง ให้ความโกรธเกลียดเป็นตัวครอบงำจิตใจ ดังบทสนทนาที่ว่า

“คุณหมอมัสลินครับ” เขามองหน้าหล่อน นัยน์ตามีแววสลดหดหู่จนน่าเวทนา “ผมรู้ครับ ผมรู้”
ดูท่าทางเขาสับสน “ผมรับไม่ได้ คุณหมอมหาบดียิ่งไหมครับ คุณหมอมหาบทุกอย่าง เราสองคนคุยกัน
เมื่อตอนหัวค่ำ นิดบอกผมว่าคุณหมอมัสลิน...”

“ดิฉันเข้าใจค่ะ เข้าใจพวกคุณทั้งสอง” มัสลินพูด เขาพยายามระงับสติอารมณ์ และข่มความรู้สึก
ร้าวรานไว้ภายใน ดังนั้นความเจ็บปวดได้เกิดขึ้นอีกชั่วขณะ มัสลินเข้าใจว่าเขาสะเทือนใจอย่างหนัก มือทั้งสอง
สั่นระริก ประโยคที่กล่าวออกมาหลังจากนั้นขาดกระชอนกระแท่น

“เราทะเลาะกัน...ผมรู้ตัวดี...มันกำลังจะเกิดอะไรขึ้น...” เขายกสองมือบีบขมับตัวเอง เสียงสั่นมาจาก
จนฟังแทบไม่ออก “ในอนาคต...เธอเสียใจ ผมละ ผมเสียใจยิ่งกว่าเธอ” เขาร้องไห้ น้ำมูกไหลออกมา
เขาใช้หลังมือป้ายเหมือนเด็กๆ “เราไม่ได้พูดกันมาหลายวัน เพิ่งเมื่อตอนหัวค่ำที่ผมขอร้องไห้เธอพูดอะไร
ออกมาเสียบ้าง”

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๙๙)

สามีของรสสุคนธ์เกิดความวิตกกังวลเพราะนำเชื้อเอดส์มาติดภรรยา ทำให้เขาเกิดความ
สับสนวุ่นใจ และทุกข์ทรมานกับสิ่งที่เกิดขึ้น

สอดคล้องกับนิรา เมื่อเธอพบว่าตนเองติดเชื้อเอดส์ทำให้เธอสับสนหวาดกลัวในสิ่งที่เกิดขึ้น
ทั้งเธอและสามีจึงแยกทางกัน ดังบทบรรยายที่ว่า

เธอพบหน้าร้องไห้อยู่บนโต๊ะ ขณะที่เขามองเธอด้วยความรู้สึกเวทนาสงสาร เมื่อผลการตรวจ
เลือดจากคลินิกนิรนามพบว่า เธอมีเชื้อเอชไอวีอยู่ในกระแสเลือดขณะที่เธอกำลังมีครรภ์ได้สามเดือน
สามีของนิราเป็นปลัดอำเภอ ไม่นานจากนั้นทั้งคู่ก็แยกทางกัน

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๑๒๒)

นิราและสามีต่างไม่ให้อภัยซึ่งกันและกัน จึงแยกทางกันอันเนื่องมาจากความวิตกกังวล
ความเครียด ความสับสน และความกลัวเมื่อรู้ว่าตนเองติดเชื้อเอดส์

ในเรื่อง**สงครามดอกกุหลาบ** น้ำหวานเกิดความหวาดกลัวเมื่อรู้ว่าตนติดเชื้อเอดส์ ทำให้เธอ
เศร้าโศกเสียใจไม่สามารถควบคุมตนเองได้ซึ่งสร้างความทุกข์ทรมานให้เธอมาก ดังบทบรรยายที่ว่า

น้ำตาพุ่งขึ้นทันที เหมือนมีใครเจาะลึกลงไปเจอตาน้ำพอดิตรงนั้น...น้ำตาไหลพรากๆ และน้ำหวาน
ก็ร้องกรีดร้องไปทั้งรถ เสียงที่บอกถึงความเจ็บปวดหัวน้กัลอย่างถึงที่สุดแล้วของคนคนหนึ่ง
รถกระตุกแล้วหยุดแน่นิ่งข้างทาง พร้อมเจ้าของรถฟุบหน้าลงกับพวงมาลัย ร่างกายไหวสะเทือน
ตามแรงสะเทือน

(สงครามดอกกรัก. ๒๕๔๓ : ๖๕๐)

“มีเธอ...ความหวังอะไรนั่นนะ...มีเธอ” น้ำหวานสะอึกสะอื้นออกมาอีกจนได้
ในความรู้สึกของหล่อน ทุกสิ่งทุกอย่างดับมืด ลึนสุด สีสว่าง ความหวัง แม้แต่ชีวิต ลมหายใจ
ก็คล้ายจะสิ้นสูญไปด้วย

(สงครามดอกกรัก. ๒๕๔๓ : ๖๕๖)

น้ำหวาน ไม่สามารถควบคุมตนเองได้เนื่องจากความหวาดกลัว และสับสน ทำให้เธอมีชีวิต
อยู่อย่างทุกข์ทรมาน หมดกำลั้งใจ หมดความหวังที่จะเผชิญอยู่ในโลกนี้พร้อมกับเชื้อเอดส์

นักเขียนชี้ให้เห็นว่าความหวาดกลัวและความสับสนที่เกิดขึ้นกับตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์เป็น
ภาวะหนึ่งซึ่งเกิดจากการที่ตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ไม่สามารถควบคุมจิตใจตนเองได้ ทำให้เกิดความ
วิตกกังวลและความเครียด ซึ่งทำให้ผู้ติดเชื้อเอดส์ได้รับความทุกข์ทรมานมาก สอดคล้องกับข้อมูลใน
เชิงวิชาการที่ อรอนงค์ อินทรวิจิตร และนรินทร์ กรินชัย (๒๕๓๗ : ๗๒) กล่าวว่า “ทุกคนได้รับเชื้อ
เอดส์จะมีความวิตกกังวล และความเครียดเนื่องจากเขารู้สึกว่าชีวิตถูกคุกคามด้วยสถานการณ์แทรก
ซ้อนหลายอย่าง ครอบครั้ว ผู้ให้การดูแล ผู้ใกล้ชิดก็มักมีความวิตกกังวลอย่างมากไปด้วย ซึ่งเป็น
สาเหตุหนึ่งที่มีผลกระทบทั้งร่างกายและอารมณ์ต่อผู้ติดเชื้อเอดส์เป็นอย่างมาก ทำให้ผู้ป่วยเกิดความ
ฟุ้งซ่านขึ้น”

๓.๑.๔.๒ การมีสติ ยอมรับความจริง และช่วยเหลือผู้อื่น

การมีสติ ยอมรับความจริง และช่วยเหลือผู้อื่นเป็นพฤติกรรมที่ตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ ทำใจ
ยอมรับสิ่งที่เกิดขึ้นได้ และตั้งใจจะทำประโยชน์ให้สังคมก่อนที่จะจบชีวิตลง ซึ่งปรากฏในเรื่องก่อนจะ
ถึงจุดดับ เกิดแต่ตม นายหน้าแมงดาอาโกโสภณเด็ก แค้นนางพญางามเมือง แบบนี้ก็มี
ด้วย รอยยิ้ม สงครามดอกกรัก และนักสู้หมู่บ้านดกเขียว

ในเรื่องก่อนจะถึงจุดดับ พฤติกรรมของสงฟางที่แสดงออกเมื่อรู้ว่าตนติดเชื้อเอดส์ คือตั้งใจ
ได้และตั้งใจที่จะต่อสู้กับโรคเอดส์อย่างไม่หวาดกลัว ดังบทบรรยายที่ว่า

สงฟางไม่อยากจะคิดว่าเขาติดเชื้อมาจากไหน ติดอย่างไร เขาอยากรู้เพียงแต่ว่าต่อจากนี้ เขาควร
ดำรงชีวิตอยู่ในโลกอันสับสนวุ่นวายนี้อย่างไรต่อไปจึงจะดีที่สุด สงฟางนั่งเงียบ เหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น
การกระทำของสงฟางคล้ายกับรู้ล่วงหน้าว่าเขาควรวางตัวอย่างไรจึงจะดีที่สุด เขากำลังต่อสู้กับความคิด

สามัญสำนึกที่แฝงอยู่ได้จิตสำนึกอันสงบเย็น สงฟางรู้แต่ว่า เขาต้องเอาชนะสงครามครั้งนี้ให้ได้

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓ : ๙๖)

สงฟาง ตั้งสติได้เขาจึงมีพฤติกรรมที่ยอมรับความจริงมากขึ้น และกล้าเผชิญกับปัญหาที่เกิดขึ้น พฤติกรรมของสงฟางจึงไปในทางที่สร้างสรรค์ และเห็นใจผู้ที่ตกอยู่ในสภาพผู้ติดเชื่อเอดส์ ดังบทบรรยายที่ว่า

สงฟางคิดว่าก่อนที่ชีวิตเขาจะหาไม่ เขาควรจะทำอะไรทั้งไว้สักระยะ เขาต้องการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ผู้โชคร้ายที่เป็นโรคเอดส์เช่นเดียวกับเขาให้มีความสุขบ้างตามอัธยาศัย

“โครงการต้านเอดส์” จึงถือกำเนิดขึ้นภายในใจของสงฟาง แต่จะเป็นรูปเป็นร่างหรือไม่นั้นต้องใช้เวลาเท่านั้นเป็นเครื่องตัดสิน

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓ : ๙๗)

การยอมรับความจริงในสิ่งที่เกิดขึ้นเมื่อรู้ว่าตนเองกลายเป็นผู้ติดเชื่อเอดส์ จึงเป็นแรงบันดาลใจให้สงฟางรู้สึกเห็นอกเห็นใจผู้ร่วมชะตากรรมด้วยกัน จึงมีความคิดที่จะจัดตั้ง “โครงการต้านเอดส์” เพื่อช่วยเหลือสังคม มีการตั้งเป้าหมายชีวิตที่เหลืออยู่เพื่อทำประโยชน์ให้สังคม และใช้ชีวิตที่เหลืออยู่อย่างมีคุณค่า

เมื่ออัมพิกาเห็นว่าตนเองติดเชื่อเอดส์ ทำให้กลายเป็นคนหมดอาลัยตายอยากในชีวิตหมดความศรัทธากับผู้คนในสังคม จนคิดฆ่าตัวตาย ดังบทบรรยายที่ว่า

หลังจากที่รู้ว่าตัวเองป่วยเป็นโรคร้ายที่ไม่มีทางรักษาให้หายแล้ว ฉันก็เริ่มหมดอาลัยตายอยาก ไม่อยากมีชีวิตอยู่อีกต่อไป ไม่มีใครเห็นใจเลยสักคน แม้คนที่เราเคยรักเคยไว้ใจก็หลีกหนีห่างหายกันไปหมด ทำให้เรารู้ว่า ไม่มีใครสักคนที่คบเราอย่างจริงจัง ทุกคนหวังกอบโกยผลประโยชน์เข้าตัวกันทั้งนั้น

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓ : ๑๒๐)

การติดเชื่อเอดส์ของอัมพิกา ทำให้เธอเข้าใจในความรักและความจริงใจของคนเป็นสิ่งที่หายากในสังคมปัจจุบัน แต่อัมพิกายังเป็นผู้ที่ยอมรับความจริงที่เกิดขึ้นได้ในเวลาต่อมา เธอจึงมีชีวิตอยู่กับเชื้อเอดส์ตามสภาพความเป็นจริง และเริ่มตั้งเป้าหมายของชีวิตให้มีคุณค่ามากยิ่งขึ้น ดังบทบรรยายที่ว่า

อัมพิกาพยักหน้าเห็นด้วย เธอคล้อยตามสงฟางทุกอย่าง เธอตัดสินใจจะทิ้งความเลวร้ายในอดีตให้หมด ทำชีวิตที่เหลืออยู่ให้ดีที่สุด อุทิศตนให้สังคม

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓ : ๑๒๓)

อัมพิกาตกลงใจมาช่วยสงฟางสานต่อโครงการต้านเอดส์ให้เป็นรูปเป็นร่างมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ สงฟางรู้สึกยินดีอย่างยิ่งที่ได้ผู้ร่วมงานเพิ่มขึ้น อัมพิกายังเสนอความคิดว่า จะเบิกเงินที่มีอยู่ทั้งหมด ออกมาเพื่อทำธุรกิจการค้า จะได้มีทุนรอนไว้ใช้ในโครงการต่อไป สงฟางเห็นด้วย เพราะแม้ว่าโครงการจะดีเพียงไรก็ตาม ถ้าปราศจากเงินเพียงอย่างเดียวละก็ ไม่มีวันสำเร็จได้แน่

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓ : ๑๒๓)

อัมพิกา มีพฤติกรรมที่กล้าเผชิญกับความจริงมากขึ้น ยอมรับว่าเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ และทำชีวิตที่เหลืออยู่ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม จึงนับว่าเธอมีพฤติกรรมที่สร้างสรรค์ และมีส่วนช่วยเหลือผู้ประสบเคราะห์กรรมที่ติดเชื้อเอดส์ในสังคมด้วยความเข้าใจ เห็นใจซึ่งกันและกัน ในฐานะผู้ร่วมชะตากรรมเดียวกัน ชีวิตของอัมพิกาจึงมีคุณค่าแก่สังคมแม้เธอจะมีเชื้อเอดส์อยู่ในร่างกายก็ตาม

ในเรื่อง **เกิดแต่ตม** เมื่อโสวรรณยอมรับความจริงที่เกิดขึ้นได้พฤติกรรมของเธอเริ่มเปลี่ยนไป ดังบทบรรยายที่ว่า

จริงๆ แล้วหมอเขาไม่ได้ให้ใบแจ้งผลการตรวจเลือดมาหรอก ธรรมดาเขาก็ไม่ให้แต่ฉันแอบหยิบมาเพื่อเอาไปให้เสียคนสุดท้ายของฉันดู ถ้าเขาเป็นคนเอาโรคมาถ่ายฉัน ฉันก็อยากให้เขารู้ ถ้าไม่ใช่แต่เขาเอาโรคจากฉัน เขาก็จะได้รักษาตัว ฉันยังคิดเล่นนะว่าจะแค้นพวกผู้ชายด้วยการถ่ายโรคต่อไปให้ใครๆ ทุกคนที่อยากได้ฉัน แต่พอฉันนึกถึงบรรดาเมียๆ ที่บ้านของเขาซึ่งไม่รู้เรื่องอะไรเลย ฉันก็ทำไม่ลง

(เกิดแต่ตม. ๒๕๓๕ : ๓๕๘)

โสวรรณมีความคิดเปลี่ยนไปเมื่อได้ทบทวนในสิ่งที่เกิดขึ้น จากความอาฆาตแค้นกลายเป็นความหวังดีไม่อยากให้คนบริสุทธิ์มาเกี่ยวข้องกับเธอ เพราะไม่ต้องการแพร่เชื้อเอดส์ไปสู่ผู้อื่น และยังเลิกกับชายที่เธอมีความสัมพันธ์ด้วยเมื่อรู้ว่าตนเองติดเชื้อเอดส์

เรื่อง **นายหน้า แมงดา อาโก โสภณเด็ก** เมื่อกระแสรู้ว่าตนเองติดเชื้อเอดส์ กระแต่ไม่เชื่อที่หมอบอก เพราะเธอรู้สึกว่าสิ่งที่หมอบอกไม่เป็นความจริง ดังบทบรรยายที่ว่า

ฉันถามว่าเชื้อเอดส์ ที่ว่ามันเป็นรูปร่างอย่างไร ท่านก็อธิบายว่าเป็นไวรัสชนิดหนึ่งเรียกว่า 'เอชไอวี' ไวรัสชนิดนี้นั้นทำให้ไม่มีภูมิต้านทานโรคทุกชนิดที่เข้าสู่ร่างกายของคน ฉันถามอีกว่ามีทาง

จะหายหรือ เปล่า ท่านตอบว่าหายแน่แต่ต้องกินยา และทำตามหมอสั่ง บอกตรงๆ ว่าฉันไม่เชื่อหมอ
นั่นแหละ

(นายหน้า แมงดา อาโก โสเภณีเด็ก. ๒๕๓๖ : ๑๖๙)

ฉันจึงถามหมอตรงๆ ว่าอย่าอ้อมแอ้มอยู่เลยว่าฉันเป็นเอดส์แน่หรือ ท่านตอบโดยไม่ลังเล
“เป็นแน่และเป็นแล้ว”

(นายหน้า แมงดา อาโก โสเภณีเด็ก. ๒๕๓๖ : ๑๗๐)

กระแต่เกิดพฤติกรรมไม่เชื่อ และไม่แน่ใจในสิ่งที่หมอบอก จึงมีอาการย้ำคิดย้ำทำถามแล้ว
ถามอีกเพื่อความแน่ใจในสิ่งที่เกิดขึ้น เมื่อหมอยืนยันเช่นนั้นเธอก็ไม่ไว้วางใจ แต่ยอมรับความจริงด้วย
อาการที่สงบ เมื่อตั้งสติได้จึงคิดอยากทำสิ่งที่ประโยชน์ให้สังคมในช่วงชีวิตที่ยังมีอยู่ ดังบท
บรรยายที่ว่า

ก่อนนอนก็เขียนบันทึกชีวิตตัวเองคืนละสามสี่บรรทัด โดยหมอและพยาบาลนำกระดาษและดินสอ
มาให้.. “ถ้าฉันตายลงวันใดขอให้เอาบันทึกของฉันไปพิมพ์แจกเด็กหญิง และวัยรุ่นในหมู่บ้านของเราถ้ามี
เงินเยอะก็พิมพ์แจกไปทั่วทั้งจังหวัด เพื่อเป็นการไถ่บาปที่ฉันไม่ยอมเชื่อคำสั่งสอนของพ่อแม่ผู้มีพระคุณ”
ฉันพูดเท่านั้นทั้งพ่อและแม่ร้องไห้แข่งกันเสียงหือ หือ ฮือๆ เสียอีก

(นายหน้า แมงดา อาโก โสเภณีเด็ก. ๒๕๓๖ : ๑๗๒)

คุณคะฉันขอบอกเสียเลยว่า ฉันมั่นใจว่าฉันต้องหายจากโรคร้ายอย่างไม่ต้องสงสัย

(นายหน้า แมงดา อาโก โสเภณีเด็ก. ๒๕๓๖ : ๑๗๓)

กระแต่รู้ว่าโรคนี้เป็นแล้วต้องตายแต่ก็ยังมีความหวังว่าสักวันหนึ่งจะต้องหายจากโรคนี้
นับเป็นลักษณะพฤติกรรมการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับตนเอง เพื่อให้ชีวิตที่เหลืออยู่มีความหวัง
ทำให้สามารถเผชิญความจริงอย่างไม่ทุกข์ทรมานมากนัก แม้ว่าเธอจะต้องตายก็อยากให้ความตาย
ของเธอครั้งนี้เป็นบทเรียนแก่เด็กสาวที่คิดจะเป็นโสเภณี ให้เลิกความตั้งเจ้านั้นเสีย โดยนำชีวิตโสเภณี
และผู้ติดเชื้อเอดส์ของเธอมาตีแผ่เพื่อเป็นอุทาหรณ์ กระแต่จึงเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ที่มีพฤติกรรมกา
ยอมรับความจริง และไม่ต้องการให้ผู้อื่นต้องประสบเคราะห์กรรมเหมือนเธอ ชีวิตของกระแต่จึงนับว่า
เป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ที่พยายามสร้างคุณค่าให้สังคม

ในเรื่อง**แคนนางพญางามเมือง** มั่วจึงเสียยอมรับได้ว่าตนเองเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ จึงเลิก
พฤติกรรมที่จะทำร้ายผู้อื่นด้วยเชื้อเอดส์ และเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองในเวลาต่อมา ดังบท
บรรยายที่ว่า

ถึงตอนนี้ นางเริ่มรับรู้ถึงสิ่งที่گذร่อนชีวิตและจิตใจของนางตลอดมาก็คือ ความอาฆาตแค้นที่มีอยู่มากมายมหาศาล นางคล้ายดังถูกสุมด้วยเพลิงแค้นที่กัดกินจิตใจ จนทำให้ชีวิตนางปราศจากความสุข

ในคืนนั้น นางได้รับรู้ว่า ‘การกระทำที่เปี่ยมด้วยเมตตาธรรมเท่านั้นที่จะทำให้โลกมนุษย์ดำรงอยู่ต่อไปด้วยความร่มเย็น ตลอดกาล’

นางลุกเดินไปเปิดช่องลับ หยิบ ‘บันทึกลับบุรุษวาทรีออกมาฉีกทำลาย และจุดไฟเผาหมดไหม้หมดสิ้น’

นางเปิดตู้เสื้อผ้าและของใช้น้ำออกมากองไว้ และพับห่อเตรียมไปจากอั้งเต็งแกจิง

นางหวังใช้ชีวิตช่วงสุดท้ายในถิ่นกำเนิด ทั้งยังหวังว่า การปรับจิตใจให้เยียบสงบและมุ่งมั่นกระทำแต่ความดี จะช่วยให้นางสามารถต่อสู้กับเชื้อพิษร้ายตรานานเท่านาน

(แค้นนางพญางามเมือง. ๒๕๓๘ : ๔๑)

มั่วจึงเสียดยอมรับความจริงที่เกิดขึ้น และเริ่มปล่อยวางความอาฆาตแค้นในจิตใจ เธอจึงเลิกแค้นผู้ชายโดยการแพร่เชื้อเอดส์ แล้วกลับไปใช้ชีวิตบั้นปลายที่เหลืออยู่อย่างสงบในถิ่นกำเนิดของตน

ในเรื่องแบบนี้ก็มีด้วย พลฯโข่ง ยอมบอกความจริงกับครอบครัว คนรัก นับเป็นพฤติกรรมที่ พลฯโข่งสามารถยอมรับความจริงที่เกิดขึ้น ไม่ต้องการให้คนบริสุทธิ์มาร่วมชะตากรรมโรคเอดส์กับตนเอง และยังเปลี่ยนพฤติกรรมต่างๆ อีกด้วย ดังบทบรรยายที่ว่า

ถึงวันนี้ พลฯโข่งเลิกเที่ยวช่องและเลิกเหล้าโดดเด็ดขาด ตั้งใจไว้ว่าจะทำงานไปเรื่อยๆ จนกว่าร่างกายจะสู้กับโรคเอดส์ไม่ไหว และไม่ว่าชีวิตจะลงเอยอย่างไรก็ตาม โข่งยอมรับได้เสมอ เพราะทำได้แล้ว

พลฯโข่งรู้ว่า ความวุ่นวายสับสน ความเคร่งเครียด ความเจ็บปวดร้าวรานทุกข์ทรมาน และความโศกเศร้ารันทดใจทั้งหลายที่เกิดขึ้นมานั้น เป็นเพราะตนป่วยเป็นโรคเอดส์นั่นเอง

(แบบนี้ก็มีด้วย. ๒๕๓๘ : ๕๙)

พลฯโข่งรู้สึกกระอักกระอ่วนมากเมื่อทราบว่า ในช่วงที่ตนไม่อยู่นั้นแม่ได้หันมาหาหญิงไว้คนหนึ่ง ก็แม่บัวคลี่ คนข้างบ้าน เคยเป็นเพื่อนเล่นกับโข่งมาตั้งแต่สมัยเด็กๆ เมื่อเป็นเช่นนี้ โข่งก็พูดไม่ออก ตัดสินใจไปหาบัวคลี่ที่บ้าน แล้วบอกไปตรงๆ เล่าว่าตนติดโรคเอดส์ และขอถอนหมั้น จากนั้นทั้งคู่ก็ร้องไห้

(แบบนี้ก็มีด้วย. ๒๕๓๘ : ๘๕)

พลฯโข่ง เข้าใจว่าตนเองติดเชื้อเอดส์ ทำให้พฤติกรรมการดำเนินชีวิตเปลี่ยนไป นั่นคือเลิกเที่ยวผู้หญิง เลิกห้ำ ตั้งใจทำงาน การทำใจยอมรับว่าตนเองมีเชื้อเอดส์อยู่ในร่างกายจึงทำให้ชีวิตสงบขึ้น

ในเรื่อง**สงครามดอกกุ๊ก** ทักษะมีสติในการยอมรับความจริงเมื่อรู้ว่าตนเองติดเชื้อเอดส์ ทำให้เขามีความหวัง หายหวาดกลัว และอยากมีชีวิตอยู่ในโลกนี้ต่อไป ดังบทสนทนาที่ว่า

“ยายฮะ...” ทักษะหยุดยืนตรงหน้าผู้เป็นยาย “ผมจะไปกับตง...กับพี่แก้ว...คุณรอย แล้วใครๆ นู่น...ไปทำงานนะฮะยาย ไปพูดให้เด็ก ผู้ใหญ่ ผู้ชาย ผู้หญิง” น้ำใสๆ ไหลรินเป็นทางอย่างเงียบเชียบ เสียงที่พูดเท่านั้นเครื่องจตุคล้ายคนเป็นหวัดอย่างแรง

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๙๐๑)

เสียงทักษะนั้นเอง ที่ก้องกังวานผ่านไมโครโฟน...ทุกถ้อยคำ ทุกประโยค ซ้ำซ้ำ ขณะเดียวกันก็สะท้อนสะท้อน บอกรับรู้ถึงความรู้สึกถึงความเจ็บ ความปวด อันรวดร้าวทรมาน ที่แอบแฝงทุกลมหายใจ เข้าออกของคนคนหนึ่ง ผู้รู้แน่แท้ใจดี...เขาพ่ายแพ้ต่อกองทัพปิศาจซึ่งยังไม่มีมนุษย์หน้าไหนคิดการพิฆาตฆ่ามันได้เลย

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๒ : ๙๑๐)

ทักษะได้กำลังใจจากคนรัก พี่สาว ยาย และคนใกล้ชิด ทำให้กล้ายอมรับความจริงมากขึ้น มีความหวังอยู่กับปัจจุบัน ทำชีวิตในช่วงเวลาที่ยังแข็งแรงให้เป็นประโยชน์กับสังคม โดยการเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ต่อสาธารณชนในฐานะผู้ติดเชื้อเอดส์ พฤติกรรมของทักษะจึงมีคุณค่าต่อสังคมส่วนรวมมาก

ในเรื่อง**รอยยิ้ม** ลำดวนทำใจยอมรับความจริงที่ติดเชื้อเอดส์ ทำให้จิตใจของเธอสงบลง และอาการของโรคเอดส์ก็ไม่ลุกลาม ดังบทบรรยายที่ว่า

ลำดวนซึ่งพยายามทำความเข้าใจกับความจริงที่เธอเผชิญแล้ว เมื่อความสนิทแนบเกิดขึ้นแล้วความกลัว และอาการป่วยไข้กลับค่อยๆ ถอยกลับไป มันออกไปยืนอยู่ห่างๆ คล้ายทาสผู้ซื่อสัตย์ยืนกุมเป่าทางเกงคอยรับใช้้อย่างนอบน้อม ในความอ่อนน้อม เราเห็นสายตาวาดหน้าของเขาชัดเจน

(รอยยิ้ม. ๒๕๔๑ : ๑๒๔)

ลำดวนสามารถทำใจยอมรับได้เมื่อรู้ว่าตนเองติดเชื้อเอดส์ กล้าเผชิญกับความจริง ไม่วิตกกังวลจนเกินไป จึงมีส่วนทำให้สุขภาพร่างกายแข็งแรงพอที่จะต่อสู้กับโรคภัยไข้เจ็บได้

ในเรื่อง **นักสู้หมู่บ้านดกเขียว** น้ำผึ้งและบัวบานเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ที่มีพฤติกรรมการยอมรับความจริง ไม่โทษผู้อื่นนอกจากตนเอง และพยายามป้องกันตนเองมิให้แพร่เชื้อโรคไปสู่ผู้อื่นพร้อมทั้งพยายามร่วมรณรงค์การให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์ เพื่อมิให้คนอื่นต้องตกอยู่ในสภาพผู้ติดเชื้อเอดส์ เช่นพวกเธอ ดังบทสนทนาที่ว่า

“คะน้ำ พวกหนูชื่นชมน้ำทองสุกและลูกเมียจึงยินยอมเงินก้อนนี้ให้ แล้วแต่จะทำอะไรทำเพื่อเด็กลูกบ้านไร่เขียว”

“อ้อ...อ้อ ถ้าอย่างนั้นก็ต้องแจกใบปลิวบอกชาวบ้านให้รู้?”

“ไม่จำเป็นค่ะ พวกหนูช่วยแบบปิดทองหลังพระดีกว่า”

นางสาวบัวบานเสริมขึ้นว่า “ถ้ามีเวลาไปหาซื้อหนังสือเกี่ยวกับโรคเอดส์มาให้ลูกหลานบ้านเราอ่านสักห้าพันเล่มก็ดี”

(นักสู้หมู่บ้านดกเขียว. ๒๕๔๔ : ๑๑๔)

น้ำผึ้งและบัวบานยอมรับความจริงที่ตนเองติดเชื้อเอดส์ และมีความรับผิดชอบในการดูแลป้องกันตนเองที่จะไม่ทำให้ผู้อื่นต้องเดือดร้อนกับการติดเชื้อเอดส์จากพวกเธอ ไม่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้บริสุทธิ์ที่ไม่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังสร้างประโยชน์ให้สังคมโดยเป็นผู้สนับสนุนเงินจัดหาซื้อหนังสือเกี่ยวกับโรคเอดส์ เพื่อเผยแพร่ความรู้สู่ชุมชน โดยเฉพาะต้องการให้ความรู้กับเด็กหญิงที่ตั้งใจจะเป็นโสเภณีได้ลดความคิดนี้ ซึ่งถือเป็นการช่วยลดการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ได้อีกทางหนึ่ง

นักเขียนชี้ให้เห็นว่าตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ที่สามารถเข้าใจและยอมรับความจริงได้เมื่อรู้ว่าตนเองติดเชื้อเอดส์ จะทำให้ไม่เกิดความทุกข์ทรมาน ไม่อาฆาตแค้น และไม่สร้างความเดือดร้อนให้คนในสังคม แต่จะเป็นผู้สร้างประโยชน์ให้กับสังคมอีกด้วยซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลในเชิงวิชาการดังที่กระทรวงสาธารณสุข (๒๕๔๒ : ๕๗) กล่าวว่า “เมื่อเวลาผ่านไปถ้าผู้ติดเชื้อเอดส์สามารถปรับตัวได้ และยอมรับความจริงมากขึ้น จะค่อยๆหาแนวทางการดำเนินชีวิตต่อไปตามปกติมากที่สุดได้”

๓.๑.๔.๓ การเก็บกดและไม่บอกใคร

พฤติกรรมการเก็บกดไม่บอกใครของตัวละครเกิดจากความวิตกกังวลที่กลัวคนอื่นรู้ว่าตนเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ และกลัวเป็นที่รังเกียจของคนในสังคมจึงเก็บเรื่องราวที่ตนป่วยเป็นโรคเอดส์ไว้เพียงลำพังอย่างทุกข์ทรมาน ซึ่งปรากฏในเรื่อง **เกิดแต่ลม** ถ้อยรำพึงบนถนนสายเปลี่ยว เวลาที่ **เหลืออยู่** **ห้องสีน้ำเงิน** **สงครามดอกกุหลาบ** และ **หนึ่งตำบล** **หลายผลิตภัณฑ์**

ในเรื่อง **เวลาที่เหลืออยู่** ความกลัวการปฏิเสธจากบุคคลรอบข้าง ทำให้ตัวละครที่ติดเชื้อเอดส์มีพฤติกรรมเปลี่ยนไป ได้แก่ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับเพื่อน มีอาการซึมเศร้า ไม่พูดคุยสังสรรค์กับเพื่อนเหมือนอย่างเคย ดังบทสนทนาที่ว่า

“แฟนของหนูเป็นอะไรหรือคะ!!” เธอถาม

“เขาเป็นโรคเอดส์ครับ...” หมอตอบพร้อมกับพูดว่า “คุณควรรู้จักวิธีป้องกันตัวในการอยู่ใกล้กับคนไข้ครับ” หมอแนะนำด้วยความเป็นห่วง

ตั้งแต่นั้นมา ไก่เริ่มห้อยเหงาเศร้าซึมอีกครั้ง แต่คราวนี้เห็นจะเป็นมากกว่าทุกครั้งที่ผ่านมา ไม่มาพูดคุยปรึกษาเพื่อนๆ เลยแม้แต่บ่อย ในเวลานั้นทุกคนไม่รู้เลยว่าอะไรเกิดขึ้นกับเธอ แต่ก็ไม่ได้คิดว่ามันจะเลวร้ายอย่างนี้

(เวลาที่เหลืออยู่. ๒๕๔๑ : ๕๑)

ไก่มีพฤติกรรมหลีกหนีจากเพื่อนเนื่องจากกลัวเพื่อนไม่ยอมรับ จึงเก็บเรื่องไว้เพียงลำพัง การไม่พูดไม่คุยทำให้ไก่สับสน อ้างว้าง เหมือนมีชีวิตอยู่คนเดียวในโลก ทำให้เกิดความอึดอัดดังบทสนทนาที่ว่า

เออ...ถ้าพวกมึงอยากรู้ กูจะบอก กูไม่ไหวแล้วเพื่อน พวกมึงรู้ไหมว่าตอนนี้กูใกล้ความตายเข้าไปทุกทีแล้ว กูเป็นโรคที่สังคมเขารังเกียจ กูไม่อยากบอกพวกมึง เพราะกลัวว่าพวกมึงจะรับกูไม่ได้... ฮือ...ฮือ...พวกมึงเข้าใจกูหรือยังละ...

(เวลาที่เหลืออยู่. ๒๕๔๑ : ๕๑)

ไก่ ถูกกดดันจากเพื่อน ทำให้ต้องพูดความจริงว่าตนเองติดเชื้อเอดส์ ทั้งที่ใจยังไม่พร้อม จึงทำให้ไก่อารู้สึกเสียใจ กังวล และหวาดกลัวในสิ่งที่เพื่อนรับรู้ กลัวว่าเพื่อนจะไม่ยอมรับตนเอง ไก่จึงพยายามปกปิดเพื่อน แต่ในที่สุดไก่อก็ต้องบอกความจริงกับเพื่อนเนื่องจากไม่สามารถเก็บความทุกข์ที่เกิดขึ้นไว้เพียงลำพังได้ การได้พูดได้อธิบายทำให้ไก่อรู้สึกกดดันน้อยลงบ้าง

ในเรื่อง**ห้องสีน้ำเงิน** รสสุคนธ์รู้ว่าตนเองติดเชื้อเอดส์จากสามีทำให้เกิดความหวาดกลัวรังเกียจ ไม่อยากบอกความจริงให้สามีทราบ จึงต้องเก็บไว้เพียงคนเดียวอย่างทุกข์ทรมานดังบทสนทนาที่ว่า

“สามีของดิฉันล่ะคะ จะบอกเขาว่าอย่างไร เขาใช้ไหมคะที่เป็นต้นเหตุ เป็นไปได้ยังไงกัน”

“คุณพร้อมที่จะพูดกับเขาหรือเปล่าคะ”

“พร้อมที่จะพูดหรือ” เธอส่ายหน้า

“แล้วแต่ตัวคุณค่ะ คุณพร้อมเมื่อไรก็เมื่อนั้น”

“ดิฉันยังไม่พร้อม ยังไม่พร้อมที่จะพูดกับใครทั้งนั้น คุณหมอคะ...” ไม่มีคำพูดต่อจากนั้น รสสุคนธ์
สะท้อนอยู่ตลอดเวลา

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๕๓)

รสสุคนธ์ไม่ยอมพูดความจริงกับสามีเนื่องจากโกรธแค้น ไม่พอใจสามีที่เป็นต้นเหตุให้เธอและ
ลูกกลายเป็นผู้มีเชื้อเออดส์ ทำให้รสสุคนธ์เกิดความอึดอัด ทุกข์ใจ เหมือนต้องเผชิญปัญหาที่เลวร้าย
อยู่เพียงลำพัง จึงทำให้ภาวะด้านจิตใจของรสสุคนธ์สลดหดหู่มากยิ่งขึ้น ดังบทบรรยายที่ว่า

“ผมควรจะรับรู้บ้างว่าเกิดอะไรขึ้นกับเรา” นั่นแหละรสสุคนธ์จึงลุกขึ้นและเปิดประตูออกมานอกห้อง
อย่างเงียบงัน จากนั้นเธอก็เดินไปที่โทรศัพท์ที่ห้องรับแขกยามที่จิตใจเข้าสู่ภาวะวิกฤตหาทางออกไม่ได้
เธอต้องการใครสักคนที่พร้อมสำหรับให้ความช่วยเหลือแก่เธอ และคนที่เธอเลือกก็คือ หมอมัสลิน หาก
ไม่มีใครสักคนมารับสาย ไม่มีหมอมัสลิน เธอค่อยๆ วางหูโทรศัพท์ลงและนั่งนิ่งอยู่ตรงนั้น ในที่สุดก็ถึง
วันที่เธอไม่มีใครสักคน ความคลุมเครือและอึดอัดเข้ามาครอบงำสภาวะของจิตใจ หัวใจแห่งโยนนั้นร้อน
แล้งเหมือนดังทะเลทราย รสสุคนธ์เหม่อมองไปข้างหน้า นัยน์ตาเลื่อยลอยดูจไร้ชีวิต

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๖๙)

เขาไม่พูดไม่บอกอะไร ได้แต่นั่งซึม สามีเขาก็ไม่มา อาจทะเลาะกัน รุนแรงแค่ไหนก็ไม่ทราบ

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๑๑๙)

เมื่อขาดคนพูดคุยในยามที่โดดเดี่ยว อ้างว้างว่าเหว่ หมดปัญญาที่จะแก้ปัญหาอัน
เลวร้ายที่เกิดขึ้นกับตนเอง รสสุคนธ์จึงมีแต่ความทุกข์ทรมานใจ

ในเรื่อง**สงครามดอกกุหลาบ** เมื่อทักษัรู้ว่าตนเองติดเชื้อเออดส์ ก็พยายามไม่บอกให้ใครรับรู้เก็บไว้
เพียงลำพัง จนบางครั้งภาวะจิตใจเหมือนถูกกดดันให้ตกอยู่ในสภาพที่ต้องแบกรับปัญหาไว้เพียง
ผู้เดียว ดังบทบรรยายที่ว่า

สาวน้อยมัวแต่ตื่นตะลึงกับภาพตรงหน้า จนไม่ได้สังเกตสีหน้าสีดำที่ชายขณะนั้นว่าดูเหลืออด
เหลือทน...สะกดกลั้นอะไรบางอย่างไว้ มิให้แพร่พรายปรากฏ...

ทักษัรู้สึกเหมือนกับว่า ร่างทั้งร่างของตนเองขณะนี้ เป็นเพียงซากศพ...หรือก่อนเนื้อตายๆ ...
ตายสนิททีเดียวทีเดียวแหละ

(สงครามดอกกุหลาบ. ๒๕๔๓ : ๗๔๐)

...อยากจะทำอะไรบอกน้องสาวบอกใครก็ได้...ให้ผ่อนคลายความเครียดเคร่งเครียดสับสนวันหน้า
จนแทบจะ...

ชายหนุ่มวัยต้นเฒ่าปากแน่น กรามสบกันเขม็งจนปวดหนึบ...เขาอยากจะทำ...ไปให้พ้น ให้ไกล
สุดหล้าขอบฟ้าที่มีอยู่...ให้หลุดพ้นไปจากทุกสิ่งทุกอย่าง จากมนุษย์ชายหญิงทุกผู้ทุกนาม จากโลกบ้าง
ไปนี้

ทักษ์ยกมือกุมขมับสองข้าง...นานมาแล้ว ที่เขาไม่ได้นึกถึงความตาย

(สงครามดอกกุหลาบ. ๒๕๔๓ : ๗๔๔)

ถึงแม้ว่าทักษ์จะไม่บอกให้ใครรู้ แต่การที่ต้องทนเก็บความลับที่ตนเองติดเชื่อเอดส์ ทำให้
ต้องเผชิญอยู่กับความหวาดกลัว วิถีกังวล สับสนอยู่กับความเจ็บปวดเพียงลำพัง จนบางครั้งอยาก
ฆ่าตัวตาย

ในเรื่องหนึ่งตำบลหลายผลิตภัณฑ์ สมบูรณ์อยู่ในฐานะผู้ติดเชื่อเอดส์ ต้องมีชีวิตรอยู่อย่าง
หลบๆ ซ่อนๆ ต้องโกหกชาวบ้านเพราะกลัวถูกรังเกียจ กลัวเพื่อนบ้านไม่ยอมรับ ดังบทบรรยายที่ว่า

เที่ยวโกหกใครต่อใครที่แวะเวียนมาถามหาว่าป่วยไปเยี่ยมลูกๆ แต่หล่อนไม่คิดโกหกสมาน สามสี่
วันมานี้ผิวเอื่อยปากหลายครั้ง ถ้าแข็งแรงเหมือนเก่า เขาจะไปร้านน้ำชา

(หนึ่งตำบลหลายผลิตภัณฑ์. ๒๕๔๕ : ๙๕)

สมบูรณ์ยกมือเหยียดลิบป้ายน้ำตาแทนคำตอบ “กูเอาโรคมาใส่เมีย แล้วดูสิรับยังต้องมาดูแลลูก
หลบๆ ซ่อนๆ” ไม่ให้ชาวบ้านรู้ กินอยากบนเรือน อาบน้ำเช็ดตัวบนเรือน ดึกๆ นอนไม่หลับถึงไปเดิน
ลานม้ง”

(หนึ่งตำบลหลายผลิตภัณฑ์. ๒๕๔๕ : ๙๖)

สมบูรณ์มีชีวิตรอยู่อย่างหลบๆ ซ่อนๆ เพราะไม่ต้องการให้เพื่อนบ้านรู้ว่าตนเองเป็นผู้ติดเชื่อ
เอดส์ เพราะกลัวเพื่อนบ้านรังเกียจ จึงทำให้ต้องคอยปกปิดไม่พูดความจริง

นักเขียนชี้ให้เห็นว่าตัวละครผู้ติดเชื่อเอดส์มักปกปิดตนเองไม่ให้ใครรับรู้ เนื่องจากเกรงว่าคน
จะแสดงความรังเกียจทำให้ตนเองได้รับความกดดันอย่างเจ็บปวด ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลในเชิง
วิชาการดังที่กระทรวงสาธารณสุข (๒๕๔๒ : ๕๔) กล่าวว่า “ผู้ติดเชื่อเอดส์มักแสดงออกเหมือนไม่มี
เหตุการณ์ผิดปกติใดๆ เกิดขึ้น ไม่ยอมพูดคุย แม้จะมีใครเปิดประเด็นนั้นขึ้น แสดงออกว่าตนไม่พร้อม
ที่จะรับรู้อะไรที่เป็นข่าวร้าย”

๓.๑.๔.๔ การฆ่าตัวตาย

พฤติกรรมฆ่าตัวตายที่เกิดขึ้นกับตัวละครผู้ติดเชื่อเอดส์ เนื่องจากตัวละครยอมรับไม่ได้เมื่อรู้ว่าตนเองป่วยเป็นโรคเอดส์จึงหาทางออกโดยการฆ่าตัวตาย ซึ่งปรากฏในเรื่อง **บัวลอย ห่องสีน้ำเงิน และสงครามดอกกุ๊ก**

ในเรื่อง **บัวลอย** พฤติกรรมของบัวลอยเมื่อรับรู้ว่าคุณเองมีเชื้อเอดส์ ทำให้เธอรู้สึกเสียใจ และนำไปสู่การทำร้ายตนเองด้วยการฆ่าตัวตาย ดังบทสนทนาที่ว่า

“แต่ผลการตรวจเลือดของคุณปรากฏว่ามีปัญหาครับ” หมอชะโงกเข้ามาใกล้ “คุณมีเชื้อเอดส์อยู่ในตัวคุณครับ คุณบัวลอย!”

เท่านั้นเอง น้ำตาก็ทะลักออกมาารวกับเชือกพัน

(บัวลอย. ๒๕๓๕ : ๑๐๒)

หญิงสาวไม่รู้ว่าจะลาออกมาจากร้านอาหารแห่งนั้นได้อย่างไร จนกระทั่งมายืนอยู่บนสะพานแห่งนี้

(บัวลอย. ๒๕๓๕ : ๑๐๔)

ใบหน้าที่แต่งแต้มด้วยคราบน้ำตาเชิดขึ้นก่อนที่ผู้เป็นเจ้าของจะพุ่งร่างลงไปหาเจ้ามือยักษ์ที่ทางรออยู่ใต้ผืนน้ำอย่างเต็มใจ

(บัวลอย. ๒๕๓๕ : ๑๐๙)

บัวลอยรู้สึกเศร้าโศกเสียใจในชะตากรรมของตนเอง หาทางออกที่ดีให้กับตนเองไม่ได้ เนื่องจากขาดสติในการยั้งคิด และไม่ยอมรับความจริงในสิ่งที่ตนเองประสบ ประกอบกับหมดกำลังใจที่จะต่อสู้กับปัญหาเพียงลำพัง เนื่องจากคนรักทอดทิ้งเธอไปเมื่อรู้ว่าเธอมีเชื้อเอดส์ ทำให้เธอตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยการฆ่าตัวตาย

ในเรื่อง **ห่องสีน้ำเงิน** รสสุคนธ์รู้ว่าตนเองติดเชื่อเอดส์จากสามีทำให้เธอเกิดความรู้สึกสับสนทุกขใจ และหาทางออกให้ตนเองไม่ได้เธอจึงฆ่าตัวตาย ดังบทบรรยายที่ว่า

“คุณรสสุคนธ์ค่ะ เธอกำลังจะฆ่าตัวตาย”...

ราเมศและมัสลินผลัดกันตะโกนเรียกชื่อรสสุคนธ์ ทั้งสองหันมามองหน้ากันอีกครั้งก่อนที่จะเปิดประตูห้องในสุด เมื่อเขาเปิดประตูแสงไฟจากภายนอกก็สาดส่องให้เห็นร่างของรสสุคนธ์ที่นอนนิ่งอยู่บนเตียง มัสลินวิ่งเข้าไป ราเมศเปิดไฟ ผ้าปูที่นอนลายดอกไม้สีชมพูเปียกน้ำเป็นแนวยาว แก้วน้ำใบหนึ่งตกลงมาแตกเกลื่อนอยู่เกือบปลายเตียงด้านข้าง บนเตียงมีเม็ดยาสีขาวกระจายเกลื่อนเป็น

ร่อยๆ เม็ด ร่างของรสสุคนธ์ยังไม่ขยับเขยื้อนเคลื่อนไหวใดๆ ทั้งสิ้น

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๙๖-๙๗)

รสสุคนธ์ติดเชื้อเอดส์จากสามีและยังไม่สามารถที่จะยอมรับความจริงที่เกิดขึ้นได้ สุดท้ายเธอก็วิ่งหนีความจริง วิ่งหนีสามีด้วยความสับสน และไม่ยอมอภัยในความผิดพลาดที่สามีเป็นผู้กระทำ เธอจึงหาทางแก้ปัญหาโดยการฆ่าตัวตาย

ในเรื่อง**สงครามดอกกุ๊ก** โจ้รู้ว่าตนเองติดเชื้อเอดส์ทำให้หมดกำลังใจ หมดความหวัง ไม่มีแรงต่อสู้ ท้อแท้ ร่างกายทรุดโทรมพร้อมกับภาวะจิตใจที่อ่อนแอ สุดท้ายก็จบชีวิตลงด้วยการฆ่าตัวตาย ดังบทบรรยายที่ว่า

...ใจเป็นคนอ่อนแอ...ยิ่งทรมานเจ็บปวดไม่มีความหวังเหลืออยู่แบบนี้ ก็ยิ่งอ่อนแอหนักขึ้น...

เขากินยาฆ่าแมลง

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๘๐๓)

โจ้รับรู้ว่าจะตนเองติดเชื้อเอดส์และไม่สามารถทำใจยอมรับสิ่งที่เกิดขึ้นได้ ยอมพ่ายแพ้ในทุกๆ สิ่ง ทำให้ไม่มีแรงและกำลังใจที่จะเผชิญกับปัญหา ประกอบกับความเจ็บปวดทุกข์ทรมานของร่างกายที่ได้รับทำให้แก้ปัญหาด้วยการฆ่าตัวตาย

นักเขียนชี้ให้เห็นว่าพฤติกรรมที่เกิดขึ้นกับตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ที่ใช้วิธีการฆ่าตัวตายในการแก้ปัญหา เนื่องจากตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ได้รับความทุกข์ทรมานทั้งทางร่างกายและจิตใจ ไม่สามารถแก้ปัญหาให้ตนเองได้จึงหาทางออกโดยการฆ่าตัวตายเอง ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลในเชิงวิชาการดังที่ อรอนงค์ อินทรวิจิตร และ นรินทร์ กรินชัย (๒๕๓๗ : ๗๒) กล่าวว่า “ความคิดในการฆ่าตัวตายเป็นคำตอบของบุคคลซึ่งถูกคุกคามจากเหตุการณ์ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในชีวิตส่วน “ถ้าผมรู้ว่าติดเชื้อเอดส์ ผมจะฆ่าตัวตาย” โอกาสที่บุคคลผู้ติดเชื้อเอดส์มีความคิดในการฆ่าตัวตายจะสูงกว่าบุคคลทั่วไป” ดังนั้นการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดจะทำให้ผู้ติดเชื้อเอดส์ไม่ทำร้ายตนเองโดยการฆ่าตัวตาย

๓.๑.๔.๕ การทำแท้ง

การทำแท้งเป็นปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นกับตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ขณะกำลังตั้งครรภ์ เนื่องจากภาวะที่มารดามีจิตใจไม่ปกติ สับสน หวาดกลัว ว่าอาจจะถ่ายทอดเชื้อเอดส์ไปสู่บุตรที่อยู่ในครรภ์ จึงแก้ปัญหาโดยการทำแท้ง ซึ่งปรากฏในเรื่อง**ห้องสีน้ำเงิน** และ**สงครามดอกกุ๊ก**

ในเรื่อง**ห้องสีน้ำเงิน** นิราตั้งครรภ์และตรวจพบว่าติดเชื้อเอดส์ เธอจึงตัดสินใจทำแท้ง ดังบทบรรยายที่ว่า

เขาเป็นผู้ช่วยเหลือเธอมาตลอด ช่วยเหลือแม้กระทั่งวันที่เธอร้องให้อยู่อย่างโดดเดี่ยวในห้องตรวจโรคหมายเลขหนึ่ง ซึ่งมีเขาและนิราอยู่เพียงสองคน เธอพบบ้านร้างให้อยู่บนโต๊ะ ขณะที่เขามองเธอด้วยความรู้สึกเวทนาสงสาร เมื่อผลการตรวจเลือดจากคลินิกนิรนามพบว่า เธอมีเชื้อเอดส์อยู่ในกระแสเลือดขณะที่เธอกำลังมีครรภ์ได้สามเดือน สามีของนิราเป็นปลัดอำเภอ ไม่นานจากนั้นทั้งคู่ก็แยกทางกัน เขากลายเป็นที่ปรึกษาของเธอ เขาบอกว่า เธอควรจะทำลายเด็กเสีย

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๑๒๒)

ดิฉันเคยทำแท้งลูกของตนเองเมื่อทราบว่าตนเองติดเชื้อเอชไอวี เขาเป็นคนจัดการเรื่องทั้งหมด เขาพูดถึงเด็กแปดหมื่นคนที่กำลังจะเป็นกำพร้า

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๑๓๔)

นิรากลัวว่าบุตรของตนเกิดมาแล้วต้องกลายเป็นเด็กกำพร้าไม่มีใครเลี้ยงดูเมื่อเธอเสียชีวิตไป เธอจึงตัดสินใจทำแท้งซึ่งเป็นสิ่งที่สร้างความทุกข์ทรมานให้กับเธออย่างยิ่ง

เช่นเดียวกับน้ำหวาน ในเรื่อง**สงครามดอกกุหลาบ** ที่สามีสั่งให้ทำแท้งเมื่อตรวจพบว่าเธอติดเชื้อเอดส์ ดังบทบรรยายที่ว่า

บอกหมอ...จะไปพบ...ไม่เอาแล้ว ไอ้เด็กในท้องนั้นนะให้เอาออก

(สงครามดอกกุหลาบ. ๒๕๔๓ : ๖๖๗)

เขามีเงินนะคะพี่ เขาตกลงไม่เอาเด็กไว้หรือยังงั้นละคะ พี่หวานก็คงไม่มีทางเลือก...ไม่รู้จะเลือกอะไรแล้วมากกว่าเพราะมีอยู่ทางเดียว

(สงครามดอกกุหลาบ. ๒๕๔๓ : ๖๘๙)

พี่หวานเขา...มีอาการพิลึกๆ นะคะ อยากจะตาย จะฆ่าตัวตายทำเดียว ไม่รู้ว่าเพราะเจ็บปวดมากหรือเปล่า ตอนหมอทำแท้งคือ...

(สงครามดอกกุหลาบ. ๒๕๔๓ : ๓๐๑)

มารดาที่ตั้งครรภ์แล้วตรวจพบว่าตนเองเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ มักแก้ปัญหาให้ตนเองและบุตรด้วยการทำแท้ง เพื่อมิให้บุตรต้องเกิดมาเผชิญกับปัญหาโรคเอดส์ และกลายเป็นเด็กกำพร้าภายหลัง การทำแท้งจึงเป็นทางออกที่ดีที่สุดสำหรับมารดาผู้ตั้งครรภ์และเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ ซึ่งนักเขียนได้สะท้อนให้เห็นว่าปัญหาการทำแท้งกับผู้ติดเชื้อเอดส์ที่ปรากฏในบันเทิงคดีมีความสอดคล้องกับหลักความจริงจากข้อมูลในเชิงวิชาการ ดังที่โกศล วงศ์สวรรค์ สุธีรา ตุลยะเสถียร และสฤติ วงศ์สวรรค์ (๒๕๔๓ : ๓๓๒) กล่าวว่า

ในกรณีหญิงมีครรภ์ที่ฝากครรภ์กับสถานพยาบาล ก็เช่นกัน จะถูกตรวจเลือดหาเชื้อเอชไอวี โดยที่ไม่ได้รับการบอกกล่าว หากพบว่าเชื้อเอชไอวีในเลือดบางโรงพยาบาลก็จะไม่รับหญิงมีครรภ์ ติดเชื้อ หรืออาจจะชี้แนะให้ทำแท้งเสีย

ถึงแม้ว่าการทำแท้งจะไม่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่ผู้เป็นมารดาที่ติดเชื้อเอชไอวีแทบจะไม่มีทางเลือกใดนอกเหนือจากการทำใจยอมรับความเจ็บปวดที่ต้องทำลายบุตรของตนด้วยความจำใจ และทุกข์ทรมานกับสิ่งเลวร้ายที่เกิดขึ้นกับตนเองและบุตร

๓.๑.๔.๖ การไม่ยอมรับความจริง

พฤติกรรมที่ตัวละครผู้ติดเชื้อเอชไอวีไม่ยอมรับความจริง ปฏิเสธความจริงเมื่อรู้ว่าตนเองติดเชื้อเอชไอวี เนื่องจากเกิดความกลัวและไม่คาดคิดว่าตนเองจะติดโรคร้ายจึงปฏิเสธความจริง ซึ่งปรากฏในเรื่อง **ห้องสีน้ำเงิน และสงครามดอกกุหลาบ**

ในเรื่อง **ห้องสีน้ำเงิน** เมื่อรสนสุคนธ์รู้ว่าติดเชื้อเอชไอวี ทำให้เธอเกิดอาการช็อค ปฏิเสธความจริง สลับกับอาการนั่งเฉย และอารมณ์โกรธแค้น ดังบทบรรยายที่ว่า

รสนสุคนธ์นั่งตัวแข็ง มือเย็นเฉียบ ดวงตาเลื่อนลอยไร้จุดหมาย นี่คือนิสัยที่แพทย์ทุกคนซึ่งเป็นผู้บอกผลเลือดจะต้องพบเป็นส่วนมาก คนไข้จะมีปฏิกิริยาแรกที่แทบไม่แตกต่างกันเลย นั่นคือทันทีที่ได้รับทราบข่าวร้ายว่าตนมีเชื้อเอชไอวีอยู่ในกระแสเลือด จะเกิดอาการช็อค และปฏิกิริยาต่อไปคือ ปฏิเสธ รสนสุคนธ์ก็เช่นเดียวกัน หลังจากอาการนิ่งงันผ่านไปเธอก็มีสีหน้าซึ่งโกรธพุดเสียงระดัง ประกายตาซุนมั่วว่า

“ไม่จริง” แล้วความเงียบก็เข้าครอบครองสถานที่นั้น หล่อนยังคงบีบมือรสนสุคนธ์ไว้อย่างพลอบประโลม หากยังไม่ได้พุดอะไรออกมาอีกเลย

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๕๐)

รสนสุคนธ์พรวดแต่คำว่า ‘ไม่จริง’ ร่างนั้นสั่นด้วยความตกใจและหวาดกลัว

“ดิฉันเกลียดตัวเอง” เสียงร้องไห้นั้นแรงขึ้นๆ ปลอ่ยให้เธอเป็นเช่นนี้ไปจนกว่าจะสงบลงบ้าง

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๕๑)

รสนสุคนธ์ปฏิเสธความจริงที่เกิดขึ้น ด้วยความรู้สึกสับสน อ้างว้าง เศร้าโศกเสียใจ และกลายเป็นความโกรธแค้น เป็นภาวะที่จิตใจไม่ได้เตรียมใจล่วงหน้า เมื่อต้องเผชิญกับข่าวร้ายโดยกะทันหัน จึงทำให้รสนสุคนธ์ไม่สามารถยอมรับความจริงได้

ในเรื่อง**สงครามดอกรัก** น้ำหวานมีพฤติกรรมไม่สามารถยอมรับความจริงได้ เมื่อแพทย์บอกว่าเธอมีเชื้อเอดส์อยู่ในร่างกาย ทำให้เธอแสดงอาการปฏิเสธ ร้องไห้เสียใจ อะอะโววายวาย ซื่อคหมดสติ และสุดท้ายก็โยนความผิดให้สามี ดังบทสนทนาที่ว่า

“ไม่จริง...ไม่จริง...โกหก” มือที่เท้าขอบโต๊ะของน้ำหวานสั่นระริกทีเดียว ความรู้สึกขณะนั้นเหมือนมีมือยักษ์เอื้อมมาคว่ำหัวนอนยกขึ้นแล้วขว้างไปไกล

รอบกายมีแต่แสงเส้นไฟสว่างพร่างแสงนัยน์ตา สองหูได้ยินเสียงนายแพทย์เข้าไปมาสลับด้วยเสียงกัมปนาทปาดแผ่นดินจะถล่มทลายลงไปในระดับล้น

แหละแล้ว ทุกสิ่งก็ตกอยู่ในความมืด แสงทุกแสงดับวูบ...หล่อนชวนเซ ร่างทั้งร่างทรุดฮวบลงในวงแขนหญิงสาวในชุดขาวที่ถลันเข้ามารับไว้อย่างทุลักทุเลเต็มที่...

(สงครามดอกรัก.๒๕๔๓ : ๖๔๐-๖๔๑)

น้ำหวานพยายามปฏิเสธความจริงที่เกิดขึ้น เนื่องจากกลัวจนทำให้ไม่ยอมรับรู้ ไม่อยากมีชีวิตอยู่ มีความรู้สึกโกรธแค้นผู้เป็นสามีที่ทำให้เธอต้องตกอยู่ในชะตากรรมเช่นนี้ จนไม่สามารถทำจิตใจให้สงบลงได้ จึงมีชีวิตจมอยู่กับความทุกข์ทรมาน หดก่ำลงใจ หดความหวัง ที่จะเผชิญอยู่ในโลกนี้พร้อมกับเชื้อเอดส์

บัลลภก็เช่นเดียวกันที่มีพฤติกรรมไม่ยอมรับความจริง เมื่อรู้ว่าตนเองติดเชื้อเอดส์โดยพยายามโยนความผิดให้ผู้อื่น ดังบทสนทนาที่ว่า

“ไอ้หมอบ้าอะไรนั่น...ตรวจยังงัย พูดยออกมาได้อย่างไร” ทุกประโยคของเขาที่เปล่งออกมา คล้ายเสียงสะท้อนก้องในหูเขา

เปล่งออกไปแล้วก็กลับเข้ามา เหมือนหอกดาบที่แทงอารมณ์ความรู้สึกทั้งหลายทั้งมวล...ไม่ว่าเขาจะพากเพียรบอกตัวเองอยู่สักกี่ว่าไม่จริง..เป็นไปไม่ได้...เป็นไปได้อย่างไรกันก็ตาม

(สงครามดอกรัก. ๒๕๔๓ : ๖๖๓-๖๖๔)

“ฉันไม่ได้เป็น...ไอ้โรคนี้” เขาตวาดเสียงดังทีเดียว แล้วจ้องตาเมียบีบคนล่าสุดที่ค่อยๆ ทรุดกายนั่งแปะลงกับพื้นห้อง นัยน์ตาแดงก่ำชุ่มด้วยน้ำตาเริ่มลอยคว้าง คล้ายชีวิตจิตใจของเจ้าตัวได้แยกออกจากกายเรียบร้อยแล้ว

“นั่งหลนแกมมันไปยุ่งกับใครนะซี แล้วมาโทษฉัน” ปลายประโยค ชายกลางคนหันขวับไปยังสตรีวัยใกล้เคียง ผู้เป็นป้าของเมียบีบ

ฝันร้ายที่เขาคิด วาดหวังว่าเป็นเพียงความฝัน กำลังเป็นความจริงขึ้นมาทุกขณะจิต และลมหายใจอย่างที่ไม่คิดไม่นึกมาก่อน

(สงครามดอกรัก.๒๕๔๓ : ๖๖๕)

บัลลพปฏิเสธความจริงเมื่อรู้ตัวอย่างกะทันหันว่าติดเชื้อเอดส์ ทำให้เขาเกิดความสับสน หวาดวิตก และหวาดกลัวในสิ่งที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ยังแสดงอาการโกรธ และโทษว่าเป็นความผิดของภรรยาที่นำเชื้อเอดส์มาสู่เขา ซึ่งเป็นการบิดเบือนความจริงที่จะปกปิดความผิดของตนเอง

นักเขียนสะท้อนภาพตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ไม่สามารถยอมรับความจริงได้เมื่อรู้ว่าตนเองติดเชื้อเอดส์ พยายามปฏิเสธความจริง เนื่องจากเกิดความหวาดกลัวทำให้ไม่สามารถยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ จึงมักโยนความผิดให้ผู้อื่นหรือโทษสิ่งอื่น ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลในเชิงวิชาการที่กระทรวงสาธารณสุข (๒๕๔๒ : ๕๘) กล่าวว่า “การปฏิเสธความจริง เป็นภาวะที่ผู้ติดเชื้อเอดส์ไม่ยอมรับว่าตนเกี่ยวข้องกับอยู่ หรือไม่ยอมรับว่าเป็นเรื่องของตนเอง” แสดงให้เห็นว่าโรคเอดส์เป็นโรคที่น่ากลัวทำให้ผู้ติดเชื้อเอดส์หลีกเลี่ยงความจริงที่เกิดขึ้น

๓.๑.๔.๗ การแก้แค้น

พฤติกรรมที่ตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์คิดแก้แค้นสังคมเกิดจากความโกรธแค้น น้อยใจในโชคชะตาของตน และโทษคนอื่นจึงคิดแก้แค้นคนในสังคม ดังปรากฏในเรื่อง **แค้นนางพญางามเมือง**

ในเรื่อง **แค้นนางพญางามเมือง** มั่วจึงเสีย มีแต่ความทุกข์โศก ความเสียใจ ความสับสน ความเจ็บปวด และสุดท้ายก็อาฆาตแค้นผู้ชาย เมื่อเธอรับรู้ว่าคุณติดเชื้อเอดส์ดังบทบรรยายที่ว่า

นางสาบานว่า ก่อนชีวิตแตกดับ จะทำทุกสิ่งไม่เลือกวิธี เพียงเพื่อแก้แค้นเหล่าบุรุษให้จงได้
วิธีแก้แค้นที่นางคิดไว้ ก็คือการให้บุรุษมาเสพสุขกับนาง และรับเชื้อจากนาง
คืนนั้น นางเรียกเล่ายี่และเล่าซาซึ่งเคยจับแล้วควบคุมตัวนาง มาอดอ้อนและร่วมเสพสุขจนพอใจ
(แค้นนางพญางามเมือง. ๒๕๓๘ : ๓๕)

ความแค้นทั้งปวงที่มีถูกชำระล้างอย่างสาสม เพราะนางได้แพร่พิษร้ายไปสู่เหล่าบุรุษวราตรีทั้งหลาย
แล้วเมื่อถึงระยะหนึ่ง นางจะประกาศบันทึกออกไปให้ลือลั่นจนทั่วยุทธภพ

(แค้นนางพญางามเมือง. ๒๕๓๘ : ๓๖)

พฤติกรรมที่มั่วจึงเสีย มีแต่ความอาฆาตแค้น โดยไม่ยอมรับความจริงที่เกิดขึ้น ทำให้เธอสร้างพฤติกรรมที่ทำลายล้างโดยการแพร่เชื้อเอดส์ไปสู่คนอื่นๆ ด้วยความโกรธเกลียดที่ครอบงำจิตใจ พฤติกรรมของมั่วจึงเสียจึงเป็นจุดหนึ่งที่ทำให้เชื้อเอดส์แพร่ระบาดไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นปัญหาหนึ่งของสังคมที่ผู้ติดเชื้อเอดส์ขาดความรับผิดชอบในตนเอง ถือความพอใจของตนเองเป็นที่ตั้งเพื่อสนอง

อารมณ์โกรธของตนเอง โดยไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนที่คนอื่นจะได้รับ นับว่าเป็นพฤติกรรมการแก้แค้นสังคมที่ยากจะป้องกัน หากผู้มีเชื้อเอชไอวีขาดความสำนึกในผิดชอบชั่วดี

นักเขียนสะท้อนภาพพฤติกรรมการแก้แค้นที่เกิดขึ้นจากตัวละครผู้ติดเชื้อเอชไอวี เนื่องจากตัวละครผู้ติดเชื้อเอชไอวีเกิดความอาฆาตพยาบาทคิดว่าผู้อื่นทำให้ตนเองได้รับเชื้อเอชไอวี ทำให้ต้องการแพร่เชื้อเอชไอวีไปสู่ผู้อื่นเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลในเชิงวิชาการดังที่ สถาพร มานัสสถิตย์

(๒๕๓๓ : ๙๔) กล่าวว่า “ในบางคนอาจแสดงอาการโกรธและโทษสิ่งแวดล้อมก้าวร้าวต่อคนในสังคมรอบข้าง อาจมีความรู้สึกอยากแก้แค้นสังคมด้วยการมีเพศสัมพันธ์กับคนอื่นมากขึ้น” พฤติกรรมเช่นนี้ทำให้โรคเอชไอวีแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วและทำให้เกิดเป็นปัญหาสังคมที่ยากจะแก้ไข

นักเขียนสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมของตัวละครที่ติดเชื้อเอชไอวีผ่านบันทึงคิดในแง่มุมมองต่างๆ ดังนี้

ระยะเริ่มแรก ผู้ติดเชื้อมักไม่ยอมรับความจริงและมีอาการวิตกกังวลอย่างรุนแรง โดยการแสดงออกต่างๆ เช่น ไม่เชื่อผลการตรวจ ขอดตรวจซ้ำ เปลี่ยนสถานที่ตรวจใหม่ บางคนอาจแสดงอาการโกรธ และไม่พอใจพร้อมปฏิเสธความจริง ตกใจ สับสน ช็อค และอาจนิ่งเงียบไปเฉยๆ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สร้างความทุกข์ทรมานให้กับตัวละครผู้ติดเชื้อเอชไอวีอย่างมาก เนื่องจากไม่คาดคิดว่าตนเองต้องเผชิญกับโรคร้ายที่ไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ ในระยะนี้ถ้าผู้ติดเชื้อเอชไอวีได้กำลังใจที่ดีจะทำให้เขามีชีวิตอยู่ต่อไปอย่างไม่ทุกข์ทรมานมากนัก

ระยะปรับตัว เป็นระยะที่ผู้ติดเชื้อมีอาการต่างๆ มากมายเกิดขึ้น เช่น รู้สึกผิดจนทำร้ายตนเอง มีความวิตกกังวล ไม่ยอมรับความจริง เกิดความไม่สบายใจ สับสน และที่สำคัญในระยะนี้มักมีการฆ่าตัวตาย นอกจากนี้ยังแสดงความรู้สึกโกรธอย่างรุนแรงและโทษผู้อื่นที่ทำให้ตนเองต้องตกอยู่ในสภาพผู้ติดเชื้อเอชไอวี จนทำให้มีการแก้แค้นสังคมด้วยการมีเพศสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ มากขึ้นเพื่อต้องการแพร่เชื้อเอชไอวี ทำให้โรคเอชไอวีแพร่ระบาดเพิ่มขึ้นและยากต่อการควบคุม

ระยะยอมรับความจริง เมื่อเวลาผ่านไปผู้ติดเชื้อเอชไอวีสามารถปรับตัวและยอมรับความจริงได้มากขึ้น มีการคิดหาแนวทางในการดำเนินชีวิตต่อไปตามปกติ โดยเริ่มตั้งเป้าหมายให้ชีวิต สอดคล้องกับความเป็นจริงในปัจจุบันที่มีเชื้อเอชไอวีอยู่ในร่างกาย มีความหวังว่าอาจมีสุขภาพเป็นปกติได้ และหวังว่าในอนาคตอาจจะหายจากโรคนี้ บางคนปรับตัวได้ดีจะพยายามตัดความกังวลและใช้ชีวิตอยู่กับปัจจุบันอย่างดีที่สุด ผู้ป่วยบางคนพยายามสร้างประโยชน์ให้สังคม เช่น การสร้างโครงการต่างๆ เพื่อให้ความรู้เรื่องโรคเอชไอวี การเขียนบันทึกของตนเองเพื่อเผยแพร่เกี่ยวกับโรคเอชไอวี การบรรยายในฐานะผู้ป่วยเอชไอวีเพื่อให้ความรู้แก่คนในสังคม ในระยะนี้ผู้ติดเชื้อเอชไอวีจะเป็นผู้สร้างประโยชน์ให้กับสังคมได้อย่างเข้มแข็งหากยอมรับความจริงที่ตนป่วยเป็นโรคเอชไอวีได้

พฤติกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวละครผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่นักเขียนพยายามถ่ายทอดผ่านบันทึงคิดทั้งในแง่บวกและแง่ลบ เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้ความเข้าใจในพฤติกรรมของผู้ป่วยเอชไอวี

ได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพื่อนำไปสู่การป้องกัน การแก้ไข ตลอดจนการให้กำลังใจกับผู้ติดเชื้อเอดส์ เพื่อให้เขาดำเนินชีวิตในสังคมอย่างปกติสุขในช่วงเวลาที่เหลืออยู่ การนำเสนอพฤติกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในบ้านเชิงคดีจึงมีความถูกต้องและสอดคล้องกับข้อมูลในเชิงวิชาการ ดังที่

สถาพร มานัสสถิตย์ (๒๕๓๓ : ๙๓-๙๔) กล่าวว่า

เมื่อได้รับทราบผลการตรวจเลือดว่า ‘บวกเอดส์’ และเป็นชนิด ‘บวกจริง’ ไม่ใช่ ‘บวกปลอม’ จะมีผลกระทบต่อภาวะจิตใจอย่างรุนแรง โดยทั่วไปพอจะกล่าวได้ว่าภาวะจิตใจจะมีการเปลี่ยนแปลงเป็น ๓ ระยะ

๑. ระยะเริ่มแรก (Initial crisis) เป็นระยะปรับตัววิกฤติการณ์ในชีวิต ที่พบได้บ่อยที่สุดในระยะแรกนี้คือ การไม่ยอมรับความจริงสลับกับอาการวิตกกังวลอย่างรุนแรง ผู้ติดเชื้อเอดส์จะมีการแสดงออกต่างๆ เช่น ไม่เชื่อผลการตรวจเลือด ขอตรวจซ้ำ ยืนยันว่าตนไม่มีปัจจัยเสี่ยง บางคนอาจแสดงความโกรธ และไม่พอใจออกมาพร้อมกับปฏิเสธความจริง ในระยะนี้ผู้ติดเชื้อเอดส์จะรู้สึกสับสน บางรายเพียงแต่นั่งเงียบไปเฉยๆ

๒. ระยะกลางหรือระยะปรับตัว (Transitional state) เป็นระยะที่ผู้ติดเชื้อจะมีอารมณ์ต่างๆ มากมาย สลับปะปนกันไป เช่น อาจมีความรู้สึกโกรธ รู้สึกผิดอยากลงโทษตัวเอง รู้สึกสงสารตัวเอง อาจมีความวิตกกังวล ไม่ยอมรับความจริงแทรกมาเป็นระยะ ในระยะนี้ผู้ติดเชื้ออาจทบทวนถึงพฤติกรรมของตนที่ผ่านมาซึ่งอาจทำให้รู้สึกไม่สบายใจ สับสน และประเมินค่าตนเองต่ำ โดยเฉพาะถ้าพฤติกรรมที่ตนเองมีความรู้สึกขัดแย้งอยู่เดิม เช่น พฤติกรรมรักร่วมเพศ การใช้ยาเสพติด การนอกใจคู่สมรส ก็จะทำให้รู้สึกผิดและลงโทษตัวเองมากขึ้น ในระยะนี้อาจมีความคิดอยากตาย หรือคิดฆ่าตัวตายได้ ในบางคนอาจแสดงอาการโกรธและโทษสิ่งแวดล้อม อาจก้าวร้าวต่อคนในสังคมรอบข้าง อาจมีความรู้สึกอยากแก้แค้นสังคมด้วยการมีเพศสัมพันธ์กับคนอื่นมากขึ้น บางรายก็มีอาการซึมเศร้าอย่างรุนแรง ไม่รับประทานอาหาร ไม่ทำงาน หรือทำงานผิดพลาดบ่อยๆ เป็นต้น

๓. ระยะปรับตัวได้และยอมรับความจริง (Acceptance) เมื่อเวลาผ่านไปถ้าผู้ติดเชื้อสามารถปรับตัวได้และยอมรับความจริงมากขึ้น จะค่อยๆ หาแนวทางการดำเนินชีวิตต่อไปตามปกติมากที่สุดได้ โดยจะเริ่มตั้งเป้าหมายของชีวิตในแนวที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันของตน ยอมรับว่าตนติดเชื้อเอดส์และมีโอกาสเป็นโรคร้ายแรง แต่ก็ยังสามารถตั้งความหวังได้ว่าตนเองอาจมีสุขภาพเป็นปกติไปได้อีกนานพอสมควร รวมทั้งหวังว่าในอนาคตอาจมีความหวังในการหายจากโรคนี้ได้ ผู้ติดเชื้อที่ปรับตัวได้ดีจะพยายามตัดความกังวลและใช้ชีวิตในปัจจุบันได้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ จะไปทำงานสะสมสิ่งต่างๆ ที่ค้างค้ำให้เสร็จ ทำงานที่ตนอยากทำให้สำเร็จให้จบ ใช้ชีวิตแบบที่ตนต้องการ รวมทั้งเตรียมพร้อมกับสถานการณ์ข้างหน้าหากตนเองต้องเจ็บป่วยมากขึ้นไปด้วย

จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมของตัวละครที่ติดเชื้อเอดส์ ที่นักเขียนสะท้อนผ่านบ้านเชิงคดี เป็นส่วนหนึ่งที่ถ่ายทอดสู่ผู้อ่านให้รับรู้และเข้าใจพฤติกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

๓.๒ พฤติกรรมของตัวละครที่เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอดส์

พฤติกรรมของตัวละครที่เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอดส์นั้นมีผลกระทบต่อตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ โดยเฉพาะพฤติกรรมของคนในครอบครัวและคนในสังคม ซึ่งมีผลต่อการดำเนินชีวิตของผู้ติดเชื้อเอดส์ ตราบใดที่ผู้ติดเชื้อเอดส์ยังเป็นสมาชิกคนหนึ่งของครอบครัวและสมาชิกคนหนึ่งของสังคม พฤติกรรมของคนในครอบครัวและคนในสังคมย่อมมีอิทธิพลต่อตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

พฤติกรรมของตัวละครที่เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอดส์ เป็นอีกแง่มุมหนึ่งที่นักเขียนต้องการสะท้อนให้เห็นลักษณะการกระทำต่างๆ ของผู้เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอดส์ ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว หรือ สังคม มีส่วนต่อชีวิตที่เหลืออยู่ของผู้ติดเชื้อเอดส์ ผู้วิจัยวิเคราะห์พฤติกรรมของตัวละครที่เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอดส์ โดยวิเคราะห์จากพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัว และพฤติกรรมของสมาชิกในสังคม ดังนี้

๓.๒.๑ พฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัว

สมาชิกในครอบครัวที่ต้องรับภาระผู้ติดเชื้อเอดส์ มักแสดงพฤติกรรมแตกต่างกันไป บางครอบครัวยอมรับความเป็นจริงที่เกิดขึ้น มีความเข้าใจ เข้าใจ เป็นกำลังใจสำคัญให้กับผู้ติดเชื้อเอดส์ ที่จะต่อสู้กับโรคร้ายต่อไป จนกว่าจะถึงวาระสุดท้ายของชีวิต เป็นผู้ดูแลอย่างใกล้ชิด ไม่แสดงความรังเกียจ หวาดระแวงเมื่อได้ใกล้ชิดกับผู้ติดเชื้อ ยังคงทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันเช่นเดิม เช่น การรับประทานอาหารร่วมกัน การอาศัยอยู่บ้านเดียวกัน การไปพักผ่อน ตลอดจนการพูดคุย ซึ่งถือว่าพฤติกรรมเหล่านี้เป็นกำลังใจสำคัญที่จะช่วยให้ชีวิตของผู้ติดเชื้อเอดส์ยืนยาวต่อไปได้อีก

๓.๒.๑.๑ สมาชิกในครอบครัวที่ให้การดูแลเอาใจใส่กับผู้ติดเชื้อเอดส์

ครอบครัวนับว่าเป็นกำลังใจสำคัญต่อผู้ติดเชื้อเอดส์ที่จะทำให้ชีวิตที่เหลืออยู่มีความสุข การที่สมาชิกในครอบครัวให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ติดเชื้อเอดส์ด้วยความรักและความเข้าใจ จะทำให้ผู้ติดเชื้อเอดส์มีกำลังใจที่จะใช้ชีวิตต่อไปอย่างเข้มแข็ง นักเขียนได้สะท้อนให้เห็นว่าสมาชิกในครอบครัวที่ให้การดูแลเอาใจใส่ไม่จะเป็น พ่อ แม่ ลูก ญาติ และคนรัก จะทำให้ผู้ติดเชื้อเอดส์ได้รับความสุขใจยิ่งขึ้น

๓.๒.๑.๑.๑ พ่อ

พ่อเป็นสมาชิกในครอบครัวคนหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของคนในครอบครัว ความรักความเข้าใจที่ได้รับจากพ่อจึงเป็นสิ่งที่ทำให้ตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์สามารถดำเนินชีวิตต่อไปอย่างมีความสุข ซึ่งปรากฏในเรื่องก่อนจะถึงจุดดับ รอยยิ้ม และดาวเที่ยงวัน ตะวันเที่ยงคืน

ในเรื่องก่อนจะถึงจุดดับ พฤติกรรมของผู้เป็นพ่อ เมื่อรับรู้ว่าคุณชายติดเชื้อเอดส์ ความรู้สึกครั้งแรกยอมรับความจริงในสิ่งที่เกิดขึ้นไม่ได้ จึงแสดงอาการหวาดกลัว หวั่นวิตก ดังบทบรรยายที่ว่า

เจตรินตกใจสุดขีด เขาตกใจยิ่งกว่าสงฟางเสียอีก ไม่คิดเลยว่าสงฟาง ลูกชายคนเดียวของเขา จะต้องประสบเคราะห์เช่นนี้ เจตรินทำใจไม่ได้ เขาตะโกนอย่างบ้าคลั่ง พึมพาย
ไม่จริง ตาอันไม่ได้เป็นเอดส์ ตาอันยังสบายดี สบายดีทุกอย่าง

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓ : ๙๕)

พ่อของสงฟางพยายามปฏิเสธความจริงที่เกิดขึ้นกับบุตรชาย ความรู้สึกเศร้าโศกเสียใจ ทำให้แทบควบคุมตนเองไม่ได้ แต่ในที่สุดทั้งพ่อและแม่ก็ยอมรับความจริง และเป็นกำลังใจที่ดีให้กับสงฟาง

พ่ออยากให้ลูกพักผ่อนให้เต็มที่ และถ้าลูกแข็งแรงเมื่อไหร่จะได้กลับไปทำงานอย่างไรละ

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓ : ๑๒๙)

ความรัก ความเข้าใจ และการดูแลเอาใจใส่ให้กับสงฟางทำให้ร่างกายของสงฟางที่กำลังเจ็บหนัก ทุเลาเบาบางลงได้ เพราะกำลังใจและความเห็นอกเห็นใจที่ครอบครัวมีให้ เป็นแรงผลักดันให้อาการของสงฟางดีขึ้น และสามารถทำประโยชน์เพื่อสังคมอย่างมีคุณค่า

ในเรื่องรอยยิ้ม ครอบครัวของลำดวนเป็นอีกครอบครัวหนึ่งที่มีบุตรสาวเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ แต่ทั้งพ่อและแม่ก็ยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้นกับลำดวน และพยายามคิดปลอบใจลำดวน ให้นึกว่าเป็นเวอร์กรรม ทั้งพ่อและแม่ก็ยังดูแลเอาใจใส่ลำดวนด้วยดีตลอดมา ดังบทบรรยายที่ว่า

ระหว่างนั้นเธอรู้ว่าทุกคนเป็นห่วง รันทดพอๆ กับเธอ โดยเฉพาะพ่อ เสียงหัวเราะดังยาว (เอกลักษณ์เฉพาะตัว) ของท่านห้วนสั้นลงทันตา เธอเห็นพ่อแอบร้องไห้อยู่หลายครั้ง บางวันยื่นมือมาลูบหัวเธอเหมือนตอนเด็กๆ ทว่านิยามแห่งการสัมผัสกลับต่างกับเมื่อก่อนลิบลับ พ่อกลายเป็นหุ่นแข็งที่อ้อมไปไว้ชีวิตวิญญาณ

(รอยยิ้ม. ๒๕๔๑ : ๑๒๔)

ยามที่สามารถควบคุมตนเองได้พ่อจะกล่าวอย่างยอมจำนนชะตากรรม “ถือเสียว่าเป็นกรรมเวรชาติก่อน และไม่ยากให้คนอื่นมารับกรรมเวรต่อจากเราจริงๆ แล้วคนไม่มีผิวเป็นหม้ายต่อไปหลายคน...”

(รอยยิ้ม. ๒๕๔๑ : ๑๒๕)

พ่อเป็นผู้ปลอบโยนและมอบความหวังให้ลำดวนด้วยความจริงใจ และยอมรับความจริงในสิ่งที่เกิดขึ้น ทำให้ลำดวนมีชีวิตอยู่ร่วมกับเชื้อเอดส์อย่างยอมจำนน และใช้ชีวิตที่เหลืออยู่อย่างคนปกติทั่วไป ถึงแม้บางครั้งพ่อและลำดวนจะต้องทุกข์ทรมานกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แต่เมื่อคนในครอบครัวแสดงความห่วงใยและเข้าใจชะตากรรมของลำดวน จึงเป็นการสร้างกำลังใจให้ลำดวนแข็งแกร่ง

ในเรื่องดาวเที่ยงวัน ตะวันเที่ยงคืน เมื่อปฎิบัติทราบว่าเป็นบุตรชายของตนติดเชื้อเอดส์ ทำให้เขาหวาดวิตก หวาดกลัวในสิ่งที่จะเกิดขึ้น จนแทบจะควบคุมสติตนเองไม่ได้ ดังบทสนทนาที่ว่า

“แล้วนี่พ่อคิดจะทำยังไงต่อไปครับ”

“ก็ยังไม่รู้ซี...แต่ยังงั้นพ่อก็ต้องรักษาเจ้าปราวณณ์อย่างสุดความสามารถ ยื้อเวลาต่อชีวิตให้มันให้นานที่สุด” น้ำใสเริ่มไหลออกจากดวงตาของปฎิบัติ อนาคตอันใกล้ของลูกชายทำให้เขารวดร้าวในอกอย่างเหลือแสน...อีกไม่นานนักหรือคนที่เขารักอย่างเขาคงต้องเป็นฝ่ายเผาศูญของตัวเขาแทน

(ดาวเที่ยงวัน ตะวันเที่ยงคืน. ๒๕๔๗ : ๒๔๖)

ปฎิบัติยอมรับความจริงที่บุตรชายเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ โดยไม่รังเกียจหรือทอดทิ้งให้เขาอยู่อย่างคนไร้ญาติ ปฎิบัติพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อรักษาชีวิตลูกชายของตนไว้ให้นานที่สุด ถึงแม้ตนเองจะต้องทนทุกข์ทรมานกับข่าวร้ายที่ได้รับก็ตาม

๓.๒.๑.๑.๒ แม่

แม่คือผู้ที่คอยให้ความรักความเข้าใจกับสมาชิกในครอบครัวเป็นอย่างดี โดยเฉพาะสมาชิกที่ป่วยเป็นโรคเอดส์ถ้าได้รับการดูแลเอาใจใส่จากผู้เป็นแม่อย่างรักใคร่ จะทำให้มีความสุขและสามารถดำเนินชีวิตต่อไปอย่างเข้มแข็ง ซึ่งปรากฏในเรื่องก่อนจะถึงจุดดับ แบบนี้ก็มิด้วย และห้องสีน้ำเงิน

ในเรื่องก่อนจะถึงจุดดับ เพกาผู้เป็นแม่เคยหวาดกลัวและรังเกียจผู้ติดเชื้อเอดส์ แต่เมื่อสงพางลูกชายติดเชื้อเอดส์ เธอก็ยอมรับและเข้าใจลูกชาย ดังบทบรรยายที่ว่า

เพกาผู้เป็นแม่ที่เคยกลัวติดเชื้อเอดส์ก็เปลี่ยนไปเป็นคนละคน คอยดูแลเอาใจใส่สงพางทุกอย่าง จัดกับข้าวสัรับตามเวลาโดยไม่ขาดตกบกพร่อง สงพางกินยาตามที่หมอสั่งทุกมื้อ

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓ : ๙๙)

คงเป็นเพราะผมโชคดี พ่อและแม่ของผมไม่เคยรังเกียจผมเลย

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓ : ๑๑๖)

เพกายอมรับและเข้าใจในสิ่งที่เกิดขึ้นกับสงฟางในฐานะผู้ติดเชื้อเอดส์ได้ เพราะความรัก ความผูกพันที่เพกามีให้กับสงฟาง จึงดูแลสงฟางอย่างดี โดยไม่รังเกียจ

ในเรื่อง**แบบนี้ก็มีด้วย** เมื่อพลขิงเข้าใจว่าตนเองติดเชื้อเอดส์ จึงคิดฆ่าตัวตาย แต่เมื่อกลับมาพบหน้าแม่ความคิดก็เปลี่ยนไป เพราะเขารู้ว่าถึงแม้เขาจะติดเชื้อเอดส์ แม่ก็ยังรักและห่วงใยเขาไม่เปลี่ยนแปลง ดังบทบรรยายที่ว่า

เมื่อพ่อแม่สังเกตเห็นความผิดปกติของพลขิง ก็ชักไชรู้ดู พอรู้เรื่องเข้า พี่น้เลยเศร้ากันหมดทั้งครอบครัว เพราะในความคิดของพ่อแม่-ลูกทั้งสาม คำว่า ‘โรคเอดส์’ หมายถึง ‘ความตาย’

ความจริงก่อนหน้านี้ พลขิงเคยคิดจะฆ่าตัวตายมาแล้ว แต่อยู่ๆ ก็คิดได้ว่าชีวิตยังมีคุณค่า ยิ่งได้กลับไปเห็นหน้าแม่ พลขิงเลิกคิดฆ่าตัวตายโดยเด็ดขาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำร่ำความของแม่ที่บอกว่า ถ้าขิงตาย แม่จะขอตายด้วย พลขิงจึงไม่มีทางเลือก นอกจากจะต้องพยายามเก็บเนื้อเก็บตัวรักษาชีวิตไว้ให้นานที่สุดเท่าที่จะนานได้

(แบบนี้ก็มีด้วย. ๒๕๓๘ : ๕๘)

แม่รักพลขิงมาก แม้ว่าพลขิงจะติดเชื้อเอดส์ก็ตาม แต่ความรัก ความเข้าใจ และกำลังใจที่แม่ให้พลขิงไม่มีวันเปลี่ยนแปลง จึงทำให้พลขิงมีความหวัง และตั้งใจมีชีวิตอยู่ต่อไปจนวันสุดท้ายจะมาถึง เพื่อให้สมกับความรักของแม่ที่มีต่อเขา

ในเรื่อง**ห้องสีน้ำเงิน** เมื่อมารดาของรสสุนทรทราบว่าบุตรสาวป่วยเป็นโรคเอดส์ เธอก็ยอมรับความจริงที่เกิดขึ้นอย่างเข้มแข็ง พยายามปรับตัว และดูแลบุตรสาวด้วยความรักความเต็มใจ ดังบทสนทนาที่ว่า

“คะ ดิฉันทราบแล้ว มันเป็นเรื่องร้ายแรงใช่ไหมคะ ดิฉันทราบว่าโรคเอดส์เป็นแล้วไม่มียารักษา บอกให้ดิฉันทราบด้วยนะคะว่า ในความเป็นแม่ เป็นคนที่ต้องดูแลลูกของตัวเองนั้น ดิฉันต้องทำอะไรบ้าง”

มัสลินทิ้งในตัวของหญิงชาวบ้านคนนี้ นางช่างเต็มไปด้วยความสงบ ไม่ฟูมฟาย และกล่าววาทะ ทุกถ้อยคำมีสตินำยกย่องทีเดียว

“ดิฉันทำได้ค่ะ หลวงพ่อที่วัดสอนให้มีสติแล้วปัญญาจะเกิด” นางยิ้มเล็กน้อย

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๑๕๐)

“คะ” นางรับคำ ในความเข้มแข็งมีสลิ้นเห็นน้ำตาที่คลออยู่ก่อนที่จะไหลรินลงมา

“ถ้าเป็นได้ ดิฉันอยากจะให้เธอไปอยู่บ้านที่กาญจนบุรีเมื่อใกล้คลอด เพราะดิฉันจะได้เป็นผู้ดูแลเธอได้อย่างเต็มที่”

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๑๕๑)

นางดูแลลูกสาวทุกอย่าง จัดบ้านให้สะอาด จ้างคนมาถากหญ้าหน้าบ้านที่เริ่มขึ้นคลุมผิวดิน และแปลงดอกไม้

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๑๕๓)

แม่ของรสสุคนธ์ ดูแลรสสุคนธ์ด้วยความเข้มแข็ง เอาใจใส่อย่างดี ไม่แสดงความรังเกียจ และเป็นกำลังใจสำคัญที่ทำให้รสสุคนธ์มีชีวิตที่เหลืออยู่อย่างมีความสุข

เช่นเดียวกับมารดาของนิรา ซึ่งเป็นผู้ดูแลบุตรสาวที่ติดเชื้อเอดส์ด้วยความรัก ความเอาใจใส่ จนถึงวาระสุดท้ายของบุตรสาว โดยมีได้รังเกียจแต่อย่างใด ดังบทสนทนาที่ว่า

“สตรีวัยหกสิบเศษเดินเข้ามาพร้อมด้วยถุงใส่ขนมปังและผลไม้ถุงอุ่นและส้ม นายแพทย์วิตติดยกมือไหว้ เขาจำได้ว่าเธอคือแม่ของนิรา”

“คุณป้าเฝ้าตลอดเลยหรือครับ” นางพยักหน้า ปรายตาของนางเต็มไปด้วยความห่วงใยต่อลูกสาวอย่างเปี่ยมล้น

“หิวไหมลูก” นางถาม มือร่ำนเกรียมลูบศีรษะคนป่วยเบาๆ “นมสดนะ กินสักหน่อย”

นิราสงสารมารดา พยายามยิ้มและพยักหน้า นางกู่กู่จอบเปิดนมสดตักน้ำแข็งในกระติกใส่แก้วเล็กน้อย พอเย็นแล้วใส่หลอดยื่นไปให้คนป่วยดูด

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๑๓๑)

หญิงชราผู้เป็นมารดาเดินเข้ามา ดวงตามีแววเศร้าลึกแฝงความห่วงใยอาทรไว้ภายในดวงตาชรา คู่ นั้น ในความเป็นผู้ให้กำเนิด เป็นมารดาผู้หล่อเลี้ยงเลือดเนื้อเชื้อไขของตนมา ขณะนี้หัวใจนางระทมทุกข์กว่าหัวใจใครทั้งหมด

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๑๓๕)

แม่เป็นผู้ดูแลเอาใจใส่นิรา ช่วยให้นิรามีกำลังใจและเข้มแข็ง ถึงแม้เธอจะต้องทุกข์ใจมากสักเพียงใดในชะตากรรมของบุตรสาว แต่พยายามยอมรับความจริงที่เกิดขึ้น เข้าใจ และเห็นอกเห็นใจบุตรสาว เธอจึงทำหน้าที่ดูแลผู้ป่วยได้อย่างเข้มแข็ง และทำให้ผู้ป่วยมีความสุขที่ได้รับรู้ถึงความรักของผู้เป็นแม่ที่มีต่อเธออย่างเสมอต้นเสมอปลาย แม้ในตัวเธอจะมีโรคภัยอยู่ก็ตาม

๓.๒.๑.๑.๓ ลูก

ลูกคือกำลังใจสำคัญของพ่อแม่ ยามที่พ่อแม่ป่วยเป็นโรคเอดส์ ลูกจึงเป็นสมาชิกคนหนึ่งในการครอบครัวที่จะทำให้พ่อแม่มีความเข้มแข็งในการดำเนินชีวิตต่อไปแม้จะติดโรคเอดส์ ซึ่งปรากฏในเรื่อง **สงครามดอกกุ๊ก**

ในเรื่อง**สงครามดอกกุ๊ก** ปานแก้วเป็นบุตรสาวของบัลลพที่ดูแลเอาใจใส่เยี่ยมเยียน ให้กำลังใจเมื่อบัลลพเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ โดยไม่แสดงความรังเกียจหรือหวาดกลัว แต่กลับรู้สึกเวทนา สงสาร เสียใจในสิ่งที่เกิดขึ้นกับพ่อของตน ดังบทบรรยายที่ว่า

หญิงสาวรู้สึกขุ่นลุกด้วยความหวาดหวั่นอย่างบอกไม่ถูก...ไอ้ผู้ชายคนที่เป็นผัวผู้หญิงคนนี้ ก็คือ บิดาของตนเช่นกัน...แม่ผู้อ่อนแอ พ่ายแพ้แก่ชะตากรรม จนต้องจบชีวิตตนเองด้วยยาเบื่อหนู สมควรจะ ดีใจมากกว่าที่ตนไร้เสนาหา มิต้องตกเป็นเหยื่อโรคร้ายซึ่งยังไม่มียารักษาให้หายขาดได้
น้ำตา ร้อนๆ เอบอบขึ้นมากันที่ทันใด จนปานแก้วต้องเบือนหน้าหนี ใจที่เต้นรัวๆ เต้นแรงยิ่งขึ้น
(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๖๓๙)

พอจะรู้ตัวรู้เรื่อง...เค้าจะเป็นยังงี้ละ ถ้าวันไหนบอกว่าลูกสาวจะมาละก็ เหมือนเขาจะรอ...มี
ลูกสาวคนเดียวคนหนึ่งที่เขารอ...

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๘๖๓)

ความผูกพันทางสายเลือดทำให้ปานแก้วเป็นกำลังใจที่ดีให้กับบัลลพพ่อผู้ติดเชื้อเอดส์ และมีส่วนทำให้บัลลพมีกำลังใจที่จะอยู่สู้กับโรคร้าย เพียงเพราะน้ำใจที่ผู้เป็นบุตรสาวหยิบยื่นให้ในฐานะลูก โดยไม่แสดงความรังเกียจ และมาเยี่ยมเยียนดูแลบ้างเป็นครั้งคราว จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้บัลลพรู้สึก ว่าไม่ได้ถูกทอดทิ้งอย่างโดดเดี่ยว

๓.๒.๑.๑.๔ ญาติ

ญาติเป็นสมาชิกกลุ่มหนึ่งที่เป็นกำลังใจให้ผู้ติดเชื้อเอดส์มีชีวิตอยู่ต่อไปอย่างสงบสุขได้โดยการไม่แสดงความรังเกียจ และให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ติดเชื้อเอดส์ จะทำให้ผู้ติดเชื้อเอดส์มีชีวิตที่นานขึ้น ซึ่งปรากฏในเรื่องนายหน้า แมงดา อาโก โสภณเด็ก **สงครามดอกกุ๊ก** และ **ดาวเที่ยงวัน ตะวันเที่ยงคืน**

ในเรื่อง**นายหน้า แมงดา อาโก โสภณเด็ก** เมื่อพ่อ แม่ พี่สาว และพี่ชายของกระแต ได้รับข่าวว่ากระแตป่วยเป็นโรคเอดส์ ญาติๆ เสียใจแต่ยังมีความหวังว่ากระแตอาจจะหายป่วยจากโรคนี้ถ้าสวดมนต์ไหว้พระบ่อยๆ ดังบทบรรยายที่ว่า

อีก ๒๐ วัน พ่อแม่ พี่สาว และพี่เขย มาเยี่ยมฉันโดยบัวเขียวเป็นคนนำมาค่ะ...พ่อฉันถามว่า จะมีทางหายจากโรคฝีบ้าหรือเปล่า, ฉันตอบจะฉานว่าหายแน่แล้วพ่อก็ถอนใจใหญ่, แม่พูดขึ้นว่า ก่อนนอนต้องสวดมนต์ไหว้พระ ให้มาคุ้มครองให้หายจากโรคเอดส์ไวๆ เกอะลูกเอ๋ย แล้วแม่อีกจะขึ้นอีกคน

(นายหน้า แมงดา อาโก โสภณีเด็ก. ๒๕๓๖ : ๑๗๑)

ครอบครัวของกระแตมีทั้งความรัก และความห่วงใยให้กระแตเสมอ แม้ว่าเธอจะเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ คนในครอบครัวก็ยังมีหวังว่ากระแตจะหายจากโรคร้ายสักวัน กำลังใจที่ครอบครัวมีให้กระแตโดยยึดหลักธรรมทางพุทธศาสนา จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้กระแตมีความหวัง และกำลังใจที่จะต่อสู้กับโรคร้ายด้วยความเข้มแข็ง

ในเรื่อง**สงครามดอกกุ๊ก** ป้าของน้ำหวานทราบว่าหลานติดเชื้อเอดส์ ทำให้เธอรู้สึกตกใจ เสียใจ หวาดกลัว แต่สุดท้ายก็เข้าใจและเห็นใจในชะตากรรมที่หลานสาวได้รับ ดังบทบรรยายที่ว่า

นางน้อมค่อยๆ ทอดกายลงบนเก้าอี้เดี่ยวตัวหนึ่ง คำบอกของจิตแพทย์หนุ่มเปรียบดังเสียงฟ้า
กัมปนาทที่ถล่มทลายมาอย่างฉับพลันทันด่วน

ไม่ให้โอกาสแก่ได้เตรียมกายใจ...แสงสีความหวังใดๆ ดับวูบ ทุกสิ่งทุกอย่างคล้ายตกอยู่ในความมืด
อันน่ากลัวเป็นที่สุด

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๖๕๓)

นางน้อมเช็ดน้ำตาพลาฟิมฟ้ากึ่งถาม

“คุณหมอ...ฉันนะไม่ทิ้งหวานมันหรอก แต่ชาวบ้านข้างๆ นี่ซี...ฉันจะทำยังไง”

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๖๕๕)

นางน้อมนั่งน้ำตาคลออึ้งอั้น หน้าตาดูเกรียมหนักกว่าที่เกรียมอยู่แล้ว

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๖๖๒)

นางน้อมเป็นป้าของน้ำหวานผู้ติดเชื้อเอดส์ มีความทุกข์ทรมาน ความสงสาร ในเคราะห์กรรมของหลานสาว แต่เธอก็ไม่คิดทอดทิ้งหลาน และจะเป็นผู้ดูแลไปจนกว่าวาระสุดท้ายของน้ำหวานจะมาถึง ด้วยความรัก และความผูกพันที่มีให้กัน เธอจึงมิได้แสดงความรังเกียจน้ำหวาน จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้น้ำหวานมีกำลังใจที่จะอยู่ในโลกนี้ต่อไป

ดวงเป็นน้องสาวของน้ำหวาน มีทั้งความรักและความสงสารให้น้ำหวานที่ตกเป็นผู้ติดเชื้อ เอ็ดส์ ทำให้เธอไม่คิดทอดทิ้งน้ำหวานไว้เพียงลำพัง ทั้งที่ใจจริงก็หวาดกลัวต่อโรคเอ็ดส์ ดังบทสนทนาที่ว่า

“ไม่หอรอกพี่หวาน” สวานน้อยไม่เต็มสวเผยอ เอ่ยวาจาซ้ำชุด “ดวงไม่ทิ้งพี่หอรอก...”

(สงครามดอกรัก. ๒๕๔๓ : ๖๕๓)

หากอะไรก็คงไม่สำคัญเท่ากับสำนึก ความรู้สึกที่เคยมีผูกพันใกล้ชิดกันมานับน้ำหวาน ทำอย่างไรสิ่งเหล่านั้นที่เคยเป็นมาจะไม่ขาดตอน...เพียงเพราะเกิดความกลัวไร้เหตุผล อย่างไม่รู้จริง เข้าใจจริง เช่นที่เคยได้ยินได้อ่าน ได้ฟังผ่านหูผ่านตา แต่ไม่เคยผ่านใจ ด้วยยังไม่บังเกิดแก่นตน์ หรือบุคคลผู้ใกล้ชิด...

(สงครามดอกรัก. ๒๕๔๓ : ๖๖๔)

ดวงในฐานะน้องสาว พยายามทำความเข้าใจ และเห็นอกเห็นใจในคราวเคราะห์ของพี่สาวที่ติดเชื้อเอ็ดส์ ทำให้เธอเกิดความเวทนา สงสาร และไม่สามารถทอดทิ้งพี่สาวให้เผชิญเคราะห์กรรมเพียงลำพังได้ เธอจึงเป็นกำลังใจสำคัญทำให้พี่สาวดำเนินชีวิตอยู่ต่อไปโดยไม่อ้างว้างว่าเหว และทักษ์ ก็เป็นตัวละครที่ติดเชื้อเอ็ดส์เช่นกัน คนในครอบครัวของทักษ์ไม่ว่าจะเป็นยาย พี่สาว น้องสาว ตลอดจนคนรัก ต่างรู้สึกตกใจ เสียใจ สงสาร แต่ทุกคนไม่คิดทอดทิ้งให้ทักษ์ต้องต่อสู้กับโรคภัยเพียงคนเดียว ทุกคนในครอบครัวเป็นกำลังใจให้ทักษ์โดยไม่ได้รังเกียจ ดังบทบรรยายที่ว่า

บอกด้วยนะลูก...ยายยังอยู่...จะช่วยดูแล...ยังงั้นก็จะดูแลกันไป กลับมาเถอะ...วัดวา พระสงฆ์ องค์เจ้าของเรายังมีที่เมตตา

(สงครามดอกรัก. ๒๕๔๓ : ๘๓๐)

“ไม่หวังไม่ได้หอรอก เขาเป็นหลาน เป็นลูกของลูกฉันแท้ๆ” คนพูดเองก็สะเทือนใจ เมื่อกล่าวถึง มารดาของชายหนุ่มตรงหน้า “ฉันก็แก่แล้วนะ...”

“เบื่อแล้วละกรุงเทพฯ...ฉันจะไปถามพระ...ท่านต้องการมัยแม่ครัว...หุงหาให้พวกไม่สบาย...” นางล้านยังปากได้ทันไม่เอ่ยคำว่า ‘พวกที่มารอคอยความตาย’... “เป็นแม่บ้าน แม่ครัวอะไรก็ได้ทั้งนั้น เงินทองคำจ้างไม่เอาหอรอก...แม่เราเขาคงหายห่วง ถ้ารู้ว่าฉันไปดูแลลูกเขา”

(สงครามดอกรัก. ๒๕๔๓ : ๘๕๔)

นางล้านผู้เป็นยาย ถึงแม้จะทุกข์โศกกับการที่หลานชายคนเดียวติดโรคเอ็ดส์ แต่ด้วย

ความรัก ความผูกพัน และยอมรับความโชคร้ายที่เกิดขึ้น ทำให้เธอต้องการดูแลเอาใจใส่หลานชายคนเดียวด้วยตนเอง โดยตามไปอยู่ด้วยอย่างใกล้ชิด ให้เขารู้สึกว่าไม่ได้ถูกทอดทิ้ง

เช่นเดียวกับปานแก้วผู้เป็นพี่สาว ก็ได้แสดงอาการรังเกียจทักษ์ผู้เป็นน้องชายที่ติดเชื้อเอดส์ กลับมีแต่ความสงสาร ห่วงใย และเป็นกำลังใจให้ด้วยความเต็มใจ ดังบทสนทนาที่ว่า

“ทักษ์...ทักษ์...” เสียงหล่อเครือจืด สั้นพรว่พอๆ กับใจเขานั่นเอง “พี่มาแล้ว...นอนนิ่งๆ เกือบถึงฝั่ง แล้วนะจ๊ะ เดี่ยวค่อยพูดกัน”

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๘๓๓)

...พี่สวมถุงมือยางแทงเข็มน้ำเกลือเข้าเส้นคือการป้องกัน...แต่ไม่กลัวที่จะนั่ง...จะถูกเนื้อตัวของทักษ์เพราะพี่ทำความเข้าใจศึกษาเรื่องการติดต่อพอที่จะไม่กลัวไม่ตื่นเกินกว่าเหตุ... ปานแก้วรู้สึกบ้างแล้วว่าพลังใจที่สลายหายไปค่อยๆ คืนกลับมา...เพิ่มขึ้น...มากขึ้นจนถ้อยสำเนียงเพียงตนเองไม่สั่นไม่พรว่จนเกินไป

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๘๓๔)

ปานแก้ว รู้สึกเศร้าสลดต่อความโชคร้ายของทักษ์ผู้เป็นน้องชาย แต่เมื่อเธอทำให้เข้มแข็งยอมรับความจริงที่เกิดขึ้นได้ เธอจึงเป็นกำลังใจที่ดีสำหรับทักษ์ เพื่อให้เขาได้มีพลังต่อสู้กับโรคภัยต่อไป ด้วยความรักและความปรารถนาดีที่มีให้

ในเรื่องดาวเที่ยงวัน ตะวันเที่ยงคืน ปวีณเป็นพี่ชายของปราวณเมื่อรับรู้ว่ามีน้องชายกลายเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ ทำให้เขารู้สึกเวทนาสงสารในชะตากรรมที่เกิดขึ้นกับน้องชายและไม่แสดงความรังเกียจแต่อย่างใด ดังบทบรรยายที่ว่า

“ปราวณมันเป็น เอ่อ...เป็นเอดส์...”

คำตอบของปวีณวิทย์แทบจะทำให้โทรศัพท์มือถือของปวีณร่วงหล่นจากมือ...ปราวณก็เป็นอีกคนที่กระทำการอย่างร้ายกาจไว้กับชายหนุ่ม เขาควรจะระเบิดเสียงหัวเราะออกมาเมื่อล่วงรู้ถึงจุดจบอันโหดของฝ่ายนั้น แต่เพราะปวีณไม่เคยเก็บเอามาคิดแค้น...ใจของเขาก็หายวับ...นึกเวทนาโชคชะตาของน้องชายต่างมารดา

(ดาวเที่ยงวัน ตะวันเที่ยงคืน. ๒๕๔๗ : ๒๓๖)

“ปวีณหันรีหันขวายอยู่ครู่หนึ่ง ก่อนที่จะคว้าเอาแก้วน้ำของปราวณที่วางอยู่ใกล้ๆ มือกระดกน้ำลงคอโดยเร็ว

ปราวณเห็นดังนั้นก็เลิกคิ้วด้วยความตกใจ...ความหมายในสายตาของเขาบ่งเป็นคำถามชัดเจนว่า...ปวีณกล้าทำเช่นนั้นได้อย่างไร นั่นมันแก้วน้ำของเขา...คนที่ติดเชื้อเอดส์หรอกระ

ฝ่ายปวีณก็เข้าใจในความหมายในดวงตาคู่นั้น เขาก็เลยพูดว่า
 “อ้าว...เป็นอะไรไปละปราน มองพี่เสียตาค้างเขียว”
 “พี่เียง...พี่ไม่กลัว...หรือหรือ...”
 “พี่จะกลัวอะไรละ”
 “ก็...ผมเป็น...เอดส์นะพี่”
 “โธ่เอ๋ยปราน...ทำไมแกถึงพูดอย่างนั้นละ โรคเอดส์นะมันไม่ติดกันง่าย ๆ ขนาดนั้นเสียหน่อย
 แล้วที่สำคัญ...แกเป็นน้องของพี่นะแล้วพี่จะรังเกียจแกไปทำไม ต่อไปนี้ไม่ต้องคิดอะไรมากมาย
 นั้นหรือ”

(ดาวเที่ยงวัน ตะวันเที่ยงคืน. ๒๕๔๗ : ๒๖๗)

ปวีณ ไม่แสดงอาการรังเกียจน้องชายด้วยความจริงใจ และเป็นกำลังใจให้ด้วยความรัก
 ความสงสาร ทำให้ปรานรู้สึกซาบซึ้งในความมีน้ำใจของพี่ชาย และมีกำลังใจที่จะเผชิญกับโรคเอดส์
 ตราบใดที่คนในครอบครัวยังมอบความรักและความปรารถนาดีต่อเขาอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ไม่
 แสดงความรังเกียจที่ตัวเขาเป็นโรคเอดส์ ซึ่งจะทำให้เขามีกำลังใจที่จะดำเนินชีวิตต่อไปอย่างมี
 ความหวังจนกว่าวาระสุดท้ายของชีวิตจะมาถึง

๓.๒.๑.๑.๕ คนรัก

คนรักนับว่าเป็นกำลังใจสำคัญที่ทำให้ตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์มีความสุข และมีกำลังใจที่จะ
 เผชิญกับโรคเอดส์ หากมีคนรักที่เข้าใจ และมีความจริงใจอยู่เคียงข้างเสมอ ซึ่งปรากฏในเรื่อง
สงครามดอกกุหลาบ

ในเรื่อง**สงครามดอกกุหลาบ** ดวงในฐานะคนรักของทักษ์ ถึงแม้เธอจะเสียใจมากแค่ไหนเมื่อรู้ว่า
 ทักษ์ป่วยเป็นโรคเอดส์ แต่เธอก็ยังคงรัก ห่วงใย และยินดีจะเป็นกำลังใจให้เขาอย่างไม่เปลี่ยนแปลง
 ดังบทบรรยายที่ว่า

ดวงอยากมีความสุขอย่างนั้นแบบนั้นกับพี่นะ...ตราบใดที่เราสองคนยังมีลมหายใจ มีพลัง
 มีกำลังใจไปไหน ทำอะไรด้วยกัน มันก็เป็นความสุข ที่ไม่ต้องไปเปรียบเทียบกับของใครทั้งนั้น ในโลก
 นี้...ดวงไม่อยากให้พี่ทิ้งโอกาส ทั้งช่วงความสุขที่เรายังพอหาได้ มาเก็บไว้...ถนอมไว้ให้นึกถึง เป็น
 กำลังใจให้เราต่อสู้ในวันข้างหน้า...

(สงครามดอกกุหลาบ. ๒๕๔๓ : ๙๐๐)

ความรัก ความจริงใจ ที่ดวงมีให้กับทักษ์เป็นความรักที่มั่นคง แม้ว่าทักษ์จะกลายเป็นผู้ติด
 เชื้อเอดส์ แต่ดวงก็ไม่คิดทอดทิ้ง รังเกียจ หรือซ้ำเติมใดๆ กลับมีความเห็นอกเห็นใจ เวทนาสงสารให้
 เขาอย่างจริงใจ จึงเป็นกำลังใจที่สำคัญอย่างหนึ่ง ทำให้ทักษ์เห็นว่าชีวิตของตนยังมีคุณค่า มีคนที่รัก

และห่วงใย ไม่ทอดทิ้งเขาในยามที่ตกอยู่ในช่วงเวลาแห่งความทุกข์ทรมาน ทักษะจึงสามารถใช้ชีวิตที่เหลืออยู่อย่างเข้มแข็งและไม่โดดเดี่ยว

ครอบครัวจึงเป็นกำลังใจสำคัญสำหรับผู้ติดเชื้อเอดส์ สมาชิกทุกคนในครอบครัวไม่ว่าจะเป็น พ่อ แม่ ลูก ญาติ และคนรัก มีส่วนทำให้ตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์มีชีวิตที่จะต่อสู้กับโรคร้ายอย่างไม่ยอมแพ้ และสมาชิกทุกคนในครอบครัวของผู้ติดเชื้อเอดส์คือ องค์ประกอบหลักที่จะเป็นกำลังใจให้ผู้ติดเชื้อเอดส์มีชีวิตอยู่ต่อไปและทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม นักเขียนสะท้อนพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัวที่ให้การดูแลเอาใจใส่ต่อผู้ติดเชื้อเอดส์ทำให้ผู้ติดเชื้อเอดส์ได้รับความสุข และมีกำลังใจในการดำเนินชีวิตอย่างปกติสุข สอดคล้องกับข้อมูลในเชิงวิชาการ ดังที่ประคอง วิทยาศัย (๒๕๓๖ : ๑) กล่าวว่า

เราควรให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ติดเชื้อเอดส์ และผู้ป่วยเอดส์ เพื่อเขาจะมีชีวิตอยู่ในสังคมได้ปกติสุข และจะเป็นการลดการแพร่กระจายของเชื้อเอดส์อีกทางหนึ่งด้วย เขาติดเชื้อเอดส์จริง แต่ก็ไม่ได้แปลว่าเขาจะต้องป่วยเป็นโรคเอดส์ทุกคนเสมอไป เขาอาจจะมีชีวิตยืนยาวถึง ๑๐ ปี ถ้าเราช่วยเหลือเขาทั้งด้านร่างกายและจิตใจให้แข็งแรงอยู่เสมอ

พฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัวจึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ชีวิตของผู้ติดเชื้อเอดส์มีความหวัง และดำรงอยู่ได้ต่อไปอย่างปกติสุข

๓.๒.๑.๒ สมาชิกในครอบครัวไม่ดูแล และแสดงความรังเกียจต่อผู้ติดเชื้อเอดส์

สมาชิกในครอบครัวบางครอบครัวไม่สามารถยอมรับสมาชิกที่ติดเชื้อเอดส์ได้ โดยแสดงอาการหวาดกลัว หวาดระแวง ฝ้ามองผู้ติดเชื้อด้วยสายตาเหยียดหยาม หรือสายตาไม่ไว้วางใจ จนกลายเป็นความรังเกียจ ไม่สามารถอยู่ร่วมบ้านเดียวกับผู้ติดเชื้อเอดส์ได้ พฤติกรรมเหล่านี้จึงกลายเป็นการทำลายขวัญและกำลังใจของผู้ติดเชื้อทำให้หมดกำลังใจที่จะต่อสู้กับโรคร้าย ต้องใช้ชีวิตอยู่อย่างโดดเดี่ยวอ้างว้าง ขาดคนดูแลเอาใจใส่ ทำให้ชีวิตสิ้นหวัง มีชีวิตอยู่รอคอยความตายอย่างทุกข์ทรมาน ซึ่งปรากฏในเรื่อง **ก่อนจะถึงจุดดับ** เกิดแต่ **ม รอยยิ้ม สงครามดอกรัก** และ **พทุธานุภาพ**

ในเรื่อง **ก่อนจะถึงจุดดับ** บุญลือ เป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ที่คนในครอบครัวรังเกียจ และไม่ดูแลเอาใจใส่ จนทำให้เขาเกือบตัดสินใจฆ่าตัวตาย ดังบทบรรยายที่ว่า

พอญาติพี่น้องเริ่มรู้ระแคะระคายว่าผมเป็นเอดส์ต่างก็รังเกียจผม ไม่มีใครสักคนที่เข้าใจสภาพอย่างผม ทุกคนปลีกตัวออกห่าง ที่ผมเข้าใจที่สุดก็คือแม้แต่เมียผมเองก็ยังหนีห่าง ผมทนสภาพเช่นนี้ไม่ไหว ถึงได้เสียขี้นี้ อย่างน้อยมาตายดาบหน้าดีกว่าตกดานตายอยู่ที่บ้านเกิดให้เขาสมน้ำหน้า

ไม่มีใครต้องการเราแล้วเราจะอยู่อีกทำไม

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓ : ๑๐๖)

สมาชิกในครอบครัวของบุญลือ มีความหวาดระแวง รังเกียจ หลีกหนี ไม่ใกล้ชิด และไม่ดูแลเอาใจใส่ แม้แต่คนที่ป็นภรรยาที่ยังหนีหายไปเมื่อรู้ว่าบุญลือมีเชื้อเอดส์ ซึ่งเป็นการสร้างความกดดันให้บุญลือคิดที่จะฆ่าตัวตาย แต่ในที่สุดก็หนีออกจากครอบครัวเพราะทนในสิ่งที่ครอบครัวปฏิบัติต่อตนเองไม่ได้

เช่นเดียวกับอัมพิกา เมื่อคนรักที่อยู่กินด้วยกันรู้ว่าเธอเป็นโรคเอดส์ เขาก็ทอดทิ้งเธอไปไม่ดูแลเอาใจใส่ ปล่อยให้เธอต้องเผชิญกับเชื้อโรคเอดส์เพียงลำพัง ดังบทบรรยายที่ว่า

เด็กหนุ่มที่พี่เคยส่งเสียเลี้ยงดูก็หนีไปแล้ว ไม่มีใครอีกเลย ญาติพี่น้องสักคน ต้องพึ่งตัวเอง มาตลอด

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓ : ๑๒๑)

อัมพิกาถูกคนรักทอดทิ้ง ไม่สนใจใยดี และหนีจากเธอไปเมื่อเขาพบว่าเธอติดเชื้อเอดส์ ทำให้เธอท้อแท้หมดหวัง เพราะแม้แต่คนที่เคยอยู่ด้วยกันยังแสดงความรังเกียจเธอขนาดนี้ จนบางครั้งคิดอยากฆ่าตัวตาย

ในเรื่อง**เกิดแต่ตม** เมื่อโสฬสผู้เป็นน้องชายที่โสวรรณส่งเสียเลี้ยงดูมารู้ว่าเธอเป็นโรคเอดส์ ทำให้เขาเกิดความหวาดกลัว และขโมยสมบัติมีค่าของเธอแล้วหนีจากเธอไป ดังบทบรรยายที่ว่า

โสฬสแทบเดินเซซังเข้าไปในห้อง เขาทรุดตัวลงนั่งบนเก้าอี้ ไหล่ลู่ลงด้วยความหวาดกลัว นี่เขาติดโรคพีสด้วยหรือเปล่าก็ไม่รู้ ถึงจะไม่ได้อยู่ด้วยกันก็เถอะ แต่ก็ใกล้ชิดกันมาก

ถ้าว่าลูกรู้ว่าเขามีพีสแล้วเลือดบวก หล่อนจะยังคบกับเขาหรือ

ตายละ ถ้าคนในแฟลตนี้รู้...

(เกิดแต่ตม. ๒๕๓๕ : ๔๑๖)

“เขารังเกียจ กลัวติดโรค กลัวคนรู้ว่าเขาเป็นน้องฉัน ทั้งๆ ที่ฉันเลี้ยงเขามาตั้งแต่เด็ก” โสวรรณเช็ดน้ำตาด้วยปลายแขนเสื้อ

(เกิดแต่ตม. ๒๕๓๕ : ๔๗๓)

กระทั่งน้องแท้ๆ มันยังหนี ไม่ยอมเข้าใกล้ ไม่เคยมาเยี่ยมเยียน ถ้าฉันกลับบ้านแม่กับน้องก็คง
ขับไล่ไล่ส่งฉันเหมือนกัน ฉันเป็นคนในโลกไม่ต้องการ

(เกิดแต่ตม. ๒๕๓๕ : ๔๗๕)

โสฬสแสดงความรังเกียจ ไม่ยอมเข้าใกล้ หวาดกลัว และละอายที่พี่สาวของตนเป็น
ผู้ติดเชื่อเอดส์ นับเป็นการเพิ่มความทุกข์ทรมาน ความเศร้าโศกเสียใจ ให้กับพี่สาวผู้ติดเชื่อเอดส์มาก
ยิ่งขึ้น และจะทำให้เธอเห็นว่าตนเองไม่มีคุณค่า จนไม่อยากมีชีวิตอยู่ในโลกนี้ต่อไป

ในเรื่อง**รอยยิ้ม** พฤติกรรมของน้องๆ ที่แสดงสายตาเหยียดหยามลำคานผู้เป็นพี่สาวที่ติด
เชื่อเอดส์ ทำให้ลำคานรู้สึกอึดอัด ไม่สบายใจ และทุกข์ใจ ดังบทบรรยายที่ว่า

บางทีเธอเห็นสายตาเหยียดเย้ยของน้องๆ ที่มามา คิดมาก...ใช่, เธออาจคิดมากเกินไปจริง หมอเคย
เตือนว่าอย่าคิดมาก อย่าคิดอะไร ทำปัจจุบันให้ดีที่สุด

(รอยยิ้ม. ๒๕๔๑ : ๑๒๔)

น้องๆ แสดงความรังเกียจและหวาดระแวงในตัวลำคานผู้ติดเชื่อเอดส์ มีส่วนทำให้ลำคานเกิด
ความวิตกกังวล จนบางครั้งต้องพยายามหลบหน้าเพื่อไม่ต้องการเห็นสายตาเหยียดหยามเช่นนั้นของ
คนในครอบครัว เพราะทำให้เธอรู้สึกทุกข์ใจ

ในเรื่อง**สงครามดอกกุ๊ก** รินแสดงอาการหวาดกลัวพี่ชายผู้ติดเชื่อเอดส์ จนทำให้พี่ชายรู้สึก
ว่าตนเองเป็นบุคคลน่ารังเกียจ และทำให้เขาเกิดความทุกข์ใจ ดังบทบรรยายที่ว่า

ทันทีที่เขาทรุดกายนั่งข้างน้องสาว หล่อนก็ไหวหวาดอย่างลึมตัว จนทักษะต้องเม้มปากขบกราม
ขยับห่างถอยไปจนสุดความยาวของม้านั่ง ขณะเดียวกัน...ลินจงก็ขยับมือไม่ ริมฝีปากสั่นระริก

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๗๕๗)

หล่อนอยากจะบอกเขาเหมือนกันว่ากลัว...รู้แต่ว่ามันน่ากลัว น่ารังเกียจ ไม่อยากเข้าใกล้เพราะ
กลัวติดเชื่อเอดส์...รู้สึกอย่างคนทั้งหลายทั่วไป

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๗๕๘)

รินแสดงความรังเกียจและหวาดกลัวทักษะผู้เป็นพี่ชายที่ติดเชื่อเอดส์ เป็นการกระทำที่ทำลาย
กำลังใจของทักษะให้ลดน้อยลงไป ซึ่งทำให้เขาเกิดความทุกข์ ความกังวล ที่สมาชิกในครอบครัวจะ
ทอดทิ้งเขาให้อยู่เพียงลำพัง และอาจเป็นส่วนหนึ่งที่น่าไปสู่การคิดฆ่าตัวตายได้

ในเรื่อง **พุทธานุภาพ** พ่อของนวนทนไม่ได้ที่ต้องอยู่ร่วมบ้านเดียวกับนวลที่เป็นโรคเอดส์ พ่อจึงขับไล่นวลให้ไปอยู่ที่อื่น เพราะหวาดกลัวว่าเชื้อเอดส์จะติดต่อมาสู่ตน ดังบทสนทนาที่ว่า

พ่อหันมาทางนวล “นังนวล ข้าให้เอ็งอยู่ที่นี้ไม่ได้แล้ว”
 “น้ำจะไล่นวลไปไหน” อ้าแปลกใจ
 “ไม่ใช่แค่นังนวล เอ็งด้วยไอ้อ้า พวกชาวบ้านไม่อยากให้โรคมันระบาดไปมากกว่านี้ พวกเอ็งต้องไปอยู่ในป่าให้ไกลที่สุด”
 “อย่าทำอย่างนั้นกับลูกนะ” แม่ตกใจ
 “ข้าจำเป็นอะแม่” พ่อพูดแล้วก็หันมาทางอ้า “เอ็งรีบพานวลไปได้แล้ว”

(พุทธานุภาพ. ๒๕๔๖ : ๓๗๒)

พ่อซึ่งเป็นคนในครอบครัวที่ใกล้ชิดนวลมากที่สุดคนหนึ่ง ขับไล่ลูกสาวที่ติดเชื้อเอดส์ออกจากบ้านเพราะความกลัว ซึ่งเป็นการกระทำที่สร้างความทุกข์ทรมานใจให้กับลูกสาว ทำให้ลูกสาวเกิดความรู้สึกโดดเดี่ยวอ้างว้าง และหมดกำลังใจที่จะต่อสู้กับโรคร้ายและอาจทำให้เสียชีวิตเร็วขึ้น

นักเขียนสะท้อนภาพพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัวที่ไม่ดูแล และแสดงความรังเกียจต่อผู้ติดเชื้อเอดส์ผ่านบันเทิงคดีไทยโดยแสดงให้เห็นว่า เป็นการผลักดันให้ผู้ติดเชื้อเอดส์มีชีวิตรอยู่อย่างไม่ปกติสุข เกิดความทุกข์ทรมาน และหมดกำลังใจที่จะต่อสู้กับโรคร้าย จนทำให้จบชีวิตเร็วขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลในเชิงวิชาการ ดังที่อรอนงค์ อินทรวิจิตร และนรินทร์ กรินชัย (๒๕๓๗ : ๗๒) กล่าวว่า

ปัจจุบันมีผู้ติดเชื้อเอดส์เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ จึงเป็นการยากมากที่ญาติหรือผู้ใกล้ชิดกับผู้ติดเชื้อโรคเอดส์จะทำใจให้ยอมรับความจริง ส่วนใหญ่เมื่อทราบว่าญาติหรือผู้ใกล้ชิดตนติดเชื้อเอดส์ก็มักจะว่ากล่าวดูดำ ประชดประชันและซ้ำเติมสิ่งที่เขาผิดพลาดแล้ว ซึ่งเป็นผลทำให้ผู้ติดเชื้อเอดส์มีปัญหาทางจิตใจมากขึ้น บางคนทนความกดดันไม่ได้ก็ฆ่าตัวตาย

นักเขียนชี้ให้เห็นความสำคัญของพฤติกรรมสมาชิกในครอบครัว เป็นจุดหนึ่งในการสร้างกำลังใจให้กับผู้ติดเชื้อเอดส์ ให้พวกเขาเหล่านั้นได้มีพลังที่จะต่อสู้กับโรคร้ายในช่วงชีวิตที่เหลืออยู่ พ่อแม่ พี่น้อง ญาติ และภรรยาจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะเป็นผู้เสริมสร้างพลังให้กับผู้ติดเชื้อเอดส์ ให้ความสุข ความหวัง มีกำลังใจในการต่อสู้ชีวิต ที่ต้องเผชิญชะตากรรมกับโรคร้ายอย่างเข้มแข็ง ด้วยความรัก ความห่วงใย ซึ่งเป็นกำลังใจสำคัญที่จะช่วยยืดชีวิตผู้ติดเชื้อให้ยืนยาวต่อไปอีก แต่ถ้าผู้ติดเชื้อซึ่งมีความอ่อนแอทางร่างกายอยู่แล้ว ต้องได้รับความกระทบกระเทือนทางจิตใจจากครอบครัวที่เป็นทั้งพ่อแม่ พี่น้อง และคนรัก แสดงความรังเกียจ ทิ้งขว้าง ไม่ดูแลเอาใจใส่ ก็เท่ากับเป็นการผลักไสผู้

ติดเชื้อเอชไอวีให้มีชีวิตสั้นลง และเสียชีวิตเร็วขึ้น ฐานความรักความเข้าใจ และกำลังใจจากครอบครัว เป็นสายใยที่ทำให้ผู้ติดเชื้อเอชไอวีได้มีชีวิตที่เหลืออยู่อย่างมีความสุข และจบชีวิตลงอย่างสงบ สมาชิกในครอบครัวจึงเป็นส่วนหนึ่งที่ต้องแสดงความรับผิดชอบต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีในฐานะสมาชิกของ ครอบครัวคนหนึ่งที่อยู่ภาวะเจ็บป่วย

นักเขียนสะท้อนภาพพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัวที่มีต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีสอดคล้องกับ ข้อมูลในเชิงวิชาการได้อย่างถูกต้องและชัดเจน ดังที่อรอนงค์ อินทรจิตร และ นรินทร์ กรินชัย (๒๕๔๓: ๑๑๗) กล่าวว่า “สมาชิกภายในครอบครัวสามารถจะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้เขา รักษา สมดุลทางจิตใจมากขึ้น หรืออาจเป็นปัจจัยที่สำคัญในการทำลายความเข้มแข็ง กล่าวหาญ ทำลาย กำลังใจในบุคคลได้เช่นกัน” เพื่อเป็นการลดภาระของสังคมที่ต้องรับผิดชอบต่อชีวิตผู้ติดเชื้อเอชไอวีอย่าง หลีกเลียงไม่ได้ เมื่อครอบครัวนำผู้ติดเชื้อเอชไอวีไปปล่อยทิ้งอย่างไม่สนใจ ดังนั้นสมาชิกในครอบครัว ควรเป็นที่พึ่งของผู้ติดเชื้อเอชไอวี ให้ความรักและความเข้าใจในสิ่งที่ผู้ติดเชื้อเอชไอวีต้องเผชิญด้วยความ เมตตาสงสาร

๓.๒.๒ พฤติกรรมของคนในสังคม

คนในสังคมนับว่าเป็นบุคคลกลุ่มหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวี พฤติกรรมที่คนในสังคม แสดงต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีจะมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของผู้ติดเชื้อเอชไอวี และทำให้ผู้ติดเชื้อเอชไอวีเกิด ความสุขหรือทุกข์ทรมานใจ

พฤติกรรมของคนในสังคมจึงนับเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินชีวิตของผู้ติดเชื้อเอชไอวี ที่เป็นทั้งกำลังใจ ตลอดจนการทำลายขวัญและกำลังใจของผู้ติดเชื้อเอชไอวีให้หมดไปจน กลายเป็นการสร้างคามหวาดหวั่นให้กับผู้ติดเชื้อเอชไอวี ทำให้ไม่กล้าเปิดเผยตัวเองในฐานะผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์พฤติกรรมของคนในสังคมที่แสดงความเห็นใจและช่วยเหลือกับพฤติกรรม ของคนในสังคมที่แสดงความรังเกียจ

๓.๒.๒.๑ คนในสังคมแสดงความเห็นใจและช่วยเหลือ

พฤติกรรมของคนในสังคมบางกลุ่มมีความเข้าใจและเห็นใจต่อชะตากรรมของผู้ติดเชื้อเอชไอวี และคอยให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และให้ความเมตตาสงสาร ซึ่งทำให้ผู้ติดเชื้อเอชไอวีมีกำลังใจที่จะต่อสู้โรคต่อไป ซึ่งปรากฏในเรื่องก่อนจะถึงจุดดับ สงครามดอกรัก นักสู้หมู่บ้านดกเขียว บัวลอย ห้องสีน้ำเงิน พุทธานุภาพ และหนึ่งตำบลหลายผลิตภัณฑ์

ในเรื่องก่อนจะถึงจุดดับ เมื่อเพื่อนๆ รู้ว่าสงฟางป่วยเป็นโรคเอดส์ต่างก็แสดงความเห็นใจ และให้กำลังใจสงฟาง ดังบทบรรยายที่ว่า

หลังจากที่ทุกคนรู้ว่า สงฟางป่วยเป็นโรคเอดส์ ต่างก็แะมาเยี่ยมเยียนไม่ขาดสาย พรรคพวก เพื่อนฝูงพากันมาปลอบอกปลอบใจสงฟางด้วยความเป็นห่วงเป็นใยอย่างจริงใจ...กำลังใจที่ทุกคนรอบข้าง มีให้สงฟาง ทำให้ร่างกายของเขาไม่ทรุดโทรมลงแต่อย่างใด

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓ : ๙๘๘)

สงฟางได้รับกำลังใจจากคนรอบข้างทำให้สามารถเผชิญกับโรคเอดส์ด้วยความเข้มแข็ง และมีชีวิตอยู่อย่างมีความสุข แสดงให้เห็นว่าความปรารถนาดีของคนในสังคมเป็นสิ่งหนึ่งที่จะช่วยให้ชีวิตของผู้ติดเชื้อเอดส์สงบสุขขึ้น และมีกำลังใจในการต่อสู้กับโรคร้าย

ในเรื่อง**สงครามดอกกุ๊ก** ปานแก้วรู้สึกเห็นใจในชะตากรรมของน้ำหวานที่ติดโรคเอดส์ ทำให้เธอเกิดความเวทนาสงสาร ดังบทบรรยายที่ว่า

ปานแก้วทรุดกายลงบนเท้าแขนของโซฟา พร้อมเอื้อมวงแขนไปโอบร่างนั้นเข้ามาอกอดหลวมๆ ท่ามกลางสายตาของสตรีกลางคนที่เบิกกว้าง ปงบอกความรู้สึกพิศวงงงงวย

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๖๕๘)

ปานแก้ว เป็นคนหนึ่งที่รู้สึกสงสาร เห็นใจ และเข้าใจความรู้สึกของผู้ติดเชื้อเอดส์ ทำให้เธอให้กำลังใจผู้ติดเชื้อเอดส์ด้วยการโอบกอด ซึ่งทำให้ผู้ติดเชื้อเอดส์มีกำลังใจที่จะต่อสู้ชีวิตต่อไป

เช่นเดียวกับที่คนในสังคมร่วมกันจัดสถานที่ให้ผู้ติดเชื้อเอดส์ได้อยู่อาศัย ซึ่งเป็นการสร้างกำลังใจที่เข้มแข็งให้กับผู้ติดเชื้อเอดส์ ดังบทสนทนาที่ว่า

“แพทชี” รอยเอ่ยขึ้น “ใครเป็นเจ้าของบ้านเบเลย์”

บ้านเบเลย์สำหรับคนเร่ร่อนที่เป็นเอดส์คะ...คนไม่มีญาติพี่น้อง ไม่มีเงินประกันเจ็บป่วย

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๘๑๐)

บ้านเบเลย์เป็นสถานที่ที่กลุ่มคนในสังคมร่วมกันสร้างขึ้น เพื่อช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเอดส์ให้ได้มีที่อยู่อาศัย แสดงให้เห็นว่าคนในสังคมบางกลุ่มยังเห็นใจ และให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยโรคเอดส์ทำให้ผู้ติดเชื้อเอดส์มีชีวิตอยู่อย่างไม่โดดเดี่ยว และมีกำลังใจในการต่อสู้กับโรคเอดส์

ในเรื่อง**นักสู้หมู่บ้านดกเขียว** นายทองสุขสงสารและเห็นใจน้ำผึ้งกับบัวบานที่ติดเชื้อเอดส์ เขาจึงแสดงความมีน้ำใจโดยการไปเยี่ยมเยียนและถามสารทุกข์สุกดิบตามประสาเพื่อนบ้าน ดังบทสนทนาที่ว่า

“แต่ในที่สุดจึงบอกกับตัวเองว่า เมื่อน้ำผึ้งกับบัวบานเคยหยิบยื่นความเมตตาให้เรา เราต้องมีน้ำใจบ้าง...ขอบใจหลายๆ ที่อุตสาหมาเยี่ยมเยียนหรือถามข่าว”

“ไม่กลัวติดโรคเอดส์จากพวกหนูหรือน้ำทองสุก”

“ถ้ากลัวก็ไม่มา บอกตรงๆ ว่าเพิ่งรู้ว่าตอนเย็นนี่เอง”

(นักสู้หมู่บ้านตกเขียว. ๒๕๔๔ : ๑๑๐)

นายทองสุกแสดงความมีน้ำใจกับสองสาวผู้ติดเชื้อเอดส์ โดยการไปถามไถ่สารทุกข์สุกดิบ ทำให้สองสาวผู้ติดเชื้อเอดส์รู้สึกดีใจและมีความสุข แสดงให้เห็นว่ากำลังใจเพียงเล็กน้อยจากเพื่อนบ้านสามารถสร้างความสุขใจให้ผู้ติดเชื้อเอดส์ได้

ในเรื่อง **พุทธานุภาพ** พระกริสนัยแสดงความเมตตาสงสารนวลผู้ติดเชื้อเอดส์โดยการพูดให้กำลังใจทำให้นวลมีจิตใจที่เข้มแข็งขึ้น ดังบทบรรยายที่ว่า

พระกริสนัยตามมาถึง พร้อมเอ่ยว่า “โยมไม่ได้เป็นคนน่ารังเกียจเลยโยมนวล”

“อาตมามีความเข้าใจในเรื่องโรคเอดส์ ผู้ที่ติดโรคเอดส์ได้มีแค่สองทางคือทางเพศสัมพันธ์และเลือดแค่นั้น เพราะฉะนั้นถึงอาตมาอยู่ใกล้โยมมากแค่ไหน อาตมาก็ไม่มีทางติดเชื้อ...”

“ให้โยมอำพาทกลับบ้านเถอะใช้ชีวิตตามปกติ แล้วหันหน้าสู้กับโรคที่รุมเร้า หมั่นทำบุญทำกุศล เพื่อผลบุญกุศลในภายภาคหน้า”

(พุทธานุภาพ. ๒๕๔๖ : ๒๗๑)

พระกริสนัยเตือนสติให้นวลเข้าใจและยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้นและเผชิญกับความจริง ถึงแม้จะเป็นโรคเอดส์ก็สามารถมีชีวิตอยู่ต่อไปได้ หมั่นทำบุญจะทำให้จิตใจดีขึ้น กำลังใจที่นวลได้รับจากพระกริสนัยทำให้นวลมีสติและสามารถทำใจให้สงบได้ แสดงให้เห็นว่ากำลังใจจากคนรอบข้างเป็นสิ่งที่ผู้ติดเชื้อเอดส์ต้องการมากที่สุด

สอดคล้องกับอ้า คนรักของนวลเมื่อรู้ว่านวลเป็นเอดส์ มิได้แสดงความรังเกียจ กลับสงสารและให้กำลังใจนวลมากยิ่งขึ้น ดังบทบรรยายที่ว่า

ฉันจะไม่ไปไหน ถึงนวลจะเป็นเอดส์ฉันก็รัก...

“นวล...พี่จะไม่ทิ้งนวลไปไหน พี่สัญญา”

(พุทธานุภาพ. ๒๕๔๖ : ๓๖๙)

อ้าแสดงให้เห็นว่าแม่นวลจะติดโรคเอดส์อ้าก็ยิ่งรัก และให้กำลังใจนวลเสมอ ทำให้นวลมีกำลังใจที่จะต่อสู้กับโรคเอดส์อย่างเข้มแข็ง แสดงให้เห็นว่ากำลังใจจากคนรักมีส่วนทำให้ผู้ติดเชื้อเอดส์มีความสุขและพร้อมจะเผชิญกับโรคเอดส์อย่างเข้มแข็ง

ในเรื่อง**หนึ่งตำบล หลายผลิตภัณฑ์** สมานเป็นเพื่อนของสมบุญณ์ เมื่อรู้ว่าสมบุญณ์ติดเชื้อเอดส์สมานก็ไม่แสดงความรังเกียจ กลับเห็นใจและให้กำลังใจสมบุญณ์ทำให้สมบุญณ์เข้มแข็งที่จะต่อสู้กับโรคเอดส์ ดังบทบรรยายที่ว่า

สมานกุมมือเพื่อน บางจังหวะที่เพื่อนย้อนเล่าสาเหตุ เขาบีบมือเบาๆ พยายามให้กำลังใจเพื่อนให้สู้ต่อไป เขาพอรู้ว่าคนเจ็บไข้ด้วยโรคนี้หากจิตใจเข้มแข็งสามารถมีชีวิตอยู่ได้เป็นสิบปี

(หนึ่งตำบล หลายผลิตภัณฑ์. ๒๕๔๕ : ๙๖)

สมานเป็นเพื่อนบ้านของสมบุญณ์ที่ไม่รังเกียจเมื่อรู้ว่าสมบุญณ์เป็นโรคเอดส์ แต่กลับรู้สึกเวทนาสงสารสมบุญณ์ เขาจึงเป็นกำลังใจที่ดีของสมบุญณ์ในยามเจ็บป่วย แสดงให้เห็นว่าผู้ติดเชื้อเอดส์เป็นบุคคลที่ต้องการกำลังใจและความเห็นใจจากเพื่อนฝูงคนรอบข้าง ซึ่งจะช่วยให้ผู้ติดเชื้อเอดส์มีกำลังใจที่เข้มแข็งในการต่อสู้กับโรคร้าย

นักเขียนสะท้อนให้เห็นว่าความเห็นใจและความช่วยเหลือจากคนในสังคมเป็นสิ่งที่จะทำให้ผู้ติดเชื้อเอดส์มีขวัญและกำลังใจในการต่อสู้กับโรคร้าย และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุขต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่ประครอง วิทยาศัย (๒๕๓๖ : ๓) กล่าวว่า

เราควรที่จะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ติดเชื้อเอดส์ และผู้ป่วยเอดส์ เพื่อเขาจะมีชีวิตอยู่ในสังคมได้ปกติสุข และจะเป็นการลดการแพร่กระจายของเชื้อเอดส์อีกทางหนึ่งด้วย เขาติดเชื้อเอดส์จริง แต่ก็ไม่ได้แปลว่าเขาจะต้องป่วยเป็นโรคเอดส์เสมอไป เขาอาจจะมีชีวิตยืนยาวถึง ๑๐ ปี ถ้าเราช่วยเหลือเขาทั้งด้านร่างกายและจิตใจให้แข็งแรงอยู่เสมอ

จะเห็นได้ว่าผู้ติดเชื้อเอดส์ต้องการความเห็นใจและความช่วยเหลือจากคนในสังคม ในฐานะสมาชิกคนหนึ่งของสังคมที่ไม่ต้องการให้คนในสังคมแสดงความรังเกียจ หรือทอดทิ้งให้อยู่อย่างโดดเดี่ยว ความเมตตาสงสารจากคนในสังคมจึงช่วยทำให้ชีวิตของผู้ติดเชื้อเอดส์ดำเนินต่อไปได้อย่างปกติสุข

๓.๒.๒.๒ คนในสังคมที่แสดงความรังเกียจ

ผู้ติดเชื้อเอดส์หรือผู้ป่วยเอดส์ มักจะถูกคนในสังคมรังเกียจ ตีฉันทา ไม่อยากเกี่ยวข้องกับ แม้แต่การสนทนาปราศรัยฉันทามิตร เพื่อนฝูงคนรู้จักก็แทบจะหมดไป ผู้ติดเชื้อเอดส์จึงต้องมีชีวิต

อยู่อย่างหลบๆ ซ่อนๆ ไม่กล้าเปิดเผยตัวเอง ไม่กล้าไปไหนมาไหน ต้องพยายามเก็บตัวเงียบอยู่แต่ในบ้าน เพราะสังคมส่วนใหญ่ไม่ยอมรับ ซึ่งปรากฏในเรื่องก่อนจะถึงจุดดับ นายหน้า แมงดา อาโก โสเภณีเด็ก และสงครามดอกกุ๊ก

ในเรื่องก่อนจะถึงจุดดับ อัมพิกาเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ เธอกลายเป็นที่รังเกียจของคนในสังคม แม้แต่ก่อนจะเป็นคนมีชื่อเสียงที่มีผู้คนมากมายรุมล้อม แต่เธอต้องตกอยู่ในฐานะผู้ติดเชื้อเอดส์ ทำให้กลายเป็นบุคคลที่สังคมรังเกียจ ไม่มีใครอยากคบค้าสมาคมด้วย ดังบทบรรยายที่ว่า

นักร้องเนื้อหอมที่มีหนุ่มใหญ่หนุ่มน้อยรุมตอมคอยรับคอยส่ง บัดนี้เหลือเพียงร่างอันน่าขยะแขยง ไม่มีใครอยากเข้าใกล้ เพียงเพราะรู้ว่าเธอเป็นโรคเอดส์เท่านั้น น้ำใจของคนวัดได้จริงๆ ก็ตอนนี้อย่างนี้เอง
(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓ : ๑๑๑)

หลังจากที่รู้ว่าตัวเองป่วยเป็นโรคร้ายที่ไม่มีทางรักษาให้หายแล้ว ฉันก็เริ่มหมดอาลัยตายอยาก ไม่อยากมีชีวิตอยู่อีกต่อไป ไม่มีใครเห็นใจเลยสักคน แม้แต่คนที่เราเคยรักเคยไว้ใจก็หลีกหนีห่างหายกันไปหมด ทำให้เรารู้ว่า ไม่มีใครสักคนที่คบเราอย่างจริงจัง ทุกคนหวังกอบโกยผลประโยชน์เข้าตัวกันทั้งนั้น

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓ : ๑๒๐)

คนในสังคมที่แสดงความรังเกียจ หวาดกลัว และหลีกหนีไม่ยุ่งเกี่ยวกับอัมพิกา เพราะเธอติดเชื้อเอดส์ เป็นการทำลายขวัญและกำลังใจของเธอให้เกิดความอ้างว้างโดดเดี่ยว ขาดผู้ให้กำลังใจที่จะต่อสู้กับโรคร้าย จนทำให้เธอแทบคิดฆ่าตัวตาย เพราะการกระทำที่คนในสังคมปฏิบัติต่อเธอ

ในเรื่องนายหน้า แมงดา อาโก โสเภณีเด็ก บัวเขียว เป็นเพื่อนกับกระแตผู้ติดเชื้อเอดส์ เมื่อบัวเขียวมาเยี่ยมกระแตเธอมีผ้าปิดจมูกมาด้วยเนื่องจากกลัวเชื้อเอดส์จะติดต่อเธอ ดังบทบรรยายที่ว่า

หนนี้บัวเขียวมีผ้าปิดจมูกอย่างมิดชิด เพราะเธอกลัวโรคเอดส์ในตัวฉันจะปลิวเข้าทางจมูก...

(นายหน้า แมงดา อาโก โสเภณีเด็ก. ๒๕๓๖ : ๑๗๑)

บัวเขียว มีพฤติกรรมหวาดกลัว ระแวงว่าเชื้อเอดส์จะติดต่อมาถึงเธอเมื่อต้องคลุกคลีอยู่ใกล้เพื่อนที่เป็นโรคเอดส์ เธอจึงหาวิธีป้องกัน ซึ่งอาจทำให้ผู้ติดเชื้อเอดส์ไม่สบายใจ ที่เห็นเพื่อนหวาดกลัวตนเอง และอาจนำไปสู่ความทุกข์ใจ วิตกกังวล ที่ตนต้องกลายเป็นที่น่ากลัว น่ารังเกียจของคนรอบข้าง

ในเรื่อง**สงครามดอกกุ๊ก** พยาบาลไม่ยอมมาเฝ้าไข้ที่มีผู้ติดเชื้อเอดส์ เพราะหวาดกลัว
หวาดระแวงในความร้ายแรงของโรคเอดส์ที่ยังไม่มียารักษาให้หายได้ ดังบทบรรยายที่ว่า

ใช้ขึ้นซะ...ร้อยสอง...ไม่ยอมไปโรงพยาบาล คุณรอสั่งหมอมาย่ยม แต่ยังหาพยาบาลดูแลไม่ได้
ไม่มีใครยอมมา

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๗๔๕)

แม้แต่หมอ...พยาบาล ยังไม่มีใครยอมมาเลย รอยว่ายงั้น ให้คนอื่นรู้ไม่ได้...จัดการให้น้องไปอยู่
ที่อื่นนะทักษ์

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๗๔๙)

หมอบอกว่าโรงพยาบาลเขาไม่รับ...ไม่ยอมรับ...

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๘๗๖)

หมอและพยาบาลซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์เป็นอย่างดี ก็ยังมี
ความหวาดระแวง หวาดกลัว ไม่อยากเข้าไปคลุกคลีกับผู้ติดเชื้อเอดส์ จึงทำให้ผู้ติดเชื้อเอดส์ถูก
ปฏิเสธอย่างน่าเวทนา

เช่นเดียวกับเพื่อนบ้านเมื่อรู้ว่าในหมู่บ้านของตนมีผู้ติดเชื้อเอดส์คือน้ำหวานกับบัลลพก็ปฏิเสธ
ไม่ยอมรับที่จะให้อยู่ร่วมด้วย โดยแสดงความรังเกียจ ขับไล่ให้ออกไปอยู่ที่อื่น ดังบทบรรยายที่ว่า

คนในหมู่บ้านเขาจะรู้กันทั่วแล้วคะ ว่าที่บ้านมีคนเป็นเอดส์...คงจะต้องย้าย อะไรวะ มัน
เปลี่ยนไปยิ่งกว่าเดิม...ดวงจะทำยังไงดี

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๗๑๔)

ที่สังคม เพื่อนบ้าน คนรอบข้างพากันหันหลังให้...พากันหลีกหนีหน้า...บางรายถึงขับไล่ใส่ส่ง
ต่อหน้าอย่างไม่เกรงใจ

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๗๘๑)

เพื่อนบ้านแสดงความรังเกียจน้ำหวานและบัลลพที่ติดเชื้อเอดส์ โดยแสดงความหวาดกลัว
ไม่ยอมใกล้ชิดยุ่งเกี่ยวกับ บัลลพและน้ำหวานจึงกลายเป็นที่รังเกียจของคนในสังคม

รวมไปถึงคนรับใช้และคนขับรถ เมื่อรู้่านายจ้างทั้งบัลลพและน้ำหวานติดเชื้อเอดส์จึงลาออกจากงาน ไม่ยอมเกี่ยวข้องกับใกล้ชิดผู้เป็นนายจ้างอีก เนื่องจากหวาดกลัวที่จะติดเชื้อเอดส์จากนายจ้างนั่นเอง ดังบทบรรยายที่ว่า

เด็กรับใช้ในบ้านลาออกคะ....วันที่คุณลพมา แล้วเราพูดกันก็ลืมนิทว่ามีคนอื่น ตอนนี้อยู่
ประสาทหวาดกลัว...ไม่ยอมอยู่ด้วย

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๗๐๒)

“คนขับรถเขาให้บอกว่า...เขาจะกลับบ้านคะ” ดวงใจกระซิบบอกป่านแก้ว พยายามไม่ให้
คนบนเตียงและญาติผู้พี่ได้ยิน รู้สึกเหมือนมีน้ำตามากมายผุดขึ้นมาล้นเอ่อท่วมลำคอ กระเพาใจ
เหลือเกินกับสิ่งที่จะต้องกล่าวต่อไปว่า

“เขาจะไม่กลับมาอีกแล้วละคะ...คือ...เขากลับ...ดวงใจบอวยังไงๆ เขาก็พูดแต่ว่า...เขาพยายาม
ใจแข็งมานาน...ตอนนี้ไม่ไหว เขามีลูกเมียไม่ยอมให้ใครเจ็บป่วย”

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๗๔๐)

คนรับใช้ และคนขับรถ ยอมลาออกจากงาน เมื่อรู้่านายจ้างติดเชื้อเอดส์ เพราะเกิด
ความหวาดกลัวว่าเชื้อเอดส์อาจแพร่มาสู่ตน จึงพยายามหลีกเลี่ยงไม่เข้าใกล้ ซึ่งอาจเป็นส่วนหนึ่งที่มี
ผลกระทบต่องิตใจผู้ติดเชื้อเอดส์ทำให้รู้สึกท้อแท้ โดดเดี่ยว ที่ถูกคนในสังคมปฏิเสธ

ในเรื่อง**นักสู้หมู่บ้านตึกเขียว** เพื่อนบ้านแสดงความรังเกียจ ไม่อยากเข้าใกล้และขับไล่ไล่ส่ง
ผู้ที่มีเชื้อเอดส์อยู่ในร่างกายให้ออกจากหมู่บ้านไปหาที่อยู่ใหม่ ดังบทสนทนาที่ว่า

“ชาวบ้านคนอื่นไม่ไปเยี่ยมเขาเลยหรือพ่อ?”

“ไม่มีเลยเพราะเขากลับติดโรคเอดส์ อ้อมีอยู่คนหนึ่งคือนายตาบดินช้านั้นแหละ”

(นักสู้หมู่บ้านตึกเขียว. ๒๕๔๔ : ๑๑๗)

ฝ่ายนายทองสุกนั้น ชาวบ้านหลายคนทำท่าจะรังเกียจเสียแล้ว เนื่องจากนายทองสุกชอบไป
เยี่ยมยามถามข่าว ๒ สาวโรคเอดส์คุกคามอยู่อย่างหนัก

(นักสู้หมู่บ้านตึกเขียว. ๒๕๔๔ : ๑๑๙)

ชาวบ้านกลัวติดเอดส์จากน้ำผึ้งและบัวบานจึงไม่มีใครใส่ใจไปเยี่ยมเยียนดูแล หรือให้กำลังใจ
ทั้งสองสาวที่ติดเชื้อเอดส์ แม้แต่คนที่ไปเยี่ยมเยียนคือนายทองสุกและนายตาบ ก็ยังถูกชาวบ้านขับไล่

ไม่ยุ่งเกี่ยวด้วย เพราะเกรงว่านายทองสุกและนายตาบจะติดเชื้อเอดส์จากการไปเยี่ยมคนป่วยแล้ว
นำมาติดตน ดังบทบรรยายที่ว่า

มีเสียงคนหนึ่งถามว่าถ้านายทองสุกกับนายตาบเป็นโรคเอดส์จนติดชาวบ้านจะว่าอย่างไร อีกเสียง
หนึ่งถามว่า ให้นายทองสุกกับนายตาบและตายายของสองสาวไปอยู่กลางหุบเขาไกลบ้านได้ไหม ผู้ใหญ่ขุน

ก็ตอบว่า “ฉันได้ปรึกษาเรื่องนี้กับเขาแล้ว เขาก็บอกว่าหากเป็นความประสงค์ของชาวบ้านก็จะทำตาม
(นักสู้หมู่บ้านตึกเขียว. ๒๕๔๔ : ๑๓๗)

นายตาบจะไปอยู่เนินเขาแห่งหนึ่งซึ่งพ่อนายตาบเคยใช้เป็นที่พักลี้ภัย...ฝ่ายนายทองสุกนั้นจะอยู่
เฉพาะในไร่ไม่คบค้าสมาคมกับชาวบ้านต่อไป ส่วนตาทองอยู่กับยายทองคำผู้เลี้ยงดูพวกนางสาวน้ำผึ้ง
มานั้น นายทองสุกเสนอให้นายตาบพาไปอยู่ด้วย แล้วนายตาบตื่นเช้าก็รับคำอย่างมั่นเหมาะ
(นักสู้หมู่บ้านตึกเขียว. ๒๕๔๔ : ๑๓๗)

ชาวบ้านเกิดความหวาดระแวง หวาดกลัวว่าคนที่ไปมาหาสู่กับผู้ติดเชื้อเอดส์จะติดเอดส์ไป
ด้วย จึงทำให้ชาวบ้านเกิดความรังเกียจและไม่ยอมรับผู้ติดเชื้อเอดส์

ในเรื่อง **พุทธานุภาพ** ชาวบ้านปฏิเสธนวลมิให้อยู่ร่วมหมู่บ้านเพราะกลัวแพร่เชื้อเอดส์
เพื่อนบ้านทุกคนจึงขับไล่จนลให้ไปอยู่ในป่า จนทำให้ นวลตรอมใจและเสียชีวิต ดังบทสนทนาที่ว่า

“นั่นก็แสดงว่านวลมันเป็นเอดส์จริงๆ ด้วย” เท่านั้นแหละ ชาวบ้านสองคนที่เข้าไปจับนวลก็
กระโจนห่างจากตัวนวลทันที

แล้วทุกคนก็พากันวิ่งแตกกระเจิงไปด้วยความกลัว

“เดี๋ยว...ฟังก่อน...”

ไม่มีชาวบ้านคนไหนกล้าอยู่สักคนเดียว ยกเว้นพระภิกษุที่ยังยืนอยู่ที่เดิม

(พุทธานุภาพ. ๒๕๔๖ : ๓๗๐)

ไม่ใช่แค่คนนวล เองด้วยไอ้บ้า พวกชาวบ้านไม่อยากให้โรคเอดส์มันระบาดไปมากกว่านี้ พวกเข
ต้องไปอยู่ในป่าให้ไกลจากหมู่บ้านที่สุด

(พุทธานุภาพ. ๒๕๔๖ : ๓๗๒)

“ไล่พวกมันไปได้นี่ทำให้ข้ารู้สึกสบายใจขึ้นเยอะ บ้านเราจะได้ปลอดโรคร้ายชะที่”

อีกคนว่า “จะว่าไปพ่อนวลมันก็ใจดีคนะ กล้าไล่ลูกตัวเองได้หน้าตาเฉย”

“เป็นข้า ข้าก็ต้องทำละวะ ขึ้นเอาไว้ได้เป็นเอดส์ตายทั้งบ้าน”

“หลังจากนี้ข้าว่าบ้านเราน่าจะทำบุญใหญ่กันสักครั้ง จะได้บิณฑบาตรโรคร้ายให้หมดๆ ไปซะที”

(พุทธานุภาพ. ๒๕๔๖ : ๓๗๓)

ชาวบ้านแสดงความรังเกียจเมื่อรู้ว่ำนวลติดเชื้อเอดส์ ทำให้นวลกลายเป็นบุคคลที่คนในสังคมไม่ต้องการ นวลจึงต้องเผชิญทั้งโรคร้ายที่เจ็บปวด และทุกข์ทรมานใจกับการกระทำของคนในสังคม ทั้งๆ ที่นวลต้องการกำลังใจจากทุกคนเพื่อต่อสู้กับโรคร้าย แต่สิ่งที่ชาวบ้านกระทำต่อนวลทำให้นวลหมดกำลังใจที่จะต่อสู้จึงทำให้สุขภาพทรุดโทรมเร็วขึ้น และเสียชีวิตในเวลาต่อมา

แม้แต่ศพของผู้ที่ตายด้วยเชื้อเอดส์ชาวบ้านก็มีให้นำไปเผาที่วัดเพราะกลัวแพร่เชื้อ และไม่มีพระที่นิมนต์มาสวดศพผู้ที่ตายด้วยโรคเอดส์ ดังบทสนทนาที่ว่า

“โยมคนนี้เป็นอะไรตายหรือ”

พ่อแม่ศรีพากันเงยบไม่กล้าบอก กลัวพระจะไม่สวดให้

“ถ้าหลวงพี่ไม่รู้ หลวงพี่จะสวดได้ไหมละครับ” น้ำเสียงของส่วนเจือด้วยความไม่พอใจ

“ไอ้ส่วน พุดจาตีๆ สิวะ” อ้าต้องปรามเพื่อน

(พุทธานุภาพ. ๒๕๔๖ : ๓๔๗)

“พวกเราเอาศพไปไว้ที่วัดไม่ได้ เพราะชาวบ้านกลัวว่าศพจะไปแพร่เชื้อ จะทำให้วัดแปดเปื้อน”

แม่ว่าบ้าง

(พุทธานุภาพ. ๒๕๔๖ : ๓๔๗)

ชาวบ้าน และพระสงฆ์มีความหวาดระแวงต่อการติดเชื้อเอดส์มากจนเกินไป จนกลายเป็นความหวาดกลัว รังเกียจ และไม่ยอมรับผู้ที่ติดเชื้อเอดส์ ไม่ว่าจะเป็นคนมีชีวิต หรือคนที่ตายแล้วก็ตาม ซึ่งเป็นการสร้างความทุกข์ทรมานให้เกิดขึ้นในจิตใจของผู้ติดเชื้อเอดส์ และสร้างความกดดันให้กับญาติผู้เกี่ยวข้องกับผู้ที่ติดเชื้อเอดส์อีกด้วย

นักเขียนชี้ให้เห็นว่าพฤติกรรมของคนในสังคม ยังไม่เปิดกว้างยอมรับ และทำความเข้าใจกับผู้ติดเชื้อเอดส์อย่างถูกต้อง แต่กลับแสดงความรังเกียจ ความหวาดกลัว ความหวาดระแวง ตลอดจนมองว่าผู้ติดเชื้อเอดส์เป็นคนชั่วร้าย ลำบาก จึงทำให้ติดเอดส์ พฤติกรรมที่คนในสังคมแสดงความรังเกียจต่อผู้ติดเชื้อเอดส์อย่างออกนอกหน้า เช่น การไม่พูดคุย การไม่เข้าใกล้ การไม่ข้องเกี่ยวกับกิจกรรมทั้งปวง เหมือนเป็นการตัดผู้ติดเชื้อเอดส์ออกจากสังคม ให้ไปอยู่ในสังคมของความโดดเดี่ยวหรืออยู่กับผู้ติดเชื้อเอดส์ด้วยกัน จึงทำให้ผู้ติดเชื้อเอดส์ไม่กล้าเปิดเผยตัวเอง แม้แต่การรักษาบางครั้งก็ยังหลีกเลี่ยงเพราะกลัวสังคมรับรู้ และจะถูกรังเกียจจากคนในสังคม นักเขียนได้สะท้อนภาพ

ทัศนคติของคนในสังคมที่มีต่อผู้ติดเชื้อเอดส์ได้สอดคล้องและสัมพันธ์กับหลักการและเหตุผลในข้อมูลเชิงวิชาการ ดังที่ สถาพร มานัสสถิตย์ (๒๕๓๓: ๑๕๔) กล่าวว่า

โรคเอดส์มีผลกระทบต่อสังคมอย่างใหญ่หลวง นอกจากจะทำให้คนแตกตื่นหวาดกลัวโรคเอดส์แล้ว (อาจจะมีการฆ่าตัวตายมากขึ้น) ยังทำให้พฤติกรรมของสังคมเปลี่ยนไป วิธีชีวิตความเป็นอยู่เปลี่ยนไป เมื่อมีคนตายด้วยโรคเอดส์มากขึ้น การใช้ถุงยางอนามัยจะกลายเป็นของธรรมดาและมีการใช้มากขึ้น ชายรักร่วมเพศจะถูกรังเกียจมากขึ้น ยาเสพติดจะมีการใช้น้อยลง ในอนาคตชายที่เคยสำส่อนเคยเที่ยวผู้หญิงบริการบ่อยๆ อาจจะเปลี่ยนเป็นมีภรรยาน้อยมากขึ้น คนจะแต่งงานกันอาจจะต้องขอตรวจเลือดคู่รักเสียก่อน เป็นต้น

พฤติกรรมของคนในสังคมจึงเป็นส่วนหนึ่งที่สร้างความทุกข์ ความกังวล และผลักดันผู้ติดเชื้อเอดส์ให้มีชีวิตที่ขาดความสุข และกลายเป็นพวกหลีกหนีสังคม ต้องใช้ชีวิตอยู่อย่างหลบๆ ซ่อนๆ จนกว่าวาระสุดท้ายของชีวิตจะมาถึงอย่างทุกข์ทรมานทั้งร่างกายและจิตใจ

๓.๓. กลวิธีในการนำเสนอภาพสะท้อน

กลวิธีการนำเสนอ นับเป็นวิธีหนึ่งที่นักเขียนแต่ละคนพยายามเลือกใช้เพื่อสร้างสรวงค์งานเขียนของตนให้เกิดคุณค่าน่าสนใจ และเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านมากที่สุด ดังที่กุหลาบ มัลลิกะมาส (๒๕๓๘ : ๑๑๗) กล่าวว่า “ผู้เขียนเลือกกลวิธีที่เป็นประโยชน์ เปิดเผยสิ่งที่ผู้อ่านควรรู้ควรทราบได้มากที่สุด สมจริงที่สุด เข้มข้นที่สุด และสามารถทำให้ผู้อ่านตระหนักในคุณค่าข้อนี้ได้มากเพียงใด ย่อมแสดงถึงฝีมือของผู้เขียนได้มากเพียงนั้น” ในฐานะที่เป็นบัณฑิตมีใช้สารคดีหรือข้อเขียนทางวิชาการ ในการสะท้อนภาพโรคเอดส์ผู้เขียนจึงต้องอาศัยกลวิธีในการนำเสนอ เพื่อถ่ายทอดข้อมูลรายละเอียดต่างๆ ไปสู่ผู้อ่าน

ดังนั้นในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ว่าผู้เขียนนำเสนอภาพสะท้อนโรคเอดส์ จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่าผู้เขียนส่วนใหญ่นำเสนอภาพสะท้อนฝ่ายตัวละครอันเป็นองค์ประกอบสำคัญของบัณฑิต ซึ่งจำแนกออกเป็นประเภทต่างๆ ได้ ๗ ประเภท ดังนี้

๓.๓.๑ ชายนักเที่ยว

๓.๓.๒ ผู้ติดเชื้อเอดส์

๓.๓.๓ ผู้เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอดส์

๓.๓.๔ ผู้ขายบริการทางเพศ

๓.๓.๕ หมอและพยาบาล

๓.๓.๖ ผู้ติดเชื้อเอดส์จากคนรักหรือสามี

๓.๓.๗ ชายรักร่วมเพศ

๓.๓.๑ ชายนักเที่ยว

การนำเสนอภาพสะท้อนโรคเอดส์ผ่านตัวละครที่เป็นชายนักเที่ยว นักเขียนกำหนดให้ตัวละครชายนักเที่ยวเป็นผู้เล่าพฤติกรรมของตนเองที่นำมาซึ่งการติดและแพร่เชื้อเอดส์ และทำให้ตนเองเป็นที่รังเกียจของคนในสังคม ซึ่งปรากฏในเรื่อง **ห้องสีน้ำเงิน หนึ่งตำบล หลายผลิตภัณฑ์ ถ้อยรำพึงบนถนนสายเปลี่ยว สงครามดอกกรัก ดาวเที่ยงวัน ตะวันเที่ยงคืน และบัวลอย** ดังตัวอย่าง

ในเรื่อง **ห้องสีน้ำเงิน** ตัวละครที่เป็นชายนักเที่ยว เป็นผู้เล่าเรื่องของตนเอง ถึงสาเหตุของการติดเชื้อเอดส์ เนื่องจากตนเองเป็นชายนักเที่ยวและไม่ป้องกันอย่างถูกวิธี ดังข้อความที่ตัวละครกล่าวว่า

ถ้าผมย้อนอดีตได้...ตัวผมย้อนได้ ผมจะไม่แต่งงานกับผู้หญิงคนไหนทั้งนั้น ผมสมควรที่จะตายคนเดียว แต่ผมไม่รู้ ไม่รู้เลยว่าในร่างกายของผมไม่ปกติ มันเกิดขึ้นก่อนหน้าที่ผมจะแต่งงานกับคุณแต่ทุกสิ่งทุกอย่างไม่สามารถที่จะย้อนกลับได้

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๑๐๕)

จากข้อความ ตัวละครเป็นผู้เล่าเรื่องราวของตนเองที่มีพฤติกรรมเป็นชายนักเที่ยวโดยขาดการดูแลป้องกันตนเองอย่างรอบคอบ จึงกลายเป็นสาเหตุหนึ่งของการติดโรคเอดส์ ซึ่งทำให้ผู้อ่านรับรู้ได้ว่าการเป็นชายนักเที่ยวโดยมิได้ป้องกันเป็นสาเหตุของการติดและแพร่โรคเอดส์ที่ปรากฏจากคำบอกเล่าของตัวละคร

ในเรื่อง **หนึ่งตำบล หลายผลิตภัณฑ์** ตัวละครเล่าพฤติกรรมของตนเอง ที่เป็นผู้นำเข้าเชื้อโรคเอดส์มาสู่ภรรยาโดยการเป็นชายนักเที่ยว ดังข้อความที่ตัวละครกล่าวว่า

กูเอาโรคมาใส่เมีย แล้วดูซิ รับยังต้องมาดูแลกูอีก

(หนึ่งตำบล หลายผลิตภัณฑ์. ๒๕๔๕ : ๙๖)

จากข้อความ ตัวละครบอกเล่าเรื่องราวของตนเองในฐานะชายนักเที่ยวและทำให้ติดเชื้อเอดส์แล้วนำเชื้อเอดส์มาแพร่ระบาดสู่ภรรยา สุดท้ายภรรยาก็ยังต้องมาดูแลรักษาทำให้ผู้อ่านรับรู้ได้ว่าการเป็นชายนักเที่ยวและไม่ป้องกันดูแลตนเองทำให้ติดโรคเอดส์ และชายนักเที่ยวมักนำโรคเอดส์มาสู่ภรรยา

ในเรื่องถ้อยรำพึงบนถนนสายเปลี่ยว ตัวละครบอกเล่าความรู้สึกของตนเอง เมื่อรู้ว่าติดเชื้โอเอดส์ มีทั้งความหวาดกลัว สับสน และทุกข์ทรมาน ดังข้อความที่ตัวละครเล่าว่า

ผมร้องไห้อย่างคนอ่อนแอเกือบทุกคืน ทำร้ายตนเองด้วยการต่อสู้กับสภาวะภายใน และจิตใจ
พุ่มพวยดั่งกับโลกนี้มันโหดร้าย หยิบยื่นเพียงความทุกข์ทรมานมาให้ผู้คน ถึงผมจะร้องไห้สักพันครั้ง
ก็ไม่มีใครรู้เห็น

(ถ้อยรำพึงบนถนนสายเปลี่ยว. ๒๕๔๑ : ๕๑)

ผมหนีมันมา หนีมันมาจากหมู่บ้านจัดสรรแถบนอกเมือง เพราะมันไม่ยอมเข้าใจผม ก่อนที่จะ
หนีจากมันมาผมพูดและอธิบายให้มันฟังหมดแล้ว แต่มันไม่ยอมเชื่อผมแม้แต่เอะเดียว แม้กระทั่งมันซึ่ง
เป็นเพื่อนก็ไม่ยอมเข้าใจ ผมจึงหนีมันมา ด้วยความรู้สึกเปลี่ยวดายและโหดร้ายที่สุด

(ถ้อยรำพึงบนถนนสายเปลี่ยว. ๒๕๔๑ : ๕๑)

จากข้อความ ตัวละครบอกเล่าความรู้สึกของตนเอง ที่มีแต่ความเจ็บปวด ทุกข์ทรมาน
อ้างว้าง โดดเดี่ยว เมื่อตนเองกลายเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ ทำให้ผู้อ่านรับรู้ความรู้สึกของตัวละครได้ลึกซึ้ง
ยิ่งขึ้น

ในเรื่องสงครามดอกกุ๊ก ตัวละครที่เป็นชายนักเที่ยว เป็นผู้แสดงความคิดเห็นว่าตนเองเป็น
ชายนักเที่ยวที่นิยมหญิงขายบริการ และด้วยความไว้วางใจผู้ที่จัดหาหญิงขายบริการให้ตน จึงไม่ใส่ใจใน
การป้องกันตนเอง จึงทำให้มีโอกาสติดและแพร่เชื้อเอดส์ได้ ดังข้อความที่ตัวละครสนทนาวา

“ผู้หญิงที่ไปนอน...มันสะอาดทั้งนั้น...บริสุทธิ์ พรหมจารีทั้งนั้น”

เขายังตวาดก้อง หน่วยตาแดงเรื่อด้วยความโกรธเคืองระคนตกใจจนสับสนไปหมด

“คุณลพ” สตรีผู้มีวัยใกล้เคียงกับเขาพิมพ์ด้วยเสียงเครือ ใจลึกๆ สั่นไหว “คุณ...เคย...บอก
หวานมันไข่...สองสามคนหลัง...ที่...ที่คุณไป...หายไปตั้งพักหนึ่ง คนหนึ่งนะเป็นหมอนวด...”

“หมอนวด...ก็ใช่...แต่มันก็เด็กเปิด...เข้าใจมั๊ย...เปิดบริสุทธิ์...ไฉนน้อยมันรู้”

เขาหมายถึง ‘มาดาม’ ในสถานอาบอบนวดขาประจำผู้รู้ใจกัน “ไม่บริสุทธิ์จริงๆ ไฉนน้อยมันไม่เอามาให้
หรรอก คนไว้วางใจกันมาเป็นสิบปี...มันจัดไว้พร้อม...มีหมอมารักษาดูแลตรวจโรคเด็กที่มันเก็บไว้ให้สะอาด
ไม่เป็นโรค เพราะมันไม่เอาไข่ที่เคยถูกคนอื่นเจาะไข่แดงแล้วมาหลอก...ทีปทีหนึ่ง...ไฉนน้อยมันตรวจเอง
ก่อนส่งขึ้นไปให้ ‘เปิด’ นะ...ขึ้นขาหยั่ง ป้ายน้ำสารส้ม...ไม่มีใครหลอกไฉนน้อยได้หรอก”

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๖๖๔)

จากบทสนทนาของชายนักเที่ยว และป้าของภรรยาชายนักเที่ยว สะท้อนให้เห็นว่าชาย

นักเที่ยวมีความเข้าใจ หลงเชื่อคำพูดของคนอื่นโดยง่าย จึงทำให้ขาดความระมัดระวังในการป้องกันตนเองเมื่อมีสัมพันธทางเพศกับหญิงขายบริการ จึงทำให้ติดเชื้อเอดส์โดยไม่รู้ตัว

ในเรื่อง**ดาวเที่ยงวัน ตะวันเที่ยงคืน** ตัวละครที่เป็นชายนักเที่ยวที่ยังอยู่ในวัยเด็ก ขาดความระมัดระวังในการป้องกันตนเอง มีสัมพันธทางเพศโดยความประมาท จึงทำให้ติดเชื้อเอดส์โดยไม่รู้ตัวได้ ดังบทสนทนาที่ว่า

“พี่เขาเห็นเราไปเที่ยวอาบอบนวดมา...จริงหรือเปล่า...”

...ก็...พอดีเพื่อนมันชวนผมไปฉลองวันเกิดในโอกาสที่ได้ใช้ค่านำหน้าว่านายนะครับ มันบอกว่าจะได้เป็นลูกผู้ชายเต็มตัวเสียที พอก็จองอยากเห็นผมเป็นลูกผู้ชายเต็มตัว...

(ดาวเที่ยงวัน ตะวันเที่ยงคืน. ๒๕๔๗ : ๗๔)

จากบทสนทนาของชายนักเที่ยวและผู้เป็นพ่อ จะเห็นได้ว่าในสังคมไทยผู้ชายไทยนิยมการเที่ยวผู้หญิงเพื่อแสดงถึงความเป็นลูกผู้ชายเต็มตัว และเป็นเรื่องปกติของผู้ชาย ซึ่งอาจเป็นที่มาของการติดและแพร่เชื้อเอดส์ได้

ในเรื่อง**บัวลอย** ตัวละครที่เป็นชายนักเที่ยว มีความรักสนุกในการมีสัมพันธทางเพศจึงทำให้ติดเชื้อเอดส์ ดังบทสนทนาที่ว่า

“พี่ๆ! เด็กของพี่เป็นเอดส์นะ แล้วแนะนำให้ผมทำไม นี่มันตั้ง ๖-๗ เดือนเข้าไปแล้ว ผมไม่เอาอีกแล้ว แล้วผมไม่ติดเอดส์เข้าไปด้วยแล้วหรือ?”

“ไอ้เอ! เด็กของข้าซิงๆ มาจากบ้านนอก เอ็งนั่นแหละเที่ยวล่อใครต่อใครจนติดเอดส์เข้าไปโดยไม่รู้ตัว แล้วดันมาถ้อยเชื่อให้บัวลอยอีก แล้วนี่จะทำยังไง”

(บัวลอย. ๒๕๓๘ : ๑๐๓)

จากบทสนทนาของชายนักเที่ยว และเจ้าของสถานบริการ สะท้อนให้เห็นว่าชายนักเที่ยวที่มีความประมาทในการมีสัมพันธทางเพศ และขาดการป้องกันที่ถูกต้องทำให้ติดเชื้อเอดส์ได้โดยไม่รู้ตัว

ในเรื่อง**ผู้ป่วยเอดส์** สะท้อนให้เห็นตัวละครที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ หากมีสัมพันธทางเพศกับคนแปลกหน้า ด้วยความประมาทและความเข้าใจ ดังบทสนทนาที่ว่า

“ปลอกแตกแล้วพี่” หล่อนบอกทันทีที่เขาหยุดพักกิจกรรมใคร่ชั่วขณะ

“อะไรนะ!”

“ปลอกแตกนะ”

“เธอ...” เขาซึ้งใจ ปล่อยคาในทรวงท่าเดิม “แล้วปลอดภัยหรือเปล่าละ” หล่อนนิ่งอย่างจะให้

คาดเดา

(ผู้ป่วยเอดส์. ๒๕๔๕ : ๑๔๑)

จากบทสนทนาของชายนักเที่ยวและหญิงขายบริการทางเพศ จะเห็นได้ว่าการปฏิบัติกิจกรรมทางเพศ หากขาดความระมัดระวัง ก็อาจทำให้ติดเชื้อเอดส์ได้

นักเขียนใช้กลวิธีนำเสนอเรื่องราวผ่านตัวละครชายนักเที่ยวโดยผ่านคำพูด และพฤติกรรมของชายนักเที่ยวว่า สาเหตุการติดเชื้อเอดส์เกิดจากการมีสัมพันธ์ทางเพศกับคนมากหน้าหลายตา เนื่องจากการใช้ชีวิตในวัยหนุ่มที่ชอบเที่ยวสถานขายบริการโดยขาดการป้องกัน ทำให้ติดเชื้อเอดส์โดยไม่รู้ตัวและนำเชื้อเอดส์มาติดภรรยา ซึ่งสร้างความทุกข์ทรมานให้กับตนเองและภรรยา

๓.๓.๒ ผู้ติดเชื้อเอดส์

การนำเสนอภาพสะท้อนโรคเอดส์ผ่านตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ นักเขียนกำหนดให้ตัวละครเล่าเรื่องของตนเองเมื่อเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ ว่าต้องเผชิญกับเหตุการณ์ต่างๆ ในฐานะผู้ติดเชื้อเอดส์และสร้างความทุกข์ทรมานให้กับตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์อย่างมาก ซึ่งปรากฏในเรื่องก่อนจะถึงจุดดับ เกิดแต่ต้ม ถ้อยรำพึงบนถนนสายเปลี่ยว และห้องสีน้ำเงิน ดังตัวอย่าง

ในเรื่องก่อนจะถึงจุดดับ ตัวละครเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับตนเองว่า เมื่อติดเชื้อเอดส์จะถูกคนในสังคมรังเกียจและไม่มีใครคบค้าสมาคมด้วยทำให้ผู้ป่วยโรคเอดส์ได้รับความทุกข์ทรมานมาก ดังข้อความที่ตัวละครเล่าให้ฟังว่า

หลังจากรู้ว่าตัวเองป่วยเป็นโรคร้ายที่ไม่มีทางรักษาให้หายแล้ว ฉันก็เริ่มหมดอาลัยตายอยากไม่
อยากมีชีวิตอยู่ต่อไป ไม่มีใครเห็นใจเลยสักคน แม้คนที่เราเคยรักเคยไว้ใจก็หลีกเลี่ยงกันไปหมด
ทำให้เรารู้ว่า ไม่มีใครสักคนที่คบเราอย่างจริงจัง ทุกคนหวังกอบโกยผลประโยชน์เข้าตัวกันทั้งนั้น

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓ : ๑๒๐)

จากข้อความ ตัวละครเล่าเรื่องราวที่ตนประสบและแสดงความรู้สึกต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ในลักษณะวิพากษ์ วิจาร์ณ พฤติกรรมของคนที่ไม่เข้าใจ ขาดความจริงใจต่อกัน จนทำให้ตัวละครไม่
อยากมีชีวิตอยู่ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจความรู้สึกของตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ได้อย่างลึกซึ้ง และรับรู้ว่าโรคเอดส์เป็นโรคที่คนในสังคมรังเกียจตามคำบอกเล่าของตัวละคร

ตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ เล่าเรื่องราวของตนเองที่ต้องเผชิญ เมื่อเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ว่ามีแต่คน
รังเกียจ ไม่มีใครต้องการ ไว้ที่อยู่อาศัย จนเกือบฆ่าตัวตายดังข้อความที่ตัวละครกล่าวว่า

ผมไม่มีญาติอีกแล้วครับ ลูกหลานมันก็ไม่รับเลี้ยง ไปที่ไหนมีแต่คนรังเกียจ เขากลัวว่าผมจะเอาเชื้อเอชไอวีไปติด ผมเหมือนอยู่ตัวคนเดียวในโลก ผมไม่อยากมีชีวิตอยู่ต่อไปแล้ว คิดฆ่าตัวตายก็หลายครั้งหลายครา

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓ : ๑๐๕)

พอญาติพี่น้องเริ่มระแคะระคายว่าผมเป็นเอดส์ต่างก็รังเกียจผม ไม่มีใครสักคนที่เข้าใจสภาพอย่างผมทุกคนปลื้มตัวออกห่าง ที่ผมเข้าใจที่สุดก็คือแม่แต่เมียผมเขายังหนีห่าง ผมทนสภาพเช่นนี้ไม่ไหว ถึงได้เสี่ยงมานี่ อย่างน้อยมาตายเอาดาบหน้าดีกว่าตากดานตายอยู่ที่บ้านเกิดให้เขาสมน้ำหน้า ไม่มีใครต้องการเราแล้วเราจะอยู่อีกทำไม

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓ : ๑๐๖)

จากข้อความตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์เล่าเรื่องของตนเองเมื่อเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ ว่าถูกคนในครอบครัวรังเกียจ ไม่อยากอยู่ด้วย แม้แต่ภรรยาที่หนีหายไม่ดูแลจนทำให้ไม่สามารถทนอยู่กับคนในครอบครัวได้ต้องหนีเพื่อหาที่อยู่ใหม่ ทำให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจว่าโรคเอดส์เป็นโรคที่สังคมรังเกียจและผู้ติดเชื้อเอดส์มักไม่มีที่อยู่อาศัยเพราะถูกคนในครอบครัวขับไล่

ในเรื่องเกิดแต่ผม ตัวละครเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นกับตนเอง เมื่อติดเชื้อเอดส์ว่าแม้แต่น้องแท้ๆ ยังไม่ต้องการ ดังข้อความที่ตัวละครกล่าวว่า

กระทั่งน้องแท้ๆ มันยังหนี ไม่ยอมเข้าใกล้ ไม่เคยมาเยี่ยมเยียน ถ้าฉันกลับบ้านแม่กับน้องก็คงขับไล่ไล่ส่งเหมือนกัน ฉันเป็นคนในโลกไม่ต้องการ

(เกิดแต่ผม. ๒๕๓๕ : ๔๗๕)

จากข้อความตัวละครเล่าเรื่องราวที่ตนประสบมา และแสดงความรู้สึกต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในลักษณะวิพากษ์วิจารณ์พฤติกรรมของคนในครอบครัวที่ไร้น้ำใจ และมองว่าตนเองเป็นคนที่ไม่มีใครต้องการ ซึ่งทำให้ผู้อ่านรับรู้ความรู้สึกที่แท้จริงของผู้ติดเชื้อเอดส์ และรับรู้ว่าโรคเอดส์เป็นโรคที่คนในสังคมมักแสดงความรังเกียจ

และสะท้อนภาพสาเหตุการติดเชื้อเอดส์ของตัวละคร โดยให้ตัวละครเล่าเรื่องผ่านกระแสสำนึกของตัวเอง เพื่อเสนอเรื่องราวของตนเองว่ามีเลือบวก และกำลังเผชิญกับโรคร้าย ดังข้อความที่ตัวละครกล่าวว่า

ถ้าเขารู้ว่าฉันเลือบวกเขาอาจจะไม่ต้องการแต่ต้องฉันเลย

(เกิดแต่ผม. ๒๕๓๕ : ๔๒๑)

จากข้อความผู้เขียนให้ตัวละครเล่าเรื่องของตนเอง โดยการปลดปล่อยความรู้สึกนึกคิดของตนในลักษณะการพูดกับตัวเองในใจ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าตนเองติดเชื่อเอดส์ ถ้าคนในสังคมรับรู้จะต้องแสดงความรังเกียจ และไม่มีใครต้องการ ทำให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจความรู้สึกของตัวละครที่มีความวิตกกังวลและหวาดกลัวว่าคนในสังคมจะรู้ว่าตนเองติดเชื่อเอดส์ แสดงให้เห็นว่าผู้ติดเชื่อเอดส์มักปกปิดตนเอง

ในเรื่อง**ถ้อยรำพึงบนถนนสายเปลี่ยว** สะท้อนลักษณะทางพฤติกรรมของตัวละครผู้ติดเชื่อเอดส์ โดยใช้กลวิธีเล่าเรื่องผ่านความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร เพื่อเสนอเรื่องราวความรู้สึกของตนเองที่ตกอยู่ในฐานะผู้ติดเชื่อเอดส์ ว่าได้รับความทุกข์ทรมานทั้งทางกายและใจอย่างแสนสาหัส ดังข้อความว่า

ผมร้องไห้อย่างคนอ่อนแอเกือบทุกคืน ทำร้ายตนเองด้วยการต่อสู้กับสภาวะภายใน และจิตใจ
พุ่มพวยถึงแต่ความเปลี่ยวดาย ดังกับโรคนี้มันโหดร้าย หยิบยื่นเพียงความทุกข์ทรมานมาให้ผู้คน
ถึงผมจะร้องไห้สักพันครั้งก็ไม่มีใครรู้เห็น

(ถ้อยรำพึงบนถนนสายเปลี่ยว. ๒๕๔๑ : ๕๑)

จากข้อความผู้เขียนให้ตัวละครเล่าความรู้สึกของตนเอง ผ่านกระแสสำนึกของตนเองเพื่อสะท้อนให้เห็นว่าผู้ติดเชื่อเอดส์เป็นผู้ที่ได้รับความทุกข์ทรมาน และมีแต่ความอ้างว้างเดียวดายเหมือนมีชีวิตอยู่คนเดียวในโลก ยากที่จะมีใครเข้าใจ

ในเรื่อง**สงครามดอกกุ๊ก** สะท้อนภาพลักษณะทางพฤติกรรมของตัวละครผู้ติดเชื่อเอดส์ โดยให้ตัวละครเล่าเรื่องผ่านกระแสสำนึกของตนเอง เพื่อเสนอเรื่องราวความรู้สึกของตนเองที่ติดเชื่อเอดส์ว่ามีแต่ความเคร่งเครียด สับสน หวาดกลัว จนแทบไม่อยากจะมีชีวิตอยู่ในโลกนี้ ดังข้อความ

...อยากจะตะโกนบอกน้องสาวบอกใครก็ได้...ให้ผ่อนคลายความเคร่งเครียดสับสน หวั่นหวาดจนแทบจะ...

ชายหนุ่มวัยต้นเฒ่าปากแน่น กรามขบกันเขม็งจนปวดหนึบ...เขาอยากจะหนี...ไปให้พ้น ให้ไกล
สุดหล้าของฟ้าที่มีอยู่...ให้หลุดพ้นไปจากทุกสิ่งทุกอย่าง จากมนุษย์ชายหญิงทุกผู้ทุกนาม จากโลกบ้าๆ
ใบนี้

ทักษะยกมือกุมขมับสองข้าง...นานมากแล้ว ที่เขาไม่ได้นึกถึงความตาย

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๗๔๔)

จากข้อความผู้เขียนให้ตัวละครเล่าความรู้สึกของตัวเองในฐานะผู้ติดเชื้อเอดส์ โดยเล่าเรื่องผ่านกระแสนึกของตนเอง เพื่อสะท้อนให้เห็นว่าผู้ติดเชื้อเอดส์เป็นผู้ที่มีความทุกข์ทรมาน และไม่สามารถจะบอกเล่าให้ใครได้รับรู้ ต้องเก็บไว้คนเดียวจนบางครั้งอยากจะฆ่าตัวตาย

ในเรื่อง**เกิดแต่ตม** สะท้อนภาพปัญหาที่ตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ต้องเผชิญ โดยให้ตัวละครเล่าเรื่องผ่านกระแสนึกของตนเอง เพื่อเสนอเรื่องราวความรู้สึกของตนเองว่าต้องเผชิญกับปัญหาการว่างงาน และไม่มีรายได้ในการดูแลตนเอง ดังข้อความ

แล้วหล่อนจะอย่างไรต่อไป เงินทองที่เหลืออยู่ก็ไม่มากนัก ถ้าขายเครื่องประดับที่เหลืออยู่ ก็คงได้สักสองแสนเศษ มีที่ดินอีกไม่กี่ไร่ที่ซื้อให้แม่กับน้องชายได้อาศัย เงินสดไม่กี่หมื่นบาท กลับไปปลุกกระต๊อบอยู่รอวันตายในที่ดินผืนนั้นน่าจะดีกระมัง

(เกิดแต่ตม. ๒๕๓๕ : ๔๕๙-๔๖๐)

จากข้อความผู้เขียนให้ตัวละครเล่าความรู้สึกของตนเองที่ต้องเผชิญกับปัญหาการว่างงาน โดยเล่าเรื่องผ่านความรู้สึกนึกคิดของตนเอง เพื่อนำเสนอเรื่องราวของตนเองว่าต้องเผชิญกับการไม่มีงานทำและขาดเงินในการใช้จ่ายเมื่อเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์

ในเรื่อง**ห้องสีน้ำเงิน** สะท้อนภาพลักษณะทางพฤติกรรมของตัวละครที่ติดเชื้อเอดส์ เมื่อรู้ว่าตนติดเชื้อเอดส์จะไม่ยอมรับความจริง วิดกกังวล โกรธแค้นผู้ที่นำเชื้อเอดส์มาสู่ตนเองโดยเฉพาะสามี ดังบทสนทนา

“สามีของดิฉันล่ะคะ จะบอกเขาว่าอย่างไร เขาไซ้ไหมคะที่เป็นต้นเหตุ เป็นไปได้ยังไงกัน”

“คุณพร้อมที่จะพูดกับเขาหรือเปล่า”

“พร้อมที่จะพูดหรือ” เธอส่ายหน้า

“แล้วแต่ตัวคุณล่ะ คุณพร้อมเมื่อไรก็เมื่อนั้น”

“ดิฉันไม่พร้อม ยังไม่พร้อมที่จะพูดกับใครทั้งนั้น คุณหมอล่ะ” ไม่มีคำพูดต่อจากนั้น

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๕๓)

บทสนทนาสะท้อนภาพลักษณะทางพฤติกรรมของผู้ติดเชื้อเอดส์ ว่ามีการปฏิเสธความจริง ด้วยความรู้สึกที่สับสน เศร้าโศกเสียใจ และมีความโกรธแค้นสามีที่นำเชื้อเอดส์มาสู่เธอ ซึ่งทำให้ผู้อ่านเข้าใจความรู้สึกของผู้ติดเชื้อเอดส์ได้มากยิ่งขึ้น

นักเขียนนำเสนอกลวิธีโดยให้ตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์เป็นคนเล่าเรื่องราวของตนเอง เมื่อต้องเผชิญกับโรคเอดส์ว่าถูกคนในสังคมแสดงความรังเกียจ ไม่มีใครต้องการ ไร้ที่อยู่อาศัย ไม่มีงานทำ เคร่งเครียด สับสน ทุกข์ทรมาน หวาดกลัว โกรธแค้นสามี และทำร้ายตนเอง กลวิธีการนำเสนอภาพสะท้อนผ่านตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ จึงมีลักษณะเปิดเผยตนเองได้อย่างน่าเชื่อถือ

๓.๓.๓ ผู้เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอดส์

ตัวละครผู้เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอดส์ที่นักเขียนนำเสนอเป็นการสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมหรือปฏิกิริยาต่างๆ ผ่านการเล่าเรื่อง และการกระทำของตัวละครผู้เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอดส์ ที่มีต่อผู้ติดเชื้อเอดส์ในแง่มุมต่างๆ กัน เช่น สงสาร เห็นใจ ช่วยเหลือ ตลอดจนเกลียดชัง ซึ่งปรากฏในเรื่อง **ห้องสีน้ำเงิน เกิดแต่ลม รอยยิ้ม ดาวเที่ยงวัน ตะวันเที่ยงคืน และสงครามดอกกุหลาบ**

ในเรื่อง **ห้องสีน้ำเงิน** ตัวละครในฐานะมารดาของตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ เป็นผู้บอกเล่าความรู้สึกของตนในฐานะมารดา ที่ต้องดูแลลูกด้วยความเอาใจใส่ แม้ลูกจะติดเชื้อเอดส์ก็ตาม ดังข้อความที่ตัวละครกล่าวว่า

“คะ ดิฉันทราบแล้ว มันเป็นเรื่องร้ายแรงใช่ไหมคะ ดิฉันทราบว่าโรคเอดส์เป็นแล้วไม่มียารักษา บอกให้ดิฉันทราบด้วยนะว่า ในความเป็นแม่ เป็นคนที่ต้องดูแลลูกของตนเองนั้น ดิฉันต้องทำอะไรบ้าง มัสลินทิ้งในตัวของหญิงชาวบ้านคนนี้ นางช่างเต็มไปด้วยความสงบ ไม่ฟูมฟาย และกล่าววาทะ ทุกถ้อยคำมีสตินำยกล่งทีเดียว

“ดิฉันทำได้คะ หลวงพ่อที่วัดสอนให้มีสติปัญญาจะเกิด” นางยิ้มเล็กน้อย

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๑๕๐)

จากข้อความผู้เขียนเสนอภาพผ่านคำบอกเล่าถึงความรู้สึกของตัวละครที่เป็นมารดา เมื่อรับรู้ ว่าลูกของตนติดเชื้อเอดส์ก็ต้องยอมรับความจริงที่เกิดขึ้น พยายามทำให้สงบ และดูแลลูกของตน จนกว่าวาระสุดท้ายจะมาถึง ซึ่งทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพความรักที่แม่มีต่อลูกกว่าบริสุทธิ์และยิ่งใหญ่

สมาชิกในครอบครัวของผู้ติดเชื้อเอดส์โดยเฉพาะผู้เป็นแม่จะมีแต่ความสงสาร และห่วงใยให้กับลูกที่ติดเชื้อเอดส์ อย่างจริงใจเสมอ ไม่แสดงความรังเกียจ ดังบทสนทนา

สตรีวัยหกสิบเศษเดินเข้ามาพร้อมถุงใส่ขนมปังและผลไม้จืดๆ และส้ม นายแพทย์วิตติยกมือไหว้ เขาจำได้ว่าเธอคือแม่ของนิรา

“คุณป้าเฝ้าตลอดเลยหรือครับ” นางพยักหน้า ประกายตาของนางเต็มไปด้วยความห่วงใยต่อลูกสาวอย่างเปี่ยมล้น

“หิวไหมลูก” นางถาม มือร้านเกรียมลูปศรัทธาคนป่วยเบา ๆ “นมสดนะ กินสักหน่อย”

นิราสงสารมารดา พยายามยิ้มและพยักหน้า นางรู้สึกจอบเปิดนมสดตักน้ำแข็งในกระติกใส่แก้ว

เล็กน้อย พอเย็นแล้วใส่หลอดเย็นไปให้คนป่วยดูด

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๑๓๑-๑๓๒)

บทสนทนาของตัวละคร สะท้อนให้เห็นว่าตัวละครผู้เป็นแม่มีความรักและความห่วงใยให้ลูกเสมอ แม้ว่าลูกจะเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ก็ตาม ซึ่งทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพความรักความผูกพันระหว่างแม่กับลูกได้อย่างชัดเจน

ในเรื่องดาวเที่ยงวัน ตะวันเที่ยงคืน สะท้อนลักษณะอาการของตัวละครที่ติดเชื้อเอดส์ โดยใช้กลวิธีเล่าเรื่องผ่านกระแสนึกของพ่อ เมื่อเห็นอาการผิดปกติทางร่างกายที่เกิดขึ้นกับลูกชายว่าตามร่างกายมีตุ่มเล็กๆ และมีรอยจ้ำจ้ำๆ คล้ายเม็ดเลือดผิดปกติ ทำให้ผู้เป็นพ่อคิดเดาไปว่าลูกชายเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ ดังข้อความ

บนร่างของปรานมีผื่นเล็กๆ คลุมกระจายเต็มไปหมด...บางบริเวณมีรอยจ้ำจ้ำๆ คล้ายกับมีสิ่งผิดปกติเกิดขึ้นในเม็ดเลือด...ปฏิกิริยาได้...ปรานเคยเป็นอีสุกอีใสแล้วเมื่อครั้งยังเป็นเด็ก จึงไม่น่าจะเป็นอาการของโรคนี้อีก และเมื่อพิจารณาประกอบกับท่าทางของปรานในพักหลัง บวกกับปฏิกิริยาที่กลัวการไปพบหมอเสียจนตัวสั่นเข้มเช่นนี้ ปฏิกิริยาเริ่มเดาไปในทางที่เลวร้าย

(ดาวเที่ยงวัน ตะวันเที่ยงคืน. ๒๕๔๗ : ๒๓๒)

จากข้อความผู้เขียนให้ตัวละครที่เป็นพ่อเล่าเรื่องของลูกชาย โดยการปลดปล่อยความรู้สึกนึกคิดของตนในลักษณะการพูดกับตนเองในใจ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าบุตรชายของตนเองมีอาการผิดปกติทางร่างกายโดยมีผื่นเม็ดเล็กๆ เต็มไปหมด และมีรอยจ้ำจ้ำๆ ที่เกิดจากการผิดปกติของเม็ดเลือด คล้ายลักษณะของโรคเอดส์

สะท้อนภาพพฤติกรรมของพี่ชายที่ปฏิบัติต่อน้องชาย เมื่อรู้ว่ำน้องชายติดเชื้อเอดส์ โดยไม่แสดงความรังเกียจ แต่กลับมีความรัก ความเข้าใจให้เหมือนเดิม ดังบทสนทนา

ปวีณหันรีหันขวางอยู่ครู่หนึ่ง ก่อนที่คว่ำเอาแก้วน้ำของปรานที่วางอยู่ใกล้ๆ มือ กระดกน้ำลงคอโดยเร็ว

ปรานเห็นดังนั้นก็เลิกคิดด้วยความตกใจ...ความหมายในสายตาของเขาบ่งเป็นคำถามชัดเจนว่า...ปวีณกล้าทำเช่นนั้นได้อย่างไร นั่นมันแก้วน้ำของเขา...คนที่เป็นเอดส์หรอกนะ

ฝ่ายปวีณก็เข้าใจในความหมายในดวงตาคู่นั้น เขาก็เลยพูดว่า

“อ้าว...เป็นอะไรไปละปราน มองพี่เสียตาค้างเสีย”

“พี่โป่ง...พี่ไม่กล้า...หรอกหรือ...”

“พี่จะกลัวอะไรละ”

“ก็...ผมเป็น...เอดส์นะพี่”

“โอ้เอ๋ยปราน...ทำไมแกถึงพูดอย่างนั้นละ โรคเอดส์นั้นมันไม่ติดกันง่าย ๆ ขนาดนั้นเสียหน่อย
แล้วที่สำคัญ...แกเป็นน้องชายพี่นะแล้วพี่จะรังเกียจแกไปทำไม ต่อไปนี้ไม่ต้องคิดอะไรมากนักหรอก”

(ดาวเที่ยงวัน ตะวันเที่ยงคืน. ๒๕๔๗ : ๒๖๗)

จากคำพูดของตัวละคร สะท้อนให้เห็นว่าสมาชิกในครอบครัวของผู้ติดเชื้อเอดส์ เป็นผู้ที่ต้อง
สัมผัสคลุกคลีอยู่กับผู้ติดเชื้อเอดส์อย่างใกล้ชิดที่สุด การไม่แสดงความรังเกียจผู้ติดเชื้อเอดส์ เป็นส่วน
หนึ่งที่สามารถทำให้กำลังใจ และกำลังใจของผู้ติดเชื้อเอดส์เข้มแข็งขึ้น

ในเรื่อง **รอยยิ้ม** สะท้อนภาพตัวละครผู้เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอดส์ในฐานะพ่อ โดยการเล่า
เรื่องผ่านกระแสสำนึกของตัวละครผู้ติดเชื้อ เพื่อเสนอความรู้สึกของพ่อตนเอง เมื่อรู้ว่าลูกสาวติดเชื้อ
เอดส์ ว่ามีแต่ความสลดใจ ความวิตกกังวล และความห่วงใยลูกอย่างจริงใจ ดังข้อความ

ระหว่างนั้นเธอรู้ว่าทุกคนเป็นห่วง รันทดพอกๆ กับเธอ โดยเฉพาะพ่อเสียงหัวเราะดังยาว
(เอกลักษณ์เฉพาะตัว) ของท่านห้วนสั้นลงทันตา เธอเห็นพ่อแอบร้องไห้อยู่หลายครั้ง บางครั้งยื่นมือมา
ลูบหัวเธอเหมือนตอนเด็กๆ ทว่านิยามแห่งการสัมผัสแตกต่างกับเมื่อก่อนลิบลับ พ่อกลายเป็นหุ่นแข็งทื่อ
เพื่อไปใช้ชีวิตวิญญาณ

(รอยยิ้ม.๒๕๔๑ : ๑๒๔)

จากข้อความผู้เขียนให้ตัวละครเล่าเรื่องของตนเอง โดยปรากฏเป็นรูปความคิดประหวัดไปถึง
เหตุการณ์ที่ผ่านมาว่าพ่อของเธอมีแต่ความเศร้าหมองเมื่อรู้ว่าเธอเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ ในลักษณะ
รำพึงกับตนเอง ผู้อ่านจึงมองเห็นภาพที่เกิดขึ้นตามความคิดคำนึงของตัวละครได้ชัดเจนและเข้าไป
ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ยิ่งขึ้น

ในเรื่อง **เกิดแต่ตม** สะท้อนภาพตัวละครผู้เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอดส์ในฐานะน้องชาย โดย
เล่าเรื่องผ่านกระแสสำนึกของตนเอง เพื่อนำเสนอเรื่องราวความรู้สึกของตนเองว่ายอมรับไม่ได้ที่มี
พี่สาวติดเชื้อเอดส์ ดังข้อความ

โสฬสแทบเดินเซซัง เขาทรุดตัวลงนั่งบนเก้าอี้ ไหล่ลู่ลงด้วยความหวาดกลัว นี่เขาติดโรคพี่สาวด้วย
หรือเปล่าไม่รู้ ถึงจะไม่ได้อยู่ด้วยกันก็เถอะ แต่ก็ใกล้ชิดกันมาก

ถ้าเวลารู้ว่าเขามีพี่สาวเลือบวก หล่อนจะยังคบกับเขาหรือ

ตายละ ถ้าคนในแฟลตนี้รู้...

(เกิดแต่ตม. ๒๕๓๕ : ๔๑๖)

จากข้อความผู้เขียนให้ตัวละครเล่าความรู้สึกของตนผ่านกระแสสำนึกของตัวเองในฐานะน้องชาย เพื่อสะท้อนให้เห็นว่าผู้ติดเชื้อเอดส์มักถูกคนในสังคมรอบข้างรังเกียจ แม้แต่น้องชายซึ่งเป็นคนในครอบครัวยังแสดงความหวาดกลัว และรังเกียจ

ในเรื่อง **สงครามดอกกุ๊ก** สะท้อนภาพตัวละครผู้เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอดส์ในฐานะน้องสาว โดยเล่าเรื่องผ่านกระแสสำนึกของตนเอง เพื่อนำเสนอเรื่องราวความรู้สึกของตนเองว่าหวาดกลัว และรังเกียจพี่ชายที่ติดเชื้อเอดส์ ดังข้อความ

หล่อนอยากจะบอกเขาเหมือนกันว่ากลัว...รู้แต่ว่ามันน่ากลัว น่ารังเกียจ ไม่อยากเข้าใกล้เพราะกลัวติดเชื้อเอดส์...รู้สึกอย่างคนทั้งหลายทั่วไป

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๗๕๘)

จากข้อความผู้เขียนให้ตัวละครเล่าความรู้สึกของตนเองที่มีต่อพี่ชาย โดยเล่าเรื่องผ่านความรู้สึกนึกคิดของตนเอง เพื่อนำเสนอเรื่องราวความรู้สึกของตนเองว่ารังเกียจ และหวาดกลัวผู้ติดเชื้อเอดส์

สะท้อนภาพพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัวของผู้ติดเชื้อเอดส์ แม้ว่าจะมีฐานะเป็นเพียงยาย เมื่อรู้ว่าหลานชายติดเชื้อเอดส์ ก็ทำให้นางรู้สึกสะเทือนใจ และสงสารหลานชาย ดังบทสนทนาที่ว่า

“ไม่หวังไม่ได้หรอก เขาเป็นหลาน เป็นลูกของลูกฉันแท้ๆ” คนพูดเองก็สะเทือนใจ เมื่อกล่าวถึงมารดาของชายหนุ่มตรงหน้า “ฉันก็แก่แล้วนะ...”

“เบื่อแล้วกรุงเทพระ...ฉันจะไปถามพระ...ท่านต้องการมัยแม่ครัว...หุงหาให้พวกไม่สบาย...”
นางส่ายปากได้ทันไม่เอ่ยคำว่า “พวกที่มารอคอยตาย...เป็นแม่บ้าน แม่ครัวอะไรก็ได้ทั้งนั้นเงินทองคำจ้างไม่เอาหรอก...แม่เราเขาคงหายห่วง ถ้ารู้ว่าฉันไปดูแลลูกเขา”

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๘๕๘)

จากคำพูดของตัวละคร แสดงให้เห็นว่าสมาชิกในครอบครัวของตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์มีความห่วงใย และมีความรักให้กับผู้ติดเชื้อเอดส์เสมอ ซึ่งทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพความรักความผูกพันระหว่างคนในครอบครัวเป็นสิ่งที่มีความควรแก่การเก็บรักษาไว้ และจะทำให้ผู้ติดเชื้อเอดส์มีชีวิตที่ยืนยาวขึ้น

ในเรื่อง **พฤษานุภาพ** สะท้อนภาพพฤติกรรมของพ่อที่ปฏิบัติต่อลูกสาวเมื่อรู้ว่าลูกสาวติดเชื้อเอดส์โดยการขับไล่ไม่ให้อยู่ร่วมบ้านด้วย และแสดงความรังเกียจอย่างชัดเจน ดังบทสนทนาที่ว่า

พ่อหันมาทางนวล “นังนวล ข้าให้เองอยู่ที่นี่ไม่ได้แล้ว”

“น้ำจะไล่นวลไปไหน” อ้าแปลกใจ

“ไม่ใช่แค่เง็งนวล เ็งด้วยไอ้อ้ำ พวกชาวบ้านไม่อยากให้โรคมันระบาดไปมากกว่านี้ พวกเ็งต้องไปอยู่ในป่าให้ไกลที่สุด

“อย่าทำอย่างนั้นกับลูกนะ” แม่ตกใจ

“ข้าจำเป็นว่าแม่” พ่อพูดแล้วก็หันมาทางอ้ำ “เ็งรีบพานวลมันไปได้แล้ว”

(พุทธานุภาพ. ๒๕๔๖ : ๓๗๒-๓๗๓)

ผู้อ่านสามารถเห็นภาพสะท้อน จากคำพูดของตัวละคร ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้ติดเชื้อเอดส์เป็นบุคคลที่น่ารังเกียจ แม้แต่พ่อซึ่งเป็นสมาชิกคนหนึ่งของครอบครัวยังรับไม่ได้ และขับไล่บุตรสาวที่ติดเชื้อเอดส์ให้ออกจากบ้าน ซึ่งทำให้ผู้อ่านมองเห็นว่าคนที่ติดเชื้อเอดส์เป็นบุคคลที่คนในครอบครัวรังเกียจ และไม่ต้องการที่จะช่วยเหลือดูแล ทำให้ผู้ติดเชื้อเอดส์ได้รับความทุกข์ทรมาน

นักเขียนนำเสนอกลวิธีโดยให้ตัวละครผู้เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอดส์ เล่าเรื่องผ่านคำพูด และการกระทำของตนเองที่มีต่อผู้ติดเชื้อเอดส์ ไม่ว่าจะเป็นความเมตตาสงสาร ความเห็นใจ และความรู้สึกรังเกียจ ซึ่งทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพสะท้อนที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน

๓.๓.๔ ผู้ขายบริการทางเพศ

กลวิธีการนำเสนอผ่านมุมมองของตัวละครที่ขายบริการทางเพศ ปรากฏในเรื่อง **นักสู้หมู่บ้านตกเขียว** นายหน้า แมงดา อาโก โสภณิเด็ก ก่อนจะถึงจุดดับ และเกิดแต่ตม

ในเรื่อง **นักสู้หมู่บ้านตกเขียว** ตัวละครที่ขายบริการทางเพศ เล่าเรื่องของตนเอง ถึงสาเหตุของการติดเชื้อเอดส์เพราะขายบริการทางเพศ และขาดความระมัดระวังป้องกันตนเอง ดังข้อความที่ตัวละครกล่าวว่า

“พวกหนูคงลาโลกไปภายในเดือนนี้แน่ พวกหนูไม่โทษใครดอก โทษตัวเองที่ประมาท” น้ำผึ้งบอก

(นักสู้หมู่บ้านตกเขียว. ๒๕๔๔ : ๑๑๐)

จากข้อความ น้ำผึ้งในฐานะหญิงขายบริการ เป็นผู้เล่าเรื่องของตนเองที่ใช้ชีวิตตั้งอยู่บนความประมาท ทำให้ติดเชื้อเอดส์ ซึ่งทำให้ผู้อ่านรับรู้ถึงสาเหตุการติดเชื้อเอดส์เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์กับคนหลายคน และขาดการดูแลป้องกันตนเอง คำบอกเล่าของตัวละครที่ขายบริการทางเพศทำให้ผู้อ่านเข้าใจสาเหตุการติดเชื้อเอดส์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ในเรื่อง **นายหน้า แมงดา อาโก โสภณิเด็ก** ตัวละคร “ฉัน” เล่าเรื่องราวของตนเอง เพื่อบอกลักษณะอาการของโรคเอดส์ ว่ามีอาการเป็นไข้เรื้อรัง อ่อนเพลีย ท้องเสีย ลื่นเป็นฝ้า

ดังข้อความที่ตัวละครกล่าวว่า

ฉันเริ่มป่วยเป็นไข้หวัดใหญ่ ช่วงเดือนพฤศจิกายนเป็นต้นมา ถึงปลายเดือนก็ยังไม่หาย ทางช่องจึงส่งฉันกับบัวเขียวกลับไปช่องเก่าที่กรุงเทพฯ ค่ะ บ้างบอกรับให้นอนกินยา และพาไปฉีดยากับหมอคลินิก อยู่เกือบเดือนหนึ่งจึงรับแขกได้ค่ะ รับแขกได้ ๒๐ คน ในเวลา ๑ เดือน ฉันกับมีอาอาการอ่อนเพลีย และตัวร้อนทั้งวันอีกครั้งหนึ่ง ช่วงนี้เป็นต้นเดือนกันยายน พ.ศ.๒๕๓๕ ค่ะ หนนี้บ้างบอกรับฉันไปตรวจที่คลินิกแห่งใหม่ หมอบอกว่าในตัวฉันมีเชื้อโรค “เอดส์” อยู่ในตัว

(นายหน้า แมงดา อาโก โสภณเฑาะว์. ๒๕๓๖ : ๑๖๙)

จากข้อความตัวละครเล่าอาการของโรคเอดส์จากอาการของตนเองโดยตรง ว่ามีไข้เรื้อรัง อ่อนเพลีย ซึ่งทำให้ผู้อ่านเข้าใจอาการของโรคเอดส์ได้มากขึ้น

ในเรื่อง**ก่อนจะถึงจุดดับ** ตัวละครเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง ให้เห็นถึงสาเหตุของการติดเชื้อเอดส์ เนื่องจากการเปลี่ยนคู่นอนมากหน้าหลายตา ดังข้อความที่ตัวละครกล่าวว่า

พี่มันไม่ดีเอง ได้สืบไม่พอจะเอาศอก เป็นนักร้องเฉย ๆ ก็ได้ ไม่จำเป็นต้องขายตัวอย่างลับ ๆ เลย แต่พี่ก็ไม่เอา พี่อยากมีโน่นอยากมีนี่พี่เคยคิดเคยฝันอยากจะทำครอบครัว เงินเดือนแค่เป็นนักร้องไม่พอสนองความอยากของพี่หรอก พี่ก็เลยเริ่มมีสัมพันธ์กับอาเสียกระเป่าหนักทั้งหลายแหล่ มีกับคนหนึ่งได้คนที่สองที่สามก็ตามมา จนพี่จำไม่ได้ว่า มีผู้ชายผ่านเข้ามาในชีวิตของพี่กี่คน ถ้าพี่ไม่เป็นเอดส์เสียก่อนป่านนี้พี่ก็คงยังขายตัวอยู่อย่างนั้น

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓ : ๑๒๑)

จากข้อความตัวละครเล่าเรื่องของตนเองที่มีอาชีพนักร้อง แต่ขณะเดียวกันก็มีอาชีพขายบริการทางเพศด้วย ทำให้ติดเชื้อเอดส์ ตัวละครเล่าทุกอย่างที่ตนเองประสบมาแล้วถ่ายทอดเรื่องราวซึ่งทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ว่าการติดเชื้อเอดส์เกิดจากการมีสัมพันธ์ทางเพศกับคนมากหน้าหลายตา และทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพสะท้อนจากคำบอกเล่าของตัวละครในเรื่องได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ในเรื่อง**เกิดแต่ตม** ตัวละครในฐานะหญิงขายบริการเล่าเรื่องผ่านกระแสนึกขบของตนเองเพื่อเสนอเรื่องราวของตนเอง ว่าการมีสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ขายหลายๆคน ทำให้ติดเชื้อเอดส์อย่างไม่ทันระวังตัว ดังข้อความ

ไอ้ผู้ชายคนไหนหนอมันเอาโรคมาฝากหล่อน สงสัยไอ้บริตคนสุดท้ายนี่แหละ แต่ไม่แน่เสีย
ทีเดียวเพราะหล่อนเองผ่านผู้ชายมามาก ถึงจะเคยตรวจว่าปลอดโรคมาก่อน แต่ก็หลายปีแล้ว

(เกิดแต่ตม. ๒๕๓๕ : ๔๒๑)

จากข้อความผู้เขียนให้ตัวละครเล่าเรื่องของตนเอง โดยผ่านความคิดคำนึงถึงเหตุการณ์ที่ผ่าน
มา ในลักษณะรำพึงกับตนเอง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าหากคนเรายังรักอิสระในการมีสัมพันธ์ทางเพศโดย
ขาดความระมัดระวัง และป้องกันตนเองอย่างถูกต้อง ทำให้เป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ได้

นักเขียนใช้กลวิธีการนำเสนอให้ตัวละครที่ขายบริการทางเพศ เป็นผู้เล่าเรื่องราวของตนเองว่า
สาเหตุการติดเชื้อเอดส์เนื่องจากการขายบริการทางเพศ การเปลี่ยนคู่นอนมาหน้าหลายตา การมี
สัมพันธ์ทางเพศกับผู้ชายหลายคนโดยมิได้ป้องกันตนเองอย่างถูกต้องทำให้ติดเชื้อเอดส์ และตัวละคร
เล่าอาการของตนเองที่ติดเชื้อเอดส์จากการขายบริการทางเพศ ได้แก่ เป็นไข้เรื้อรัง ท้องเสีย
อ่อนเพลีย ลื่นเป็นฝ้า ซึ่งเรื่องราวที่ผู้เขียนนำเสนอผ่านตัวละครทำให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจได้ว่าหญิง
และชายที่ยึดการขายบริการทางเพศในการดำเนินชีวิต จะทำให้มีโอกาสติดและแพร่เชื้อเอดส์ได้อย่าง
รวดเร็ว

๓.๓.๕ หมอ และพยาบาล

ตัวละครที่เป็นหมอ และพยาบาล ที่นักเขียนนำเสนอเรื่องราวต่างๆ ผ่านคำบอกเล่าของตัว
ละคร ทำให้เรื่องราวต่างๆ ที่ถ่ายทอดจากคำบอกเล่าของหมอ และพยาบาล ดูสมจริง และเชื่อถือได้
ซึ่งปรากฏในเรื่อง **สงครามดอกกุ๊ก** ก่อนจะถึงจุดดับ เวลาที่เหลืออยู่ และห้องสีน้ำเงิน

ในเรื่อง **สงครามดอกกุ๊ก** ตัวละครที่เป็นพยาบาลเป็นผู้เล่าเรื่องในฐานะผู้ร่วมรู้เหตุการณ์
เพื่อเล่าเรื่องราวของเพื่อนพยาบาล ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ขณะปฏิบัติหน้าที่ เพราะเข็ม
พลาดไปทิ่มมือ ดังคำบอกเล่าของผู้เล่าเรื่องว่า

“...ป้านแก้วรู้จักดีว่าเป็นพยาบาลรุ่นไกลๆ กับหล่อนนั่นเอง...”

เจ้าตัวเป็นผู้หนึ่งที่ติดเชื้อเอดส์อย่างไม่คาดฝัน ไม่ตั้งใจ...อีกส่วนหนึ่งของผู้ทำงานร่วมอาชีพแพทย์...
พยาบาล...เจ้าหน้าที่หลายฝ่ายผู้เกี่ยวข้อง...เจาะเลือดคนไข้ติดเชื้อ...ระวังระวังทุกลมหายใจเข้าออก แต่...
พอซักเข็มออกมาก็เอามาทิ่มมือตนเอง อย่างไม่รู้เลยว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร...

นอกจากเจ้าตัวจะต้องกินยาเอทีซีแล้ว...ป้านแก้วนี่ก็ไม่ออกว่าความรู้สึกและอารมณ์เพื่อนร่วมอาชีพ
คนนี้ กำลังเจ็บปวดรวดร้าวเพียงใดกับเคราะห์กรรมของตนเอง

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๓๘ : ๙๑๑)

ตัวละครในฐานะพยาบาลเล่าสาเหตุการติดเชื้อเอดส์จากการประกอบอาชีพ คำบอกเล่าโดยตรงของผู้เล่าเรื่อง ซึ่งเป็นผู้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ได้บอกเล่าการปฏิบัติหน้าที่ของแพทย์พยาบาล หากไม่ระมัดระวังขณะปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้ติดเชื้อเอดส์ ตนเองก็อาจติดเชื้อเอดส์จากผู้ป่วยได้ ทำให้ผู้อ่านทราบถึงสาเหตุการติดเชื้อเอดส์ที่เกิดขึ้นกับแพทย์และพยาบาลได้ชัดเจน

และในฐานะพยาบาลได้เล่าเรื่องราวของพ่อตนเองที่เป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ และเริ่มแสดงอาการดังคำบอกเล่าของผู้เล่าเรื่องว่า

สำหรับบิดาหล่อน ถ้านับไปแล้ว...เข้าเริ่มเข้าสู่ระดับที่สาม...ชูปนม น้ำหนักลด ท้องเดิน เป็นระยะอาร์คชัดเจน

หากที่หญิงสาวระแวงระไวกลับไม่ใช่ระยะสุดท้ายหรือ ‘เอดส์’ เต็มขั้น ที่ต้องจับตาว่าเขาจะมีอาการติดเชื้อจำพวกฉวยโอกาสที่อวัยวะต่างๆ เช่น วัณโรค ปอดบวม สมออักเสบ ไช้สันหลังอักเสบ...มีมะเร็งหลอดเลือดซึ่งเกิดขึ้นกับคนไข้เอดส์มากกว่าคนทั่วไป

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๓๘ : ๗๗๐)

คำบอกเล่าโดยตรงของผู้เล่าเรื่อง ซึ่งมีฐานะเป็นพยาบาลและเป็นผู้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ได้บอกเล่าอาการของโรคเอดส์ที่เกิดขึ้นกับพ่อของตนเอง ว่าอยู่ในระยะที่สาม จะมีอาการชูปนม น้ำหนักลด ท้องเดิน เป็นต้น ทำให้ผู้อ่านรับรู้ลักษณะอาการของผู้ติดเชื้อเอดส์ได้อย่างถูกต้อง

ในเรื่องเวลาที่เหลืออยู่ ตัวละครในฐานะแพทย์ได้พูดคุยกับคนไข้ถึงลักษณะทางพฤติกรรมของตัวละครที่ติดเชื้อเอดส์ ซึ่งเป็นผู้ร่วมรู้เหตุการณ์ของไกซึ่งเป็นคนไข้และพบว่าคนรักของคนไข้ติดเชื้อเอดส์ ในฐานะแพทย์จึงให้คำแนะนำให้คนไข้ป้องกันตนเอง ดังข้อความที่ตัวละครกล่าวว่า

“แฟนของหนูเป็นโรคอะไรหรือคะ!!” เธอถาม

“เขาเป็นโรคเอดส์ครับ...” หมอตอบพร้อมพูดว่า “ คุณควรรู้จักวิธีป้องกันตัวในการอยู่ใกล้กับคนไข้ครับ” หมอแนะนำด้วยความเป็นห่วง

(เวลาที่เหลืออยู่. ๒๕๔๑ : ๕๑)

คำบอกเล่าโดยตรงของผู้เล่าเรื่องซึ่งมีฐานะเป็นแพทย์ และเป็นผู้ที่เข้าร่วมในเหตุการณ์ ได้บอกเล่าให้คนไข้ป้องกันตนเองเมื่ออยู่ร่วมกับคนรักที่เป็นโรคเอดส์ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจและรับรู้ว่าการป้องกันเป็นวิธีที่ดีที่สุดเมื่อต้องอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อเอดส์

ในเรื่องก่อนจะถึงจุดดับ ตัวละครในฐานะหมอเล่าอาการของตัวละครที่มีเชื้อเอดส์ โดยผ่านกระแสน้ำนึกของหมอ เพื่อเสนอเรื่องราวของคนไข้ที่ติดเชื้อเอดส์ ว่ามีลักษณะของการเป็นไข้ และต่อมน้ำเหลืองบริเวณต่างๆ จะโต ดังข้อความ

หมอนพฐ์รู้สึกแปลกเมื่อคลำต่อมน้ำเหลืองบริเวณลำคอแล้วพบว่า มันใหญ่โตผิดปกติ เพื่อความแน่ใจ หมอจึงลองคลำต่อมน้ำเหลืองตรงใต้รักแร้และขาหนีบดู

ผลปรากฏว่า มันบวมโตเหมือนกับต่อมน้ำเหลืองบริเวณลำคอ

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓ : ๘๕)

จากข้อความผู้เขียนให้ตัวละครที่เป็นหมอเล่าเรื่องของคนไข้ โดยผ่านความคิดคำนึงของหมอ ในลักษณะรำพึงกับตนเอง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าคนไข้มีอาการต่อมน้ำเหลืองบริเวณลำคอ รักแร้ และขาหนีบโตผิดปกติ เป็นลักษณะของโรคเอดส์ ทำให้ผู้อ่านรับรู้ลักษณะอาการของโรคเอดส์จากคำบอกเล่าของหมอได้อย่างถูกต้อง

ในเรื่องนายหน้า แมงดา อาโก โสภณเด็ก ตัวละครในฐานะหมอสนทนากับคนไข้ถึงอาการของโรคเอดส์ ดังข้อความ

กว่าฉันจะเชื่อหมอก็ต่อเมื่อ บ้างบอร์เห็นลื่นฉันขาวเป็นฝ้า บ้างกับแมงดานำฉันไปคลินิกเก่าอย่างเร่งด่วน บ้างบอกหมอว่ามีอาการอ่อนเพลียทุกวัน และท้องทำท่าจะเสียอีก ต่อจากนั้น คุณหมอก็จัดแจงดูเอาเลือดฉันออกมาเอาไปตรวจ ไม่นานนักหมอก็บอกฉันว่า “อาการของเอดส์มันเริ่มออกฤทธิ์มากขึ้นแล้ว หนูกินยาที่ให้ไปหรือเปล่า” บ้างบอร์ตอบแทนว่ากิน ๆ หยุด ๆ ค่ะ อันนี้มันคนกลัวยาก่ะ

ฉันเลยถามหมอตรง ๆ ว่าอย่าอ้อมแอ้มอยู่เลยฉันเป็นเอดส์แน่หรือ ท่านตอบโดยไม่ลังเลว่า “เป็นแน่ และเป็นแล้ว ถ้าหนูไม่ทำตามหมอสั่งไม่นานวันจะมีตุ่ม หรือเม็ดขึ้นตามตัวหรือตามต้นคอ และก็...

(นายหน้า แมงดา อาโก โสภณเด็ก. ๒๕๓๖ : ๑๗๐)

จากข้อความตัวละครเล่าเรื่องราวของตนเองเมื่อสนทนากับหมอ ว่ามีลักษณะอาการต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเอง เช่น ลื่นเป็นฝ้า อ่อนเพลีย ท้องเสีย ทำให้ผู้อ่านรับรู้ลักษณะอาการของโรคเอดส์ จากคำบอกเล่าของตัวละครได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ในเรื่องห้องสีน้ำเงิน สะท้อนภาพว่าผู้ที่มีอาชีพหมอ และพยาบาล ที่คลุกคลีอยู่กับคนไข้ที่ป่วยเป็นโรคเอดส์ ก็มีโอกาสดูดเชื้อเอดส์ได้ ดังบทสนทนาที่ว่า

“เธอเป็นผู้หญิงเก่ง มีความรู้ความสามารถ แต่เธอก็พลาดในการผ่าตัดคนไข้รายหนึ่ง ได้รับอุบัติเหตุรถชน หน้าท้องกระแทกจนเป็นรอยเขียวช้ำ คนไข้มีอาการตกเลือดของอวัยวะภายใน ซีดและซีด

ในที่สุดต้องทำการผ่าตัดเปิดช่องท้อง แล้วก็พบว่ามีการฉีกขาดของลำไส้เล็กและกระเพาะอาหาร เธอยืนทำการผ่าตัดนานสองชั่วโมงเศษ จนถึงเย็บผิวชั้นนอก เติมเย็บพลาดไปปักเอานิ้วของเธอเข้า และมารู้ภายหลังว่าคนไข้มีผลเลือดบวจากการตรวจวิธีอีไลซ่า”

“ตายจริง” หล่อนอุทาน

“แม้โอกาสที่จะได้รับเชื้อจากการถูกเข็มตำจะมีรายงานมาว่าน้อยมาก แต่เธอก็เป็นหนึ่งในคนส่วนน้อยที่โชคร้ายนั้น...” เสียงของเขาเงียบหายไป

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๑๓๘)

จากข้อความผู้อ่านสามารถมองเห็นภาพสะท้อนจากบทสนทนาของตัวละคร ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าแพทย์ และพยาบาล เป็นบุคคลกลุ่มหนึ่งที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีขณะปฏิบัติหน้าที่

นักเขียนใช้กลวิธีการนำเสนอโดยผ่านคำพูดและเรื่องราวของตัวละครที่เป็นหมอ พยาบาล เมื่อสนทนากับคนไข้เกี่ยวกับเรื่องราวของโรคเอดส์ เช่น ลักษณะอาการ คือชูปนม น้ำหนักลด ท้องเดิน มีไข้ ต่อมน้ำเหลืองบริเวณต่างๆ จะโต การป้องกันโดยพยายามดูแลตนเองเมื่ออยู่ร่วมกับคนรักที่เป็นโรคเอดส์ และการดูแลตนเองด้วยความระมัดระวังเมื่อต้องคลุกคลีกับผู้ป่วยโรคเอดส์ ซึ่งทำให้ผู้อ่านรับรู้ลักษณะอาการต่างๆ ของโรคเอดส์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ในขณะที่ตัวผู้อ่านเข้าใจว่าผู้ป่วยเอดส์สามารถอยู่ร่วมกับคนปกติได้แต่ต้องดูแลป้องกันตนเองอย่างดี และแพทย์พยาบาลที่คลุกคลีกับผู้ป่วยโรคเอดส์หากไม่ระมัดระวังตนเองอาจติดเชื้อเอดส์จากคนไข้ได้

๓.๓.๖ ผู้ติดเชื้อเอดส์จากคนรักหรือสามี

พฤติกรรมของตัวละครที่ติดเชื้อเอดส์จากคนรักหรือสามี นักเขียนถ่ายทอดผ่านคำบอกเล่าของตัวละครแสดงให้เห็นว่า ตัวละครที่ติดเชื้อเอดส์จากคนรักหรือสามี มีความกดดัน วิถีกังวลไม่กล้าบอกใคร ทำให้ตัวละครเกิดความทุกข์ทรมานใจมาก ซึ่งปรากฏในเรื่องเวลาที่เหลืออยู่ และหนึ่งตำบล หลายผลิตภัณฑ์

ในเรื่อง **เวลาที่เหลืออยู่** เมื่อตัวละครรับรู้จากหมอสามีว่าคนรักของเธอติดเชื้อเอดส์ และเธอก็ติดเชื้อเอดส์จากคนรักเช่นกัน ทำให้ผู้อ่านรู้ว่าสาเหตุการติดเชื้อเอดส์มาจากคนรัก ดังบทสนทนาที่ว่า

“แฟนของหนูเป็นอะไรหรือคะ!!” เธอถาม

“เขาเป็นโรคเอดส์ครับ...” หมอตอบ

(เวลาที่เหลืออยู่. ๒๕๔๑ : ๕๑)

ผู้อ่านสามารถมองเห็นภาพจากบทสนทนาของตัวละคร ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าตัวละครได้รับเชื้อเอดส์จากคนรัก ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่สำคัญในการติดและแพร่เชื้อเอดส์

ในเรื่อง**หนึ่งตำบล หลายผลิตภัณฑ์** ตัวละครเล่าความรู้สึกของตนเองเมื่อติดเชื้อเอดส์ ว่ามีความวิตกกังวล สับสนทุกหัวใจ และเสียใจที่นำเชื้อเอดส์มาติดภรรยาของตนเอง ดังข้อความที่ตัวละครกล่าวว่า

กูเอาโรคมาใส่เมีย แล้วคูสิ รับยังต้องมาดูแลกูอีก

(หนึ่งตำบลหลายผลิตภัณฑ์. ๒๕๔๕ : ๙๖)

สนุกคนเดียวไม่พอ เอาโรคมาติดคนอยู่บ้านไม่รู้ไม่เห็น

(หนึ่งตำบลหลายผลิตภัณฑ์. ๒๕๔๕ : ๙๖)

จากข้อความตัวละครบอกเล่าความรู้สึกของตนเองว่ามีความทุกขใจและรู้สึกผิด เมื่อรู้ว่ตนเองนำเชื้อเอดส์มาสู่ภรรยาโดยไม่รู้เห็นด้วยและยังต้องมาดูแลตนเอง คำบอกเล่าของตัวละครทำให้ผู้อ่านเข้าใจความรู้สึกของตัวละครว่ามีแต่ความทุกข์ทรมานในสิ่งที่เกิดขึ้น

นักเขียนนำเสนอโดยให้ตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์จากคนรักหรือสามี เป็นคนเล่าเรื่องว่าคนรักนำเชื้อเอดส์มาสู่เธอเพราะขาดการป้องกันที่ถูกต้อง และยังต้องดูแลคนรักหรือสามีที่ติดโรคเอดส์อีกด้วย การนำเสนอโดยการบอกเล่าของตัวละครทำให้เรื่องราวดูสมจริง และมีความชัดเจนยิ่งขึ้น

๓.๓.๗ ชายรักร่วมเพศ

กลวิธีการนำเสนอผ่านมุมมองของตัวละครที่เป็นชายรักร่วมเพศเป็นผู้นำเสนอเรื่องราวต่างๆ ของตนเอง ซึ่งปรากฏในเรื่อง**ซากดอกไม้ว** ดังตัวอย่าง

ในเรื่อง **ซากดอกไม้ว** ตัวละครที่เป็นชายรักร่วมเพศเป็นผู้เล่าเรื่องของตนเอง เกี่ยวกับพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์โดยใช้ประสบการณ์ของตนเองในการนำเสนอ ให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจถึงสาเหตุของการติดเชื้อเอดส์ ดังข้อความที่ตัวละครกล่าวว่า

ผมเปลี่ยน “คู่นอน” คนแล้วคนเล่าไม่ซ้ำหน้า

ผมเห็นกระหายต่อการแสวงหา “รสชาติ” ชายหน้าใหม่รำไป

ผมสะกดคำว่า “สำส่อน” ชัดแจ้ง

(ซากดอกไม้ว. ๒๕๓๗ : ๓๒๐)

จากข้อความ ชายรักร่วมเพศเล่าถึงสาเหตุที่ทำให้ตนเองติดเชื้อเอดส์ เนื่องจากการมีพฤติกรรมเปลี่ยนคู่นอนบ่อยๆ และไม่ป้องกันตนเอง เรื่องที่เล่าผ่านตัวละครรักร่วมเพศจึงสะท้อนให้

เห็นถึงสาเหตุการติดเชื้อเอชไอวีเกิดจากการมีสัมพันธ์ทางเพศกับคนมากหน้าหลายตา และได้ป้องกันตนเองอย่างถูกต้อง

นักเขียนนำเสนอโดยให้ตัวละครที่เป็นชายรักร่วมเพศ เป็นคนเล่าเรื่องราวของตนเองถึงสาเหตุของการติดเชื้อเอชไอวีว่าเกิดจากการมีสัมพันธ์ทางเพศกับคนมากหน้าหลายตา และได้ป้องกันตนเองอย่างถูกต้องจนทำให้ติดเชื้อเอชไอวี การนำเสนอโดยการบอกเล่าของตัวละครทำให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจว่าการแพร่ระบาดของโรคเอชไอวีที่เกิดจากชายรักร่วมเพศเนื่องจากความมีอิสระในการมีสัมพันธ์ทางเพศโดยมิได้ดูแลป้องกันตนเองอย่างถูกต้อง

นักเขียนใช้กลวิธีในการนำเสนอภาพสะท้อนเกี่ยวกับโรคเอชไอวี ผ่านตัวละครประเภทต่างๆ ได้แก่ ชายนักเที่ยวว่าติดเชื้อเอชไอวีจากสถานขายบริการทางเพศโดยมิได้ป้องกันตนเอง ทำให้ผู้อ่านรับรู้ได้ว่าชายนักเที่ยวที่ชอบมีสัมพันธ์ทางเพศกับหญิงขายบริการทำให้มีโอกาสติดเชื้อเอชไอวีได้ง่าย ผู้ติดเชื้อเอชไอวีจะบอกเล่าเรื่องของตนเองว่าถูกคนในสังคมรังเกียจ ไม่มีที่อยู่อาศัย ไม่มีงานทำ มีความวิตกกังวลและทำร้ายตนเอง ทำให้ผู้อ่านรับรู้ถึงความทุกข์ทรมานที่เกิดขึ้นกับตัวละคร ผู้เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอชไอวีจะบอกเล่าความรู้สึกของตนเองว่ามีความสงสาร เห็นใจ ในขณะเดียวกันอาจมีความรังเกียจผู้ติดเชื้อเอชไอวี ทำให้ผู้อ่านรับรู้ความรู้สึกของตัวละครผู้เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอชไอวีได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ผู้ขายบริการทางเพศบอกเล่าสาเหตุของการติดเชื้อเอชไอวีจากการมีสัมพันธ์ทางเพศกับคนมากหน้าหลายตาโดยมิได้ป้องกัน และบอกเล่าลักษณะอาการเมื่อติดเชื้อเอชไอวีว่าอ่อนเพลีย หงุดหงิด ลื่นเป็นฝ้า ชุ่มผอม เกิดโรคแทรกซ้อน ทำให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจว่าผู้ขายบริการทางเพศที่ยึดการขายบริการทางเพศในการดำเนินชีวิตจะทำให้มีโอกาสติดเชื้อเอชไอวีได้อย่างรวดเร็ว เนื่องจากผู้ขายบริการทางเพศมีสัมพันธ์ทางเพศกับคนมากหน้าหลายตา หมอ และพยาบาลบอกเล่าอาการของตัวละครที่เป็นโรคเอชไอวี การป้องกันตนเองเมื่อต้องคลุกคลีกับผู้ป่วยเอชไอวี และการดูแลตนเองเมื่อรู้ว่าติดเชื้อเอชไอวี ทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้ตามคำบอกเล่าของหมอและพยาบาลเกี่ยวกับลักษณะอาการต่างๆ ของโรคเอชไอวีได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ในขณะเดียวกันทำให้ผู้อ่านเข้าใจและรับรู้ว่าคุณป่วยโรคเอชไอวีสามารถอยู่ร่วมกับคนรักได้แต่ต้องดูแลป้องกันตนเองอย่างดี และแพทย์ พยาบาลที่คลุกคลีกับผู้ป่วยโรคเอชไอวี ขณะทำการรักษาหากขาดความระมัดระวังอาจทำให้ติดเชื้อเอชไอวีจากคนไข้ได้ ซึ่งเรื่องราวต่างๆ ที่ผ่านคำบอกเล่าของหมอ พยาบาล จึงดูสมจริง น่าเชื่อถือ เพราะหมอและพยาบาลเป็นผู้มีความรู้โดยตรงในการรักษาโรค ผู้ที่ติดเชื้อเอชไอวีจากคนรักหรือสามีบอกเล่าว่าคนรักหรือสามีเป็นผู้นำเชื้อเอชไอวีมาสู่ภรรยา และคนรักหรือสามีที่ติดเชื้อเอชไอวียังต้องได้รับการดูแลจากภรรยา อีกด้วย ทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ว่าคนรักหรือสามีเป็นส่วนที่ทำให้โรคเอชไอวีแพร่ระบาดเข้าสู่ระบบครอบครัว และชายรักร่วมเพศบอกเล่าว่าติดเชื้อเอชไอวีจากความรักอิสระในการมีสัมพันธ์ทางเพศ ทำให้ผู้อ่านรู้ว่าชายรักร่วมเพศที่รักอิสระในการมีสัมพันธ์ทางเพศกับคนมากหน้าหลายตาโดยมิได้ป้องกัน

ตนเองอย่างถูกวิธีจึงเป็นที่มาของการติดและแพร่ระบาดของโรคเอดส์ การเสนอภาพสะท้อนโรคเอดส์ โดยผ่านตัวละครในลักษณะต่างๆ กันนั้น ผู้อ่านสามารถได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคเอดส์จาก เหตุการณ์และผลของการกระทำที่ตัวละครในเรื่องนำมาได้ตอบ หรือพูดคุยกัน จึงถือได้ว่าตัวละคร เป็นสื่อกลางที่สำคัญในการที่ผู้เขียนถ่ายทอดข้อมูลรายละเอียดเรื่องโรคเอดส์สู่ผู้อ่าน ดังนั้นตัวละคร จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการนำเสนอภาพสะท้อนของเรื่อง เพื่อแสดงเรื่องราวและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ สมเหตุสมผลและดูสมจริง

บทที่ ๔

วิเคราะห์บทบาทของบันเทิงคดีไทยช่วง พ.ศ.๒๕๓๒ ถึง พ.ศ.๒๕๔๗ ที่สะท้อนภาพโรคเอดส์

ในช่วงเวลาที่โรคเอดส์มีการแพร่ระบาดเกิดขึ้นในสังคม ซึ่งสร้างความหวาดกลัวให้กับคนในสังคมค่อนข้างมาก เนื่องจากยังไม่มีผู้ใดคิดค้นยารักษาโรคเอดส์ได้ นักเขียนร่วมสมัยจึงหยิบยกแง่มุมต่างๆ จากโรคร้ายมาสร้างสรรค์งานเขียนขึ้นในรูปของเรื่องสั้นและนวนิยาย การสร้างสรรค์งานเขียนเกี่ยวกับโรคเอดส์จึงมีบทบาทต่อสังคม เพราะนักเขียนในฐานะสมาชิกคนหนึ่งของสังคมได้หยิบยกเรื่องราวเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมมาสร้างสรรค์เป็นงานเขียนให้ผู้อ่านรับรู้ ดังที่ บรรจง บรรเจิดศิลป์ (๒๕๒๗:๘๑-๘๕) กล่าวว่า

...การเขียนหนังสือเป็นการแสดงบทบาททางสังคมอย่างหนึ่ง ซึ่งนักเขียนมีความตั้งใจที่จะสื่อสารกับคนอื่น ๆ และมีความมุ่งหมายที่จะเปลี่ยนแปลงโลกไปสู่สิ่งที่ดีกว่าเดิม ดังนั้นวรรณกรรมคือผลของท่าทีต่อโลกของนักเขียน นักเขียนจึงต้องเป็นกระจกที่แท้จริงให้แก่สังคม โดยสะท้อนให้เห็นถึงความขัดแย้ง และปัญหาที่มีอยู่ในสังคม ทั้งนี้ นักเขียนต้องเป็นทั้งผู้ถ่ายทอดเรื่องราว และแสดงทัศนะอย่างมีจิตสำนึก...

บทบาทของบันเทิงคดีไทยช่วง พ.ศ.๒๕๓๒ ถึง พ.ศ.๒๕๔๗ ที่สะท้อนภาพโรคเอดส์
จำแนกออกเป็น ๒ บทบาท ได้แก่

๑. บทบาทด้านวรรณศิลป์
๒. บทบาทด้านสังคม

๔.๑ บทบาทด้านวรรณศิลป์

บทบาททางด้านวรรณศิลป์ที่นักเขียนสร้างขึ้นในเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับโรคเอดส์มีส่วนเกี่ยวข้องกับอารมณ์ที่เกิดขึ้นในใจของผู้อ่านเมื่อได้รับรู้อารมณ์ที่กวีถ่ายทอดไว้ในบันเทิงคดี ซึ่งมีผลกระทบต่ออารมณ์ของผู้อ่าน ทำให้เกิดการรับรู้และเกิดปฏิกิริยาทางอารมณ์เป็นการตอบสนองสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอ ปฏิกิริยาทางอารมณ์จึงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในใจของผู้อ่าน

บทบาทด้านวรรณศิลป์ ของบันเทิงคดีไทยเกี่ยวกับโรคเอดส์ มี ๕ ด้าน ได้แก่
 อารมณ์สงสาร อารมณ์กลัวหาญ อารมณ์เกลียดชัง อารมณ์โกรธ และอารมณ์หวาดกลัว

๔.๑.๑ อารมณ์สงสาร

อารมณ์สงสาร เป็นอารมณ์ที่ผู้อ่านรู้สึกเห็นใจในความเดือดร้อนหรือความทุกข์ของผู้อื่น
 รู้สึกห่วงใยด้วยความเมตตากรุณา ซึ่งปรากฏในเรื่อง **บัวลอย ถ้อยรำพึงบนถนนสายเปลี่ยว**
ห้องสีน้ำเงิน พุทธาณูภาพ และดาวเที่ยงวัน ตะวันเที่ยงคืน

ในเรื่อง **บัวลอย** บัวลอย ได้รับเชื้อเอดส์จากสามีในขณะที่เธอมีครรภ์ ดังบทสนทนาที่ว่า

“ขอให้ทำใจให้เป็นปกตินะครับ...ผลการตรวจปัสสาวะของคุณปรากฏว่าคุณตั้งครรภ์ครับ
 ขอแสดงความยินดีด้วย”

หญิงสาวใจหายวูบ น้ำตาเอ่อขึ้นมาตรงหน้าตา

“แต่ผลการตรวจเลือดของคุณปรากฏว่ามีปัญหาครับ” หมอชะโงกหน้าเข้ามาใกล้

“คุณมีเชื้อเอดส์อยู่ในตัวครับ คุณบัวลอย”

(บัวลอย. ๒๕๓๘ : ๑๐๔)

บัวลอย รับรู้ว่ตนเองตั้งครรภ์และติดเชื้อเอดส์จากสามีทั้งที่ตนเองไม่ได้ทำ รู้ว่จะมีลูก
 ควรดีใจแต่ต้องเสียใจเพราะลูกซึ่งเป็นที่พักของตัวเองก็ต้องติดเชื้ออีก บัวลอยจึงเกิดความทุกข์
 ทรมาน เศร้าโศกเสียใจกับสิ่งที่เกิดขึ้น

หลังจากนั้นบัวลอยถูกผู้ชายสามคนข่มขืน ขณะที่เธอกำลังจะฆ่าตัวตาย ทำให้เธอได้รับ
 ความเจ็บปวดและทุกข์ทรมานเพิ่มมากขึ้น ดังบทบรรยายที่ว่า

ทุกสิ่งทุกอย่างดูมืดมิด ในที่สุดเปลือกตาคู่นั้นก็เปิดออกได้อย่างยากเย็น พอมองเห็นได้ชัดว่
 มีร่างกายชายสามคนนอนระกะระกะอยู่แถวนั้น

(บัวลอย. ๒๕๓๘ : ๑๐๗)

บัวลอยติดเชื้อเอดส์จากสามี และถูกผู้ชายข่มขืน ซึ่งเป็นการถูกทำร้ายทั้งจิตใจและ
 ร่างกาย จึงสร้างความทุกข์ทรมานใจให้กับบัวลอยมากและไม่สามารถหาทางออกที่ดีให้กับตนเอง
 ได้ในที่สุดจึงฆ่าตัวตาย

ในเรื่อง **ถ้อยรำพึงบนถนนสายเปลี่ยว** “ผม” ในฐานะตัวละครที่ติดเชื้อเอดส์มีแต่ความ
 วิทกกังวลทุกข์ทรมาน ดังบทบรรยายที่ว่า

ผมหนีมันมา หนีมันมาจากหมู่บ้านจัดสรรแถบชานเมือง เพราะมันไม่ยอมเข้าใจผม ก่อนที่จะหนีจากมันมาผมพูดและอธิบายให้มันฟังหมดแล้ว แต่มันไม่ยอมเชื่อผมแม้แต่เอะเดียว แม้กระทั่งมันซึ่งเป็นเพื่อนก็ไม่ยอมเข้าใจ ผมจึงหนีมันมา ด้วยความรู้สึกเปลี่ยวดายและโหดร้ายที่สุด

(ถ้อยรำพึงบนถนนสายเปลี่ยว. ๒๕๔๑ : ๕๑)

ผมมีความรู้สึกสับสนหวาดกลัวเมื่อรู้ว่าตนเองติดเชื้อเอดส์ และได้อธิบายให้คนอื่นฟังแต่ไม่มีใครเชื่อและไม่มีใครเข้าใจ จนต้องอยู่คนเดียวด้วยความทุกข์ทรมานใจ ใช้ชีวิตอย่างโดดเดี่ยวไร้ที่อยู่อาศัย ไม่มีคนเห็นใจจึงต้องเผชิญกับความเจ็บปวดเพียงลำพัง

ในเรื่อง**ห้องสีน้ำเงิน** รสสุคนธ์ เมื่อรู้ว่าตัวเองติดเชื้อเอดส์ ทำให้เธอเกิดความทุกข์โศกเสียใจ ดังบทบรรยายที่ว่า

รสสุคนธ์รำพูดแต่คำว่า ‘ไม่จริง’ ร่างนั้นสั่นด้วยความตกใจและหวาดกลัว

“ดิฉันเกลียดตัวเอง” เสียงร้องไห้แน่นแรงขึ้นๆ ปล่อยให้เธอเป็นเช่นนี้ไปจนกว่าจะสงบลงบ้าง

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๕๑)

รสสุคนธ์ติดเชื้อเอดส์โดยที่เธอไม่ทันเตรียมใจ ทำให้เธอไม่อาจยอมรับความจริงได้ เธอจึงมีแต่ความทุกข์โศก

เช่นเดียวกับนิราเป็นผู้ป่วยเอดส์ ที่มีอาการป่วยทางร่างกายอย่างน่าสงสาร ดังบทบรรยายที่ว่า

ที่โรงพยาบาลบาราคนราดูร นายแพทย์วิทิตพบนิราที่นั่น เธอนอนอยู่บนเตียงคนไข้ สภาพร่างกายดูผ่ายผอม ใบหน้าดำคล้ำ ไม่เหลือร่องรอยนิราคนเดิมแม้แต่รอย ร่างนั้นเหมือนโครงกระดูก เสียงหายใจดังผ่านหน้ากากออกซิเจนที่ครอบอยู่เป็นจังหวะถี่กระชั้น เมื่อเขาเดินเข้าไปและจับมือผ่ายผอมบิบบเบาๆ น้ำตาสองสายก็พลันไหลริน

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๑๓๐)

นิรา ได้รับความเจ็บปวดจากการป่วยเป็นโรคเอดส์ ทำให้เธออยู่ในสภาพของคนป่วยที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ และกำลังนอนรอความตายด้วยความเจ็บปวดทรมานทั้งทางร่างกายและจิตใจ

และนอกจากนี้นิรา ยังต้องทำแท้งเมื่อรู้ว่าตนเองติดเชื้อเอดส์จากสามี ซึ่งทำให้เธอมีแต่ความทุกข์ทรมาน และเศร้าโศกเสียใจมากยิ่งขึ้น ดังบทสนทนาที่ว่า

ดิฉันเคยทำแท้งลูกของตัวเองเมื่อทราบว่าตัวเองติดเชื้อเอชไอวี เขาเป็นคนที่จัดการเรื่องทั้งหมด เขาพูดถึงเด็กแปดหมื่นที่กำลังจะเป็นกำพร้า....

“คุณนิรา” มัสลินบีบมือผมบางนั้นเบาๆ น้ำตาของหล่อนพาลจะไหล

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๑๓๔)

นิราต้องทำแท้งลูกของตนเองด้วยความไม่เต็มใจซึ่งทำให้นิราเศร้าโศกเสียใจกับการกระทำของตนเองทุกซ์ทรมานกับสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างแสนสาหัส เพราะกลัวลูกจะเกิดมาพร้อมเชื้อเอดส์ การต้องทำร้ายลูกของตนเองถึงแม้ว่าด้วยความจำเป็นแต่ก็สร้างความเศร้าสลดและเจ็บปวดให้กับนิราเป็นอย่างมากที่ไม่สามารถปกป้องลูกของตนเองได้

ในเรื่อง**สงครามดอกกุ๊ก** ทักษ์ ต้องเผชิญกับโรคเอดส์ด้วยความรู้สึกทุกซ์ทรมาน อ้ำว้าง โดดเดี่ยว และไม่สามารถบอกใครให้รับรู้ถึงความทุกซ์ทรมานของตนเองได้ ดังบทบรรยายที่ว่า

ริมฝีปากของชายหนุ่มเริ่มบิดเบี้ยว ทักษ์ร้องให้ออกมาอย่างเหลืออดเหลือทนอีกต่อไปได้แล้ว เสียงพึมพำขาดเป็นช่วงๆ หากทุกคนในที่นั้นก็ได้ยินนัดชัดเจนพอควร “ผมเห็นคนที่เป็นแล้ว... ผมอยู่กับเขา คุณ...ช่วย...เขา...เห็นแล้ว...รู้...แล้ว...”

ดวงตาทั้งคู่ของชายหนุ่มแดงเรื่อชุ่มฉ่ำด้วยน้ำตา หากใบหน้ายังซีดเซียว มีเหงื่อขึ้นๆ เกาะอยู่รอบๆ กรอบผม ที่หน้าผาก และขมับสองข้าง

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๘๓๖)

ทักษ์ มีแต่ความเจ็บปวด ทุกซ์ทรมาน เมื่อต้องเผชิญอยู่กับโรคเอดส์แต่เพียงลำพัง และไม่รู้จะระบายให้ใครฟังได้ ความสลดหดหู่จึงเกิดขึ้นในจิตใจของทักษ์จนไม่สามารถทำให้สงบได้ เขาร้องให้ด้วยความอัดอั้นตันใจและทุกซ์ใจ

ในเรื่อง**พุทธานุภาพ** ศรี ถูกหลอกลวงไปค้าประเวณี จนติดเชื้อเอดส์อย่างไม่รู้ตัว ดังบทสนทนาที่ว่า

พ่อผู้ตายยกมือพนม ก่อนจะพูด “มันไปทำงานที่กรุงเทพฯ ส่งเงินมาให้พ่อแม่ แต่ทำได้ไม่กี่ปี มันก็กลับมาพร้อมโรคเอดส์”

(พุทธานุภาพ. ๒๕๔๖ : ๓๔๗)

ศรี ถูกหลอกไปขายบริการทางเพศถูกบังคับให้ค้าประเวณีสร้างความทุกข์ให้ศรีอย่างเจ็บปวด และเธอก็ติดโรคเอดส์ทั้งที่เป็นเด็กกตัญญู ส่งเงินกลับไปให้พ่อแม่ แต่ต้องเป็นโรคร้ายที่ไม่มีทางรักษา

ในเรื่องดาวเที่ยงวัน ตะวันเที่ยงคืน ปรากฏว่าตนเองติดเชื้อเอดส์ ทำให้เขามีแต่ความเศร้าโศกเสียใจ ดังบทบรรยายที่ว่า

มาถึงตรงนี้...เด็กหนุ่มก็ปล่อยให้ น้ำตาไหลทะลัก เขาร่ำร้องออกมาจนแทบฟังไม่ได้ความ พ่อ...ผมจะทำยังไงดี ก็ตอนนั้นผมไม่ทันคิด...ผมแค่อยากสนุก ผมไม่คิดว่าจะเป็นอะไร ผมไม่รู้จริงๆ พ่อ...ช่วยผมด้วย...ผมจะทำยังไงดี

(ดาวเที่ยงวัน ตะวันเที่ยงคืน. ๒๕๔๗ : ๒๓๓)

ปรากฏ ติดเชื้อเอดส์จากหญิงขายบริการเพียงแค่ครั้งเดียวที่ไม่ได้ระวังตัว เพราะอยากสนุกจึงชะล่าใจไม่คิดถึงผลที่ตามมา ทำให้เขาเกิดความเจ็บปวด เสียใจ ทุกข์ใจเมื่อรู้ว่าตนเองติดเชื้อเอดส์

นักเขียนสร้างอารมณ์สงสารให้เกิดกับผู้อ่าน ผ่านพฤติกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวละครที่ติดโรคเอดส์ ไม่ว่าจะเป็นความเจ็บปวดทางร่างกายที่ถูกกดขี่ทางเพศบังคับให้ขายบริการ การถูกล่วงละเมิดทางเพศจากชายแปลกหน้า ความทรมานเมื่อต้องเผชิญกับอาการของโรคเอดส์ หรือทุกข์ทางใจที่มีแต่ความหวาดกลัว ความเศร้าโศกเสียใจ ความอ้างว้างโดดเดี่ยว ความวิตกกังวล ตลอดจนหาทางออกโดยการทำแท้งหรือฆ่าตัวตาย สิ่งต่างๆ เหล่านี้ทำให้อ่านเกิดความรู้สึก สะเทือนใจ เห็นใจ และสงสารผู้ติดเชื้อเอดส์

๔.๑.๒ อารมณ์กล้าหาญ

อารมณ์กล้าหาญของตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ที่ผู้เขียนสร้างขึ้นผ่านบันเพิงคดี นั้นคือความไม่กลัว ไม่ครั่นคร้าม ยอมรับความจริงเมื่อรู้ว่าตนเองติดเชื้อเอดส์ และสามารถเผชิญกับเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้นกับตนเองและคนรอบข้างอย่างกล้าหาญเด็ดเดี่ยว ความกล้าหาญในการยอมรับความจริงที่เกิดขึ้นจึงเป็นอีกบทบาทหนึ่ง ที่ทำให้อ่านรู้สึกเห็นใจ และเข้าใจตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น ซึ่งปรากฏในเรื่องก่อนจะถึงจุดดับ เกิดแต่ดม นายหน้าแมงดา อาโก โสภณเด็ก แค้นนางพญางามเมือง แบบนี้ก็มิด้วย และห้องสีน้ำเงิน

ในเรื่องก่อนจะถึงจุดดับ สงฟางเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ แต่สามารถยอมรับความจริงที่เกิดขึ้นอย่างเข้าใจ และดำเนินชีวิตต่อไปอย่างกล้าหาญ ดังบทบรรยายที่ว่า

สงฟางคิดว่าก่อนที่จะวิตเขาจะหาไม่ เขาควรจะทำอะไรทั้งไว้สักอย่าง เขาต้องการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ผู้โชคร้ายที่เป็นโรคเอดส์เช่นเดียวกับเขาให้มีความสุขบ้างตามอัธยาศัย

“โครงการต้านเอดส์” จึงถือกำเนิดขึ้นภายในใจของสงฟาง แต่จะเป็นรูปเป็นร่างหรือไม่นั้นต้องใช้เวลานานเป็นเครื่องตัดสิน

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓ : ๙๙)

สงฟาง มีความกล้าหาญที่จะเผชิญกับความจริง เมื่อรู้ว่าตนเองเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์โดยไม่เรียกร้องสิ่งใดทั้งสิ้น และยังทำตนให้มีคุณค่าโดยตั้ง “โครงการต้านเอดส์” เพื่อช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเอดส์ ซึ่งทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกชื่นชมในความกล้าหาญเด็ดเดี่ยวของสงฟาง

เช่นเดียวกับ อัมพิกา ในเรื่อง**ก่อนจะถึงจุดดับ** ที่แสดงความกล้าหาญโดยยอมรับความจริงเมื่อรู้ว่าตนเองเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ ดังบทบรรยายที่ว่า

อัมพิกายกหน้าเห็นด้วย เธอคล้อยตามสงฟางทุกอย่าง เธอตัดสินใจจะทิ้งความเลวร้ายในอดีตให้หมด ทำชีวิตที่เหลืออยู่ให้ดีที่สุด อุทิศตนให้สังคม

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓ : ๑๒๓)

อัมพิกา มีความกล้าหาญยอมรับความจริงที่เกิดขึ้นและเผชิญต่อโชคชะตาที่เลวร้ายอย่างเด็ดเดี่ยวล้มเรื่องเลวร้ายทั้งหลายที่ต้องเผชิญเมื่อติดเชื้อเอดส์ ใช้ชีวิตที่เหลืออยู่อย่างมีคุณค่าต่อสังคมในการสร้างประโยชน์ให้สังคมโดยร่วมมือกับสงฟางตั้ง “โครงการต้านเอดส์” ทำให้ผู้อ่านศรัทธาและชื่นชมในความกล้าหาญของอัมพิกา

ในเรื่อง**เกิดแต่ตม** ไสวรรณติดเชื้อเอดส์จากการขายบริการทางเพศ แต่เธอก็มีความกล้าหาญที่จะเผชิญกับโรคร้ายด้วยตัวของเธอเอง ดังบทบรรยายที่ว่า

ไสวรรณพูดไม่ออกว่าหล่อนไม่สบายเป็นอะไรจึงไม่ต้องการให้ใครมาอยู่ใกล้ชิด กระทั่งบุญวงศ์มาส่งอาหารหล่อนก็ให้ใส่ถุงพลาสติก เครื่องดื่มเทใส่ถุงมาเหมือนกัน ไม่ยอมให้จาม แก้วน้ำอะไรของร้านอัมมอร้อยร่วมกับใคร หล่อนไม่ต้องการให้ใครมาติดโรคร้ายจากหล่อน ไสวรรณพยายามหลีกเลี่ยงให้ผู้คนใกล้ชิดด้วยความหวังดี มิใช่จะอยากใจดำกับใครเลย

(เกิดแต่ตม. ๒๕๓๕ : ๓๕๘)

ไสวรรณ เป็นผู้หญิงที่กล้าหาญยอมรับความจริงที่เกิดขึ้นกับตนเอง ไม่ต้องการสร้างความเดือดร้อนให้กับคนอื่นโดยการแพร่เชื้อโรคเอดส์ ไสวรรณจึงพยายามไม่ใกล้ชิดกับใคร

แยกตัวเองอยู่เพียงลำพัง ไม่คลุกคลีกับคนอื่น ๆ เพื่อป้องกันไม่ให้ใครต้องเผชิญกับโรคร้าย เช่นเดียวกับเธอ ทำให้ผู้อ่านนิยมยกย่องในความกล้าเผชิญความจริงของโสวรรณ

ในเรื่อง **นายหน้า แมงดา อาโก โสภณเด็ก** กระแตติดเชื้อเอดส์จากการขายบริการทางเพศ แต่เธอก็แสดงความกล้าหาญยอมรับชะตากรรมของตนเอง ดังบทบรรยายที่ว่า

ก่อนนอนก็เขียนบันทึกชีวิตของตนเองคืนละสามสี่บรรทัด โดยหมอและพยาบาลนำกระดาษ และดินสอมมาให้... “ถ้าฉันตายลงวันใดขอให้เอาบันทึกของฉันไปพิมพ์แจกเด็กหญิง และวัยรุ่นในหมู่บ้านของเรา ถ้ามีเงินเยอะพิมพ์แจกไปทั่วทั้งจังหวัด เพื่อเป็นการไถ่บาปที่ฉันไม่ยอมเชื่อคำสั่งสอนของพ่อแม่ผู้มีพระคุณ” ฉันพูดเท่านั้นทั้งพ่อและแม่ร้องไห้แข่งกันเสียงฮี ฮือ ฮือๆ เสียงอีก

(นายหน้า แมงดา อาโก โสภณเด็ก. ๒๕๓๖ : ๑๗๒)

กระแตแสดงความกล้าหาญในการยอมรับความจริงที่ตนเองป่วยเป็นโรคเอดส์โดยพยายามทำจิตใจให้เข้มแข็งต่อสู้กับสิ่งที่เกิดขึ้นด้วยความเด็ดเดี่ยว ที่สำคัญเตรียมรับมือกับความตายโดยเขียนบันทึกชีวิตที่ทำให้ตนเองติดเชื้อเอดส์และนำไปเผยแพร่แก่คนในสังคมเพื่อใช้ชีวิตของตนเองเป็นอุทาหรณ์แก่ผู้อื่น ทำให้ผู้อ่านเกิดความยกย่องในความเสียสละที่กระแตกระทำ

ในเรื่อง **แคนนางพญางามเมือง** ตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ยอมรับความจริงที่เกิดขึ้นว่าการติดเชื้อเอดส์นั้นเกิดจากพฤติกรรมของตนเอง และหมั่นกระทำความดีอาจจะชนะโรคเอดส์ได้ ดังบทบรรยายที่ว่า

ตอนนั้นเราเสียใจมาก แค้นสตรีทุกคนที่ทำให้เราต้องพิษร้ายนี้ คิดใคร่แก้แค้นให้สาสม แต่เมื่อเวลาผ่านไป เรากลับคิดได้ว่า ผู้ที่สมควรได้รับการแก้แค้นก็คือตัวเราเอง เราคิดได้ว่า สตรีทุกนางที่ผ่านมามีความอ่อนหวานนุ่มนวลเช่นดังตัวท่าน ย่อมมีมีผู้ใดจงใจแพร่โรคร้ายให้แก่บุรุษ เราต้องโทษตัวเองที่มัวสุมในกามโดยมิได้ป้องกันตนเอง

(แคนนางพญางามเมือง. ๒๕๓๘ : ๓๙-๔๐)

การปรับจิตใจให้เยือกสงบและมุ่งมั่นกระทำความดี จะช่วยให้นางสามารถต่อสู้กับเชื้อพิษร้ายไปตราบนานเท่านาน

(แคนนางพญางามเมือง. ๒๕๓๘ : ๔๑)

ตัวละครยอมรับว่าสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นความผิดของตนเองที่หมกมุ่นในเพชรจนติดเอดส์ โดยไม่คิดอาฆาตแค้นพยาบาลผู้อื่น ทำจิตใจตนเองให้สงบ คิดกระทำแต่ความดี ทั้งนี้เพื่อใช้ชีวิตที่เหลืออยู่ได้อย่างสงบและยาวนานยิ่งขึ้น ทำให้ผู้อ่านรับรู้ถึงความเข้มแข็งกล้าหาญของตัวละคร

ในเรื่อง **รอยยิ้ม** ผู้ติดเชื้อเอดส์ยอมรับสภาพของตนเองเมื่อรู้ว่าติดเชื้อเอดส์ โดยไม่ไปแพร่เชื้อให้คนอื่นอีก ดังบทบรรยายที่ว่า

ถือเสียว่าเป็นกรรมเวรชาติก่อน และไม่ยากให้คนอื่นมารับกรรมเวรต่อจากเราจริงๆ
(รอยยิ้ม. ๒๕๔๑ : ๑๒๕)

ผู้ติดเชื้อเอดส์มีความกล้าหาญที่จะรับผิดชอบต่อตนเอง ไม่ไปแพร่เชื้อให้คนอื่นอีก ยอมรับความจริงที่เกิดขึ้น และถือว่าเป็นเวรกรรมของตนเองที่ต้องมารับเคราะห์กรรมเช่นนี้ โดยไม่พยายามสร้างกรรมให้ตกเป็นของคนอื่นอีก ซึ่งทำให้ผู้อ่านเข้าใจในสิ่งที่ผู้ติดเชื้อเอดส์กระทำ และเกิดความชื่นชมยินดี

เช่นเดียวกับลำดวน เมื่อรู้ว่าตนเองเป็นผู้ป่วยโรคเอดส์ก็สามารถทำใจยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างสงบ ดังบทบรรยายที่ว่า

ลำดวนซึ่งพยายามทำความคุ้นเคยกับมัจจุราช แปลกเมื่อความสนิทแนบเกิดขึ้นแล้วความกลัว และอาการป่วยไข้กับค่อยๆ ถอยกลับไป มันออกไปยืนอยู่ห่างๆ คล้ายทาสผู้ซื่อสัตย์ยืนกุมเป่าทางเกงคอยรับใช้อยู่อย่างนอบน้อม ในความอ่อนน้อม เราเห็นสายตาวาดหัวนของเขาชัดเจน
(รอยยิ้ม. ๒๕๔๑ : ๑๒๔)

ลำดวนสามารถใช้ชีวิตอยู่กับเชื้อเอดส์ด้วยความสงบ และมีสติ ทำให้ผู้อ่านชื่นชมจิตใจที่เข้มแข็งของลำดวน

ในเรื่อง **สงครามดอกกุ๊ก** ทักษ์ตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ สามารถควบคุมสติ และทำใจให้สงบเยือกเย็นเมื่อต้องเผชิญกับโรคเอดส์ ดังบทสนทนาที่ว่า

“ยายอะ...” ทักษ์หยุดยืนตรงหน้าผู้เป็นยาย “ผมจะไปกับตง...กับพี่แก้ว...คุณรอย แล้วใครๆ หนู...ไปทำงานนะยาย ไปพูดให้เด็ก ผู้ใหญ่ ผู้ชาย ผู้หญิง” น้ำใสๆ ไหลรินเป็นทางอย่างเงียบเชียบ เสียงที่พูดเท่านั้นเครื่องจัดคล้ายคนเป็นหวัดอย่างแรง

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๙๐๑)

ทักษะพยายามทำให้สงบและดำเนินชีวิตของตนเองให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม แม้ตนเองจะเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ก็ตาม ซึ่งทำให้ผู้อ่านเข้าใจความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับตัวละครที่มีความเข้มแข็งกล้าหาญในการยอมรับความจริงและสามารถควบคุมตนเองให้อยู่อย่างสงบได้

ในเรื่อง **ห้องสีน้ำเงิน** เมื่อมารดาของรสสุคนธ์รับรู้ว่าคุณของตนเองเป็นโรคเอดส์ ก็สามารถยอมรับได้ด้วยจิตใจสงบ ดังบทสนทนาที่ว่า

“คะ ดิฉันทราบแล้ว มันเป็นเรื่องร้ายแรงใช่ไหมคะ ดิฉันทราบว่าโรคเอดส์เป็นแล้วไม่มียารักษา บอกให้ดิฉันทราบด้วยนะคะว่า ในความเป็นแม่ เป็นคนที่ต้องดูแลลูกของตนเองนั้น ดิฉันต้องทำอะไรบ้าง”

มัสลินที่นั่งในตัวของหญิงชาวบ้านคนนี้ นางช่างเต็มไปด้วยความสงบ ไม่ฟูมฟายและกล่าววาทะทุกถ้อยคำมีสติคายอย่างค่อย ๆ

“ดิฉันทำได้ค่ะ หลวงพ่อที่วัดสอนให้มีสติแล้วปัญญาจะเกิด” นางยิ้มเล็กน้อย

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๑๕๐)

แม่ของรสสุคนธ์ไม่เอะอะโวยวาย ไม่ร้องไห้เสียใจกับสิ่งที่เกิดขึ้น มีสติในการพุดจาและใช้ความสงบในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ทำให้ผู้อ่านรับรู้ได้ว่าการทำให้สงบและการใช้สติเป็นหนทางที่จะผ่านพ้นอุปสรรคต่างๆ อย่างไม่ทุกข์ทรมาน

นักเขียนสร้างความสะท้อนอารมณ์ให้เห็นว่าตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์มีความกล้าหาญในการยอมรับความจริง เมื่อรู้ว่าตนเองป่วยเป็นโรคเอดส์ โดยการสร้างประโยชน์ให้แก่สังคม เช่น ตั้งโครงการต้านเอดส์ การไม่แพร่เชื้อสู่ผู้อื่น ไม่อาฆาตแค้น รับผิดชอบต่อตนเอง ดำเนินชีวิตด้วยความระมัดระวังไม่คลุกคลีกับคนอื่นมากเกินไปและการเขียนบันทึกชีวิตของตนในฐานะผู้ติดเชื้อเอดส์เผยแพร่สู่สาธารณชน พฤติกรรมต่างๆ เหล่านี้ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกชื่นชม ศรัทธาในความกล้าหาญของตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ที่สามารถควบคุมตนเองให้มีชีวิตอยู่ด้วยความเข้มแข็งและยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างเด็ดเดี่ยว และสามารถทำตนให้มีคุณค่าโดยการสร้างประโยชน์ให้แก่สังคม ความกล้าหาญในการยอมรับความจริงจึงเป็นสิ่งที่ทำให้ตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์มีชีวิตที่สงบและมีคุณค่า

๔.๑.๓ อารมณ์เกลียดชัง

อารมณ์เกลียดชังเป็นอารมณ์ที่แสดงออกถึงความรังเกียจมาก ไม่ชอบจนไม่อยากพบอยากเห็น นักเขียนแสดงอารมณ์เกลียดชังผ่านการกระทำของตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ ซึ่งปรากฏในเรื่อง **สงครามดอกกุหลาบ** **นักสู้หมู่บ้านดกเขียว** **พทุธานุภาพ** และ **ห้องสีน้ำเงิน**

ในเรื่อง**สงครามดอกกุ๊ก** เมื่อน้ำหวานรับรู้ว่าตนเองติดเชื้อเอดส์จากสามีทำให้เธอรู้สึกเกลียดชังสามีของตนเอง ที่นำเชื้อโรคเอดส์มาสู่เธอ ดังบทสนทนาที่ว่า

“คุณหวาน” นายแพทย์เอ่ยซ้ำชัด “ผมอยากจะขอร้องให้คุณสงบใจฟังผมพูดให้จบสักนิด...”

“ฟังอะไร...ฟังว่า...หวานจะตายนะเหรอมมอ...แก...แกไปตามมันมา...ตามไอ้พ่อของแก...ไอ้พ่อ...ไอ้ผัวระยำ...มันไม่ได้บอกเลยว่ามันเป็นอะไร...มันไปเอามาจากใคร...อีเด็กเอ๊าะๆ ที่ว่าสะอาดสุดๆ มาจากดงจากดอย จากพม่า...จากจีน...ไฉย...”

คนบนเตียงร้องตะโกนกริ้วๆ เหมือนกับว่าทุกสิ่งทุกอย่างกำลังแตกสลายต่อหน้าต่อตา

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๖๔๐)

“...เดี๋ยวดวงจะโทรไปตามคุณลพ”

“ไม่เอา ไม่อยากเห็นหน้า” น้ำหวานครีมีครวญ วินาทีนั้นหล่อนมีแต่ความเกลียด แค้นขัดแน่นตื้อไปทั้งทรวงอก

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๖๕๔)

น้ำหวานแสดงความเกลียดชังผู้เป็นสามี เนื่องจากสามีนำเชื้อเอดส์มาสู่เธอ ทำให้เธอไม่อยากจะพูดคุยไม่อยากจะเห็นหน้าผู้เป็นสามี ทำให้ผู้อ่านเข้าใจและรับรู้ถึงความเกลียดชังที่ตัวละครแสดงออกได้อย่างชัดเจน

เช่นเดียวกับบัลลพ เมื่อรู้ว่าตนเองเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ ทำให้เขารู้สึกโกรธเกลียดผู้เป็นภรรยาว่าได้นำเชื้อเอดส์มาสู่ตน ดังบทสนทนาที่ว่า

“ฉันไม่ได้เป็น...ไอ้โรคนั่น” เขาตวาดเสียงดังทีเดียว แล้วต่าจ้องเมียบเก็บคนล่าสุด ที่ค่อยๆ หลุดกายนั้งแปะลงกับพื้นห้อง นัยน์ตาแดงกำข่มด้วยน้ำตาเริ่มลอยคว้าง คล้ายชีวิตจิตใจของเจ้าตัวได้แยกออกจากกายเรียบร้อยแล้ว

“นั่งหลานแกมันไปยุ่งกับใครนะซี แล้วมาโทษฉัน” ปลายประโยคชายกลางคนหันขวับไปยังสตรีวัยใกล้เคียง ผู้เป็นป้าของเมียบเก็บ

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๖๖๕)

บัลลพโทษภรรยาว่าเป็นผู้นำเชื้อเอดส์มาสู่ตนและแสดงความโกรธเกลียดภรรยาโดยการใช้น้ำเสียงแสดงความไม่พอใจ ต่อว่าอย่างไม่เกรงใจ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจอารมณ์ที่เกิดขึ้นกับบัลลพ

“หล่อน” ซึ่งเป็นตัวละครในเรื่อง**สงครามดอกกุ๊ก** ใช้ความรู้สึกถ่ายทอดให้เห็นว่าโรคเอดส์เป็นโรคที่น่ารังเกียจ และน่าหวาดกลัว ดังบทบรรยายที่ว่า

หล่อนอยากจะบอกเขาเหมือนกันว่ากลัว...รู้แต่ว่ามันน่ากลัว น่ารังเกียจ ไม่อยากเข้าใกล้ เพราะกลัวติดเชื้อ...รู้สึกอย่างคนทั้งหลายทั่วไป

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๗๕๘)

“หล่อน” แสดงความรู้สึกโดยใช้คำบรรยายให้ผู้อ่านเข้าใจและรับรู้โรคเอดส์เป็นโรคที่น่ารังเกียจ หวาดกลัว ไม่อยากเข้าใกล้ และคนทั่วไปมักแสดงความรังเกียจเมื่อรู้ว่าเป็นโรคเอดส์

เช่นเดียวกับหมอและพยาบาล ในเรื่องสงครามดอกกุ๊ก ที่แสดงความรังเกียจคนไข้ที่ติดเชื้อเอดส์ ดังบทบรรยายที่ว่า

แม้แต่หมอ...พยาบาล ยังไม่มีใครยอมมาเลย รอยว่ายังงั้นให้คนอื่นรู้ไม่ได้...จัดการให้น้องไปอยู่ที่อื่นนะทักษ์

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๗๔๙)

หมอบอกว่าโรงพยาบาลเขาไม่รับ...ไม่อยากรับ...

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๘๗๖)

ผู้เขียนพรรณนาให้ผู้อ่านรู้สึกว่าเป็นโรคที่น่ารังเกียจ โดยชี้ให้เห็นว่าแม้แต่หมอและพยาบาลผู้มีหน้าที่ดูแลผู้ป่วยและมีความรู้เรื่องโรคเอดส์ดีว่าติดต่อกันได้เพียงทางเพศสัมพันธ์ทางเลือดและจากมารดาสู่บุตร ก็ยังปฏิเสธที่จะดูแลผู้ป่วยเมื่อรับรู้ติดเชื้อเอดส์ ซึ่งทำให้อ่านเข้าใจว่าโรคเอดส์เป็นโรคที่น่าหวาดกลัวและเป็นที่รังเกียจของผู้อื่น

และคนในสังคมรอบข้างก็ยังแสดงความรังเกียจผู้ป่วยเป็นโรคเอดส์ ดังบทสนทนาที่ว่า

“นางน้อมเริ่มร้องไห้สะอึกสะอื้น ปากพร่ำรำพันไม่ขาดช่วง”

“ปิดไม้มิดหрок...คราวนี้จะไปอยู่ที่ไหน คนแถวนี้ละ...พอมันรู้เข้าซี”

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๖๖๗)

ที่สังคม เพื่อนบ้าน คนรอบข้างพากันหันหลังให้...พากันหลีกหนีหน้า...บางรายถึงขับไล่ไสส่งต่อหน้าอย่างไม่เกรงใจ

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๗๘๑)

เด็กรับใช้ในบ้านลาออกคะ...วันที่คุณลพมา แล้วเราพูดกันก็ลืมสนิทว่ามีคนอื่นตอนนี้นี่เลย
ประสาทหวาดกลัว...ไม่ยอมอยู่ด้วย

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๗๐๒)

ผู้เขียนบรรยายให้เห็นว่าผู้ป่วยโรคเอดส์ มักถูกคนในสังคมรังเกียจไม่อยากใกล้ชิด
สนิทสนมด้วย ขับไล่ให้ไปอยู่ที่อื่น ทำให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจว่าโรคเอดส์เป็นโรคที่คนในสังคมมัก
แสดงความรังเกียจ

ในเรื่อง **พุทธานุภาพ** พ่อของนวลโกรธแค้น และแสดงความรังเกียจเมื่อรู้ว่านวลเป็น
โรคเอดส์ ดังบทสนทนาที่ว่า

พ่อหันมาทางนวล “นังนวล ข้าให้เอ็งอยู่ที่นี้ไม่ได้แล้ว”

“น้ำจะไล่่นวลไปไหน” อ้าแปลกใจ

“ไม่ใช่แค่่นังนวล เอ็งด้วยไอ้ข้า พวกชาวบ้านไม่อยากให้โรคมันมันระบาดไปมากกว่านี้
พวกเอ็งต้องไปอยู่ในป่าให้ไกลที่สุด”

“อย่าทำอย่างนั้นกับลูกนะ” แม่ตกใจ

“ข้าจำเป็นวะแม่” พ่อพูดแล้วหันมาทางอ้า “เอ็งรีบพานวลมันไปได้แล้ว”

(พุทธานุภาพ. ๒๕๔๖ : ๓๗๒-๓๗๓)

พ่อซึ่งรักและห่วงใยลูกที่สุดกลับแสดงความรังเกียจโดยการดูว่ากล่าวและขับไล่ออกจากบ้านเมื่อรู้ว่านวลเป็นโรคเอดส์ แสดงให้เห็นว่าคนที่ เป็นโรคเอดส์มักถูกคนในครอบครัวและคน
รอบข้างรังเกียจ ไม่อยากอยู่ร่วมด้วย และเห็นว่าผู้ติดเชื้อเอดส์เป็นอันตรายอย่างร้ายแรงที่สมควร
ถูกขับไล่ให้ไปอยู่อย่างโดดเดี่ยว

ในเรื่อง **ก่อนจะถึงจุดดับ** ตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ถูกคนในครอบครัว และคนในสังคม
รอบข้างแสดงความรังเกียจ จนต้องหนีออกจากบ้านเพื่อหาที่อยู่ใหม่ ดังบทบรรยายที่ว่า

ผมไม่มีญาติมิตรอีกแล้ว ลูกหลานมันก็ไม่รับเลี้ยง ไปที่ไหนมีแต่คนรังเกียจ เขากลัวว่า
ผมจะเอาเชื้อเอดส์ไปติด ผมเหมือนอยู่ตัวคนเดียวในโลก ผมไม่อยากมีชีวิตอยู่อีกต่อไปแล้ว
คิดจะฆ่าตัวตายก็หลายครั้งหลายครา

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓ : ๑๐๕)

พอญาติพี่น้องเริ่มรู้ระแคะระคายว่าผมเป็นเอดส์ต่างก็รังเกียจผม ไม่มีใครสักคนที่เข้าใจ
สภาพอย่างผม ทุกคนปลีกตัวออกห่าง ที่ผมเข้าใจที่สุดคือแม่แต่แม่เพียงคนเดียวก็ยังหนีห่าง ผมทน

สภาพเช่นนี้ไม่ไหว ถึงได้เสี่ยงมานี้ อย่างน้อยมาตายดาบหน้าดีกว่าตกดานตายอยู่ที่บ้านเกิด
ให้เขาสมน้ำหน้า ไม่มีใครต้องการเราแล้วเราจะอยู่อีกทำไม

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓ : ๑๐๖)

ตัวละครถูกคนในครอบครัวและคนในสังคมแสดงความรังเกียจโดยไม่พูดด้วย ไม่รับเลี้ยง
และขับไล่ไม่ให้อยู่ร่วมบ้าน แม้แต่ภรรยาซึ่งเป็นบุคคลที่ใช้ชีวิตร่วมกันมานานเลิกกันไป ไม่มี
ใครต้องการใกล้ชิดด้วยเนื่องจากหวาดกลัวเชื้อโรคเอดส์ ทำให้ผู้อ่านรับรู้ว่าเป็นโรคที่เป็นโรคที่
น่ารังเกียจและเป็นที่ยังเกียจของคนทั่วไป

ในเรื่อง**เกิดแต่ตม** โสฬส รู้ว่าโสวรรณผู้เป็นพี่สาวติดเชื้อเอดส์ ก็แสดงความรังเกียจไม่
อยู่ร่วมบ้านด้วยจนต้องหนีไป ดังบทบรรยายที่ว่า

โสฬสแทบเดินเซซังเข้าไปในห้อง เขาทรุดตัวลงนั่งบนเก้าอี้ ไหล่ลู่ลงด้วยความหวาดกลัว
นี่เขาติดโรคพี่สาวด้วยหรือเปล่าก็ไม่รู้ ถึงจะไม่ได้อยู่ด้วยกันก็เถอะ แต่ก็ใกล้ชิดกันมาก
ถ้าเวลารู้ว่าเขามีพี่สาวเลือดบวก หล่อนจะยังคบเขาหรือ
ตายละ ถ้าคนในแฟลตนี้รู้...

(เกิดแต่ตม. ๒๕๓๕ : ๔๑๖)

“เขารังเกียจ กลัวติดโรค กลัวคนรู้ว่าเขาเป็นน้องฉัน ทั้งๆ ที่ฉันเลี้ยงเขามาตั้งแต่เด็ก”
โสวรรณเช็ดน้ำตาด้วยปลายแขนเสื้อ

(เกิดแต่ตม. ๒๕๓๕ : ๔๗๓)

โสฬสแสดงความรังเกียจโดยไม่ยอมอยู่ร่วมบ้านด้วย ไม่ดูแลใกล้ชิดเมื่อรู้ว่าโสวรรณผู้เป็น
พี่สาวติดเชื้อเอดส์กลัวว่าแฟนสาวจะรังเกียจตนเอง ทำให้ผู้อ่านรับรู้ว่าเป็นคนที่ติดเชื้อเอดส์แม้แต่พี่
น้องที่อยู่ใกล้ชิดก็ยังรังเกียจไม่อยากอยู่ด้วย

ในเรื่อง**นักสู้หมู่บ้านตึกเขียว** เพื่อนบ้านแสดงความรังเกียจ ไม่อยากเข้าใกล้ และ
ขับไล่ผู้ติดเชื้อเอดส์ออกจากหมู่บ้าน ดังบทบรรยายที่ว่า

ฝ่ายนายทองสุกนั้น ชาวบ้านหลายคนทำท่ารังเกียจเสียแล้ว เนื่องจากนายทองสุกชอบไป
เยี่ยมเยียนถามข่าว ๒ สาวโรคเอดส์คุกคามอยู่อย่างหนัก

(นักสู้หมู่บ้านตึกเขียว. ๒๕๔๔ : ๑๑๙)

มีเสียงคนหนึ่งถามว่าถ้านายทองสุกกับนายตาบเป็นโรคเอดส์จนติดชาวบ้านจะว่อย่างไร
อีกเสียงหนึ่งถามว่า ให้นายทองสุกกับนายตาบและตายายของสองสาวไปอยู่กลางหุบเขาไกลบ้าน
ได้ไหม ผู้ใหญ่ขุนตอบว่า “ฉันได้ปรึกษาเรื่องนี้กับเขาแล้ว เขาก็บอกว่าหากเป็นความประสงค์
ของชาวบ้านก็จะทำตาม”

(นักสู้หมู่บ้านตึกเขียว. ๒๕๔๔ : ๑๓๗)

เพียงการไปเยี่ยมเยียนผู้ป่วยโรคเอดส์ ก็ทำให้คนในสังคมแสดงความรังเกียจ โดยการ
ขับไล่ไม่ให้อยู่ร่วมหมู่บ้านด้วยเนื่องจากกลัวว่านายทองสุกคลุกคลีกับผู้ติดเชื้อเอดส์แล้วจะติดเชื้อ
เอดส์และแพร่เชื้อเอดส์ให้กับคนในหมู่บ้าน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจว่าโรคเอดส์เป็นโรคที่น่ากลัวและ
น่ารังเกียจ

ในเรื่อง**พุทธานุภาพ** นวลป่วยเป็นโรคเอดส์ถูกชาวบ้านขับไล่ด้วยความรังเกียจให้ออก
จากหมู่บ้าน ดังบทสนทนาที่ว่า

“ฉันแสดงว่าฉันนวลมันเป็นเอดส์จริงๆ ด้วย” เท่านั้นแหละ ชาวบ้านสองคนที่เข้าไปจับนวล
ก็กระโจนห่างจากตัวนวลทันที
แล้วทุกคนก็พากันวิ่งแตกกระเจิงไปด้วยความกลัว
“เดี๋ยว...ฟังก่อน...”

ไม่มีชาวบ้านคนไหนกล้าอยู่สักคนเดียว ยกเว้นพระภิกษุนัยที่ยังยืนอยู่ที่เดิม

(พุทธานุภาพ. ๒๕๔๖ : ๓๗๐)

ไม่ใช่แค่นวล เองด้วยซ้ำว่า พวกชาวบ้านไม่อยากให้โรคเอดส์มันระบาดไปมากกว่านี้ พวกเขิง
ต้องไปอยู่ในป่าให้ไกลจากหมู่บ้านที่สุด

(พุทธานุภาพ. ๒๕๔๖ : ๓๗๒)

เมื่อรู้ว่านวลเป็นโรคเอดส์ชาวบ้านแสดงความรังเกียจโดยกระโจนห่างจากตัวและวิ่งหนีไป
คนละทาง ทั้งที่โรคเอดส์ไม่ได้ติดต่อกันด้วยการสัมผัส แม้แต่คนที่คลุกคลีใกล้ชิดกับผู้ติดเชื้อ
เอดส์ก็ถูกขับไล่เช่นกันโดยให้ไปอยู่ไกลจากหมู่บ้านที่สุดเพราะกลัวการแพร่ระบาดของโรค
โรคเอดส์จึงเป็นโรคที่น่ารังเกียจมาก

ในเรื่อง**ห้องสีน้ำเงิน** เมื่อரசสุคนธ์รู้ว่าตนเองติดเชื้อเอดส์ก็เกิดความรู้สึกเกลียดชังตนเอง
และเกลียดชังสามีที่นำเชื้อเอดส์มาสู่เธอ ดังบทสนทนาที่ว่า

“ดิฉันเกลียดตัวเอง” เสียงร้องไห้แน่นแรงขึ้นๆ ปล່อยให้เธอเป็นเช่นนี้ไปจนกว่าจะสงบลงบ้าง
(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๕๑)

“สามีของดิฉันละคะ จะบอกเขาว่าอย่างไร เขาใช้ไหมที่เป็นต้นเหตุ เป็นไปได้ยังไงกัน”
“คุณพร้อมที่จะพูดกับเขาหรือเปล่าคะ”
“พร้อมที่จะพูดหรือ” เธอส่ายหน้า
“แล้วแต่คุณคะ คุณพร้อมเมื่อไรก็เมื่อนั้น”
“ดิฉันยังไม่พร้อม ยังไม่พร้อมที่จะพูดกับใครทั้งนั้น คุณหมอมคะ....” “ไม่มีคำพูดต่อจากนั้น
รสสุคนธ์สะอื้น

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๕๓)

รสสุคนธ์ แสดงความเกลียดชังตนเอง ร้องไห้ฟูมฟาย โทษตนเองเมื่อรู้ว่าติดเชื้อเอดส์ และเกลียดชังสามีของตนเองจนไม่อยากพบหน้าพูดคุย ทำให้ผู้อ่านรับรู้ความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับรสสุคนธ์

นักเขียนแสดงให้เห็นอารมณ์เกลียดชังและหวาดกลัวที่มีต่อผู้ป่วยโรคเอดส์ โดยผ่านพฤติกรรมต่างๆ ของตัวละคร แสดงให้เห็นว่าผู้เป็นโรคเอดส์ถูกคนในครอบครัวและคนในสังคมแสดงความรังเกียจ ไม่อยู่ใกล้ชิด ไม่พูดคุย ขบไล่ไม่ให้อยู่ด้วยหรือแม้แต่ไม่ยอมให้อยู่ร่วมบ้านด้วย จึงทำให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจได้ว่าโรคเอดส์เป็นโรคที่น่าหวาดกลัวและเป็นที่รังเกียจของคนในสังคม

๔.๑.๔ อารมณ์โกรธ

อารมณ์โกรธเป็นอาการแสดงความเดือดดาล หรือแสดงกิริยาท่าทางพร้อมดุด่าว่ากล่าวอย่างรุนแรงด้วยความโกรธ ซึ่งปรากฏในเรื่องบัวลอย แค้นนางพญางามเมือง และ

พุทธานุภาพ

ในเรื่องบัวลอย ปู่ ตัวละครที่เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอดส์ แสดงความเกรี้ยวกราดด้วยความไม่พอใจเมื่อถูกเอากล่าวหาว่าแนะนำหญิงที่ติดเชื้อเอดส์ให้ ดังบทสนทนาที่ว่า

“ไอ้เอก! เด็กของข้าซิงๆ มาจากบ้านนอก เอ็งนั่นแหละที่ยั่วล้อใครต่อใครจนติดเชื้อเอดส์เข้าไป โดยไม่รู้ตัวแล้วดันมาถ่ายเชื้อให้บัวลอยอีก”

(บัวลอย.๒๕๓๘ : ๑๐๓)

ปู แสดงความเกรี้ยวกราด โกรธแค้น และต่อว่าเอกเมื่อถูกเอากล่าวหาว่าตนเอง
แนะนำผู้หญิงที่มีเชื้อเอดส์ให้ ทำให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจอารมณ์โกรธที่ปูแสดงออกได้อย่างชัดเจน
ในเรื่อง **แค้นนางพญางามเมือง** มั่วจึงเสียเป็นหญิงขายบริการ และติดเชื้อเอดส์จาก
ชายที่มาซื้อบริการเธอ ทำให้เธอมีความรู้สึกโกรธแค้นชายเหล่านั้น ดังบทบรรยายที่ว่า

ดวงตาของนางที่คล้ายความฝัน บัดเดี๋ยวก็เปลี่ยนเป็นแดงช้ำด้วยสายเลือด เต็มไปด้วย
ความอาฆาตแค้น หากมีใครจ้องมองดวงตาของนางในยามอยู่คนเดียว บุคคลนั้นจะคาดคิดมิถึง
เลยว่าดวงตาที่งามซึ่งเช่นนี้ ในบางครั้งกลับทอประกายความแค้นและอาฆาตได้
นางถึงกับนึกตัวเองเป็นเครื่องยนต์กลไกที่ไร้หัวใจชนิดหนึ่ง เป็นเครื่องยนต์กลไกที่ทำให้บุรุษ
มอบทุกสิ่งเพื่อนาง ลุ่มหลงนาง และรับเชื้อพิษแห่งความตายไปจากนาง

(แค้นนางพญางามเมือง. ๒๕๓๘ : ๓๖)

มั่วจึงเสีย แสดงความโกรธแค้นทางสายตาที่ดูร้ายอาฆาตพยาบาทของเวรชายทุกคนที่ทำให้
ให้เธอติดเชื้อเอดส์และต้องการแพร่เชื้อนี้แก่ผู้อื่น ทำให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจในความโกรธแค้นของ
มั่วจึงเสีย

ในเรื่อง **พุทธานุภาพ** นวลเป็นนักศึกษาที่ติดพนันบอล และติดเชื้อเอดส์จากการขาย
บริการทางเพศ จึงทำให้พ่อของนวลรู้สึกโกรธแค้น และแสดงความเกรี้ยวกราดกับนวล
ดังบทบรรยายที่ว่า

เท่านี้เองยังสาส์นไม่พออีกหรือ ก็เพราะความสาส์นของเอ็ง ถึงได้ทำให้เอ็งติดเอดส์
กลับมาอย่างนี้

(พุทธานุภาพ. ๒๕๔๖ : ๓๖๕)

นวลติดเชื้อเอดส์จากการขายบริการทางเพศเพราะมีสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ชายมากหน้า
หลายตา ทำให้พ่อของนวลโมโหและโกรธแค้นที่นวลขายบริการทางเพศและปกปิดทางบ้าน เมื่อ
ติดเชื้อเอดส์กลับมาผู้เป็นพ่อจึงดูว่ากล่าวนวลด้วยความโกรธแค้น ทำให้ผู้อ่านเข้าใจความรู้สึก
ที่เกิดขึ้นกับพ่อของนวล

นักเขียนสะท้อนให้เห็นอารมณ์ที่โกรธแค้น เกรี้ยวกราด และอาฆาตพยาบาท ผ่านการ
กระทำของตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ เช่น อาฆาตแค้นผู้ชายทุกคนที่มาซื้อบริการทางเพศและ
แก้แค้นโดยการแพร่เชื้อเอดส์ ความโกรธแค้นเกรี้ยวกราดที่นักเขียนถ่ายทอดผ่านความรู้สึกหรือ

การกระทำของตัวละคร ทำให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจอารมณ์โกรธแค้นที่เกิดขึ้นของตัวละครอย่างลึกซึ้ง

๔.๑.๕ อารมณ์หวาดกลัว

อารมณ์หวาดกลัวเป็นความรู้สึกไม่สบายกายไม่สบายใจ ความรู้สึกเจ็บปวดทรมานที่เกิดขึ้นเมื่อต้องเผชิญกับความหวาดกลัว ความโชคร้ายในเรื่องต่างๆ ซึ่งปรากฏในเรื่อง **สงครามดอกกุหลาบ** **หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์** และ **แก่นางพญางามเมือง**

ในเรื่อง **สงครามดอกกุหลาบ** ทีมมีเป็นตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ ทำให้เขาได้รับความทุกข์ทรมานอย่างน่าเวทนา ดังบทสนทนาที่ว่า

“พี่...ตัวเอง...ไม่ต้องบ่น...ชอบใจนะทักษ์”

ริมฝีปากที่หุบเข้าข้างในเพราะความผอมโกรกขยับพูดเบาแสนเบา เปลือกตาทั้งคู่ทรุดโทรม ดวงหน้าที่เคยได้รูปดงามยุบยวบ แก้มตอบลงจนเห็นเค้าโครงกระดูกเด่นชัด...หนองโคนเกลี้ยงเกลา และนัยน์ตาที่ลึกโหลแดงเรื่ออมเหลืองมีแววเลื่อนลอยเป็นพักๆ ทีมมีหมดแรงไปแล้วโดยสิ้นเชิง

(สงครามดอกกุหลาบ. ๒๕๓๔ : ๘๐๑)

ทีมมี ติดเชื้อเอดส์จากชายรักร่วมเพศ ทำให้เขามีแต่ความทุกข์ทรมานเมื่อต้องเผชิญกับอาการต่างๆ ที่รุมเร้าตัวเอง เช่น อ่อนเพลีย ร่างกายซูบผอม มีชีวิตอยู่ด้วยความเจ็บปวด หดความหวังในชีวิต และหมดแรงที่จะต่อสู้ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจความรู้สึกทุกข์ทรมานที่เกิดขึ้นกับตัวละครอย่างลึกซึ้ง

เช่นเดียวกับแพทซี่ ที่รู้สึกเจ็บปวด ทุกข์ทรมานเมื่อเห็นคนรักได้รับความทุกข์ทรมานจากการป่วยเป็นโรคเอดส์ ดังบทสนทนาที่ว่า

“เขาเจ็บปวด ปวดมาก” แพทซี่ตอบเสียงสั่นสะท้าน “เหมือนกับว่าภูมิคุ้มกันในตัวไม่มีนะทักษ์...”

“ไอ้ปีศาจมันทำลายหมดทุกซอกทุกมุมแบบนั้นเลย...น้ำหนักเขาเหลือหกสิบปอนด์...อาเจียนทั้งวัน

แล้วก็...ดับเขานะจะ...ไม่เหลือแล้ว...ยาอะไรไม่รู้ ในปาก ในคอ บนเหงือก เหมือนมีขนสัตว์หมีขาว ขึ้นเต็มไปหมด...เชื้อราไง”

(สงครามดอกกุหลาบ. ๒๕๓๔ : ๘๐๔)

แพทซี่ เห็นความทุกข์ทรมานจากอาการของคนรักเมื่อป่วยเป็นโรคเอดส์ว่าทำให้ร่างกายทรุดโทรม น้ำหนักลด อาเจียน มีเชื้อราขึ้นตามปาก คอ เหงือก อย่างน่าหวาดกลัว ทำให้เธอ

เกิดความหวาดกลัวในสิ่งที่ได้พบเห็น ซึ่งทำให้ผู้อ่านรับรู้ได้ว่าโรคเอดส์เป็นโรคที่น่ากลัว และสร้างความหวาดกลัวให้คนที่พบเห็นได้

ในเรื่อง **แค้นนางพญางามเมือง** มั่วจึงเสีย ได้รับความทุกข์ทรมานเมื่อถูกบังคับให้ขายบริการทางเพศ ดังบทบรรยายที่ว่า

ความเจ็บปวดทรมานกับความหิวโหย ทำให้นางต้องจำใจเปลื้องกายแก่บุรุษคนแล้วคนเล่า

(แค้นนางพญางามเมือง. ๒๕๓๘ : ๓๔)

มั่วจึงเสีย ได้รับความทุกข์ทรมานเพราะถูกบังคับให้มีสัมพันธ์ทางเพศกับชายมากหน้าหลายตาโดยไม่เต็มใจ ทำให้เธอได้รับความเจ็บปวด เสียใจกับสิ่งที่เกิดขึ้น ทำให้ผู้อ่านเข้าใจความรู้สึกทุกข์ทรมานที่เกิดขึ้นกับมั่วจึงเสีย

นักเขียนแสดงให้เห็นว่าความหวาดกลัวที่ตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ได้รับเมื่อรู้ว่าตนเองติดเชื้อเอดส์ คือเกิดความรู้สึกเป็นทุกข์ไม่สบายใจ เจ็บปวด ทุกข์ทรมานทั้งร่างกายและจิตใจ ทำให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับตัวละคร

๔.๒ บทบาทด้านสังคม

บันทึกคดีไทยเกี่ยวกับโรคเอดส์นอกจากจะสร้างความสะเพื่อนอารมณ์ให้แก่ผู้อ่านแล้วยังทำให้ผู้อ่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ในแง่มุมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ เช่นยารักษาโรคเอดส์ สถานที่ดูแลผู้ป่วยเอดส์ การชี้ให้เห็นอันตรายและการแนะแนวทางการป้องกัน บันทึกคดีไทยที่สะท้อนภาพโรคเอดส์จึงมีบทบาทด้านสังคมอีกด้วย

บทบาทด้านสังคมของบันทึกคดีไทยคือ การให้ความรู้ การชี้ให้เห็นอันตราย และการแนะแนวทางการป้องกัน

๔.๒.๑ การให้ความรู้

การให้ความรู้แก่ผู้อ่านซึ่งเป็นคนในสังคมในเรื่องปัญหาโรคเอดส์ ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาโรคเอดส์ได้ถ่องแท้ยิ่งขึ้น

การเผยแพร่ความรู้ และร่วมมือร่วมใจกันรณรงค์เกี่ยวกับโรคเอดส์อย่างจริงจัง อาจเป็นส่วนหนึ่งที่สามารถช่วยลดปัญหาการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ได้ ได้แก่ การให้ความรู้เรื่องยารักษาโรคเอดส์ สถานที่ดูแลผู้ป่วยเอดส์ และความรู้ในเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔.๒.๑.๑. ยารักษาโรคเอดส์

การให้ความรู้เรื่องยา เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ทั้งผู้ติดเชื้อเอดส์ และผู้เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอดส์ควรรู้ ถึงแม้ว่าจะยังไม่มียาตัวใดรักษาโรคนี้ให้หายขาดได้ก็ตาม แต่ “ยา” ก็เป็นสิ่งหนึ่งที่จะบรรเทาอาการเจ็บปวด และอาการทุกข์ทรมานทางร่างกายของผู้ติดเชื้อได้ทางหนึ่ง ปรากฏในเรื่อง **ห้องสีน้ำเงิน** และ **สงครามดอกกุ๊ก**

ในเรื่อง **ห้องสีน้ำเงิน** ได้กล่าวถึงตัวยา AZT ที่เป็นตัวยาซึ่งช่วยยับยั้งเชื้อเอดส์ในระยะหนึ่งแก่ผู้ติดเชื้อ ดังบทบรรยายที่ว่า

ทุกวันนี้เราก็รักษาด้วยยาเอแซดทีอยู่แล้วนะคะ โรงพยาบาลของรัฐหลายแห่งยังไม่สามารถรักษาด้วยยาดูแลกับผู้ป่วยทุกคนด้วยซ้ำ เพราะราคาแพงมาก อย่างดีก็รักษากันตามอาการเท่านั้น

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๔๖)

อย่างน้อยต้องเห็นแก่เด็กในท้อง ดิฉันจะใช้ยาเอแซดทีแก่เธอในระยะนี้ ซึ่งจะช่วยลดอัตราการติดเชื้อไปสู่เด็กได้ถึงเจ็ดสิบเปอร์เซ็นต์

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๑๑๖)

เพื่อที่จะให้การรักษาในระยะเริ่มแรก ดิฉันจะทดลองใช้ยาเอแซดที เมื่อแม่ตั้งครรภ์ได้ ๑๔-๓๔ สัปดาห์ ซึ่งตามรายงานบอกว่าสามารถลดการติดเชื้อได้ถึงเจ็ดสิบเปอร์เซ็นต์ และดิฉันจะให้ความดูแลผู้หญิงเหล่านี้ตลอดระยะเวลาการตั้งครรภ์ การคลอดและระยะหลังคลอด บางทีเด็กเหล่านี้อาจจะปลอดภัยเกือบทั้งหมด

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๑๔๗)

ยาเอแซดที เป็นตัวยาหนึ่งที่ใช้รักษาผู้ติดเชื้อเอดส์ให้มีอาการทุเลาเบาบางลง และสามารถยืดชีวิตผู้ติดเชื้อเอดส์ไปได้อีกระยะหนึ่งถ้าใช้ยาอย่างถูกต้อง นอกจากนี้ยาเอแซดทียังสามารถนำมาใช้กับหญิงมีครรภ์ผู้ติดเชื้อเอดส์มิให้ถ่ายทอดเชื้อเอดส์ไปสู่บุตรของตน ถ้าใช้น้ำอย่างต่อเนื่อง ถูกต้อง และอยู่ในความดูแลของแพทย์อย่างใกล้ชิด ก็อาจจะทำให้บุตรที่เกิดจากมารดาติดเชื้อเอดส์ปลอดภัยจากเชื้อเอดส์

ในเรื่อง **สงครามดอกกุ๊ก** ผู้เขียนกล่าวถึงตัวยาที่ช่วยยับยั้งมิให้ไวรัสเอดส์ในผู้ติดเชื้อเอดส์แพร่กระจายอย่างรวดเร็วมากขึ้น และเป็นการช่วยผู้ติดเชื้อเอดส์ให้มีอาการเจ็บปวดทุกข์ทรมานน้อยลงเมื่อมียาช่วยบรรเทารักษา ดังบทสนทนาที่ว่า

“ยังดีเขามีเงินนะคะ ยาเอซีทีที่ใช้กันทั่วไปละคะ”

“แค่ยับยั้งการสังเคราะห์สารพันธุกรรม...ดีเอ็นเอ แล้วก็ดูซึมผ่านระบบประสาทได้ดี...ลดจำนวนการตาย ยืดอายุทั้งที่ป่วยเต็มขั้น แล้วก็อาการโรคเอดส์สัมพันธ์ แต่ผลข้างเคียงที่เสียก็เพราะมันไปกดการสร้างเม็ดเลือด อาจต้องให้เลือดทดแทน...แต่ก็ยังมีการติดเชื้อฉวยโอกาส แล้วจำนวนเซลล์เม็ดเลือดขาวต่ำลงไปเรื่อย ๆ นะนะ”

“ตัวยานี้ล่ะคะ...อย่างซูรามิน กับเอชพีดี-23”

“ใช้ได้ดีในห้องทดลอง แต่พอมาใช้กับคนใช้ไม่ได้ผล...ยับยั้งการลุกลามของไวรัสในระบบประสาทไม่ได้...อย่างหลัง ก็ไม่ได้ช่วยให้ระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายดีขึ้น”

(สงครามดอกรัก. ๒๕๔๓ : ๗๐๖)

...ยาที่รู้ๆ กันอยู่...เอซีที...ช่วยได้ หรือก็ยังมีส่วนข้างเคียง หรือยาอีกตัว...อย่าให้พูดดีกว่า...เวลานี้ไทยเราก็เป็นหนึ่งในสี่ประเทศที่มีปัญหาโรคเอดส์สูง อาสาสมัครให้ทดลองยา

(สงครามดอกรัก. ๒๕๔๓ : ๗๖๕)

ยาขนานใหม่ที่เพิ่งจะประกาศรับรู้...การควยยาทั้งสองขนานอันได้แก่ เอซีที (ACT) และตัวยากำลั้งอยู่ในชั้นทดลองขนานใหม่สุด 3CT...

(สงครามดอกรัก. ๒๕๔๓ : ๘๙๕)

มีตัวยาหลายชนิดที่เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอดส์ ไม่ว่าจะเป็น ซูรามิน เอชพีดี-23 ACT หรือ 3TC ที่เกิดจากการพยายามคิดค้นในวงการแพทย์ เพื่อยับยั้งและรักษาไวรัสเอดส์ การใช้ยาจึงเป็นหนทางเดียวที่จะช่วยผ่อนอาการของผู้ติดเชื้อเอดส์ให้ทุเลาเบาบางลง ถึงแม้บางครั้งจะสร้างผลข้างเคียงที่มีผลกระทบต่อผู้ติดเชื้อเอดส์ก็ตาม

นักเขียนให้ความรู้เรื่องยา ทำให้ผู้ติดเชื้อเอดส์และผู้เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอดส์ได้รับความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้อง ถึงแม้ว่ายังไม่ค้นพบยาที่จะรักษาโรคนี้ให้หายขาดได้ แต่การเลือกใช้อย่างถูกต้องกับอาการของโรค และตามคำแนะนำของแพทย์จะมีส่วนช่วยให้อาการเจ็บป่วยทางกายของผู้ติดเชื้อเอดส์ไม่ทุกข์ทรมานเกินไป และจะทำให้ชีวิตของผู้ติดเชื้อเอดส์ยืนยาวไปได้อีกระยะหนึ่งด้วย ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลในทางวิชาการที่กระทรวงสาธารณสุข (๒๕๓๒ : ๒๒) กล่าวว่า “ปัจจุบันยังไม่มียา หรือวัคซีนที่ได้ผลมาใช้ใน การป้องกันโรคเอดส์ อย่างไรก็ตาม ยาที่ใช้รักษาโรคเอดส์ในปัจจุบันแม้จะไม่สามารถช่วยให้หายขาดได้ แต่ก็ช่วยลดเชื้อไวรัสในกระแสเลือดทำให้โอกาสในการแพร่เชื้อลดลงหรือหมดไป” แสดงให้เห็นว่าการใช้ยารักษาโรคเอดส์ถึงแม้จะมีราคาค่อนข้างสูงแต่ผู้ป่วยโรคเอดส์ก็ยังพยายามหาซื้อมารับประทาน เพื่อบรรเทาอาการเจ็บป่วยของตนเอง ขณะเดียวกันตัวยาหลายชนิดก็มีผลข้างเคียงต่อสุขภาพของ ผู้ติดเชื้อ

เอดส์ เช่น ไปกวดการสร้างเม็ดเลือด ผสมร่ว การให้ความรู้เรื่องยาจึงทำให้ผู้ติดเชื้อเอดส์มีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนขึ้น

๔.๒.๑.๒ สถานที่ดูแลผู้ติดเชื้อเอดส์

การให้ข้อมูลข่าวสารสถานที่พักพิงสำหรับผู้ติดเชื้อเอดส์ ไม่ว่าจะเป็นมูลนิธิหรือโครงการต่างๆ ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อดูแลผู้ติดเชื้อเอดส์ เป็นสิ่งหนึ่งที่เป็นที่พึงประสงค์สำหรับผู้ติดเชื้อเอดส์ทำให้มีความหวัง มีกำลังใจ ที่จะมีชีวิตอยู่โดยไม่ต้องเร่ร่อน หรือหมดหวังเมื่อถูกทอดทิ้งไว้เพียงลำพังซึ่งปรากฏในเรื่อง**สงครามดอกกุหลาบ**

ในเรื่อง**สงครามดอกกุหลาบ** ได้กล่าวถึงสถานที่ต่างๆ ที่ให้บริการแก่ผู้ติดเชื้อเอดส์ เมื่อถูกปฏิเสธจากครอบครัวและสังคม ดังบทสนทนาที่ว่า

วัดพระบาทน้ำพุ ตำบลเขาสามยอต ลพบุรี...อยู่อำเภอเมือง พระเจ้าอาวาสท่านเป็นผู้อำนวยการโครงการธรรมรักษานิเวศน์ในคะ...

(สงครามดอกกุหลาบ. ๒๕๔๓ : ๗๘๗)

...โครงการธรรมรักษานิเวศน์ที่วัดพระบาทน้ำพุ...ลพบุรี...เพื่อนฝูง คนรู้จักผมเป็นเอดส์ก็ได้วัดที่พระเจ้าอาวาสวัดท่านเป็นผู้อำนวยการ เป็นที่พึ่งพิงระยะสุดท้าย เตรียมตัวเตรียมใจเขา...

(สงครามดอกกุหลาบ. ๒๕๔๓ : ๘๔๓)

วัดพระบาทน้ำพุ เป็นสถานที่พักพิงของผู้ติดเชื้อเอดส์ระยะสุดท้าย โดยมีการจัดตั้งโครงการธรรมรักษานิเวศน์ที่วัด มีเจ้าอาวาสใช้หลักธรรมะในการดูแลผู้ติดเชื้อเอดส์ เพื่อฟื้นฟูจิตใจผู้ติดเชื้อเอดส์ระยะสุดท้าย ให้มีจิตใจที่เข้มแข็ง และใช้ชีวิตที่เหลืออยู่อย่างสงบ

นอกจากนี้ยังมีโครงการต่างๆ ที่ให้คำปรึกษากับผู้ติดเชื้อเอดส์ได้พูดคุย แลกเปลี่ยนทุกข์สุขซึ่งกันและกัน เพื่อให้จิตใจสงบขึ้นและสามารถยอมรับความจริงได้ ดังบทบรรยายที่ว่า

ผมเป็นอาสาสมัครให้คำปรึกษาแนะนำอยู่ครับ...สถาบันสุขภาพจิตร่วมกับโรงพยาบาลบาราศนราดูรจัดกลุ่ม “เพื่อนช่วยเพื่อน” กับผู้ติดเชื้อเอดส์...

(สงครามดอกกุหลาบ. ๒๕๔๓ : ๘๑๔)

...ที่สภากาชาดไทยก็มีชมรมเพื่อนวันพุธ คนติดเชื้อเอดส์ทั้งใหม่เก่าเขานัดกันมาแลกเปลี่ยนทุกข์สุข...ไปเที่ยว...ทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์...

(สงครามดอกกุหลาบ. ๒๕๔๓ : ๘๓๙)

กองสุขภาพจิตเขาก็จัดกลุ่มบำบัดที่โรงพยาบาลบำราศนราดูร...

(สงครามดอกรัก. ๒๕๔๓ : ๘๓๙)

สภาวิชาชีพไทย และกองสุขภาพจิตร่วมกับโรงพยาบาลบำราศนราดูร เป็นสถานที่ให้คำปรึกษาแก่ผู้ติดเชื้อเอดส์ ซึ่งเป็นการดูแลผู้ป่วยทางด้านจิตใจ ให้มีที่พักพิงแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้ติดเชื้อเอดส์ด้วยกัน และมีการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้ผู้ติดเชื้อเอดส์ได้กระทำความร่วมมือกัน เป็นการช่วยให้ผู้ติดเชื้อเอดส์คลายเหงา และรู้สึกว่ตนเองยังสามารถทำอะไรได้เหมือนคนปกติ ซึ่งเป็นทางหนึ่งที่ดีเป็นการสร้างกำลังใจให้กับผู้ติดเชื้อเอดส์ที่จะต่อสู้กับโรคร้ายจนกว่าจะสุดท่ายของชีวิตจะมาถึง

นักเขียนชี้ให้เห็นความสำคัญของสถานที่ดูแลผู้ติดเชื้อเอดส์ ซึ่งเป็นอีกปัจจัยหนึ่งสำหรับผู้ติดเชื้อเอดส์ได้พักพิงทั้งทางกาย และทางใจ เมื่อต้องตกอยู่ในสภาวะที่ครอบครัว และสังคมพากันรังเกียจและทอดทิ้งให้อยู่อย่างโดดเดี่ยวไร้ที่อยู่อาศัย ดังที่อนุสรณ์ บุญชนิด (๒๕๓๙ : ๘๖) กล่าวว่า “ปัญหาที่อยู่อาศัย เพราะถูกขับไล่ไล่ส่งจากเคหสถาน ไม่มีบ้านช่องห้องหับที่อยู่อาศัย” การให้ความรู้เรื่องสถานที่ดูแลผู้ติดเชื้อจึงเป็นที่พักพิงสุดท้ายสำหรับผู้ติดเชื้อเอดส์ที่จะมีกำลังใจ และใช้ชีวิตที่เหลืออยู่อย่างสงบในช่วงเวลาหนึ่ง การให้ความรู้เรื่องสถานที่ดูแลผู้ติดเชื้อเอดส์เป็นความรู้เรื่องหนึ่งที่จะช่วยผู้ติดเชื้อเอดส์ได้มีสถานที่พักพิงในยามที่ไม่มีใครดูแล

๔.๒.๑.๓ ความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง

การให้ความรู้แก่คนในสังคมในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับโรคเอดส์ เป็นวิธีหนึ่งที่จะทำให้คนในสังคมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวของโรคเอดส์ได้ถูกต้องและชัดเจนยิ่งขึ้น ความรู้ในเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับโรคเอดส์ที่ปรากฏในบันเทิงคดี ได้แก่ การปฏิบัติงานของแพทย์ การแพร่ระบาดของโรคเอดส์ การประชาสัมพันธ์ และอันตรายของโรคเอดส์ ซึ่งปรากฏในเรื่อง **ก่อนจะถึงจุดดับ และสงครามดอกรัก**

ในเรื่อง**ก่อนจะถึงจุดดับ** ได้ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในเรื่องการปฏิบัติงานของแพทย์ ซึ่งปกติแล้วแพทย์และพยาบาลจะนำเข็มฉีดยามาใช้เพียงครั้งเดียวแล้วก็ทิ้ง จึงไม่ต้องกลัวเข็มฉีดยาติดเชื้อเอดส์ ดังบทบรรยายที่ว่า

เรื่องเข็มฉีดยาจะมีเชื้อไวรัสโรคเอดส์อย่างที่เราเคยเข้าใจกันนั้นเป็นไปได้เด็ดขาด เพราะเข็มฉีดยาที่ใช้เป็นเข็มใหม่ที่เพิ่งจะแกะออกจากซองพลาสติก ผ่านการทำให้ปราศจากเชื้อแล้ว

ที่สำคัญ เข็มพวกนี้เขาจะใช้แล้วทิ้งเลย ไม่มีการนำกลับมาใช้ใหม่ ดังนั้นนักเรียนทุกคนจึงวางใจได้
ไม่เป็นเอดส์แน่

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓ : ๓๙)

แพทย์และพยาบาล เป็นผู้ปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะเข็มฉีดยาที่ใช้แล้วจะไม่
นำมาใช้กับคนไข้คนอื่นอีก จึงมีความปลอดภัยในเรื่องไวรัสเอดส์ การปฏิบัติงานของแพทย์และ
พยาบาลจึงถือได้ว่ามีความรอบคอบเพื่อรักษาชีวิตของคนในสังคมให้ได้รับความปลอดภัยมาก
ที่สุด

ในเรื่อง**สงครามดอกกุ๊ก** ได้เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องราวของ
โรคเอดส์แก่สาธารณชน เพื่อชี้แนะเกี่ยวกับเรื่องราวของโรคเอดส์ การได้รับความรู้ความเข้าใจที่
ถูกต้องจะสามารถป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ให้ลดน้อยลงได้ ดังบทบรรยายที่ว่า

การให้ความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้อง นอกจากจะป้องกันไม่ให้ลูกสาว หลานสาว พี่น้อง
ผู้หญิงของเรา รวมทั้งคนทั่วไปเสี่ยงกับการติดเชื้อเอดส์แล้ว...ผมเชื่อเหลือเกินว่าจะช่วยเสริมความ
เข้าใจระหว่างผู้ติดเชื้อและคนทั่วไปที่ไม่ติดเชื้อ ให้อยู่ร่วมกันในสังคมแบบเกื้อกูลประโยชน์แก่กัน
ได้นะครับ

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๘๔๗-๘๔๘)

ช่วยให้ความรู้กับสังคมที่ชะงักว่าการติดเชื้อเอดส์ไม่จำเป็นต้องแสดงอาการเสมอไปเรียกได้ว่า
ส่วนใหญ่จะเป็นประเภนี้...เขาแพร่เชื้อได้ด้วยการไปหลบนอนร่วมเพศ ทางเลือดทางเข็มฉีดยา
แต่ไอ้ที่กลัวกันจนไม่มีเหตุผลนั่นแหละที่สุด...จะต้องให้สังคมรู้ว่า คนที่ยังไม่มีอาการก็ยังไม่
ไปทำประโยชน์ให้ประเทศชาติบ้านเมืองสังคมได้

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๘๕๑)

ถ้าเราเผยแพร่ทางด้านป้องกัน ให้ความรู้อย่างทั่วถึงทุกจุดจริงๆ ...แก้วเชื่อใหม่ว่าค่านิยม
ความสำส่อนทางเพศจะลดลง...ผัวเมียจะหันมาสนใจรักใคร่...รักเดียวใจเดียว...ความรักแบบจริง
แท้จะเข้ามาแทนที่ความรักแบบสุกเอาเผากินที่มีเรื่องเซ็กซ์หรือความใคร่เป็นหลัก อย่างเห็นๆ เวลา
นี้...หนุ่มสาวระวังตัวมากขึ้น...ยับยั้งชั่งใจ...ไม่เผลอไผลปล่อยตัวง่าย ๆ อย่างทุกวันนี้...ถ้าไม่มีคน
เที่ยว ไม่มีคนใช้บริการทางเพศ...กิจการมันก็ต้องทรุดโทรม

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๙๑๗)

การเผยแพร่ความรู้แก่สังคมอย่างถูกต้องและจริงจั่งนั้นคือ ชี้ให้เห็นว่าการแพร่ระบาดของโรคเอดส์สามารถแพร่ได้สองทางคือ ทางเพศสัมพันธ์ และทางเลือด เมื่อคนในสังคมได้รับความรู้ที่ถูกต้องจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดและแพร่เชื้อเอดส์ที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันได้ รวมทั้งทำให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องระหว่างคนปกติและผู้ติดเชื้อเอดส์ที่สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างไม่ว่าหวาดระแวง

ในเรื่อง**สงครามดอกกุ๊ก** ได้พยายามเผยแพร่ความรู้โดยการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ว่าไม่ติดกันง่ายๆ ถ้ารู้จักการป้องกันที่ถูกต้อง ดังบทบรรยายที่ว่า

เราจะต้องประชาสัมพันธ์ให้คนในสังคมนี้ทั้งหลายเข้าใจอย่างถูกต้อง อย่างตรงความเป็นจริงว่าโรคเอดส์ไม่น่ากลัว ไม่ติดกันง่ายๆ เลยถ้ารู้จักป้องกัน...ที่น่ากลัวกว่าเอดส์ก็คือ ความไม่รับผิดชอบต่อตนเอง ต่อสังคม...นิสัยและค่านิยมของผู้ชายในสังคมนี้ ต้องเที่ยวต้องแสดงความเก่งกล้าสามารถของลูกผู้ชายด้วยการมีเมียมีผู้หญิง...

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๗๒๕)

การได้รับความรู้อย่างถูกต้องชัดเจนเกี่ยวกับโรคเอดส์ว่าไม่ใช่โรคที่สามารถติดต่oได้ง่าย จะทำให้ผู้ป่วยเอดส์และคนปกติใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างไม่ว่าทุกข์ทรมาน และสามารถป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์ได้

การให้ความรู้ และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโรคเอดส์เป็นสิ่งที่คนในสังคมควรร่วมมือกัน ดังบทบรรยายที่ว่า

บ้านเราน่าจะศึกษาเตรียมรับมือเรื่องนี้พร้อมๆ กับการควบคุมการแพร่เชื้อ หรือให้ความรู้เรื่องโรคภัย การดูแลรักษา...เพราะจะเป็นก้าวสำคัญยิ่งกว่าอะไรทั้งหมด...นั่นคือ...เราจะทำยังไงกับคนป่วยในปัจจุบันและอนาคต ขณะที่ยังไม่มียารักษาโรคนี้ให้หายขาด

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๖๗๑)

การให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับภัยอันตรายของโรคเอดส์ จึงนับได้ว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุด ในขณะที่ยังไม่สามารถค้นพบวัคซีนในการรักษา การดูแลและการป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์เป็นความรับผิดชอบต่อตนเองที่ทุกคนควรกระทำ ในขณะเดียวกันผู้ป่วยโรคเอดส์ที่มีอยู่ในสังคมปัจจุบันก็ควรได้รับการดูแลจากคนในสังคม และได้รับการรักษาเพื่อมิให้ผู้ติดเชื้อเอดส์ได้รับความทุกข์ทรมานจนเกินไป การให้ความรู้ที่ชัดเจนเกี่ยวกับภัยอันตรายของ

โรคเอดส์จะเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถทำให้โรคเอดส์แพร่ระบาดลดน้อยลง

นักเขียนพยายามชี้ให้เห็นว่าการให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องราวของโรคเอดส์แก่ประชาชนเป็นสิ่งที่ทุกฝ่ายควรร่วมมือกัน ดังที่สกาพร มานัสสถิตย์ (๒๕๓๘ : ๑๕๓-๑๕๔) กล่าวว่า

การพยายามให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่ประชาชนทั่วไป พยายามให้เขาเกิดความเข้าใจรู้จักป้องกันตนเองและบุคคลที่เขารักและห่วงใย รู้จักอยู่ร่วมในสังคมเดียวกับคนที่ติดเชื้อเอดส์เพราะเราคงไม่สามารถหลีกเลี่ยงสังคมแบบนี้ได้อีกต่อไปแล้ว...ลองคิดดูว่าถ้าหากตัวเราเองตกอยู่ในฐานะเช่นเดียวกับผู้ติดเชื้อเอดส์แล้วเราจะทำอย่างไร เพราะไม่ว่าสักวันหนึ่งหากเราไม่ช่วยกันป้องกันควบคุมโรคเอดส์แล้ว ตัวเราเองอาจเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์เองได้

การใช้สื่อมวลชนในการรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์อย่างจริงจัง การบอกกล่าวในภัยอันตรายของโรคเอดส์ หรือแม้แต่การแพร่กระจายข่าวสารที่รัฐบาลควรให้ความรู้ที่กระจ่างชัดแก่ประชาชนเกี่ยวกับปัญหาของโรคเอดส์ สิ่งต่างๆ เหล่านี้จึงมีส่วนให้ประชาชนได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาโรคเอดส์ได้มากยิ่งขึ้น เมื่อมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาโรคเอดส์อย่างถ่องแท้แล้ว ก็อาจทำให้ลดปัญหาโรคเอดส์ที่เกิดขึ้นอยู่ในขณะนี้ได้

๔.๒.๒ การชี้ให้เห็นอันตราย

ปัญหาโรคเอดส์เป็นปัญหาที่ได้รับความสนใจจากหลายหน่วยงาน ที่พยายามชี้ให้เห็นถึงอันตรายในแง่มุมต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขและป้องกันมิให้การแพร่ระบาดของโรคเอดส์เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

การที่นักเขียนพยายามชี้ให้เห็นถึงอันตรายของโรคเอดส์ โดยถ่ายทอดผ่านบันเทิงคดีไทย เป็นอีกแง่มุมหนึ่งของการชี้แนะ แนะนำ เรื่องราวของปัญหาโรคเอดส์ที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน ซึ่งอาจเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในหมู่สาธารณชนให้เกิดจิตสำนึก และความเข้าใจที่จะป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์ได้มากที่สุด ซึ่งปรากฏในเรื่องก่อนจะถึงจุดดับ นายหน้า แมงดา อาโก โสภณิเด็ก แบบนี้ก็มิด้วย สงครามดอกรัก และพฤษานุภาพ

ในเรื่องก่อนจะถึงจุดดับ ได้ชี้ให้เห็นถึงอันตรายเกี่ยวกับปัญหาโรคเอดส์ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยซึ่งสร้างความหวาดกลัวให้กับคนในสังคม เนื่องจากเป็นโรคที่ยังไม่มียารักษาให้หายขาดได้ โดยเฉพาะสื่อมวลชนยิ่งประโคมข่าวมากแค่ไหนก็เป็นการสร้างความหวาดกลัวให้เกิดขึ้นแก่ผู้ติดเชื้อเอดส์มากยิ่งขึ้นเท่านั้น ดังบทบรรยายที่ว่า

สื่อมวลชนยิ่งประโคมข่าว ความกลัวยิ่งเพิ่มทวีขึ้น ความสับสนยิ่งอลเกิดเพาะขึ้นในใจของ
คนปกติตลอดเวลา ลองคิดเทียบกลับไป ถ้าใครกลายเป็นเหยื่อโรคเอดส์แล้วละ เขาจะกลัว
ทรมานขนาดไหน เมื่อรู้ว่ามัจจุรากำลังรออยู่เบื้องหน้าแล้ว
โรคเอดส์ไม่มียารักษา ไม่ต่างไปจากคมดาบศาสตราเท่าใดเลย

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓ : ๒๐)

สื่อมวลชนพยายามเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารชี้ให้เห็นอันตรายเกี่ยวกับเรื่องราวของโรคเอดส์
โดยพยายามประโคมข่าวเกี่ยวกับอันตรายของโรคเอดส์ให้ประชาชนได้รับรู้และเข้าใจให้มากยิ่งขึ้น
เป็นแนวทางหนึ่งที่ช่วยชี้ให้เห็นอันตรายของโรคเอดส์ว่าเป็นโรคที่น่ากลัวไม่ควรเกี่ยวข้อง
หรือได้ชี้ให้เห็นถึงอันตรายของโรคเอดส์ว่าเป็นโรคที่อาจเกิดขึ้นกับใครก็ได้ ถ้ายังตั้งอยู่ใน
ความประมาทในการดำเนินชีวิต ดังบทบรรยายที่ว่า

โรคอย่างนี้มันไม่เลือกหรอกค่ะ ใครดวงไม่ดีก็เป็นอย่างไม่รู้ตัวนั่นแหละ ไม่ว่าคนดี
คนเลว คนจนคนรวย มีสิทธิเป็นโรคนี้ได้เท่ากัน ก็คงจะมีโรคนี้กระมังที่ยุติธรรมต่อมนุษยโลก
มากที่สุด

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓ : ๙๓)

การใช้ชีวิตที่ตั้งอยู่ในความประมาท เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้คนทุกคนเป็นกลุ่มเสี่ยงที่อาจ
ได้รับเชื้อเอดส์ได้เท่ากัน ไม่เลือกเพศ วัย หรือชนชั้นวรรณะ

ในเรื่องนายหน้า แมงดา อาโก โสภณเด็ก ชี้ให้เห็นถึงอันตรายสำหรับผู้ชาย
บริการทางเพศถ้ายังไม่เลิกทำอาชีพนี้ ก็อาจตกเป็นเหยื่อของโรคเอดส์ได้ ดังบทบรรยายที่ว่า

บอกเขาว่าถ้ากลัวเป็นโรคเอดส์ เช่นฉันก็ขอให้เลิกเป็นอีตัวหรือโสเภณีเสียเถิด

(นายหน้า แมงดา อาโก โสภณเด็ก. ๒๕๓๖ : ๑๗๓)

ผู้ขายบริการทางเพศ ถ้ากลัวติดเชื้อเอดส์ก็ให้เลิกอาชีพนี้ เพราะอาชีพขายบริการทาง
เพศมีความเสี่ยงต่อการติดและแพร่เชื้อเอดส์ได้ง่าย เพราะคนที่ประกอบอาชีพนี้ต้องมีสัมพันธ์ทาง
เพศกับคนจำนวนมาก

ในเรื่อง**แบบนี้ก็มีด้วย** ตักเตือนเกี่ยวกับอันตรายของโรคเอดส์ที่ใครเป็นโรคนี้ จะถึง
แก่ความตายประการเดียว ดังบทบรรยายที่ว่า

คำว่า 'โรคเอดส์' หมายถึง 'ความตาย'

(แบบนี้ก็มีด้วย. ๒๕๓๘ : ๕๘)

ใครก็ตามที่ตกเป็นเหยื่อของโรคเอดส์ ก็จะเป็นอันตรายถึงชีวิต เนื่องจากโรคนี้ไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้

ในเรื่อง**สงครามดอกกุ๊ก** ได้ชี้ให้เห็นถึงอันตรายของโรคเอดส์กับผู้ที่มีความผิดกรรมสำสอนทางเพศ ชอบเปลี่ยนคู่นอนบ่อยๆ รักสนุกในการมีเพศสัมพันธ์ ไม่ว่าจะเป็นหญิงหรือชาย ซึ่งเป็นที่มาของการติดและแพร่เชื้อเอดส์ได้ง่าย ดังบทบรรยายที่ว่า

...เมื่อนึกถึงค่านิยมของสังคมไทย ร้อยละเจ็ดสิบห้าของผู้ชายไทยเที่ยวผู้หญิงโสเภณี...ในแต่ละคืนมีผู้ชายเที่ยวสถานบริการทางเพศมากกว่าสี่แสนคน

ก็คนพลาดพลั้งถึงคราวเคราะห์ กลับบ้านนำเชื้อโรคร้ายที่ยังไม่มียารักษาหายขาดกลับไปให้เป็นของแถมคนที่บ้าน...อาจเป็นเมีย...คู่นอน...เมียเก็บ...เมียน้อย...คนรัก

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๖๑๙)

คนที่มีค่านิยมรักสนุกในการมีเพศสัมพันธ์ การเที่ยวโสเภณี และสถานบริการต่างๆ เป็นที่มาของเชื้อโรคเอดส์ที่จะนำไปสู่ครอบครัวอย่างน่าหวาดกลัว

ในปัจจุบันคนเกือบทุกอาชีพ ทุกวงการ มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดและแพร่เชื้อเอดส์ได้ไม่ต่างกัน หากยังมีความประมาทเมื่อมีสัมพันธ์ทางเพศ ดังบทบรรยายที่ว่า

พฤติกรรมสำสอนทางเพศของผู้ชายไทยยังไม่ลดลง เรื่องที่คนในวงการรู้ แต่ประชาชนคนทั่วไปยังไม่รู้ คือการรุกคืบของเอดส์เข้าสู่สมาชิกในครอบครัว...เพศสัมพันธ์ในชนบทเริ่มต้นเมื่ออายุน้อย การแพร่โรคขยายในทุกอาชีพ

ไม่ว่าพนักงานเสิร์ฟ นักร้อง ชาวไร่ชาวนา กรรมกร ค้าขาย นักเรียน นักศึกษา ครู...ที่น่าห่วงนักก็คือ แม่บ้าน...เมีย...ลูก

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๖๔๒)

สมาชิกในสังคมทุกเพศทุกวัยมีโอกาสเสี่ยงต่อการติดและแพร่เชื้อเอดส์ หากมีความประมาทในการใช้ชีวิตรัก โดยการมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุน้อย ซึ่งจะทำให้ขาดความรู้ความ

เข้าใจที่จะป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์ การแพร่ระบาดของโรคเอดส์จึงเป็นอันตรายที่สำคัญ

ตราบไคที่ชายไทยยังไม่เลิกพฤติกรรมสำส่อนทางเพศ มักมากในกามารมณ์ ตลอดจนความเจ้าชู้มากผิวมากเมีย ที่เป็นพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดและแพร่ระบาดของโรคเอดส์ ปัญหาโรคเอดส์ก็จะกลายเป็นอันตรายสำคัญอย่างหนึ่งในระบบครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

ช่วยกัน...ช่วยบอกให้รู้ทั่วๆ กันว่า อย่า...อย่ามั่วอย่างนี้...อยู่ก็สูญเสีย...ตายก็สูญเสีย...ผมกำลัง...
จะตาย...ถ้าใคร...ไม่อยากจะตาย...ไม่อยากจะเป็นอย่างผม...ทำไมคุณหนูไม่เอาใครมาถ้ายึดใจ...เขาจะ
ได้รู้...ได้เห็นว่า...ถ้ามั่วไม่ยั้งมันจะสูญเสียอย่างนี้

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๘๖๕)

การพยายามชี้ให้เห็นอันตรายของโรคเอดส์ ที่เกิดจากการมีสัมพันธ์ทางเพศกับคนมากหน้าหลายตาจะทำให้เป็นอันตรายถึงชีวิต

อันตรายที่เกิดจากการมั่วเพศและสำส่อนทางเพศ อาจทำให้มีโอกาสติดเชื้อเอดส์ได้

...เป็นสาวรักสนุก กินง่าย นอนง่าย รักง่าย จะโชคร้ายได้ของฝากเป็นไวรัสเอดส์

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๙๑๕)

ชายและหญิงที่มีพฤติกรรมรักสนุกในการมีสัมพันธ์ทางเพศโดยขาดความระมัดระวังในการป้องกันตนเอง ย่อมนำมาซึ่งอันตรายต่อการติดและแพร่เชื้อเอดส์

นอกจากนี้ยังชี้ให้เห็นว่าตราบไคที่ชายหญิง ยังมีพฤติกรรมสำส่อนทางเพศ มักมากในกามารมณ์ เปลี่ยนคู่นอนไม่ซ้ำหน้า สนุกสนานกับการมีเพศสัมพันธ์กับคนไม่เลือกหน้า โดยขาดความระมัดระวังในการป้องกันตนเอง อาจกลายเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ ที่เป็นอันตรายถึงชีวิตได้

และได้ชี้ให้เห็นอันตรายของโรคเอดส์ในปัจจุบันว่าผู้ที่ติดเชื้อเอดส์ได้ง่ายก็คือผู้หญิงที่เป็นกลุ่มแม่บ้าน ดังนั้นผู้หญิงที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงควรต้องดูแลป้องกันตนเองให้ปลอดภัยที่สุด ดังบทบรรยายที่ว่า

...เพราะผู้หญิงติดเชื้อเอดส์ได้มากกว่าผู้ชายเวลามีเพศสัมพันธ์กับต่างเพศ...

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๗๔๖)

เวลานี้ เรารู้แน่แล้วว่ากลุ่มเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อ คือผู้หญิงทั่วๆ ไปนี่แหละค่ะ...แม่บ้าน ผู้หญิงโสดทุกอาชีพ...สามีนำมาให้ภรรยาโดยไม่มีโอกาสปฏิเสธ

(สงครามดอกกุ๊ก. ๒๕๔๓ : ๘๔๗)

กลุ่มผู้หญิงนับว่าเป็นบุคคลอีกกลุ่มหนึ่งที่ต้องระมัดระวังตนเองให้มากที่สุดต่อการติดเชื้อเอดส์ เพราะผู้หญิงติดเชื้อเอดส์ได้มากกว่าผู้ชายเวลาที่มีเพศสัมพันธ์กับต่างประเทศ การดูแลเอาใจใส่ต่อตนเองในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์จึงเป็นทางหนึ่งที่สามารถทำให้ปลอดภัยจากเชื้อเอดส์ได้

ในเรื่อง**พุทธานุภาพ** ชี้ให้เห็นอันตรายในการใช้ชีวิตของคนเราถ้าตั้งอยู่บนความประมาทหลงระเหิรไปกับสิ่งชั่วร้ายต่างๆ อย่างขาดสติ ก็อาจพบกับจุดจบที่ต้องตกเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์อย่างไม่ทันระวังตัว ดังบทบรรยายที่ว่า

นวลอยากให้ชีวิตนวลเป็นตัวอย่างแก่คนอื่น ๆ ที่กำลังหลงเดินทางผิด ยังมีเด็กสาว ๆ มากมายที่เป็นเหมือนกับนวล พวกเขาหลงไปกับแสงสีและสิ่งชั่วร้ายจนต้องใช้ตัวเองแลกกับสิ่งเหล่านั้น สุดท้ายชีวิตก็ตกอยู่ในโคลนตมไม่มีวันได้ผุดขึ้นมา

(พุทธานุภาพ. ๒๕๔๖ : ๓๗๔)

นวล ใช้ชีวิตที่หลงระเหิรไปกับแสงสีและสิ่งชั่วร้ายปล่อยตัวปล่อยใจในการมีสัมพันธ์ทางเพศมากเกินไป ทำให้ขาดความระมัดระวังในการป้องกันตนเอง ในที่สุดจึงติดเชื้อเอดส์

นักเขียนได้พยายามชี้ให้เห็นอันตรายในแง่มุมต่างๆ ของโรคเอดส์ เพื่อให้ประชาชนเกิดความตระหนักถึงอันตราย เกิดความหวาดกลัวโรคเอดส์ เมื่อเป็นแล้วมีอันตรายถึงชีวิต โดยพยายามรณรงค์ให้เลิกพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดและแพร่เชื้อเอดส์ ไม่ว่าจะเป็นการขายบริการทางเพศ การมีสัมพันธ์ทางเพศกับคนมากหน้าหลายตา ตลอดจนค่านิยมการเที่ยวกลางคืนของชายไทยที่ยึดสถานบริการทางเพศเป็นที่หาความสุข ซึ่งอาจนำโรคเอดส์มาสู่ตนเอง ครอบครัว และสังคม ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลในเชิงวิชาการ ดังที่กระทรวงสาธารณสุข (๒๕๓๒ : ๒๒) กล่าวว่า “การให้สุขศึกษาให้ประชาชนหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อได้แก่ การงดเว้นการมีสัมพันธ์ทางเพศ ไม่เปลี่ยนคู่นอน ไม่สำส่อนทางเพศ งดเว้นการมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลที่เป็นกลุ่มเสี่ยงทั้งชายบริการและหญิงอาชีพพิเศษ การใช้ถุงยางอนามัยจะช่วยลดปัญหาโรคเอดส์ได้” การมองเห็นถึงอันตรายและเข้าใจอันตรายของโรคเอดส์อย่างลึกซึ้งอาจเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยลดการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ได้

๔.๒.๓ การแนะแนวทางการป้องกัน

โรคเอดส์นับว่าเป็นโรคร้ายที่มีอันตรายถึงชีวิต เมื่อเป็นแล้วไม่สามารถเยียวยารักษาให้หายขาดได้ การแนะแนวทางการป้องกันนับว่าเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยลดปัญหาในการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ได้

การแนะแนวทางป้องกันสำหรับผู้ที่มีเชื้อเอดส์อยู่ในร่างกายที่จะดูแลรักษาตนเองในการใช้ชีวิตที่เหลืออยู่ในสังคมอย่างสงบสุข หรือประชาชนทั่วไปที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรคเอดส์ให้รู้จักระมัดระวังและป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์ อาจเป็นส่วนหนึ่งของการลดปัญหาโรคเอดส์ได้ ซึ่งปรากฏในเรื่องก่อนจะถึงจุดดับ **ความรักของชายหนุ่ม แค้นนางพญางามเมือง รอยยิ้ม ห่องสีน้ำเงิน สงครามดอกรัก ความรักต้องปลอดภัย และ ซากดอกไม้ม**

ในเรื่อง**ก่อนจะถึงจุดดับ** ผู้เขียนมีความเห็นว่าการใช้หลักธรรมทางศาสนา เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้ติดเชื้อเอดส์ เป็นแนวทางหนึ่งในการป้องกันเพื่อมิให้ผู้ติดเชื้อเอดส์มีความวิตกกังวลมากเกินไป ดังบทบรรยายที่ว่า

เขาคิดว่าถ้าเขาไม่ได้ป่วยเป็นโรคเอดส์ เขาอาจจะไม่ได้มีโอกาสศึกษาพระธรรมวินัยอย่างเช่นทุกวันนี้ก็ได้ ศาสนาเป็นที่พึ่งของคนทุกข์ การเลี้ยวใจให้ปกติ ไม่ฟุ้งซ่าน คลุ้มคลั่งเป็นเรื่องยากยิ่งนัก

(ก่อนจะถึงจุดดับ. ๒๕๓๓ : ๑๐๘)

การใช้ธรรมะเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจสำหรับผู้ติดเชื้อเอดส์ เป็นการช่วยให้จิตใจของผู้ติดเชื้อเอดส์ไม่ฟุ้งซ่าน คลุ้มคลั่ง และอยู่ในความสงบมากยิ่งขึ้น

ในเรื่อง**ความรักของชายหนุ่ม** ผู้เขียนแนะแนวทางการใช้ชีวิตรักษามวลมนุษย์ที่จะรอดพ้นจากโรคเอดส์ โดยให้ใช้ชีวิตตั้งแต่เกิดอยู่ในกลุ่มเพศเดียวกัน และขยายเผ่าพันธุ์โดยเก็บสเปิร์มไวโนสเปิร์มแบงก์เพื่อมอบให้แก่คนรัก โดยมีต้องมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งอาจเป็นวิธีหนึ่งของการป้องกันและยับยั้งการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ ดังบทบรรยายที่ว่า

“เขาคงจะได้สิทธิ์เก็บสเปิร์มไวโนสเปิร์มแบงก์เพื่อมอบให้หญิงที่เขารักและแต่งงานด้วย

ถึงแม้ว่าโดยส่วนตัวแล้วผมจะไม่ชอบวิถีชีวิตแบบนี้เท่าไรนัก แต่ผมก็ไม่มีทางเลือกอื่นเช่นกัน จะว่าไปแล้วมันเป็นเรื่องผิดของผู้คนรุ่นใหม่พ่อแม่ของผมเองที่ปล่อยให้โรคภัยชนิดหนึ่งระบาดไปทั่ว จนกระทั่งผู้คนต้องจำยอมเปลี่ยนวิถีชีวิตของตน โดยการใช้ชีวิตตั้งแต่เล็กจนโตในกลุ่มเพศเดียวกัน ต้องสวมเครื่องป้องกันตลอดเวลา ไม่ว่าจะป็นถุงมือ แผ่นกรองติดจมูก ฯลฯ

ความรักของผมกับสรรค์พัทตร์ก็เช่นกัน ถึงเราจะโหยหาที่จะใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันแบบเดียวกับผู้คนในสมัยก่อนนั้น แต่นั่นเป็นไปได้เพียงความฝัน ความจริงก็คือ เราต้องแยกกันอยู่อย่างนี้จนกระทั่งถึงวันตายของเราทั้งสอง

...เพียงเพื่อที่จะรักษาชีวิตและเผ่าพันธุ์ของมนุษยชาติบนโลกใบนี้เอาไว้ เพียงเพื่อให้มนุษย์ได้สืบทอด “ความรัก” ต่อๆ ไป แม้ว่ารูปแบบการแสดงออกของความรักจะแตกต่างไปจากยุคบรรพบุรุษอย่างสิ้นเชิงก็ตาม”

(ความรักของชายหนุ่ม. ๒๕๓๔ : ๒๑)

การใช้ชีวิตรักโดยมิต้องอยู่ร่วมกัน อาจเป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้การแพร่ระบาดของโรคเอดส์ค่อยๆ หดไปจากโลกมนุษย์ก็เป็นไปได้

ในเรื่อง**แค้นนางพญางามเมือง** ผู้เขียนแนะแนวทางการป้องกันโดยการให้ผู้ติดเชื้อเอดส์ยอมรับความจริงที่เกิดขึ้นว่า การติดเชื้อเอดส์นั้นเกิดจากพฤติกรรมของตนเอง การหมั่นทำความดีจะทำให้สามารถอยู่กับโรคเอดส์ได้อย่างสงบ ดังบทบรรยายที่ว่า

ตอนนั้นเราเสียใจมาก แค้นสตรีทุกคนที่ทำให้เราต้องพิชรายนี้ คิดใคร่แก่แค้นให้สาสม แต่เมื่อเวลาผ่านไป เรากลับคิดได้ว่า ผู้ที่สมควรได้รับการแก้แค้นก็คือตัวเราเอง เราคิดว่า สตรีทุกนางที่ผ่านมามีความอ่อนหวานนุ่มนวลเช่นดังตัวท่าน ย่อมมีผู้ใดจงใจแพร่โรคร้ายให้แก่บุรุษ เราต้องโทษตัวเองที่มีวสุมในกามโดยมิได้ป้องกันตนเอง

(แค้นนางพญางามเมือง. ๒๕๓๔ : ๓๙)

การปรับจิตใจให้เยียบสงบและมุ่งมั่นกระทำแต่ความดี จะช่วยให้นางสามารถต่อสู้กับเชื้อพิชรายไปตราบนานเท่านาน

(แค้นนางพญางามเมือง. ๒๕๓๔ : ๔๑)

การยอมรับความจริงที่เกิดขึ้นกับตนเอง โดยไม่คิดอาฆาตแค้นพยาบาทผู้อื่นและพยายามที่จะไม่แพร่ระบาดเชื้อเอดส์ เป็นการหยุดยั้งมิให้เชื้อเอดส์แพร่ไปสู่ผู้อื่นและแนะแนวทางการป้องกันที่สร้างขึ้นจากจิตใจโดยการไม่จองเวรต่อกัน ดังบทบรรยายที่ว่า

เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร” ถ้าเราตอบแทนความเลวร้ายด้วยความเลวการอาฆาตจองเวรต่อกันและกันก็ยืดเยื้อยาวนานไม่สิ้นสุด

(แค้นนางพญางามเมือง. ๒๕๓๔ : ๔๐)

การป้องกันโดยการระงับความโกรธด้วยความไม่โกรธ ก็จะทำให้เราไม่อาฆาตแค้นจองเวรกับใคร ไม่นำเชื้อเอดส์ไปแพร่แก่บุคคลอื่น เพราะการแก้แค้นกันด้วยความเลวร้ายย่อมไม่มีที่สิ้นสุด แต่ถ้าหากเราใช้ความเมตตาเข้าหากัน โลกก็จะอยู่อย่างสงบสุข

การใช้ความเมตตาที่มีในจิตใจ เป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้ไม่ทำร้ายผู้อื่นด้วยการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ ดังบทบรรยายที่ว่า

การกระทำที่เปี่ยมด้วยเมตตาธรรมเท่านั้น ที่จะทำให้โลกมนุษย์ดำรงอยู่ต่อไปด้วยความ
ร่มเย็นตลอดกาล

(คัมภีร์นางพญางามเมือง. ๒๕๓๘ : ๔๑)

ความเมตตาที่มนุษย์พึงมอบต่อกันด้วยความจริงใจ เมื่อตกอยู่ในสภาพผู้ติดเชื้อเอดส์ ถือว่าเป็นการป้องกันให้รอดพ้นจากความทุกข์ในช่วงที่ต้องเผชิญอยู่กับโรคเอดส์ได้

ในเรื่อง**สงครามดอกกุหลาบ** ผู้เขียนชี้ให้เห็นว่าความเมตตาที่เกิดขึ้นในมนุษย์นั้น จะทำให้สังคมและโลกสงบสุข แม้จะต้องเผชิญอยู่ในภาวะใดก็ตาม ดังบทบรรยายที่ว่า

น้ำใจเมตตาจิตคือสิ่งอันเปรียบได้ดังของขลังอันวิเศษสุดซึ่งมวลมนุษย์ด้วยกันพึงปรารถนา

(สงครามดอกกุหลาบ. ๒๕๔๓ : ๗๗๘)

ความมีน้ำใจ และความเมตตา เป็นสิ่งที่ทุกคนควรมอบให้แก่กัน เพราะเป็นสิ่งทีประเสริฐสุดที่จะทำให้ชีวิตคนเราได้พบความสงบสุข และอาจช่วยยับยั้งการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ได้อีกด้วย การสงบคิดกระทำแต่ความดี ก็อาจทำให้ตนเองสามารถใช้ชีวิตที่เหลืออยู่ได้อย่างสงบและยาวนานยิ่งขึ้น

การแสดงให้เห็นว่าการสร้างความรัก ความผูกพัน ให้เกิดขึ้นภายในครอบครัวก็อาจเป็น สิ่งหนึ่งที่สามารถหยุดยั้งการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ให้ลดลงได้เช่นกัน ดังบทบรรยายที่ว่า

...นอกจากลูกหลานของตัวเองแล้ว หล่อนจะพยายามมานะบากบั่นทุกวิถีทางที่จะสอดส่อง
ช่วยเหลือแนะชี้หนทางที่ถูกที่ควรแก่ลูกหลานผู้อื่น

ด้วยเขาเหล่านั้นเป็นมรดกของสังคมบ้านเมืองประเทศชาติอันมีค่ามหาศาลยิ่งนัก...จะพยายาม
ป้องกันแนะนำให้เขารู้ถึงผลร้ายอันโหดเหี้ยมที่จะติดตามมา เมื่อพวกเขาต้องเผชิญตกเป็นเหยื่อ
ของโรคเอดส์

วัยของพวกเขาเหล่านั้นดูจะดั่งดอกไม้ที่แย้มกลีบบาน เป็นความหวังพลังใหม่ของสังคมบ้านเมือง

ภัยมืดที่เหมือนยาพิษจืดจางคืบคลานเข้ามาอย่างมั่งร้ายหมายมาทำร้ายทำลายชีวิต เป็นสะพาน
ชักพาหายนะเข้ามาถูกล้ำจอนสายเกินแก่นั้นจะไม่กล้ากราย...หากพ่อแม่ผู้ใหญ่วางรวมใจสร้าง
กำแพงป้องกันอย่างเข้มแข็งจริงจัง

นั่นคือ ให้ความรักใคร่ใกล้ชิด...ความอบอุ่นทางใจ ไม่เห็นคุณค่าทางวัตถุ จนเขาเหล่านั้น
ต้องการที่ยึดมั่น ถูกหลอกล่อให้ลุ่มหลงอยู่กับคนผิด เพื่อนผิดๆ ความต้องการและการกระทำบาง
อย่างที่เป็นเงามืดในหัวใจ จนสายเกินแก้

(สงครามดอกกุหลาบ. ๒๕๔๓ : ๙๑๘)

การป้องกันตนเองให้รอดพ้นจากการตกเป็นเหยื่อของโรคเอดส์ ต้องอาศัยความร่วมมือ
จากพ่อแม่ผู้ปกครองที่จะร่วมกันสร้างความรัก ความผูกพันใกล้ชิด ในระบบครอบครัวให้แข็งแรง
ก็จะเป็นส่วนหนึ่งที่สามารถทำให้เยาวชนเป็นผู้ปลอดภัยจากโรคเอดส์ได้

การแนะแนวทางการรักษาโดยให้ผู้ติดเชื้อเอดส์ดูแลรักษาตนเองให้ดี เพื่อมีสุขภาพ
ร่างกายที่แข็งแรงสามารถต่อสู้กับโรคภัยได้ ดังบทบรรยายที่ว่า

อย่าคิดว่าเจาะเลือดเอดส์บวกแล้วจะต้องตายไปเลย...เพียงแต่มีเชื้อเป็นพาหะแพร่ให้คนอื่น
ได้ ไม่จำเป็นต้องมีอาการ ไปไหนทำอะไรได้ แต่ต้องดูแลรักษาร่างกาย...

(สงครามดอกกุหลาบ. ๒๕๔๓ : ๖๙๑)

การดูแลรักษาตนเองเมื่อตกอยู่ในฐานะผู้ติดเชื้อเอดส์ เป็นสิ่งที่สามารถช่วยให้ดำเนินชีวิต
ที่เหลืออยู่เหมือนกับคนปกติทั่วๆ ไปได้ เพราะสุขภาพที่แข็งแรงเป็นตัวยับยั้งไวรัสเอดส์มิให้
แพร่กระจายได้รวดเร็ว

ในเรื่อง**ห้องสีน้ำเงิน** ได้ให้ข้อคิดเพื่อเป็นแนวทางการป้องกันเกี่ยวกับการยอมรับความ
จริงในสิ่งที่เกิดขึ้นกับตัวเอง และพยายามหาทางแก้ไขให้ดีที่สุด ดังบทบรรยายที่ว่า

ทุกสิ่งทุกอย่างย่อมมีทางออกของมันเอง อยู่ที่ว่าทางออกนั้นไม่สวยงามนัก เราจะยอมรับ
สภาพนั้นได้หรือไม่

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๗๕)

...คนเราต้องเข้มแข็ง ต้องให้ออกาสตัวเองและให้ออกาสคนอื่น เราเปลี่ยนแปลงความจริง
ไม่ได้ และเราต้องยอมรับมันอย่างรู้เท่าทัน

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๑๔๒)

เราไม่สามารถหยุดความจริงได้ เราต้องยอมรับทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้น

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๑๔๔)

การรู้จักยอมรับความจริงที่เกิดขึ้นกับตนเอง จะทำให้จิตใจสงบขึ้น เพราะทราบว่าเราไม่สามารถเปลี่ยนแปลงความจริงได้ การเข้าใจ และยอมรับด้วยจิตใจที่เข้มแข็ง ก็สามารถทำให้เรากล้าเผชิญความจริง ต่อสู้ และไม่ท้อถอยหมดหวังถึงแม้จะต้องตกเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ก็ตาม

ผู้เขียนแนะแนวทางการป้องกันโดยอาศัยความรักความเข้าใจที่มนุษย์มอบให้แก่กันเมื่อตกอยู่ในฐานะผู้ติดเชื้อเอดส์ จะเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ชีวิตมีความหวังมากขึ้น ดังบทบรรยายที่ว่า

มนุษย์อยู่ได้ด้วยความหวัง หากสิ้นหวัง มนุษย์ยังคงอยู่ได้ด้วยความรัก ความเข้าใจ
ความเอื้ออาทรที่มนุษย์พึงมีต่อกัน

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๑๖๓)

เราจะต้องมีวิธีการรักษาโรคเอดส์ได้วันหนึ่ง ซึ่งเป็นความหวังของทุกคน หากวันนี้แม้ว่าเชื้อโรคร้ายจะยังคุกคามมนุษย์อยู่ตลอดเวลา มัสนลินก็ยังคงเชื่อว่า ความรัก ความเข้าใจ เป็นสิ่งยิ่งใหญ่ และเป็นสิ่งที่ผู้ป่วยที่ติดเชื้อเอดส์ทุกคนต้องการ

(ห้องสีน้ำเงิน. ๒๕๔๒ : ๑๖๔)

ความรัก ความเข้าใจ และความเอื้ออาทรที่มนุษย์พึงมอบให้แก่กัน จะเป็นเครื่องช่วยเหลือเลี้ยงชีวิตให้ดำรงอยู่ได้ แม้ต้องเผชิญอยู่ในฐานะผู้ติดเชื้อเอดส์ก็ตาม การมอบความรัก ความเข้าใจ และมีความเอื้ออาทรต่อกันจึงเป็นยาอย่างดีในการต่อต้านเชื้อโรคเอดส์ให้สงบนิ่งลงได้

ในเรื่อง**ความรักต้องปลอดภัย** ผู้เขียนได้พยายามชี้แนะแนวทางโดยการตักเตือนให้คนที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ไปตรวจเลือด เพื่อความสบายใจ และโดยเฉพาะหนุ่มสาวที่จะแต่งงาน ดังบทบรรยายที่ว่า

เราไปตรวจเลือดนั้นแหละดีที่สุด ถ้าเราปลอดภัย เราก็จะได้หายวิตกกังวล มีเวลามุ่งมั่นทำมาหากิน แต่ถ้าเราเป็นเอดส์ เราจะได้รีบไปรักษา หมดหวังตัวไม่ไปแพร่เชื้อแก่คนอื่น ดีกว่ามัวสงสัยอยู่อย่างนี้

(ความรักต้องปลอดภัย. ๒๕๔๐ : ๑๕๕)

เขาอยากให้นุ่มสาวแต่ละคู่จะเลือดตรวจก่อนแต่ง

(ความรักต้องปลอดภัย. ๒๕๔๐ : ๑๕๕)

การตรวจเลือดหาเชื้อเอดส์ เป็นสิ่งที่ผู้มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ และมีความสงสัยว่าตนเองอาจมีเชื้อเอดส์ ควรกระทำเพราะถือเป็นการป้องกันตนเอง และไม่ต้องมานั่งวิตกกังวลจนเกิดความทุกข์ โดยเฉพาะคู่รักที่จะแต่งงานกัน การตรวจเลือดหาเชื้อเอดส์เป็นสิ่งหนึ่งที่สำคัญเพื่อความปลอดภัยของชีวิต

ผู้เขียนได้แนะนำวิธีการป้องกันโดยการใช้สติคิดพิจารณา ไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล จะทำให้ชีวิตของเราปลอดภัยแคล้วคลาดจากสิ่งเลวร้ายได้ ดังบทบรรยายที่ว่า

ลูกผู้ชายเข้มแข็งหน่อยได้มั๊ย ตั้งสติให้ดี คิดถึงเหตุถึงผลบ้าง อย่าปล่อยให้ความกลัวมัน
จู่โจมจนตั้งสติไม่ได้

(ความรักต้องปลอดภัย. ๒๕๔๐ : ๑๖๕)

การตั้งสติให้มั่นคงอย่างเข้มแข็ง ไม่ปล่อยให้ความกลัวเข้าครอบงำสติ ก็อาจเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยให้พ้นจากทุกข์เมื่อต้องเผชิญอยู่กับโรคเอดส์

ในเรื่องถ้อยรำพึงบนถนนสายเปลี่ยว ผู้เขียนกล่าวถึงการมีจิตใจที่เข้มแข็ง จะทำให้เรามีชีวิตที่ยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้นได้อย่างสงบ ดังบทบรรยายที่ว่า

ชีวิตผมคงอยู่ได้ด้วยจิตใจที่เข้มแข็ง...จิตใจที่เข้มแข็งเพียงอย่างเดียว ถ้าอ่อนแอเพียงนิดเดียว
ผมก็คงตายไปแล้วอาจจะด้วยวิธีการที่คนไร้สติชอบใช้กัน

(ถ้อยรำพึงบนถนนสายเปลี่ยว. ๒๕๔๑ : ๕๐)

การทำจิตใจให้เข้มแข็ง ยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะต้องเผชิญอยู่กับโรคร้าย ถ้าเรามีจิตใจที่เข้มแข็งมั่นคง จะทำให้เรามีสติ และนำพาตนเองให้รอดพ้นจากปัญหาต่างๆ ได้ด้วยดี

ในเรื่องซากดอกไม้ ผู้เขียนต้องการให้คนในสังคมร่วมกันสร้างกำลังใจมอบให้กับผู้ติดเชื้อเอดส์ เพื่อเขาจะได้มีพลังที่จะต่อสู้กับโรคร้ายต่อไป ดังบทบรรยายที่ว่า

กำลังใจที่เราให้แก่ผู้เคราะห์ร้าย คืออาวุธสำคัญที่ใช้ห้ำหั่นพวกมันให้ล่าถอยไปจากโลก
ของเรา

(ซากดอกไม้. ๒๕๔๒ : ๓๘๖)

การมอบกำลังใจแก่ผู้ติดเชื้อเอดส์เป็นแนวทางการป้องกันที่ดีที่สุด ที่ทุกคนในสังคมควรกระทำ เพราะกำลังใจจากคนรอบข้างจะทำให้ผู้ติดเชื้อเอดส์มีสุขภาพชีวิตที่ดีขึ้น

การใช้ความรัก ความหวังดี เป็นแรงบันดาลใจให้ผู้ติดเชื้อเอดส์มีชีวิตรอดอยู่ต่อไปอย่างมีความสุข ดังบทบรรยายที่ว่า

ชมรมเพื่อนวันเสาร์แพร่กระจายเชื้อความรักแด่เหยื่อโรคร้ายผู้ตกทุกข์ได้ยาก ความรักช่วยปลอบประโลมให้ความสลดหดหู่จากหลงเหลือแต่ความฝันความหวัง...หวังที่จะมีชีวิตรอดอยู่ต่อไป
ตราบที่ลมหายใจยังไม่สิ้น

(ซากดอกไม้อ. ๒๕๔๒ : ๔๐๑)

ความรักและความหวังดี ที่มอบให้แก่ผู้ติดเชื้อเอดส์ เป็นสิ่งที่จะช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเอดส์ให้มีภาวะของจิตใจที่เข้มแข็งมากยิ่งขึ้น

การชี้แนะในการปฏิบัติตนเองขณะมีเชื้อเอดส์อยู่ในร่างกาย โดยการใช้หลักธรรมทางศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ การใช้ชีวิตรักโดยไม่ต้องมีเพศสัมพันธ์ การยอมรับความจริงเมื่อตกอยู่ในฐานะผู้ติดเชื้อเอดส์ การให้ความรักความเข้าใจของสมาชิกในครอบครัวแก่ผู้ติดเชื้อเอดส์ ตลอดจนการไม่จองเวรพยาบาทต่อผู้อื่นเมื่อตกอยู่ในฐานะผู้ติดเชื้อเอดส์ สิ่งเหล่านี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยลดการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ได้

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องภาพสะท้อนโรคเอดส์ในบันเทิงคดีไทยช่วง พ.ศ. ๒๕๓๒ ถึง พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่ปรากฏในบันเทิงคดีไทยประเภทนวนิยาย และเรื่องสั้น สรุปผลได้ดังนี้

๑. ภาพสะท้อนโรคเอดส์ในบันเทิงคดีไทยช่วง พ.ศ. ๒๕๓๒ ถึง พ.ศ. ๒๕๔๗

ภาพสะท้อนโรคเอดส์ในบันเทิงคดีไทย ช่วง พ.ศ. ๒๕๓๒ ถึง พ.ศ. ๒๕๔๗ จำแนกภาพสะท้อนได้ ๓ ด้านคือ ตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ ตัวละครผู้เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอดส์ และกลวิธีการนำเสนอภาพสะท้อน

ตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์

ภาพสะท้อนด้านตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ นักเขียนได้สะท้อนภาพปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้ตัวละครเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ อันได้แก่การติดเชื้อเอดส์จากคนรักหรือสามี การเที่ยวสถานบริการ การขายบริการทางเพศ การใช้สารเสพติดหรือใช้เข็มฉีดยาเสพติดร่วมกัน ติดเชื้อเอดส์จากมารดา และติดเชื้อเอดส์จากการมีสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ติดเชื้อเอดส์ สาเหตุต่างๆ เหล่านี้เป็นที่มาของการติดและแพร่เชื้อเอดส์อย่างรวดเร็ว

ลักษณะอาการต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ นักเขียนแสดงให้เห็นผู้อ่านรับรู้อาการของตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์มีทั้งอาการที่ไม่แสดงออกทางกายและอาการที่แสดงออกทางกาย เช่น ต่อมาน้ำเหลืองโต อ่อนเพลีย น้ำหนักตัวลด มีไข้ ท้องเสีย ไอเรื้อรัง ซึ่งตัวละครจะเป็นผู้ถ่ายทอดอาการต่างๆ โดยผ่านมุมมองของนักเขียนซึ่งอาศัยความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่ได้อย่างสมจริงและชัดเจนที่สุด

วิธีป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ นักเขียนนำเสนอวิธีการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ ไม่ว่าจะเป็นการใช้ถุงยางอนามัย การไม่ใช้เข็มฉีดยาหรือของใช้ร่วมกับผู้ป่วย การรณรงค์โดยใช้สื่อต่างๆ การมีสติและความหวาดกลัวโรคเอดส์ การตรวจเลือดก่อนแต่งงาน การแจ้งแพทย์และพยาบาลเมื่อเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ การใช้ความร้อน และการเผาศพ

และพฤติกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวละครผู้ติดเชื้อเอดส์ นักเขียนได้ถ่ายทอดผ่านพฤติกรรมของตัวละครโดยแสดงออกจากความรู้สึกเมื่อตนเองตกเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ นั่นคือระยะเริ่มแรกจะไม่ยอมรับความจริงและแสดงความวิตกกังวล ระยะปรับตัวจะมีอารมณ์ต่างๆ เพิ่มมากขึ้น เช่น รู้สึกผิดจนทำร้ายตนเอง ไม่สบายใจ หรือถึงขนาดฆ่าตัวตาย และระยะยอมรับความจริง ตัวละครจะสามารถปรับตัวยอมรับความจริงมากขึ้น และจะดำเนินชีวิตต่อไปตามปกติ ซึ่งพฤติกรรมต่างๆ ที่นักเขียนหยิบยกขึ้นมาผูกเป็นเรื่องราวสะท้อนผ่านบันทึงคดี ทำให้ผู้อ่านรับรู้และ เข้าใจพฤติกรรมที่เกิดขึ้นกับผู้ป่วยโรคเอดส์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ตัวละครผู้เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอดส์

ภาพสะท้อนด้านตัวละครผู้เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอดส์ นักเขียนได้หยิบยกประเด็นต่างๆ ที่ผู้เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอดส์ผ่านการกระทำของตัวละคร คือการกระทำที่เกิดจากสมาชิกในครอบครัว ที่มีทั้งให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ติดเชื้อเอดส์เป็นอย่างดี มีการสร้างกำลังใจที่อบอุ่น แต่ในขณะเดียวกันสมาชิกในครอบครัวบางครอบครัวยังแสดงความรังเกียจ หวาดกลัว ไม่ดูแล และทอดทิ้งผู้ติดเชื้อเอดส์ให้เผชิญปัญหาแต่เพียงลำพัง รวมทั้งทัศนคติของคนในสังคมที่มีทั้งผู้ให้โอกาส ยอมรับ และเข้าใจผู้ติดเชื้อเอดส์ ในขณะเดียวกันก็มีผู้ที่ปิดกั้น ไม่ยอมรับ และรังเกียจผู้ติดเชื้อเอดส์ การกระทำต่างๆ ดังนี้นักเขียนได้ถ่ายทอดผ่านเรื่องราวโดยใช้ตัวละครเป็นผู้ดำเนินเรื่อง ทำให้ผู้อ่านเข้าใจและรับรู้ถึงพฤติกรรมต่างๆ ที่มีทั้งแง่บวกและแง่ลบกับผู้ติดเชื้อเอดส์ และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้ติดเชื้อเอดส์ได้มากยิ่งขึ้น

กลวิธีการนำเสนอภาพสะท้อน

นักเขียนนำเสนอภาพสะท้อนเกี่ยวกับโรคเอดส์ผ่านตัวละครที่มีสภาพต่างๆ กันดังนี้คือ ขายนักเที่ยว ผู้ติดเชื้อเอดส์ ผู้เกี่ยวข้องกับผู้ติดเชื้อเอดส์ ผู้ขายบริการทางเพศ หมอและพยาบาล ผู้ที่ติดเชื้อเอดส์จากคนรักหรือสามี และชายรักร่วมเพศ โดยตัวละครเหล่านี้จะเป็นผู้เล่าเรื่องราว เหตุการณ์ หรือแสดงพฤติกรรมต่างๆ ทำให้ภาพสะท้อนเป็นเรื่องที่ดูสมจริง น่าเชื่อถือ มีความเป็นไปได้ และสมเหตุสมผล

๒. บทบาทของบันเทิงคดีไทยช่วง พ.ศ.๒๕๓๒ ถึง พ.ศ.๒๕๔๗ ที่สะท้อนภาพโรคเอดส์

บันเทิงคดีไทยช่วง พ.ศ.๒๕๓๒ ถึง พ.ศ.๒๕๔๗ ที่สะท้อนภาพโรคเอดส์มีบทบาทที่สำคัญ ๒ บทบาทคือ บทบาทด้านวรรณศิลป์ และบทบาทด้านสังคม

บทบาทด้านวรรณศิลป์

บทบาทด้านวรรณศิลป์ ที่นักเขียนสร้างขึ้นในเรื่องราวของบันเทิงคดีไทยเกี่ยวกับโรคเอดส์มีส่วนสัมพันธ์กับอารมณ์ความรู้สึกของผู้อ่าน นั่นคือ อารมณ์สงสาร กล้าหาญ กลียดชัง โกรธแค้น และหวาดกลัว อารมณ์ต่างๆ เหล่านี้ ผู้เขียนสร้างขึ้นผ่านพฤติกรรมและความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร ซึ่งเป็นการชักจูงโน้มน้าวให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ความรู้สึกร่วมไปกับตัวละคร และเข้าใจรับรู้อารมณ์ความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับตัวละครผู้ติดโรคเอดส์หรือผู้เกี่ยวข้องกับผู้ติดโรคเอดส์ได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น

บทบาทด้านสังคม

บันเทิงคดีไทยช่วง พ.ศ.๒๕๓๒ ถึง พ.ศ.๒๕๔๗ นอกจากจะมีบทบาทด้านวรรณศิลป์ในการสร้างความสะเทือนอารมณ์แก่ผู้อ่านแล้วยังมีบทบาทที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ บทบาทด้านสังคม โดยให้ความรู้แก่ผู้อ่านเรื่องยารักษาโรคเอดส์ และสถานที่ดูแลรักษาผู้ป่วยโรคเอดส์ ชี้ให้เห็นอันตรายของโรคเอดส์ และแนะแนวทางในการป้องกันโรคเอดส์ หากผู้อ่านนำสิ่งดังกล่าวไปปฏิบัติในชีวิตจริงอาจทำให้ปัญหาโรคเอดส์ในสังคมไทยลดน้อยลงได้

อภิปรายผล

ข้อผิดพลาดเรื่องโรคเอดส์แม้จะดูเหมือนเป็นเรื่องเล็กน้อย นักเขียนก็ไม่ควรทำอย่างยิ่ง เพราะนักเขียนบันเทิงคดีที่ดีต้องศึกษาค้นคว้า ข้อมูลในเรื่องที่เขียนให้ถูกต้องแม่นยำก่อนนำเสนอผู้อ่าน ถ้าไม่ทำอย่างนี้คุณภาพงานเขียนก็จะลดลงเป็นการทำลายผลงานตนเองอย่างคาดไม่ถึง

บันเทิงคดีไทยเกี่ยวกับโรคเอดส์ประเภทเรื่องสั้นเน้นภาพสะท้อนเรื่องราวของโรคเอดส์เฉพาะเรื่อง เช่น สาเหตุการติดโรคเอดส์ของตัวละคร ลักษณะอาการของโรคเอดส์ หรือวิธีการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ ในขณะที่นวนิยายเน้นภาพสะท้อนเรื่องราวของโรคเอดส์ในทุกแง่มุม และให้รายละเอียดได้ชัดเจนกว่าเรื่องสั้น

นอกจากนี้บันเทิงคดียังนับว่าเป็นงานสร้างสรรค์ที่ผู้เขียนมักสอดแทรกจินตนาการของตนเองลงไปด้วย บางครั้งทำให้เรื่องราวที่เกิดขึ้นดูเกินจริง เช่น การนำเสนอให้มนุษย์แยกเพศกันอยู่

ตั้งแต่เกิด และเมื่อถึงเวลาให้ใช้ชีวิตแบบไม่ต้องมีสัมพันธ์ทางเพศ แต่สามารถใช้ชีวิตรักในวันแต่งงานเพื่อดำรงเผ่าพันธุ์มนุษย์โดยผ่านธนาคารสเปิร์มแบงก์ เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเขียนเป็นผู้สร้างจินตนาการจากความคิดของตนได้อย่างลึกซึ้ง

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรศึกษาเชิงเปรียบเทียบภาพสะท้อนโรคเอดส์ของนักเขียนประเภทเรื่องสั้น และนักเขียนนวนิยาย เพื่อจะได้ทราบว่ามีความเหมือนและความแตกต่างหรือไม่ อย่างไร
๒. ควรศึกษาภาพสะท้อนโรคเอดส์ในงานเขียนประเภทอื่นๆ อีก เช่น บทกวี การ์ตูน เรื่องข้ามัน หรือบทละครภาพยนตร์ บทละครโทรทัศน์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กรมควบคุมโรคติดต่อ. (๒๕๓๙). *คู่มือแนวทางการให้บริการปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับโรคเอดส์*. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ: กระทรวงสาธารณสุข.
- กรมสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข. (๒๕๓๙). *คู่มือการฝึกอบรมการให้การปรึกษาเรื่องโรคเอดส์ (เล่ม๑-๗)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กรองทิพย์ หวังสู้ศึก. (๒๕๔๑). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ของคณานกก่อสร้าง จังหวัดระยอง*. วิทยานิพนธ์ วท. ม. (สาธารณสุขศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร
- กระทรวงสาธารณสุข. (๒๕๓๒). *รวมบทบรรยายการสัมมนาเรื่องโรคเอดส์แห่งชาติครั้งที่ ๑*. กรุงเทพฯ: กองระบาดวิทยา.
- (๒๕๔๒). *รู้ทันเอดส์*. พิมพ์ครั้งที่ ๗. นนทบุรี: กองโรคเอดส์ กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงฯ.
- กระแสร มาลาภรณ์. (๒๕๓๐). *วรรณกรรมไทยปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- กระแสร มาลาภรณ์; และ ชูดา จิตพิทักษ์. (๒๕๒๘). *มนุษย์กับวรรณกรรม*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- กัลปพฤกษ์. (๒๕๔๖). *พุทธานุภาพ*. กรุงเทพฯ: ดับเบิ้ลนาครี.
- กุหลาบ มัลลิกะมาส. (๒๕๓๘). *วรรณคดีวิจารณ์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เกศินี จุฑาวิจิตร. (๒๕๓๔). *การศึกษาพฤติกรรมสื่อสารและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอยู่ร่วมกันระหว่างผู้ติดเชื้อเอดส์ในระยะไม่มีอาการกับครอบครัว*. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา
- โกศล วงศ์สวรรค์ สุธีรา ตุลยะเสถียร และสถิต วงศ์วรรค์. (๒๕๔๓). *ปัญหาสังคม*. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.
- คำพูน บุญทวี. (๒๕๔๔). *นักสู้หมู่บ้านตึกเขียว*. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ: เบลโล่การพิมพ์.
- (๒๕๔๗). *นายหน้า แมงดา อาโก โสภณเด็ก*. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ: เบลโล่การพิมพ์.
- จำลอง ผึ้งชลจิตร. (๒๕๔๕). *รวมเรื่องสั้นน้ำใจยังหาได้*. กรุงเทพฯ: แพร่สำนักพิมพ์.
- จิรวรรณ สุนทรวาทิน. (๒๕๔๒). *การวิเคราะห์พฤติกรรมและสภาวะทางจิตของตัวละครหญิงที่ถูกละเมิดสิทธิทางเพศ ในนวนิยายของโบตัน*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- จุฬา ละคร. (๒๕๔๑, ๖-๑๒ สิงหาคม). “ถ้อยรำพึงบนถนนสายเปลี่ยว”, *เนชั่นสุดสัปดาห์* ๗(๓๒๒) : ๕๐-๕๒.

- เจตนา นาควัชระ. (๒๕๑๔). *วรรณคดีวิจารณ์และวรรณคดีศึกษา*. โครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. กรุงเทพฯ: สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.
- ชลธิรา กลัดอ้อย. (๒๕๑๘). *ส่องไทยรวมวรรณกรรมร่วมสมัยของไทย*. กรุงเทพฯ: ศึกษาจิตสยาม.
- ชวนชม สกนธวัฒน์ และวีรสิทธิ์ไตร. (๒๕๓๘). *กลวิธีป้องกันโรคเอดส์สำหรับครอบครัวชนบทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. กรุงเทพฯ: สภาภาษาชาวไทย.
- โชคชัย บัณฑิต. *เขียนกระดาษวาดละคร*. กรุงเทพฯ: ประพันธ์สาส์น.
- ณัชชา สุวรรณโชติ. (๒๕๔๑). *ปัญหาสิทธิเด็กในนวนิยายไทย*. ปรินิพนธ์ กศ.ม.(ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดลำนเา.
- ณัฐ ศาสตร์ส่องวิทย์. (๒๕๓๘). *ผู้สืบทอด*. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.
- ตรีบุชา. (๒๕๔๗). *ดาวเที่ยงวัน ตะวันเที่ยงคืน*. กรุงเทพฯ: พิมพ์คำ.
- ตรีศิลป์ บุญขจร. (๒๕๔๒). *นวนิยายกับสังคมไทย(๒๔๗๕-๒๕๐๐)*. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ: โครงการตำรา คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (๒๕๓๒). *ฟ้าหมาดฝน*. กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภะ.
- ทวีศักดิ์ เดชชู. (๒๕๔๗, ๒๐ กรกฎาคม). *เปิดใจแสงส์ ผู้ชายโชคดี ขวัญใจดาราสอลลิ้งค์*. มติชน.
- ธิดา สมิตสุวรรณ. (๒๕๔๔). *ความรักของแม่*. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- นงลักษณ์ เทพสวัสดิ์. (๒๕๓๘). *ปัญหาสำคัญๆ ในสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นันทวัน ยันตะดิลก และคณะ. (๒๕๓๓). *ทันรู้เอดส์*. กรุงเทพฯ: กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข.
- นิตยา เข้มเพชร. (๒๕๓๕). *วิเคราะห์สาเหตุของการเกิดพฤติกรรมรักร่วมเพศชายของตัวละครเอกในนวนิยายไทย ตามหลักการทางจิตวิทยา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(ภาษาไทย). พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. อุดลำนเา.
- บรรจง บรรเจิดศิลป์. (๒๕๒๗). *วางทวนแห่งปากกา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญเหลือ เทพสุวรรณ,ม.ล. (๒๕๑๘). *แนะแนวทางการศึกษาวิชาวรรณคดี*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตการพิมพ์.
- บำรุง สุวรรณรัตน์ และชูศักดิ์ เอกเพชร. (๒๕๒๓). *วรรณกรรมสังคมและการเมือง*. กรุงเทพฯ: เจริญวิทย์การพิมพ์.
- เบญจมาศ จูมณี. (๒๕๔๑, ๕-๑๑ พฤศจิกายน). “เวลาที่เหลืออยู่”, เนชั่นสุดสัปดาห์. ๗(๓๓๕) : ๕๐-๕๑.
- โป๊ตน์. (๒๕๓๕). *เกิดแต่ตม*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประคอง วิทยาศัย. (๒๕๓๖). *เวชปฏิบัติในผู้ติดเชื้อเอดส์*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิเด็ก.

- ประทีป เหมือนนิล. (๒๕๒๕). *การวิเคราะห์วรรณกรรมเรื่องสั้นของมนัส จรรย์รงค์*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ประพันธ์ ภาณุภาค. (๒๕๓๒). “รายงานการวิจัยเกี่ยวกับโรคเอดส์ ๖ เรื่อง,” *โครงการพัฒนาภูมิปัญญา และการวิจัยเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์*. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- พลศักดิ์ จิรไกรศิริ. (๒๕๒๒). *วรรณกรรมการเมือง*. กรุงเทพฯ: กราฟิคอาร์ต.
- พัชรินทร์ บางท่าไม้. (๒๕๓๕). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการติดโรคเอดส์ ของพนักงานและคนงานในโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดราชบุรี*. วิทยานิพนธ์ วท.ม.(สุศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. อัดสำเนา
- พิกุล นันทชัยพันธ์. (๒๕๓๙). *รูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการดูแลตนเองของผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์*. วิทยานิพนธ์. วท.ม. (สุศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. อัดสำเนา.
- พิสิฐ ภูศรี. (๒๕๓๓,๓๑ กรกฎาคม-๖ สิงหาคม). “โลกร้าย” เนชั่นสุดสัปดาห์ ๙(๔๒๖) : ๕๖-๕๘.
- ไพบูลย์ พันธุ์เมือง.(๒๕๔๐). *บ้านทุ่งไฮเทค*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน.
- . (๒๕๔๒). *รวมเรื่องสั้นชุดลายช้างโลง*. กรุงเทพฯ: ประพันธ์สาส์น.
- . (๒๕๔๓). *ในวงล้อม*. กรุงเทพฯ: ประพันธ์สาส์น.
- มยุรี ยุภาวรรณ. (๒๕๓๗). *ผู้หญิงกับวิกฤตการณ์เอดส์*. กรุงเทพฯ: รุ่งแสงการพิมพ์.
- มานพ ถนอมศรี. (๒๕๓๓). *ตะวันตก*. กรุงเทพฯ: แสงศิลป์การพิมพ์.
- รัชนี กล่อมเกลี้ยง. (๒๕๔๑). *พฤติกรรมทางเพศของตัวละครหญิงในนวนิยายของกฤษณา อโศกสิน*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- รื่นฤทัย สัจจพันธ์. (๒๕๒๗). *วรรณกรรมปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: ประชาชน.
- รวิวรรณ ประสิทธิธัญการ. (๒๕๔๖). *ผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบภวนิยมที่มีต่อเจตคติ ในการป้องกันโรคเอดส์ของวัยรุ่นหญิงกลุ่มเสี่ยง ในสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ บ้านเกร็ดตระการ*. ปริญญาานิพนธ์. กศ.ม.(จิตวิทยาพัฒนาการ) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- วาสนา ดอนจันทร์ทอง. (๒๕๔๖). *ภาพสะท้อนสังคมไทยในเรื่องสั้นจากนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์ ช่วง พ.ศ.๒๕๓๖-๒๕๔๔*. ปริญญาานิพนธ์ ศศ.ม.(ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- วิทย์ ศิวะศิริยานนท์. (๒๕๔๑). *วรรณคดีกับสังคม*. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ธรรมชาติ.
- วิภา กงกะนันท์.(๒๕๒๗). *วรรณคดีศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิวัฒน์ โรจนพิทยากร. (๒๕๓๘). *ด้วยรักและห่วงใย*. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- วีระ สุดสังข์. (๒๕๔๐). *บ้านทุ่งไฮเทค*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน.

- วีรวัดณ์ กนกนุเคราะห์. (๒๕๓๓). *ก่อนจะถึงจุดดับ*. กรุงเทพฯ: แสงศิลป์การพิมพ์.
- (๒๕๔๒). *ซากดอกไม้*. กรุงเทพฯ: แสงศิลป์การพิมพ์.
- ศุภจรี วจิวิวัฒน์. (๒๕๓๓). *ความรู้ทัศนคติ ประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศและโรคเอดส์ การศึกษานักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ศค.ม. (วิจัยประชากรและสังคม) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. อุดลำนเา.
- สถาพร มานัสสถิตย์. (๒๕๓๘). *ถามตอบปัญหาโรคเอดส์*. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองรัตน์พรินต์ติ้ง จำกัด.
- สมเกียรติ คูทวีกุล. (๒๕๔๕). *ภาพสะท้อนชายรักร่วมเพศในนวนิยายไทยในสามรอบทศวรรษ (พ.ศ.๒๕๑๓-พ.ศ.๒๕๔๓): การศึกษาศักยภาพ ข้อจำกัด และทางออกของนักเขียนหญิง*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดลำนเา.
- สมพร มั่นตระกูล. (๒๕๒๕). *วรรณกรรมไทยปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: วังบูรพา.
- สังคม เกสัชมาลา. (๒๕๔๒). *นาฏกรรมไม่เปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพฯ: ประพันธ์สาส์น.
- สิทธิา พินิจภูวดล. (๒๕๒๖). “วรรณคดีวิจารณ์,” *เอกสารการสอนชุดภาษาไทย ๔ วรรณคดีไทย หน่วยที่ ๘-๑๕*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สินีนาฏ รัตนสมบัติ. (๒๕๔๐). *ผลของการให้การพยาบาลแบบสนับสนุนการดูแลตนเองต่อความพึงพอใจในชีวิตและความสามารถในการดูแลตนเองผู้ติดเชื้อเอชไอวี*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. อุดลำนเา.
- สุชาติ สวัสดิ์ศรี. (๒๕๓๐). *นักเขียนหนุ่ม*. กรุงเทพฯ: พินเสศ.
- เสาวรี. (๒๕๔๒). *ห้องสีน้ำเงิน*. กรุงเทพฯ: ประพันธ์สาส์น.
- ไสว เมืองไทย; และคณะ. (๒๕๔๒). “ความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับโรคเอดส์ในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จังหวัดศรีสะเกษ,” ใน *รวบรวมและวิเคราะห์ผลงานการวิจัยเกี่ยวกับโรคเอดส์ในประเทศไทย พ.ศ.๒๕๓๖-๒๕๔๐*. กรุงเทพฯ: กองโรคเอดส์ กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข.
- โสภาค สุวรรณ. (๒๕๔๓). *สงครามดอกกุหลาบ*. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ: อรุณ.
- อนุสรณ์ บุญชิต. (๒๕๓๙). *เอดส์สุดทางรักของเกย์*. กรุงเทพฯ: ชมรมศัการพัฒนาศ.
- อรอนงค์ อินทรจิตร; และ นรินทร์ กรินชัย. (๒๕๓๗). *เอดส์ข้ามขอบฟ้า*. กรุงเทพฯ: สถาบันจิตวิทยาฮอทไลน์.
- อรรถวุฒิ มุขมา. (๒๕๔๖). *นวนิยายรักร่วมเพศชายเรื่อง “ซากดอกไม้” ของวีรวัดณ์ กนกนุเคราะห์: การศึกษาเชิงวิเคราะห์*. ปรินญาณินพนธ์ ศค.ม. (ภาษาไทย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดลำนเา.

อริน พินิจวรารักษ์. (๒๕๒๗). การใช้เรื่องรักร่วมเพศในนวนิยายไทย พ.ศ.๒๕๑๖-๒๕๒๕.

วิทยานิพนธ์ อ.ม. (วรรณคดีเปรียบเทียบ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นางสาวจิตรพรรณ พึ่งพงษ์
วัน เดือน ปี เกิด	๒๘ เมษายน ๒๕๑๔
สถานที่เกิด	อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	๙๗ หมู่ ๘ ตำบลท่าเสน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	อาจารย์ ๑
สถานที่ทำงานในปัจจุบัน	โรงเรียนห้วยหินวิทยาลัย อำเภห้วยหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. ๒๕๓๓	มัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนอรุณประดิษฐ เพชรบุรี
พ.ศ. ๒๕๓๗	ครุศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) สถาบัน ราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. ๒๕๔๙	การศึกษามหาบัณฑิต (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ